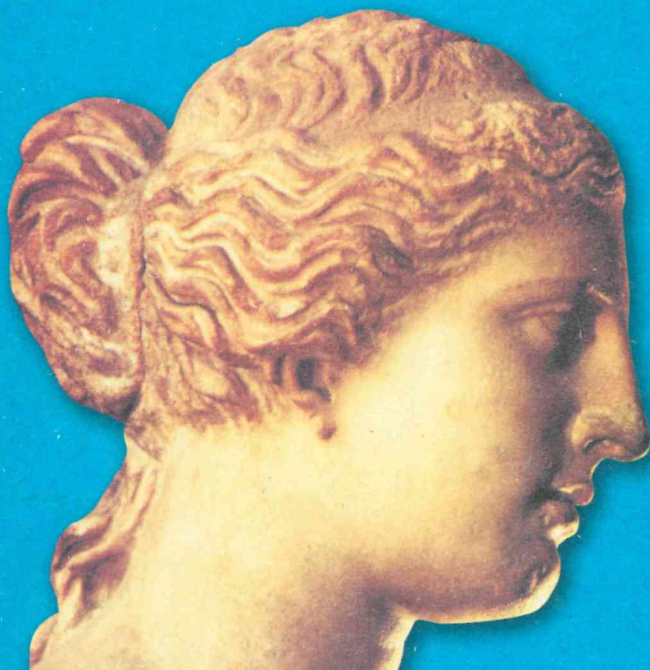

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΑΘΗΝΑ ΥΓΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ι * 37 * ΕΑΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2007 * ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32 * 7€

Ε. Κουμούση: **ΤΑ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ**

Ε. Διαμαντάρα: **ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ**

Σ. Σινανίδη-Ανεμογιάννη: **ΚΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ**

Β. Παπαθανασίου: **ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΗΣ ΜΥΘΩΔΙΑΣ**

Α. Λέτσα: **ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΑΔΩΝΙΣ**

Σ. Νάγου: **ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ**

ΠΕΡΙ ΤΗΣ Ε. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΗ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΠΟ ΤΟ 1991

Κέντρον Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, Γλώσσας καί Τέχνης

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΟΡΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἀπαγγέλλει στά Ἀρχαῖα Ἑλληνικά ὁ Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΗΡΩΩΝ

Ἕνα μοναδικό ἔργο πού ἀποβλέπει στην ὀρθή ἐκφώνηση καί ἐκμάθηση τῶν Ὕμνων πρός ὅλους τούς Ἕλληνες Θεούς, βοηθώντας τήν δημιουργία πνευματικοῦ κλίματος, γιά τήν ἐπιτέλεση Θεραπείας, Ἱερουργίας ἤ καί Θεοφάνειας.

Διπλό CD, Διάρκειας 144΄ -29.75€

Κωδικός 3762

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1520/2000 Κ.Ε.Μ.Π.ΑΘ.

ISSN 1108-832800
03

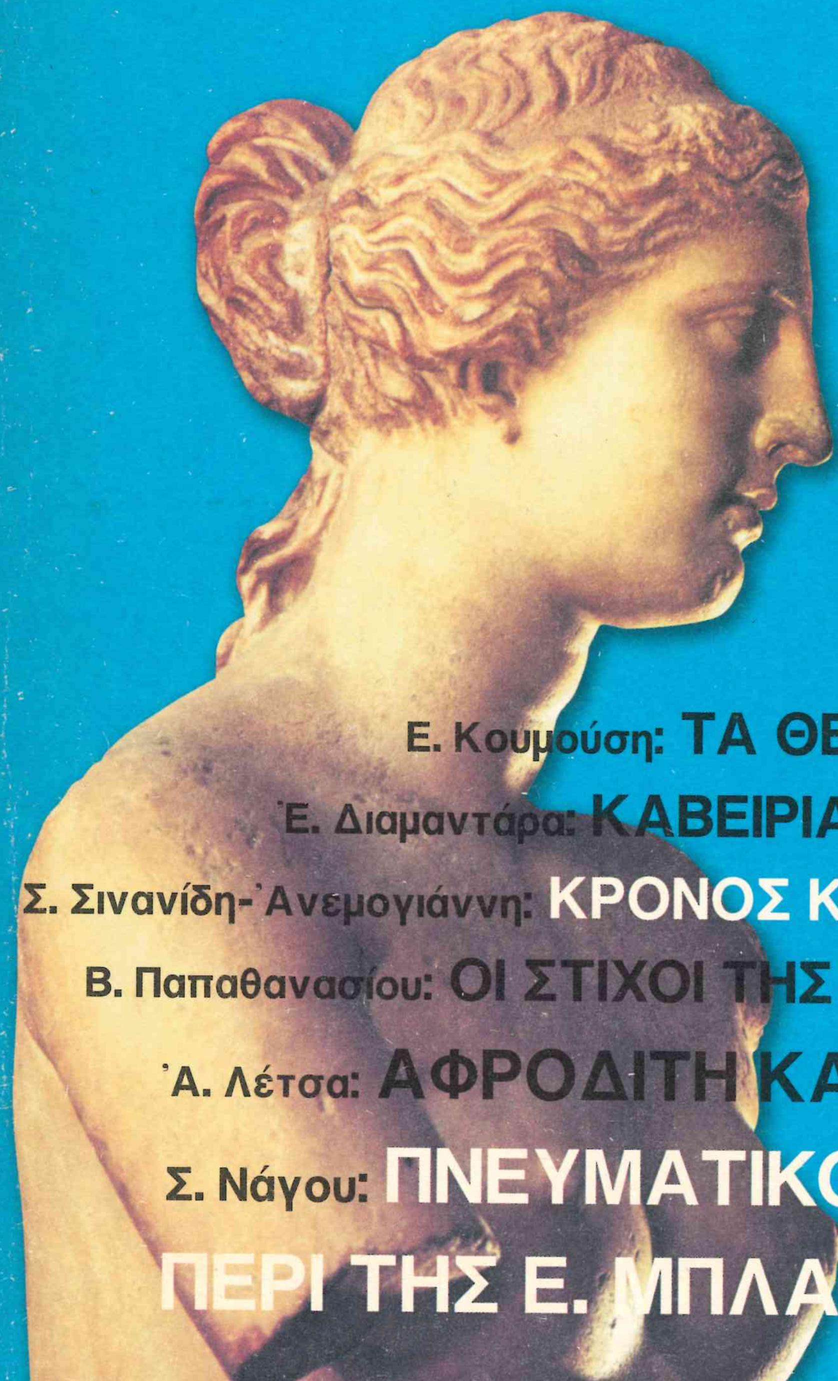

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΑΘΗΝΑ ΥΓΕΙΑ

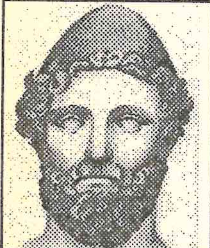
ΕΤΟΣ Ι * 37 * ΕΑΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ · ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ · ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ · ΜΑΡΤΙΟΣ 2007 * ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32 * 7€

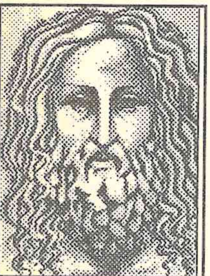

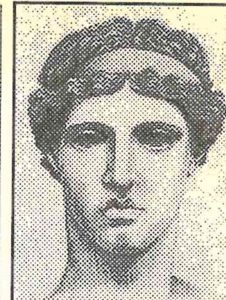

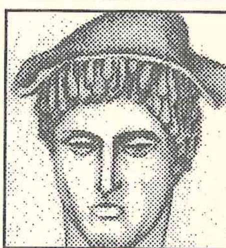
εἰς δόξαν τῶν ἱερῶν ἀριθμῶν καί νόμων καί τῶν ἐφόρων αὐτῶν, ἀθανάτων Ἑλλήνων Θεῶν

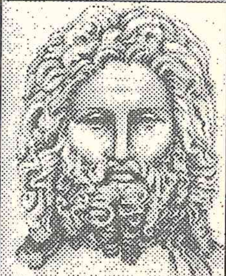
περιεχόμενα

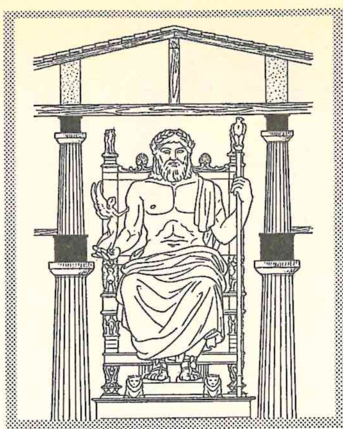

Η ΕΑΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ

Ἐαρινὴ Ἰσημερία ἔχουμε τὴν 20η Μαρτίου. Κατὰ τὴν ἡμερομηνία αὐτὴν ὁ Ἥλιος εἰσέρχεται στὸν ἀστερισμὸ τοῦ Κριοῦ καὶ ἔτσι εἰσερχόμαστε ἀστρονομικὰ στὴν ἐποχὴ τῆς ἄνοιξης.

Ἡ Ἐαρινὴ Ἰσημερία τοῦ Ἡλίου συμβολίζει τὸν θάνατο τῆς τιτανικῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου (ἡ ὁποία ἔχει ὡς νόμο αὐτῆς τὸν θάνατο) καὶ τὴν ἀνάστασή του στὶς πνευματικὲς φύσεις τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῶν ἀθανάτων. Ταυτόχρονα συμβολίζει τὸν θάνατο τῶν παθῶν τῆς τιτανικῆς φύσεως τῶν μυημένων καὶ τὴν ἐμφάνιση (στὴν θέση τῶν παθῶν) τῶν ἀρετῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖες ἐξασφαλίζουν τὸν θρίαμβο τῶν μυστῶν ἐπὶ τοῦ νόμου τοῦ θανάτου.

Ἡ περίοδος ἀπὸ τὴν Ἐαρινὴ Ἰσημερία μέχρι τὴν Θερινὴ Τροπὴ τοῦ Ἡλίου συμβολίζει τὴν ἐποχὴ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ μεταμορφώσεως τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν στὶς πνευματικὲς φύσεις τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ὡς καὶ τῆς προετοιμασίας τους γιὰ τὸν πλήρη ἀποχωρισμό τους ἀπὸ τὸ ἔρεβος. Στὸ φυτικὸ ἐπίπεδο εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς μεταμορφώσεως τῆς βλαστήσεως καὶ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἀνθέων καὶ τῶν χρωμάτων αὐτῶν.

Ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐαρινῆς Ἰσημερίας, εὔχεται πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες του ὅπως ὁ πνευματικὸς Ἥλιος τοὺς χαρίσει περισσότερο Φῶς καὶ ἡ μητέρα Γῆ περισσότερα ἀγαθά.

Ἰδεοθέατρον - Ἀθηνᾶ Ὑγεία

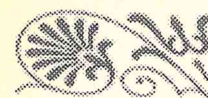
τριμηνιαία ἔκδοσις
Ἔτος Ι Ἀρ. Τεύχους 37
Ἰανουάριος-Φεβρουάριος-Μάρτιος 2007
Γραφεῖα: Στουρνάρη 57, 104 32 Ἀθῆναι
Τηλ.: 210.52.37.543,
Φάξ: 210.52.26.694
Τιμὴ τεύχους 7 ΕΥΡΩ

ΓΙΑ ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ,
ἀποστείλατε ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ
(28 ΕΥΡΩ) στὸ ὄνομα ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 104 32 ΑΘΗΝΑ
ἢ καταθέσατε 28 ΕΥΡΩ στὴν
Alpha Bank Ἀρ. Λογαριασμοῦ
104.002.786.016.548
στὸ ὄνομα: Ἀντ. Ἀναστασάκης
ἢ τηλεφωνήσατε στὸ 210.52.37.543
Συνδρομὲς ἐξωτερικοῦ: 56 ΕΥΡΩ.

Τὰ κείμενα, ὅπως καὶ ἡ γλῶσσα κάθε δημοσιεύματος ἀπηχοῦν τὶς ἀπόψεις τοῦ ἑκάστοτε συγγραφέως.

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης
Ἀντ. Ἀναστασάκης - Ραδάμανθυς
Ἀρχισυντάκτης: Αἰκ. Γαβρᾶ - Εὐρυνόμη
Καλλιτεχνικὴ ἐπεξεργασία - Στοιχειοθεσία
Διορθώσεις: Φυλλίτσα Ἀναπνιώτου - Ἀθηναΐς
Ἐκτύπωσις: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου
Δ. Σιταρᾶς, Λευκάδος 9 Μοσχᾶτο
ISSN 1108-832 X

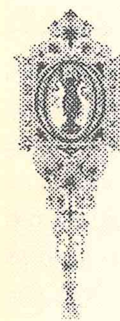

Σ. ΝΑΓΟΥ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Σκοπὸς τοῦ μύστου, τρόπος ζωῆς του, ὀργανικὰ μέσα

μυούμενος στὶς ἀλήθειες τῆς Φύσεως καὶ ἐπιθυμῶν νὰ φέρῃ τὴν νόησή του ὑπεράνω τῶν κοινῶς σκεπτόμενων ἀνθρώπων, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἐπίπεδα τῆς ἀληθοῦς γνώσεως, ἐκείνης ἡ ὁποία προάγει τὸ πνεῦμα εἰς ὑπέρτερους ὁρίζοντες, ὀφείλει νὰ διάγῃ βίο φυσικὸ καὶ νὰ προσαρμόζῃ τὶς σκέψεις του καὶ τὶς ἐνέργειές του στὶς λειτουργίες τῶν νόμων τῆς Φύσεως καὶ τοῦτο, διότι καὶ μέσα εἰς αὐτοὺς ζεῖ καὶ μετ' αὐτῶν συνεργεῖ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος τοῦ πνεύματός του. Οὐδέποτε αὐτὸς πρέπει νὰ χάνῃ τὴν ἄμεση ἐπαφή του πρὸς τοὺς φυσικοὺς νόμους αὐτούς, οὔτε νὰ σκέπτεται καὶ νὰ ἐνεργῇ ἀντίθετα πρὸς τὶς διατάξεις τους. Ἐπί πλέον ὀφείλει νὰ γνωρίσῃ τὶς λειτουργίες τῶν πνευματικῶν νόμων καὶ νὰ προσαρμόζεται πρὸς αὐτούς.

Πνευματικοὶ νόμοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ νόμοι ποὺ ρυθμίζουν τὴν οὐσία τῆς πνευματικῆς φύσεως στὶς λειτουργίες της καὶ ἀποτελοῦν ἄμεση σχέση συνεργασίας πρὸς τοὺς νόμους ἐκείνους ποὺ διέπουν τὴν φύση τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος.

Ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῆς διανοήσεως τοῦ ἀνθρώπου καθὼς καὶ ὅλων τῶν κατωτέρων αὐτοῦ ὀργανικῶν ὄντων, προέρχονται ἐκ τῆς συνεργασίας αὐτῆς.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν νόμων αὐτῶν τῆς πνευματικῆς φύσεως εἶναι καὶ οἱ πνευματικοὶ ἐκεῖνοι νόμοι οἱ ὁποῖοι γίνονται καὶ ἀπὸ τὴν βούλησῃ τοῦ ἀνθρώπου ὅπως καὶ τοῦ καθόλου πνεύματος ἐκείνου ποὺ δρᾶ πέραν τῆς ἀνθρώπινης φύσεως πρὸς τὸν σκοπὸ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων.

Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι, οἱ νόμοι τῆς πνευματικῆς φύσεως ποὺ διέπουν τὶς λειτουργίες της καὶ τὶς σχέσεις τῆς πρὸς τὴν ὀργανικὴ φύση τῶν ἀνθρώπων εἶναι σταθεροὶ καὶ μόνιμοι, ἐάν δὲν διαταράσσονται ἀπὸ τὴν ἀνώμαλο βούλησῃ τῶν ὄντων, ὅταν αὐτὰ δὲν διάγουν βίο ἐναρμονισμένο πρὸς τὶς καθόλου λειτουργίες τῆς ὅλης Φύσεως.

Ὡς σταθεροὶ δὲ καὶ μόνιμοι ἐκτείνονται κατὰ τὶς δυναμικότητές τους, διότι "ἀφ' ἑαυτῶν" πολλαπλασιάζονται καὶ δημιουργοῦν ὑπέρτερες λειτουργίες τῆς φύσεώς τους, ὁ πολλαπλασιασμὸς δὲ αὐτὸς ἀποτελεῖ τὰ θεμέλια τῆς ὑπερτέρας ἐξελίξεως τῆς πνευματικῆς φύσεως.

Οἱ δεύτεροι ὅμως, οἱ κατὰ βούλησῃ

γινόμενοι πνευματικοὶ νόμοι ποὺ ἀφοροῦν τὸν διακανονισμὸ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πέραν αὐτῶν εὑρισκομένων πνευμάτων, εἶναι μεταβλητοὶ καὶ ἐμφανίζουν ἀναλογία τινὰ πρὸς τὴν νοητικὴ κατάσταση ἐκείνων ποὺ "κατὰ βούλησιν" τοὺς δημιουργοῦν, πρὸς τὸν σκοπὸ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεών τους καὶ πρὸ παντὸς ὅ,τι δύναται νὰ ἐξυπηρετῆ τὴν ὁμαλότητα αὐτῶν τῶν σχέσεων πρὸς καθολική τους πρόοδο.

Οἱ πνευματικοὶ νόμοι ποὺ διακανονίζουν τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν πέραν αὐτῶν πνευματικῶν ὑπάρξεων, δὲν πρέπει ποτὲ κατὰ τὴν λειτουργία τους νὰ ἀφίστανται τῶν ἁρμονιῶν τῶν καθόλου νόμων τῆς Φύσεως, εἴτε τῆς πνευματικῆς, εἴτε τῆς ἀνθρώπινης, διότι ἐν ἐναντία περιπτώσει δημιουργοῦν μέγιστες ἀνωμαλίες, οἱ ὁποῖες ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καθυστέρηση τῆς προόδου καὶ τὴν δημιουργία ἀντιλήψεων καὶ ἰδεῶν αὐτόχρημα πεπλανημένων, συνεπεία τῶν ὁποίων γίνονται τὰ πάθη ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ψυχικὴ πρόοδό τους.

Ἡ παρὰ τὶς διατάξεις τῶν νόμων τῆς Φύσεως ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἐμποδίζει τὴν κατανόηση τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἐλεύθερη διάθεση αὐτοῦ ὅπως κινεῖται καὶ ἐνεργεῖ κατὰ τρόπο ἐξασφαλίζοντα τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἰδικήτου καὶ τῶν ἄλλων καὶ δημιουργεῖ τὴν στασιμότητα ἡ ὁποία δὲν ἐπιτρέπει τὴν πλήρωση τοῦ σκοποῦ τους.

Ὁ μυημένος στὶς ἀλήθειες τῆς Φύσεως ὀφείλει νὰ φύγη ἀπὸ τὴν κατάσταση τῆς στασιμότητας ἡ ὁποία τόσα δεινὰ τοῦ παρασκευάζει καὶ τὸν ὑποβάλλει εἰς μακρὲς δοκιμασίες μέχρις ὅτου εὕρει τὴν ὁδὸ τῆς πνευματικῆς του προόδου ἡ ὁποία θὰ τὸν φέρει στὴν πραγματικὴ πνευματικὴ εὐτυχία, στὶς θεῖες ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς.

Οἱ μυημένοι στὶς ἀλήθειες τῆς Φύσεως διὰ τῶν ἀποκαλύψεων τὶς ὁποῖες δέχονται περὶ τῆς πραγματικῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς, εἶναι προορισμένοι νὰ γίνωνται οἱ πρόδρομοι νομοθέτες τῶν κοινωνικῶν νόμων, τῶν νόμων ἐκείνων ποὺ θὰ ἀναγνωρίζουν τὰ δικαιώματα παντὸς ἀνθρώπου εὑρισκομένου εἰς ἕνα κοινωνικό σύνολο, τὰ δικαιώματα τῆς ἁρμονικῆς του ζωῆς μετὰ τῶν ἄλλων, τῆς εὐτυχίας του, τῆς χαρᾶς του καί τῆς πνευματικῆς του προόδου.

Κοινωνίες ἀνθρώπων ἀρνούμενες διὰ τῶν νόμων τους νὰ ἐξασφαλίζουν αὐτὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἀνθρώπων, πορεύονται ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τους καί ὡς ἐκ τούτου κατακρημνίζονται μέσα στὸ χάος, ὅπου καὶ δοκιμάζουν τὶς μεγαλύτερες θλίψεις καὶ ἐκμηδενίζουν πάσα πνευματικήν τους δύναμη πρὸς πρόοδο. Δι' αὐτό, ἔτι περισσότερον, ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν μυημένων ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἡ ἔξοδος τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν ἐκ τοῦ χάους αὐτοῦ, διότι αὐτοὶ (οἱ μυηθέντες), ἐξ ἀνωτέρων ἀποκαλύψεων ἐγνώρισαν τὴν πνευματικὴ ἀλήθεια καὶ τοὺς νόμους ἐκείνους ποὺ ἐφαρμοζόμενοι θὰ δώσουν εἰς τὸν ἄνθρωπο τὴν πραγματικὴ ἐλευθερία. Τὴν ἐλευθερία ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ τὸν φέρει εἰς "ἀληθῆ ἔννοια τῆς ἀπείρου ζωῆς του".

Ἐπίσης ὀφείλουν νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ διακηρύξουν, ὅτι τὰ πάθη τῆς ἀνθρώπινης φύσεως εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς παρὰ φύσιν ζωῆς τους, καθὼς καὶ τῶν κοινωνικῶν νόμων ἐκείνων ποὺ γίνονται ἐκ τῆς ἄγνοιας τῶν νομοθετῶν, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν ὡς μέτρο παρασκευῆς νόμων, τὴν ἀνώμαλη ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ποὺ διέπονται ἀπὸ τὰ ἴδια αὐτῶν πάθη. Νομοθέτες κοινωνικῶν νόμων δὲν πρέπει νὰ γίνωνται ποτὲ οἱ ἀγνοοῦντες τὶς λειτουργίες τῆς Φύσεως γενικὰ καὶ εἰδικότερα τῆς πνευματικῆς (φύσεως). Γενικῶς, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι δὲν διάγουν φυσικὸ βίο εἶναι ὑποκείμενοι εἰς ἀνώμαλες λειτουργίες τῆς φύσεώς τους καὶ εἰς δημιουργία σχέσεων αὐτόχρημα παρεμποδιστικῶν τῆς πνευματικῆς τους προόδου, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν δημιουργία φανταστικῶν σχέσεων, οἱ ὁποῖες δὲν ἔχουν οὐδεμία σχέση πρὸς τὴν ἀλήθεια τῆς Φύσεως.

Ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς ἀνώμαλης καὶ δοκιμαστικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ὅλα τὰ φαινόμενα τοῦ ἄτακτου διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῆς κοινωνικῆς τους ζωῆς, ὅπως καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα ποὺ ὑπονομεύουν τὴν ὑγεία τους, καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἐξαναγκάζουν τὴν φύση τους νὰ περιέρχεται σὲ ἀδυναμία ἀντιδράσεως κατὰ τῶν μικρότερης δυναμικότητας στοιχείων τῆς Φύσεως καὶ τὰ ὁποῖα διασαλεύουν τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, προέρχονται ἀπὸ τὴν μὴ φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἀδυναμία τῆς θελήσεως τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀνίσχυρη βούλησή τους, ἡ μὴ λάμπουσα δι' ἀκτινοβολίας διάνοιά τους, ἡ μὴ ἐπικράτησις τῆς πνευματικῆς τους φύσεως ἐπὶ τῆς ὀργανικῆς τους τοιαύτης, ἡ μὴ δυναμένη νὰ τοὺς καθοδηγεῖ πνευματικὴ δύναμίς τους ὅπως βλέπουν τὸν σκοπό τους καὶ νὰ προχωροῦν στὶς εὐθεῖες ὁδοὺς τῆς πνευματικῆς τους ἀνελίξεως, εἶναι φαινόμενα προερχόμενα ἀπὸ τὴν ἄτακτη καὶ ἐκτὸς τῶν φυσικῶν νόμων εὑρισκόμενης ζωῆς τους. Ἡ ἄτακτη καὶ μὴ φυσικὴ ζωὴ τους, τὶς ἀνωτέρω σημειούμενες ἰδιότητες αὐτῶν τὶς περιορίζει μέσα στὶς λειτουργίες τῶν παθῶν τους καί ὡς ἐκ τούτου, δημιουργοῦνται ὅλες οἱ κακίες τους ποὺ τοὺς χωρίζουν καὶ ποὺ ἐκμηδενίζουν τὶς δυνάμεις τῆς πνευματικῆς τους φύσεως, σὲ βαθμὸ ὥστε νὰ μὴν ἐπιτελεῖται ἡ φυσική τους πρόοδος. Τὴν αὐτοῦ τοῦ εἴδους κατάσταση τῆς ἀνθρωπότητας ἡ ὁποία παρασκευάζει τόσες πικρίες καὶ καθυστερήσεις τῆς πνευματικῆς προόδου τῶν ἀνθρώπων, ὀφείλουν οἱ μύστες δι' ἐνδελεχοῦς τους ἐργασίας νὰ μεταβάλουν. Τὸ ἔργον τους αὐτὸ εἶναι ἐπιβεβλημένο, διότι αὐτὸ θὰ τοὺς ἐμφανίσῃ ὡς εἰλικρινεῖς συνεργάτες τῶν ἀγωνιζομένων ἀνωτέρων τοῦ ἀνθρώπου πνευμάτων καὶ αὐτὸ θὰ τοὺς προσδώσῃ τὴν αἴγλη καί τήν λαμπρότητα τῆς πνευματικῆς τους ὑπάρξεως.

Τὰ ἀνώτερα τοῦ ἀνθρώπου πνεύματα ποὺ κατέχουν τὶς γνώσεις τῆς ἀληθείας τῆς Φύσεως, ἔχουν ὡς σκοπὸ τὴν παροχὴ πάσης βοηθείας ἐπὶ ὅλων τῶν κάτωθέν τους εὑρισκομένων ψυχικῶν ὑπάρξεων, ἡ πλήρωσις δὲ τοῦ σκοποῦ τους αὐτοῦ, τοὺς δίδει τὴν δύναμη νὰ ἔρχωνται εἰς Θειότερες ἐξελίξεις, εἰς κατάσταση κυριαρχίας ἐπὶ τῶν νόμων τῆς Φύσεως. Τὰ κυρίαρχα ὅμως αὐτὰ πνεύματα οὐδέποτε στὶς ἐνέργειές τους παραβιάζουν φυσικό νόμο, οὐδέποτε χρησιμοποιοῦν τὴν θέλησή τους καὶ τὴν ἰσχύ τους πρὸς παραγωγὴ ἀταξίας "ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν φυσικῶν νόμων".

Ἐπενεργοῦν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ὄντων, ὅπως αὐτὰ (τὰ πνευματικὰ ὄντα) προσαρμόζουν τὶς λειτουργίες τους πρὸς τοὺς νόμους τῆς καθόλου Φύσεως, εἰς τοὺς ὁποίους συγκαταλέγονται καὶ οἱ νό-

μοι τῆς πνευματικῆς φύσεως.

Ἐὰν σὲ ἁδρὲς γραμμὲς ἐκθέσαμε τὴν κατεύθυνση τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἀκολουθήση κάθε μυσταγωγούμενος ἄνθρωπος, καθὼς καὶ τὴν θέση ποὺ πρέπει νὰ ἔχη στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων γιὰ νὰ μπορῆ νὰ παρέχη διὰ τῶν φώτων του καὶ τῆς συνδρομῆς του σὲ αὐτὲς (τὶς κοινωνίες) τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ μποροῦν τὰ ἄτομά τους νὰ ἐξελίσσωνται ὁμαλὰ καὶ νὰ φθάνουν στὴν κατάσταση ἐκείνη ποὺ θὰ ἐπιτρέπη στὶς ψυχές τους τὸ φωτισμὸ καὶ τὴ γνώση τῆς ἀληθείας, τὸ πράξαμε γιατὶ ἐὰν αὐτοὶ δὲν ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν ἀνώμαλη καὶ ἀφύσικη ζωὴ τῶν κοινωνικῶν ἀτόμων, δὲν θὰ μπορέσουν νὰ καταστοῦν παράγοντες οὔτε διὰ τὴν κοινωνικὴ ἐξέλιξη τῶν ἀνθρώπων, οὔτε νὰ κατανοήσουν καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ ὅσα θὰ πραγματευθοῦμε στὴν συνέχεια διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ψυχική τους πρόοδο.

Ὁ ἄνθρωπος στὸ σύνολο τῆς φυσικῆς του ἐμφανίσεως ἔχει "ἐν λειτουργίᾳ" ἄθροισμα δυνάμεων. Οἱ δυνάμεις αὐτὲς προέρχονται καὶ ἐκ τῆς ὀργανικῆς του φύσεως καὶ ἐκ τῆς ψυχικῆς του ἀτομικότητας. Ὅταν αὐτὲς οἱ δυνάμεις δὲν ἐναρμονίζονται στὶς λειτουργίες τους "πρὸς ἑαυτάς", ὅταν οἱ δυνάμεις τῆς ὀργανικῆς του φύσεως δὲν καθίστανται ὁμαλοὶ φορεῖς τῶν ψυχικῶν του δυνάμεων καὶ δὲν προκαλοῦν ἀπρόσκοπτα τὴν ἐκδήλωση καὶ λειτουργία τους στὴν ὀργανική του φύση, οὔτε ἀποκτοῦν αὐτὴν τὴν ἱκανότητα, τότε λαμβάνει χώραν δυσαρμονία καὶ ἀταξία μεταξύ τους καὶ στὴν κατάσταση αὐτὴ ἐπέρχεται ὁ χωρισμὸς τῶν κατευθύνσεών τους ὁπότε καὶ δημιουργεῖται τὸ φαινόμενο τὸ μὴ ἐπιτρέπον οὔτε τὴν ὁμαλή τους ἐξέλιξη, οὔτε καὶ φυσιολογικὴ λειτουργία τοῦ αἰσθησιακοῦ συστήματος τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ πλάνες, οἱ σφαλερὲς κατευθύνσεις καὶ οἱ παραδοξολογίες τῶν ἀνθρώπων προέρχονται ἀπὸ τὴν κατάσταση αὐτὴ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ, σὰν συνέπεια αὐτῆς τῆς καταστάσεως, οἱ ψυχικὲς δυνάμεις ἀπὸ ἀπόψεως ἐκδηλώσεως καὶ λειτουργίας ὑφίστανται ἕνα εἶδος στειρότητος, δὲν πολλαπλασιάζονται "πρὸς ἑαυτάς" καὶ ἡ γνωστική τους ἱκανότητα παραμένει σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο.

Ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς καθὼς καὶ κάθε ἄλλος, εἴτε ἀνώτερης εἴτε κατώτερης φύσεως, σκοπὸ ἔχουν στὸν ἄπειρο κόσμο, νὰ γίνωνται τὰ μέσα τῶν ἐκδηλώσεων καὶ λειτουργιῶν τῶν δυνάμεων τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν, καθὼς καὶ τῆς ἐξελίξεως καί μετατροπῆς τους σέ νοητικές συνειδητές καὶ συναισθηματικὲς λειτουργίες καὶ δυνάμεις. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο τῆς θείας φύσεως. Ἄνευ τοῦ ὀργανισμοῦ, οἱ ἀτομικὲς ψυχὲς θὰ παράμεναν σὲ πλήρη παθητικότητα καὶ δὲν θὰ ἐξεδηλοῦτο οὔτε θὰ λειτουργοῦσε οὔτε καὶ θὰ ἐξελίσσετο οὐδεμία δύναμή τους. Μόνον διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὀργανισμῶν δίδεται τὸ μέσο στὶς ψυχές νὰ ἐκδηλώνουν καὶ νὰ φέρουν τὶς δυνάμεις τους στὸ ἰδεατὸ καὶ συναισθηματικὸ ΕΙΝΑΙ τους, καί ἀνάλογα μέ τήν τελειότητα τοῦ μέσου αὐτοῦ νά αὐξάνωνται καί τελειοποιοῦνται στά ἄπειρα καί ἀτελεύτητα στάδια τῆς ἐξελίξεώς τους.

Ἐάν ὅμως τά ὀργανικά αὐτά μέσα ὑπάρχουν σέ ὅλες τίς φύσεις τῶν κόσμων καί ἐξασφαλίζουν τήν ἀτέρμονα ἐξέλιξη κάθε πνευματικῆς ὀντότητας, τοῦτο δέν σημαίνει ὅτι αὐτά εἶναι καί τῆς αὐτῆς

φύσεως σὲ ὅλους τοὺς πνευματικοὺς κόσμους. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο, τὸ ἔργο τῶν μυηθέντων στὶς ἀλήθειες τῆς φύσεως εἶναι ἐπίσης καὶ νὰ ἐξακριβώσουν καὶ τὴν ἀληθὴ ἔννοια τῆς οὐσίας ἐκ τῆς ὁποίας γίνονται καὶ τὴ δύναμη τῆς ἐνεργητικότητός της, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως συστάσεως τῶν ἐνεργητικῶν αὐτῶν μέσων, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τῆς "ἀεί" μεταμορφώσεώς τους.

Θεμελειώδεις νόμοι τῆς Φύσεως τοῦ κόσμου μας, μᾶς ἐμφανίζουν τὴν θαυμάσια εἰκόνα τῶν λειτουργιῶν τους καθὼς καὶ τῆς ἐξελίξεώς τους. Ἡ ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν νόμων αὐτῶν προερχομένη γνώση μπορεῖ νὰ φέρη τὸν ἐρυνητὴ μύστη στὴν ἀλήθεια τῶν ὑπερτέρων τῆς ἀνθρώπινης φύσεως ὀργανικῶν μέσων τῆς πνευματικῆς φύσεως, ἀρκεῖ ὅμως ἡ σκέψη του νὰ μὴν ἀπομακρύνεται καὶ ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴν ἔννοια, ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἴδιοι καὶ κατ' ἐπέκταση τῆς δυναμικότητός τους διέπουν καὶ τὶς ὑπέρτερες φύσεις τῶν πνευματικῶν ὄντων. Στὰ σημεῖα αὐτῆς τῆς γνώσεως, οἱ ἀναλογίες εἶναι τὸ μέτρο τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀληθείας.

Τά ἐνεργητικά μέσα ὅλων τῶν ψυχικῶν ὄντων πάσης φύσεως, εἴτε ἀνωτέρας εἴτε κατωτέρας τῆς ἀνθρώπινης (φύσεως), εἶναι ὀργανισμοί λειτουργιῶν ποὺ ἔχουν σκοπὸ τὴν ἀφομοίωση οὐσιῶν ὀργανικῆς φύσεως καὶ τήν ἐπεξεργασία τους, ὅπως δι' αὐτῶν προκαλοῦν τὴν ἐκδήλωση ψυχικῶν δυνάμεων, τὴν μετ' αὐτῶν συλλειτουργία καὶ τὴν μετατροπή τους σὲ ἄπειρες γνωστικὲς καὶ συναισθηματικὲς ἰδιότητες. Ἐπί πλέον δὲ καὶ τὶς ἰδιότητες ἐκεῖνες, οἱ ὁποῖες ἐμφανίζουν τοὺς νόμους τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ὀργανικῶν αὐτῶν ψυχικῶν μέσων καὶ τῆς βαθμιαίας ἐξελίξεώς τους. Οἱ νόμοι αὐτοὶ ἐνεργοῦντες, φέρουν σὲ πολλαπλασιασμὸ καὶ σὲ ἔκταση ἐνεργητικότητος τὶς ψυχικές δυνάμεις καὶ συντρέχουν στὴν ἐξέλιξη τῶν κατὰ μέρος ὀργανικῶν τους μέσων (ὀργανισμῶν) τῶν ψυχῶν. Τοῦτο καὶ μόνον ἀρκεῖ ὥστε, λόγω τῶν ἀνωτέρω λόγων, νὰ ἀποτελῆ καὶ μία ἐκ τῶν οὐσιωδέστερων ἐρευνῶν τῶν μυημένων ἐρευνητῶν.

Τὰ κατὰ μέρος αὐτά ὄργανα, διὰ τῆς λειτουργίας τους, καθίστανται καὶ φορεῖς τῶν ψυχικῶν νόμων, τῶν νόμων τῆς ΚΙΝΗΣΕΩΣ καὶ τῆς ΖΩΗΣ. Οἱ νόμοι τῆς Κινήσεως, Ζωῆς καὶ τῶν αἰσθήσεων, εἶναι νόμοι τῶν ψυχῶν καὶ ἔρχονται σὲ λειτουργία διὰ τῶν ὀργανικῶν μέσων. Ἄνευ αὐτῶν ἡ Κίνησις, ἡ Ζωὴ καὶ ἡ αἴσθηση δὲν θὰ ἐξεδηλοῦντο. **Σὲ ὅλες τὶς φύσεις τῶν πνευματικῶν ὄντων τὰ ὀργανικά τους μέσα φέρουν σὲ λειτουργία τοὺς νόμους αὐτούς.** Ἐξ αὐτοῦ καθίσταται καὶ κατάδηλος ὁ ὕψιστος σκοπός τῶν ὀργανικῶν μέσων (ὀργανισμῶν τῶν ψυχῶν). Ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ ἐρχόταν σὲ ἐνέργεια οὐδείς νόμος, οὔτε καὶ θὰ ἐγίνετο πολλαπλασιασμός τῆς δυναμικότητός τους. Τὸ φαινόμενο τῆς καταπαύσεως τῶν λειτουργιῶν τῆς Κινήσεως, Ζωῆς καὶ αἰσθητικότητος τῶν ὄντων δὲν σημαίνει ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ ἔπαυσαν νὰ ὑφίστανται, ἀλλὰ μόνο ὅτι ἔπαυσαν νὰ ἐκδηλοῦνται σὲ ἐνέργεια συνεπεία βλάβης ἢ ἀλλοιώσεως τῶν ὀργανικῶν τους μέσων. Μιὰ διαφορετικὴ ἔννοια τοῦ φαινομένου αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἐξετόπιζε τὴν ἀνθρώπινη διάνοια ἔξω τῶν ὁρίων τῆς λογικῆς, θὰ ἐνεφάνιζε καὶ ὡς ἀδικαιολόγητη τὴν μεταξὺ τῶν ψυ-

χικῶν ὄντων καὶ ἀψύχων μορφῶν διαφορά, δεδομένου ὅτι στὴν ἁπανταχοῦ Φύση τῶν Κόσμων δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχουν προνομιακές ὑπάρξεις.

Οἱ ὑπάρχουσες διαφορές στήν ἐνεργητικότητα τῶν ψυχικῶν ὄντων καὶ τῶν ἀψύχων μορφῶν, εἶναι ἀποτέλεσμα διαφορετικῆς χρονικῆς ἀφετηρίας, διότι **"αἱ ἀΐδιαι οὐσίαι"** βαθμιαία ἐκδήλωσαν τὶς δυνάμεις τους πρὸς συγκρότηση τῶν ἀπείρων μορφῶν πρός σύσταση τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν, ὅλες δὲ θὲ διέλθουν τοὺς αὐτοὺς σταθμοὺς ἐξελίξεως τῶν ἀπείρων Κόσμων, τὸ δὲ φαινόμενο τῆς αὐτοβούλου Κινήσεως, Ζωῆς καὶ Ἐνέργειας τῶν ψυχικῶν ὄντων, ἐμφανίζει τὴν ὕπαρξη τῆς ἀτομικῆς τους ψυχῆς, κατ' ἀντιδιαστολὴ πρὸς τὶς ἄψυχες μορφὲς τῆς Φύσεως τῶν ὁποίων οἱ οὐσίες δὲν ἔφθασαν στὸ βαθμὸ τῆς ἐξελίξεως διὰ νὰ αποτελέσουν ἀτομικὲς ψυχές. Θὰ φθάσουν ὅμως καὶ θὰ ἀκολουθήσουν τὶς γραμμὲς τῆς ἀτελεύτητης ἐξελίξεώς τους.

Οἱ ὀργανισμοί τῶν ψυχικῶν ὄντων πάσης φύσεως εἶναι συγκρότημα ἀφομοιώσεων καί ἐξεργασιῶν τῶν σὲ αὐτοὺς εἰσερχομένων οὐσιῶν καὶ ἡ ἐνέργειά τους ἀποσκοπεῖ τὴν παρασκευὴ καὶ μεταστοιχείωσή τους, πρῶτα διὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀνανεώνουν τὰ ὑλικὰ ἄτομα ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς διαφόρους ἱστούς, δεύτερον δὲ, ὅπως διὰ τῶν λεπτότερων ὀργάνων τους παρασκευάζουν καταλλήλως τὶς ὑπ' αὐτῶν ἀφομοιωθεῖσες οὐσίες πρὸς παραγωγὴ τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν, ὅπως χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς μέσον ἐξωτερικεύσεως τῶν ψυχικῶν δυνάμεων καὶ ὡς ἀγωγοί τους διὰ νὰ ἐπιτυγχάνονται ὅλες οἱ ἐνέργειες τῶν ψυχικῶν ὄντων διὰ τῶν ὁποίων ἐμφανίζονται ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς Κινήσεως, Ζωῆς καὶ αἰσθήσεως.

Διὰ τῆς τοιαύτης λειτουργίας τῶν ὀργανισμῶν ἐκδηλοῦνται ἀπὸ τὶς ψυχικὲς ἀτομικότητες ὅλες οἱ τέως λανθάνουσες δυνάμεις τους καὶ μετατρέπονται αὐτὲς καὶ στὶς γνωστικὲς ἰδιότητες καὶ σὲ ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἄλλες ἰδιότητες, οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζουν τὰ πνευματικὰ ὄντα τῶν ἀπείρων Κόσμων.

Ἡ βαθμιαία ὅμως ἐκδήλωσή τους καὶ λειτουργία τους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ἑκάστοτε εἰδικὰ ὀργανικὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἀποκτοῦν, πρᾶγμα ποὺ πιστοποιεῖ ὅτι σκοπὸς τῶν πνευματικῶν ὄντων εἶναι ἡ πρόσκτηση Θειοτέρου ὀργανικοῦ μέσου, ἀπὸ ἄποψη ἐνεργείας καὶ τοῦτο ἐμφανίζει τοὺς διαφόρους σταθμοὺς τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως.

Στὶς πνευματικὲς αὐτὲς ἐκδηλώσεις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη πέρας καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς δίδει τὴν ἔννοια τῆς αἰωνιότητάς τους ὡς ἀτομικῶν ὑπάρξεων. Ἡ βαθμιαία καὶ ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος τῶν ὀργανικῶν μέσων ἐξέλιξη τῶν πνευματικῶν ὄντων, δημιουργεῖ τὴν ἱκανότητα νὰ φέρη τὴ νόησή τους σὲ μίαν ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτει ὅτι τὰ ὀργανικὰ μέσα τοῦ πνεύματος στοὺς διαφόρους Κόσμους δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς οὐσιαστικῆς συστάσεως, ἰδιαίτερα δὲ τοῦ μύστη ἐρευνητῆ νὰ ἀντιληφθῆ, ὅτι τὰ ὀργανικὰ μέσα τοῦ πνεύματός του πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου δὲν γίνονται ἀπὸ τὶς ἴδιες οὐσίες τῆς φύσεως τοῦ περιβάλλοντος τοῦ γήινου Κόσμου. Τοῦτο εἶναι καὶ ἕνα σημεῖο πρὸς τὸ ὁποῖο ἐστράφη πάντοτε ἡ προσοχὴ τῶν

μυημένων καὶ κατέστησαν εὐδαίμονες ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἔφθασαν στὸ νὰ νοήσουν τὴν φύση τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ πνεύματος ἐκείνου ποὺ ἐνεργεῖ πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου Κόσμου.

Ὁ ἐρευνητής μύστης πρέπει πάντοτε νὰ ἔχη ὑπ' ὄψη του, ὅτι στὸν ἀνθρώπινο κόσμο τὸ σύνολο τῶν ὀργανικῶν αὐτῶν μέσων, ὅπως καὶ τὰ μέρη τους, γίνονται ἀπὸ Μεριστὴ καὶ Συνεχή οὐσία καὶ ὅτι κατὰ τὴν σύστασή τους οἱ ἀναφερόμενες αὐτὲς οὐσίες εὑρίσκοντο ὑπὸ διαφορετικὴ ἑκάστοτε ἐπίδραση τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ ὅτι ἀνάλογα τῆς τοιαύτης διαφορετικῆς ἐπιδράσεως βαθμιαία διαπλάστηκαν τὰ κατὰ μέρος ὄργανά τους.

Κατόπιν αὐτοῦ, ἕκαστο ἐξ αὐτῶν ἔχει εἰδικὴ ἐνέργεια καὶ ἀποσκοπεῖ δι' αὐτῆς εἰδικὴ ἐξεργασία τῶν ἀφομοιουμένων οὐσιῶν ὅπως αὐτὲς χρησιμεύσουν στὶς ἐκδηλώσεις τῶν ψυχικῶν δυνάμεων καὶ τὶς λειτουργίες τους στοὺς ὀργανισμούς.

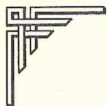
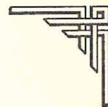
Ἄνευ τῶν εἰδικῶν αὐτῶν ὀργάνων, οἱ ψυχικές ἐκδηλώσεις καὶ λειτουργίες θὰ ἦσαν περιορισμένες. Διὰ νὰ προχωρήσουν ὅμως οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές, ἀπαιτοῦνται ὅλο καὶ ἀρτιότερα ὄργανα καὶ αὐτὰ στοὺς περαιτέρω τοῦ ἀνθρώπου πνευματικούς Κόσμους δὲν μποροῦν νὰ εἶναι οὔτε τῆς αὐτῆς ἐνεργητικότητας τῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, οὔτε τῆς αὐτῆς φύσεως (τοῦ ἀνθρώπου).

Ἱκοίμαν ποτὶ Κύπρον,
νᾶσον τᾶς Ἀφροδίτας,
ἵν' οἱ θελξίφρονες νέμονται
θνατοῖσιν Ἔρωτες,
Πάφον θ' ἂν ἑκατόστομοι
βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
καρπίζουσιν ἄνομβροι.
οὗ δ' ἁ καλλιστευομένα
Πιερία μούσειος ἕδρα,
σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου,
ἐκεῖσ' ἄγε με, Βρόμιε Βρόμιε,
πρόβακχ' εὔιε δαῖμον.
ἐκεῖ Χάριτες,
ἐκεῖ δὲ Πόθος· ἐκεῖ δὲ βάκχαις
θέμις ὀργιάζειν.

Νὰ ἦταν στὴν Κύπρο νὰ ἤμουνα,
τῆς Ἀφροδίτης τὸ νησί,
ὅπου Ἔρωτες ἐξαίσιοι
πλανεύουν τοὺς ἀνθρώπους.
Ἄχου στὴν Πάφο νὰ ἤμουνα
πού, ἂν κι ἄβροχη, ποτίζουν
ρέματα ἑκατόστομα
ἀπ' ἄγριο ποτάμι.
Ἢ νὰ ἤμουνα στὸν Ὄλυμπο
σ' ἐκείνη τὴ σεμνὴ πλαγιὰ
τῆς ὄμορφης Πιερίας
ποὺ κατοικοῦν οἱ Μοῦσες.
Ἐκεῖ πάρε με, Βρόμιε,
Βρόμιε, θεέ, προστάτη,
ἐκεῖ ὁ Πόθος κι οἱ Χάριτες,
ἐκεῖ οἱ χαρὲς κι οἱ πόθοι
ἀδέσμευτοι εἶν' στὶς τελετές.

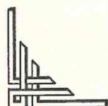
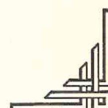
Εὐριπίδου Βάκχαι

ΣΠΥΡΟΔΗΜΟΥ Γ. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ - ΣΙΝΑΝΙΔΗ
Δρ. Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΠΕΡΙ ΚΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΑΓΙΣ ΤΟ ΣΧΕΔΟΝ ΟΜΟΗΧΟΝ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

Τὸ σχεδὸν ὁμόηχον τῶν δύο λέξεων Κρόνος καὶ Χρόνος ἐλειτούργησεν δυστυχῶς ὡς παγὶς ἐκτροπῆς πρὸς λανθασμένας ἐκτιμήσεις. Πολλοὶ μελετηταί, ἀντιγράφοντες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ εἷς τὸν ἄλλον, τελείως καὶ δὴ καὶ ἀνεξηγήτως ἐθεώρησαν τελείως περιέργως ὅτι τὰ δύο αὐτὰ μεγέθη ταυτίζονται. Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ἡ ἐπιδίδουσα αὐτὴ ταυτότης ἔχει τὴν ἐκκίνησίν της ἀπὸ τὴν τελικῶς ταύτισιν τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων «Κ» τοῦ Κρόνου μὲ τὸ ἀρχικὸν «Χ» τοῦ Χρόνου! Ὅσον καὶ ἐὰν αὐτὸ φαίνεται, τοὐλάχιστον γελοιωδῶς, ἀπίστευτον εἶναι ἐν τούτοις ἡ ταύτισις αὐτὴ μιὰ «ἀνερυθρίαστη» πραγματικότης. Ἀπὸ ὅποια πλευρὰ καὶ ἐὰν κοιτάξῃ κανεὶς τὴν ταύτισιν αὐτήν, ἡ ὑποκειμένη ἀλληλοεναλλαγή τῶν δύο αὐτῶν ἀρχικῶν γραμμάτων, εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ξένους μεταξύ τους ὅρους, δὲν εἶναι μόνον γελοία, ἀλλ᾽ εἶναι καὶ κραυγαλέως ἐπιπολαία. Μία πρώτη, ἴσως, ἡ μία ἀπὸ πιθανὸν τὰς πρώτας ταυτίσεις τῶν δύο ὅρων εὑρίσκεται εἰς τὸν Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα (MIGNE 2, 200 O.F. 56 Kern), ὁ ὁποῖος μεταφέρει -ἐὰν βεβαίως τὸ ὑπ᾽ αὐτοῦ μεταφερθέν εἶναι γνήσιον-, γνώμην ὑποτίθεται τοῦ τότε Ἀπίωνος, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν, τὸ διασωθὲν εἶναι «*Κρόνον οὖν τὸν χρόνον μοι νόει*». Εἰς δὲ τὴν συνέχειαν τοῦ ἰδίου κειμένου, ὁ Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς καταχωρίζει «*...ὑπὸ χρόνον τοῦ Κρόνου*». Ὁ δεδομένος ἀπύθμενος ὑβριστικὸς κατὰ τῶν Ἑλλήνων μισελληνισμὸς τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως νομιμοποιεῖ ἰσχυρὰς τὰς ἀμφιβολίας, κατὰ πόσον εἴτε ὁ περίπου σύγχρονος Ἀπίων, εἴτε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς «ἤκουσαν» ἀπὸ ἄγνωστον ... τοιαύτην ἀνοησίαν καὶ μάλιστα τὴν διέδωσαν ἢ καὶ -περίεργον διὰ τὸν πεπαιδευμένον Ἀπίωνα- τὴν υἱοθέτησαν ἀκρίτως, ὡς ἄλλωστε καὶ θὰ ἀνεμένετο, ἰδίᾳ ἀπὸ νοσοῦντα ὑπὸ μίσους κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἄσχετον Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα.

Ὁ μέγιστος καὶ ἱερώτατος διὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας θεολογικὸς ὅρος «Κρόνος» ἐκτείνεται εἰς πολλὰ ἐπίπεδα,

σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν προέλευσιν τοῦ Ὑπάτου τῶν Ὀλυμπίων θεῶν Διός.

Ἡ σχέσις Διὸς πρὸς τὸν Κρόνον προεξάρχει. Κατὰ τὸ μέτρον μάλιστα τῆς κυριάρχου ἰσχύος αὐτῆς τῆς σχέσεως, οἱαδήποτε ἄλλη ἀπόπειρα ὑποκαταστάσεως αὐτῆς τῆς σχέσεως μὲ οἱανδήποτε ἄλλην, μόνον ὡς ἀτυχὲς ἐφεύρημα θὰ ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ. Πρόκειται ἄρα περὶ μεγίστης τῶν Ἑλλήνων μυστηριακῆς καὶ πράγματι βαθυτάτης θεολογικῆς θέσεως, καθ᾽ ὅσον δι᾽ αὐτῆς ρίπτεται, ἔστω καὶ ἀμυδρόν, τὸ φῶς ἐπὶ τῆς μετ᾽ ἀπείρου σεβασμοῦ προσεγγιζομένης ἀχράντου προγεννητικῆς τοῦ Ὑπάτου Διὸς καταστάσεως.

Ἡ ἀναζήτησις ἑνὸς ἀπὸ τοὺς βαθυτέρους προσδιορισμοὺς τῆς ἐννοίας «Κρόνος» -διότι, ὁ μέγιστος αὐτὸς καὶ ἱερώτατος θεολογικὸς ὅρος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐκτείνεται εἰς πολλὰ ἐπίπεδα- ἐστιάζεται εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα λέγει ὁ Σωκράτης εἰς τὸν διάλογον «Κρατύλος» (396b) τοῦ Πλάτωνος.

Ἐπιλαμβάνεται, προφανῶς, ὁ Σωκράτης τοῦ κινδύνου τοῦ ἐκ τῆς δημώδους ἐν κυκλοφορίᾳ ἀντιλήψεως προερχομένου ὅτι τὸ ὄνομα Κρόνος συνδέεται μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ «μωροῦ», δηλ., τοῦ «μωρολόγου».

Ἐνίσταται ἔτσι ὁ Σωκράτης ἐνώπιον τοῦ κινδύνου νὰ διασυνδεθῇ ἡ προέλευσις τοῦ Ὑπάτου Διὸς ἀπὸ τέτοιον ἀτελέστατον ὁρίζοντα, ἀντιτάσσων τὴν θεμελιώδη θεολογικὴν θέσιν, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν «*εὔλογον δὲ μεγάλης τινὸς διανοίας ἔκγονον εἶναι τὸν Δία*».

Ἔναντι τῆς ὑφερπούσης ἀνοήτου διασυνδέσεως τῆς προελεύσεως τοῦ Ὑπάτου Διὸς ἐξ ἑνὸς «παιδικοῦ» ἐπιπέδου, λέγει (396b): Σωκράτης ἐν συνεχείᾳ «*κόρον γὰρ σημαίνει, οὐ παῖδα, ἀλλὰ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκήρατον τοῦ νοῦ*» ὑπογραμμίζων ὅτι ἡ δημώδης διασύνδεσις τοῦ ὅρου Κρόνος μὲ τὴν λέξιν «παῖς-ἀγόρι» (τὸ θῆλυ εἶναι «παιδίσκη») εἶναι διασύνδεσις λανθασμένη, καθ᾽ ἣν στιγμὴν [ἐκ τῶν κυρίως ΔΥΟ σημασιῶν τοῦ ὅρου Κρόνος] ἡ [ὡς ΠΡΩΤΗ θεωρουμένη] ἐννοιολογικὴ διασύνδεσις ἐστιάζεται εἰς «τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκήρατον τοῦ νοῦ».

Παρενθετικῶς, εἶναι ἄκρως σημαντικὴ ἡ ἐπαναλαμβανομένη θεολογικὴ θέσις καὶ μάλιστα προσεπικυρουμένη ὑπὸ τοῦ Σωκράτους ΜΕΓΙΣΤΗ θεολογικὴ ἄρρητος ἐν πολλοῖς καὶ συμβολικῶς διατετυπουμένη θέσις ὅτι ὁ ὅρος «νοῦς», ταυτιζόμενος ἐδῶ, εἰς τὸ (396b) τοῦ «Κρατύλου», μὲ τὸν Κρόνον προσδιορίζει παράγωγον τοῦ θειοτάτου αἰθερικοῦ ἐπιπέδου, τὸ ὁποῖον ὁ Σωκράτης ἀποκαλεῖ Οὐρανόν. Πράγματι, εἰς τὸ 396b ὁ Κρόνος ἀποκαλεῖται «Οὐρανοῦ υἱός».

Εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς εὐθυκρισίας τοῦ OTTO KERN, τῆς πράγματι πολυτίμου διὰ τοὺς ἐρευνητὰς τῆς ἀχράντου ἀρχαίας Ἑλληνικῆς θεολογίας, καθὼς ἐκτὸς τῶν πλείστων ἄλλων ἐπιτυχῶν τῆς Ὀρφικῆς τάξεως ἀναγνωρίσεών του, κατεχώρισε ὡς ὑπ᾽ ἀριθ. 16 Ὀρφικὸν ἀπόσπασμα τὸ κείμενον 40de- 41a τοῦ Τιμαίου τοῦ Πλάτωνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου (εἰς τὸ 41a) κυρίως περιλαμβάνεται:

«*οὕτω οὖν κατ᾽ ἐκείνους ἡμῖν ἡ γένεσις περὶ τούτων τῶν ΘΕΩΝ* -(κατὰ πόσον ἄραγε ἐδῶ εὐσταθεῖ ὁ ἄκρως πονηρὸς

καταλογισμὸς ἑνὸς δῆθεν μονοθεϊσμοῦ εἰς τὸν Ὀρφισμόν;)- *ἐχέτω καὶ λεγέσθω· Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ παῖδες Ὠκεανός τε καὶ Τηθὺς ἐγενέσθην, τούτων δὲ Φόρκυς Κρόνος τε καὶ Ῥέα καὶ ΟΣΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΤΩΝ, (41a) ἐκ δὲ Κρόνου καὶ Ῥέας Ζεὺς Ἥρα τε καὶ ΠΑΝΤΕΣ ΟΣΟΥΣ ΙΣΜΕΝ ΑΔΕΛΦΟΥΣ λεγομένους αὐτῶν, ΕΤΙ ΔΕ ΤΟΥΤΩΝ ΑΛΛΟΥΣ ΕΚΓΟΝΟΥΣ*».

Ὁ OTTO KERN καταχωρίζει, ὡς ὑπ' ἀριθ. 68 Ὀρφικὸν ἀπόσπασμα, κείμενον τοῦ Πρόκλου ἐκ τῶν Σχολίων εἰς τὸν Πλατωνικὸν Κρατύλον 396bc, σελ. 59,14 Pasqu. Εἰς τὸ κείμενον αὐτό, ὁ Πρόκλος διαρρήδην ἀντιτίθεται (: «οὐ καλῶς λέγοντες», ἀξιοσημείωτος ὁ γενικεύων πληθυντικός) «ὅτι τὸν Κρόνον διὰ τὸ ἀμέριστον αὐτοῦ (δηλ., διὰ τὴν ἐξ «ἀμερίστου» δηλ., ἐκ συνεχοῦς -ὡς τὸ ὑλικὸν Ὀρφικὸν «Ὕδωρ»- ὑλικῆς κοσμογονικῆς οὐσίας συγκρότησίν του) καὶ ἑνιαῖον (: πάλιν ὡς ἐξ ἑνιαίας -φυσικά-αἰθερικῆς οὐσίας συγκείμενος) καὶ πατρικὸν (: ὁ Τίμαιος ὁ Λοκρὸς εἰς τὸ Περὶ Ψυχᾶς Κόσμῳ ἔργον του ἀναφέρει τὸ ἐκ τῶν Πυθαγορείων προφανῶς προερχόμενον ὅτι ἡ συνεχὴς οὐσία ὑπέχει θέσιν πατρός) καὶ ἀγαθουργόν (: ποιεῖ ἔργον μεταμορφώσεως εἰς «ἀγαθόν», δηλ., μετατροπῆς εἰς θείου αἰθέρος παράγωγα) ἐν τοῖς νοεροῖς (δηλ., ἐντὸς τοῦ αἰθέρος τοῦ μέσου οὐρανοῦ) εἰς ταὐτόν τινες ἄγουσι τῇ μιᾷ τῶν πάντων αἰτίᾳ (δηλ. μερικοὶ ἐξομοιοῦν τὸν Κρόνον πρὸς τὴν μίαν αἰτίαν <δημιουργίας> τῶν πάντων) ΟΥ ΚΑΛΩΣ ΛΕΓΟΝΤΕΣ (:δηλ., οὐχὶ καλῶς <ὀρθῶς> λέγοντες)».

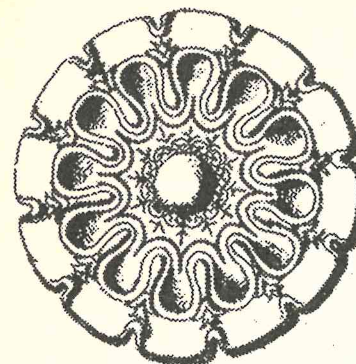
Τίθεται ὅμως τὸ εὔλογον ἐρώτημα: Διατί ὁ Πρόκλος ἀντιτίθεται εἰς ἀπόπειραν (ἐκ μέρους τῶν <πολλῶν> «λεγόντων») τοῦ Κρόνου, -θεωρουμένου (ὑφ' ὅλων αὐτῶν) ὡς «ἀγαθουργοῦ»-, ταυτίσεώς του «*τῇ μιᾷ τῶν πάντων αἰτίᾳ*»; Τὴν ἀπάντησιν εὐτυχῶς τὴν δίδει, εἰς τὴν συνέχειαν τοῦ κειμένου, ὁ ἴδιος ὁ Πρόκλος. Ἡ ἀπάντησίς του εἶναι μνημεῖον διὰ τὰς γενεὰς τῶν ἐπιγιγνομένων Ἑλλήνων Ἐκείνων, οἵ ἔχουν ἀμετακλήτως ἀποκαθάρει καὶ δὲν φέρουν πλέον ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ αἰθερικοῦ τους ψυχικοῦ μεσοχώρου προσμείξεις ξένας καὶ ἀσυμβάτους πρὸς τὴν ἄχραντον θεολογικήν τους θείαν μυστηριακὴν παράδοσιν.

Λέγει, συγκεκριμένως καὶ χρησίμως παρενθετικῶς ὁ Πρόκλος (396c σελ. 66,28 Pasqu.) «*ὅτι ὁ μὲν Ὀρφεὺς πολὺ τῆς τῶν μύθων ἐξουσίας ἀπολέλαυκεν καὶ πάντα τὰ πρὸ τοῦ Οὐρανοῦ μέχρι /67 Pasqu. τῆς πρωτίστης αἰτίας ὀνόμασιν ἐδήλωσεν καὶ αὐτὸ τὸ ἄρρητον καὶ τῶν νοητῶν ἑνάδων ἐκβεβηκὸς χρόνον προσείρηκεν, εἶθ' ὅτι πάσης γενέσεως αἴτιον προϋπάρχον ...* ».

Ὄχι μόνον ἡ ἐπίσημος, διὰ γραφίδος τοῦ Πρόκλου, θέσις ὅτι ὁ Ὀρφεὺς ὄχι μόνον ἀπολέλαυκεν πολὺ τῆς τῶν μύθων ἐξουσίας ἀλλ' ὅτι καὶ κυρίως πάντα τὰ πρὶν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν ἐμφανισθέντα μέχρι καὶ τοῦ ἀχράντου διὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας θεολόγους προδημιουργικοῦ ἐπιπέδου ὠνόμασεν Ἐκεῖνος, ὁ μέγιστος καὶ θειότατος θεολόγος εἶναι θέματα ἄκρως ἐνδιαφέροντα.

Ἄς ἀναμείνωμεν τὴν συνέχειαν.

ΕΥΗΣ ΚΟΥΜΟΥΣΗ

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Β

Τὰ ὅσα ἐπεξηγηματικῶς θὰ ἀκολουθήσουν εἶναι ἀπόπειρες σὲ πρῶτο συμβολικὸ ἐπίπεδο μιᾶς κατὰ τὸ δυνατὸν προσεγγίσεως τῶν θειοτάτων συμβόλων τῶν ἱερῶν Θεσμοφορίων.

Μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε τὶς θεσμοφόρες γυναῖκες νὰ ἀνεβαίνουν κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς τελέσεως τῶν Ἱερῶν Σκίρων ἐπὶ ἑνὸς ὑψηλοῦ μέρους ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε ἕνα φυσικὸ χάσμα. Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπιστήμη προσανατολίζεται στὴν ἀναγνώριση τῆς περιοχῆς τοῦ λόφου τῆς Πνυκὸς ὡς τῆς πιὸ πιθανῆς γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ τοῦ ἀρχαίου ἀθηναϊκοῦ θεσμοφορίου.

Μέσα στὸ θεσμοφορικὸ χάσμα ἐρρίπτοντο τὰ θυσιασθέντα χοιρίδια. Τὸ χάσμα αὐτὸ ἔχει ἕνα βαθύτατο συμβολικὸ χαρακτῆρα. Ἀναγνωρίζεται ὁ συμβολικὸς παραλληλισμὸς τῆς διαδικασίας εἰσβολῆς αἰθέρος κάτω ἀπὸ τὸν φλοιὸ ἑνὸς ἀτόμου μεριστῆς ὑλικῆς κοσμογονικῆς οὐσίας.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀτόμου τῆς μεριστῆς ὑλικῆς κοσμογονικῆς οὐσίας ἀποχωρίζει φλοιόν. Τοῦτο συμβαίνει ὅταν ὁ κραδασμιακὸς τύπος τοῦ ὑλικοῦ τούτου ἀτόμου ἐναρμονισθῇ πρὸς τὸν ἀντίστοιχο τοῦ περιβάλλοντος αἰθέρος. Τότε ρήγνυται ἡ ἐπιφάνεια τοῦ φλοιοῦ κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον διὰ μέσου προφανῶς θεωρητικοῦ χάσματος εἰσβάλλει ὁ περιβάλλων αἰθὴρ ὁ ὁποῖος καταλαμβάνει τὸν διαμορφούμενο ἐνδιάμεσο χῶρο μεταξὺ φλοιοῦ καὶ κυρίου σώματος τῆς μεριστῆς οὐσίας.

Τότε δημιουργεῖται τὸ ὑλικὸ ψυχικὸ ἄτομο δηλαδὴ ἡ ψυχή, ὅπως συμβολικῶς ὁ Πλάτων περιγράφει τὴν ψυχογονία στὸ 35Α τοῦ ἔργου του Τίμαιος.

Τὰ ριπτόμενα μέσα στὸ χάσμα θυσιασθέντα χοιρίδια ἀντιστοιχοῦν στὶς αναπαραγωγικὲς δυνάμεις τοῦ μεγέθους τὸ ὁποῖο συμβολίζουν συλλογικῶς οἱ θεσμοφόρες γυναῖκες. Δηλαδὴ οἱ θεσμοφόρες γυναῖκες ἐκπροσωποῦν μία κόρη. Τὸ μέγεθος *Κόρη*, κατὰ τὴν Μυθολογία, **εἶναι μία ἐκθεωθεῖσα ψυχὴ ἡ ὁποία ἐπὶ πλέον γίνεται καὶ τέκνο τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος.**

Ἡ θειοτάτη αὐτὴ ὕπαρξις ὡς Κόρη τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, ἔχει τὸ δικαίωμα, ἐὰν θέλῃ καὶ ἐὰν κρίνῃ ὅτι οἱ συνθῆκες τὸ ἐπιβάλλουν, νὰ κατέλθῃ ἐνσαρκουμένη εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ ἀναμορφωτικὸ καὶ ρυθμιστικὸ ἔργο ἐπὶ τῶν Μυστηρίων τῆς Ἑλλάδος βεβαίως.

Ἐπειδὴ τὰ θεσμοφορικὰ μέγαρα ὑπῆρ-

χαν σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου πιστοποιεῖται ἔτσι ἡ καθολικὴ ἀναγνώριση τῆς ὑπάρξεως τοῦ μεγέθους Κόρη.

Μαζὶ μὲ τὰ θυσιασθέντα χοιρίδια ἐρρίπτοντο συνοδευτικῶς ὡς συμβολικὰ θεῖα μεγέθη τῶν ἀναπαραγωγικῶν δυνάμεων τῆς Κόρης τὰ ἑξῆς: **ὁμοιώματα ἐκ ζύμης φαλλῶν καὶ ὄφεων**, ὅπως ἐπίσης καὶ **πραγματικοὶ κῶνοι πεύκης**, τὰ γνωστὰ κουκουνάρια. Οἱ φαλλοὶ συμβολίζουν τὶς γεννητικὲς δυνάμεις τῆς Κόρης καθὼς οἱ ψυχές - ἀποδοχεῖς αὐτῶν τῶν δυνάμεων θὰ ἔφερναν εἰς ἐκδήλωσιν- αὐτὸ εἶναι ἄλλωστε ἡ γέννηση ὅπως ὁ Πρόκλος σαφῶς ἀναφέρει- δυνάμεις νέες.

Τὰ χοιρίδια ἄλλωστε συμβολίζουν τὶς ἀναπαραγωγικὲς δυνάμεις τῆς Κόρης, οἱ ὁποῖες θὰ μεταμορφώσουν τὶς ψυχὲς ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες ἔφθασαν εἰς τὰ ἐπίπεδα νὰ γίνουν ἀποδέκτες τῶν συγκεκριμένων ἀναπαραγωγικῶν πνευματικῶν ἰδοτήτων.

Τὰ ἐκ ζύμης ὁμοιώματα φιδιῶν συμβολίζουν θεῖα ὄντα τοῦ οὐρανοῦ, διότι ὡς γνωστόν, τὰ φίδια εἶναι σύμβολα θείων ἐλευθέρων προσωπικῶν ὀντοτήτων.

Τὸ πεῦκο- ἡ πίτυς- εἶναι φυτὸ ξηρὸ καταχωριζόμενο στὴν κυριαρχία τοῦ Ὀλυμπίου θεοῦ Ἡφαίστου, τοῦ κυρίαρχου τοῦ δημιουργικοῦ πυρός. **Ὁ κῶνος**, δηλαδὴ τὸ κουκουνάρι, εἶναι παράγωγο ἐξελίξεως, δηλαδὴ καρπός, ἐκείνου τοῦ μεγέθους ποὺ συμβολίζει τὸ πεῦκο. Τὸ πεῦκο, ὡς φυτό, συμβολίζει τὸν Συνδετικὸ Λόγο. Ὁ καρπὸς τοῦ Συνδετικοῦ Λόγου, ὁ κῶνος, συμβολίζει καρπὸ Συνδετικοῦ Λόγου, ὁ ὁποῖος καταχωρίζεται στὸ στοιχεῖο τοῦ πυρὸς καὶ στὴν κυριαρχία τοῦ Ὀλυμπίου θεοῦ Ἡφαίστου.

Ἕνας πύρινος Συνδετικὸς Λόγος συμβολίζει Πνευματικὸ Ὀργανισμό. Ἄρα τὸ μέγεθος Κόρη, ρίπτει μέσα στὶς ἀποδέκτριες ψυχὲς τὶς δυνάμεις τῶν πυρίνων πνευματικῶν παραγώγων τοῦ Πνευματικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἡ ρίψη αὐτὴ ἐπιτελεῖται στὴν ἐποχὴ τῆς τελέσεως τῶν Σκίρων. Ἡ πομπὴ τῶν Σκίρων ξεκινάει ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, φθάνει μέχρι τὸ ναὸ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς στὸ Φάληρο καὶ ἐπιστρέφει στὴν Ἀκρόπολη. Σαφέστατη ὑπόδειξη διακινήσεως τῶν Ἱερῶν Σκίρων κατὰ τὴν διάρκεια τῆς θερινῆς τροπῆς τοῦ ἡλίου. Ἡ πομπὴ τῶν Σκίρων συνεδυάσθη μὲ τὰ ἱερὰ θεσμοφόρια ἴσως καὶ γιὰ ἕνα συγκεκριμένο λόγο. Τὰ Σκῖρα σηματοδοτοῦν ἀνάταση γενικὰ τοῦ μυστηριακοῦ ὁρίζοντος μυουμένων, μυστῶν καὶ μυστηριακοῦ ἱερατείου πρὸς τὸν θεῖο κόσμο, καθὼς ἡ ἄφιξη τῶν τριῶν μεγάλων ἱερέων τῶν παναρχαίων Μυστηρίων τῆς Ἀκροπόλεως στὸν Ναὸ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς, στὸ Φάληρο, προσεκτικὰ συμβολίζει ἰδιαίτερη ἐπαφὴ μὲ τὸν αἰθέρα τοῦ μέσου οὐρανοῦ.

Τὰ Σκῖρα προσδιορίζουν ἐξελικτικὸ ἐπίπεδο, στὸ ὁποῖο πρέπει οἱ ψυχὲς νὰ φτάσουν γιὰ νὰ γίνουν ἀποδέκτες τῆς θεσμοφορικῆς πράξεως. Ἐπειδὴ τὰ Σκῖρα εἶναι ἑορτὴ ἀφιερωμένη καθ' ὁλοκληρίαν στὴν Ὀλυμπία Ἀθηνά, ἐπιλέγουμε κατ' οἰκονομία τὰ ἑξῆς:

Τὰ Μυστήρια τῆς Ἀθηνᾶς ἐτελοῦντο, κατὰ Πρόκλον, κατὰ τὸν μυστηριακὸ Ἐλευσίνιο μῆνα τῆς κυριαρχίας τοῦ Κριοῦ. Πρόκειται γιὰ τὸν ἕβδομο μυστηριακὸ μῆνα τῶν Μεγάλων Ἐλευσινίων Μυστηρίων. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ ὁ μυστηριακὸς αὐτὸς μῆνας εἶναι ἡ ἐκκινητικὴ ἔναρξη

τοῦ ἐκθεωτικοῦ τριμήνου Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι. Τὰ μυστήρια τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιτελούμενα διὰ τοῦ Μεγάλου Ἐπιβωμίου Ἱερέως τῆς Ἐλευσίνας ἀφοροῦσαν στὴν ἐπίτευξη ἐναρμονίου συζευκτικῆς λειτουργίας- διὰ μέσου τοῦ συνεχῶς μεταμορφουμένου Συνδετικοῦ Λόγου τῆς ψυχῆς - τῶν ἐνεργειῶν τῶν ψυχικῶν ἀπολήξεων. Τοῦτο σημαίνει ὅτι τὰ Σκῖρα προσδιορίζουν τὸ ἐναρκτήριο ἐπίπεδο τῆς ψυχικῆς ἐξελίξεως, τὸ ὁποῖον, ὡς ὅριον, εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν λειτουργία τοῦ μεταμορφωτικοῦ ἔργου μιᾶς Κόρης. Ἀπὸ τὴν θερινὴ τροπὴ τοῦ ἡλίου ποὺ ἀρχίζουν οἱ θεσμοφορικὲς διαδικασίες μέχρι τὴν φθινοπωρινὴ ἰσημερία ἐπιτελεῖται ἡ ὡρίμανσις τῶν θεσμοφορικῶν ἐναποθέσεων μιᾶς κατελθούσης Κόρης μέσα στὶς ψυχὲς τῶν μυουμένων.

Κατὰ τὴν φθινοπωρινὴ ἰσημερία, ἐποχὴ ἐνάρξεως τῶν Μεγάλων Ἐλευσινίων Μυστηρίων, ἐπιτελεῖται ἡ ἄντλησις, κατὰ τὰ γνωστά, τῶν αἰθερικῶν θεσμοφορικῶν δυνάμεων. Ἡ ἄντληση συμβολίζει μία διαδικασία κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ θεσμοφόρες γυναῖκες, ὡς ἀντλήτριες, φέρουν εἰς τὴν ἐπιφάνεια ἔξω τῶν χασμάτων, κατὰ τὰ γνωστά, τὶς αἰθερικὲς δυνάμεις ποὺ ἐναπέθεσε ἡ Κόρη μέσα στὶς ψυχὲς τῶν μυουμένων καὶ οἱ ὁποῖες ὡρίμασαν. Αὐτὲς οἱ ὥριμες ἐξαντικειμενισμένες αἰθερικὲς δυνάμεις, δηλαδὴ συγκροτημένες καὶ διαμορφωμένες, τοποθετοῦνται συμβολικὰ ἐπὶ βωμῶν. Οἱ βωμοὶ συμβολίζουν τὰ ἑνωποιημένα καὶ συλλειτουργοῦντα ἐναρμονίως διαδηλούμενα ψυχικὰ κέντρα τοῦ τελετουργοῦ. Ἐδῶ, τελετουργὸς εἶναι ἡ Κόρη. Ἐπὶ τῶν ἐναρμονισμένων αὐτῶν ἐνεργῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ τελετουργοῦ ἀναμιγνύονται, δηλαδὴ ἔρχονται εἰς ἐρωτικὴ ἐπιμειξία κόκκοι σίτου, οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ σπαροῦν εἰς τὸ Ράριον Πεδίον, λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐλευσίνα.

Οἱ κόκκοι σίτου συμβολίζουν τοὺς καρποὺς τοῦ διαμορφωθέντος ὑπὸ τῶν δυνάμεων τοῦ ἡλίου Συνδετικοῦ Λόγου σὲ Πνευματικὸ Ὀργανισμό. Οἱ κόκκοι τοῦ σίτου συμβολίζουν σὲ ἄλλο ἐπίπεδο τὶς δυνάμεις τοῦ Πνευματικοῦ Ὀργανισμοῦ μιᾶς Κόρης.

Τὸ τελικὸ στάδιο τῶν Ἱερῶν Θεσμοφορίων ὀνομάζεται Καλλιγένεια. Τὸ ἐρώτημα ὅμως ποὺ τίθεται εἶναι ποῦ ἀναφέρεται τὸ Καλὸν Γένος; Οἱ κόκκοι τοῦ σίτου στὴν περίπτωση τῶν Ἱερῶν Θεσμοφορίων συμβολίζουν, ὅπως ἐλέχθη, τὶς ἐξαντικειμενισμένες δυνάμεις τοῦ Πνευματικοῦ Ὀργανισμοῦ μιᾶς Κόρης.

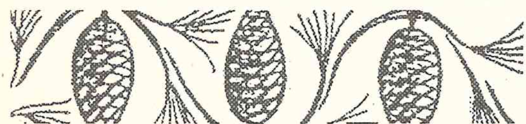
Οἱ δυνάμεις αὐτὲς θὰ ἀναμειχθοῦν μὲ τὰ προϊόντα ποὺ συνέλεξαν οἱ ἀντλήτριες. Τὰ ἀντληθέντα αὐτὰ προϊόντα εἶναι ἀποτελέσματα ὡριμάνσεως τῶν θεσμοφορικῶν ἐναποθέσεων μέσα στὶς ψυχὲς τῶν μυουμένων. Ὁ Νόμος τῆς ἀνταποδόσεως εἶναι κυρίαρχος στὴν μυστηριακὴ πράξη. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὸν Νόμο αὐτόν, ἡ Κόρη - Τελετουργὸς κάνει ἀποδεκτὴ αὐτὴν τὴν ἀνταπόδοση, ἐκ μέρους τοῦ μυητικοῦ ὁρίζοντος, καθὼς τὰ ἀντληθέντα συμβολίζουν τὴν ἀνταπόδοση ἐκ μέρους τῶν ψυχῶν τῶν μυουμένων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων ἐκείνων ποὺ ἐναπετέθησαν ἀπὸ τὴν Κόρη - κατὰ τὴν θερινὴ τροπὴ τοῦ ἡλίου- μέσα στὶς ἐξελιγμένες ἀποδέκτριες ψυχές.

Ἡ ἐρωτικὴ ἀνάμειξη τῶν μυστηριακῶν ἀνταποδόσεων τῆς γῆς μὲ τὶς πνευμα-

τικὲς δυνάμεις μιᾶς Κόρης προσδίδουν εἰς τὸν προκύπτοντα Πνευματικὸν Ὀργανισμὸν τῶν μυουμένων, κάλλος θείου γένους.

Ὁ Πρόκλος, εἰς τὰ Σχόλιά του εἰς τὸν Πλατωνικὸν Κρατύλον 404, σελ. 94,24 Pasqu (O.F. 188 Kern) ἀναφέρει ὅτι *"προσαγορεύεται δὲ καὶ κόρη διὰ τὴν καθαρότητα τῆς οὐσίας καὶ τὴν ἄχραντον ἐν τοῖς ἀπογεννήσεσιν ὑπεροχήν. ἔχει δὲ πρώτην τε καὶ μέσην καὶ τελευταίαν ἡγεμονίαν καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀκρότητα ἑαυτῆς Ἄρτεμις καλεῖται παρ' Ὀρφεῖ, κατὰ δὲ τὸ μέσον κέντρον Περσεφόνη, κατὰ δὲ τὸ πέρας τῆς διακοσμήσεως Ἀθηνᾶ".*

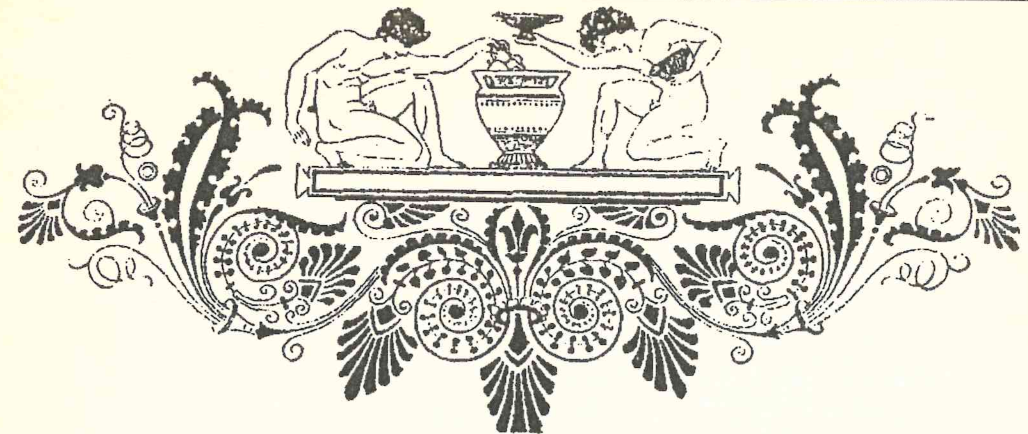
"Ὀνομάζεται δὲ καὶ κόρη ἐξ αἰτίας τῆς καθαρότητος ποὺ παρουσιάζει ἡ οὐσία τῆς ψυχῆς της καὶ λόγῳ τῆς ἀχράντου ὑπεροχῆς ποὺ ἐπιδεικνύει κατὰς τὶς ἀπογεννήσεις. Κατέχει δὲ τὴν πρώτην, τὴν μεσαίαν καὶ τὴν τελευταίαν ἡγεμονίαν καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾶ εἰς τὴν περιφερειακὴν ψυχικὴν της λειτουργίαν καλεῖται ἐκ μέρους τοῦ Ὀρφέως Ἄρτεμις, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ τοῦ μέσου κέντρου τῆς ψυχικῆς της δραστηριότητος καλεῖται Περσεφόνη, Ἀθηνᾶ δὲ καλεῖται ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν μορφοποίησιν τῆς δημιουργικῆς της ἐκφάνσεως".

ΠΩΣ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ Η ΕΞΟΔΟΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἡ παιδεία δὲν ἔχει αὐτὴν τὴν φύσι, τὴν ὁποίαν τῆς ἀποδίδουν ὅσοι τὴν ἔχουν γιὰ ἐπάγγελμα. Ἰσχυρίζονται γενικῶς πὼς δὲν ὑπάρχει ἐπιστήμη ἐντὸς τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τὴν θέτουν αὐτοί, σὰν νὰ θέτουν ὅρασι στὰ μάτια τῶν τυφλῶν.
Ὁ δικός μας λόγος ἐννοεῖ πὼς αὐτὴ τὴν δύναμι ποὺ ὑπάρχει ἐντὸς τῆς ψυχῆς τοῦ καθενὸς καὶ ***τὸ ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο μαθαίνει ὁ καθένας****, σὰν ἕνα μάτι ποὺ δὲν μπορεῖ μὲ ἄλλο τρόπο παρὰ μαζὶ μὲ ὁλόκληρο τὸ σῶμα νὰ στραφεῖ ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ στὸ φωτεινό, ἔτσι πρέπει νὰ τὴν στρέφει, μαζὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχή, ἀπὸ τὸ γιγνόμενο, ὥσπου νὰ μπορεῖ νὰ ὑπομένει τὴν θέασι πρὸς τὸ ὂν καὶ πρὸς τὸ φωτεινότατο μέρος τοῦ ὄντος. Αὐτὸ τὸ μέρος ἰσχυριστήκαμε πὼς εἶναι* ***τὸ ἀγαθόν.***
Ἐπομένως ἡ παιδεία θὰ εἶναι ἡ τέχνη τῆς περιστροφῆς αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου ***(τέχνη τῆς περιαγωγῆς)*** *γιὰ νὰ ἐπινοήσει μὲ ποιὸν τρόπο θὰ στραφεῖ εὐκολότατα καὶ ὠφελιμότατα,* ***ὄχι γιὰ νὰ δημιουργήσει σὲ αὐτὸ τὸ ὄργανο τὴν ὅρασι, ἀφοῦ τὴν κατέχει, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπινοήσει τὸ πῶς θά στραφεῖ, ἐπειδὴ δὲν ἔχει τὴν σωστὴ κατεύθυνσι καὶ δὲν βλέπει ὅπου πρέπει (οὐκ ὀρθῶς δὲ τετραμμένῳ οὐδὲ βλέποντι οἷ ἔδει).***

Πλάτωνος Πολιτεία 518c

Σ. ΝΑΓΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΕΝΑΣ ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΗ

Εἴθισται παρὰ πασῶν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας νὰ τελῆται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐπίσημος συνεδρία εἰς μνήμην καὶ ἔκφρασιν τιμῆς καὶ λατρείας πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἕλενας Μπλαβάτσκη, πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ὑπερόχου ἐκείνης γυναικὸς εἰς τὸ ἔργο τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ ζωὴ τῆς Ἑταιρείας ταύτης.

Συνεδριάζομεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ χώρα ὀπαδοὶ τῆς Θεοσοφκῆς Ἑταιρείας πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν σήμερον, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν λατρείαν μας πρὸς τὴν Ἕλενα Μπλαβάσκη καὶ νὰ ἀπονείμωμεν τιμὴν πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοσοῦτον ἐμόχθησεν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ὠθήσῃ τὸ νεώτερον ἀνθρώπινον πνεῦμα πρὸς τὴν ἔρευναν ὅλων τῶν κεκρυμμένων πνευματικῶν θησαυρῶν τοὺς ὁποίους ἀφῆκαν ὡς κληροδότημα τῇ ἀνθρωπότητι πᾶσαι αἱ παλαιότεραι ἀνατολικαὶ θρησκεῖαι.

Ὡς προϊστάμενος τοῦ Θεοσοφικοῦ ὁμίλου "Ἀπόλλων" αἰσθάνομαι τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκδηλώσω τὴν ἀγάπην μου καὶ τὴν ἐκτίμησίν μου πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἕλενας Μπλαβάτσκη καὶ νὰ δικαιολογήσω πρὸς ὑμᾶς διατὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦτο ὀφείλεται πᾶσα ἐκ μέρους ἡμῶν τιμὴ καὶ ἀγάπη.

Ἡ Ἕλενα Μπλαβάσκη ὑπῆρξε ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς πνευματικῆς ἀνθρωπότητος μία ἐξέχουσα προσωπικότης, διότι τὸ ἔργο αὐτῆς τὸ ἐπεξέτεινε πέραν τοῦ σημείου μέχρι τοῦ ὁποίου τὸ εἶχαν ἀφήσει αἱ προγενέστεραι αὐτῆς δράσασαι ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῶν πνευματικῶν ζητημάτων γυναῖκες. Ἐμυήθη εἰς τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης καθαρῶς ἀνδρικὰ ζητήματα καὶ ἐζήτησε νὰ καταστῇ ἱεροφάντης μιᾶς ἀληθείας, ἡ ὁποία πάντοτε ὑπόσχεται ὅτι θ' ἀποτρέπῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ νὰ παρεκλίνῃ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἥτις ἀναβιβάζει τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐτυχίαν.σσσσσσ

Αἱ προγενέστεραι αὐτῆς γυναῖκες ὑπηρέτησαν τὸ ἔργο τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἀληθειῶν τῆς φύσεως

ἀνδρῶν καὶ ἠσχολήθησαν καὶ εἰς πνευματικὰς ὑποθέσεις ἐλεύθεραι ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις αὗται ἔφερον τὸν κοινὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον διακρίνομεν εἰς τοὺς ἁμιλλομένους εἰς τὰ γράμματα, τὴν ποίησιν καὶ τὰς ἐπιστήμας ἄνδρας. Ἡ Μπλαβάσκη ἔδρασε πέραν τῶν ἐπιπέδων τούτων, ἔδρασεν εἰς τὰ θέματα τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἀπετέλουν τὸ ἀντικείμενον τοῦ σκοποῦ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων, καὶ εἰς τὰ θέματα ἐκεῖνα, ἅτινα προσδιορίζουν τὴν οὐσίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀποτελεῖται ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ καὶ τοὺς νόμους, οἵτινες προφαίνουσιν αὐτῆς τὴν ὕπαρξιν καὶ οἵτινες διακανονίζουν τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς καί τήν ἀναβιβάζουν ἐπί ὑψηλοτέρων βαθμίδων πνευματικοῦ μεγαλείου καὶ δόξης.

Τὸ πνεῦμα τῆς Μπλαβάτσκη εἱλκύσθη πρὸς μίαν θείαν ἔρευναν, ἡ ὁποία ἀείποτε προκαλεῖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ σκοποῦ τῶν θείων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐπέτυχε τὴν πλήρωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου αὐτῆς σκοποῦ, ἂν ὄχι καθ' ὅλου, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τοὺς ἱεροὺς ἄνδρας, οἵτινες ἐδημιούργησαν τὰ ἀρχαῖα μυστήρια, τουλάχιστον κατὰ μέρος. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς δράσεως τῆς Μπλαβάτσκη εἶναι τὸ μᾶλλον σκοτεινὸν εἰς τὸ πνεῦμα ἡμῶν τῶν νεωτέρων ἀνθρώπων καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐπεκταθῶ νὰ τὴν ὑμνήσω πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό, ἀλλὰ θὰ ζητήσω νὰ παρουσιάσω τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἔφερε τὸ ἔργον αὐτῆς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ σκοποῦ τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον παρακαλῶ νὰ μοί ἐπιτρέψητε ν' ἀναδράμω ὀλίγον εἰς τὴν ἱστορίαν. Οἱ ἐρευνῶντες ἀνεπηρεάστως τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, οἱ παρακολουθήσαντες αὐτῆς τὰς διαφόρους ἐκδηλώσεις καὶ τὰ διάφορα συναισθήματα, ὁμολογοῦν πάντες ὅτι, ἀφ' ὅτου ἐξηφανίσθησαν καὶ οἱ τελευταῖοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ἀνθρωπότης περιῆλθεν εἰς μίαν κατάστασιν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε ἡ πλέον τρομακτική ἐν σχέσει πρὸς ὅλας τὰς καταστάσεις τῆς ἀνθρωπότητος τὰς πρότερον αὐτῆς. Πανταχοῦ ἀνεφάνησαν ἄνδρες οἵτινες διακήρυττον ὅτι ἦσαν ὄργανα τοῦ Θεοῦ καί ἑπομένως ἐμπνευσμένοι καὶ ὅτι ἔργον εἶχον νὰ ἀποκαλύψουν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὴν ὁδόν, ἥτις θὰ ἦγεν αὐτοὺς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἡ ἀμάθεια τῶν Θεοπνεύστων τούτων ἀνδρῶν ὡς αὐτεκαλοῦντο, παρουσιάζει καὶ τὸ φαινόμενον ὅτι πάντες μεταξύ των διεφώνουν καὶ ὅτι ἕκαστος εἶχεν ἴδιον σύστημα διάφορον τῶν ἄλλων, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ ὀπαδοί αὐτοῦ θά ἤγοντο εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Οἱ μελετήσαντες ἱστορικῶς τὰς δοξασίας τῶν τοιούτων ἀνδρῶν ἐγνώρισαν τὰς τεραδοστέρας ἐκδηλώσεις, τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἄνθρωπος. Οἱ νεώτεροι οὗτοι θρησκευτικοὶ ἡγέται ὡδήγουν τοὺς ἀμαθεῖς πληθυσμοὺς τῶν ἀνθρώπων εἰς τερατώδεις δοξασίας καὶ προεκάλουν τὴν μεγαλυτέραν περιφρόνησιν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν, πρὸς τὸν ὀργανισμόν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον τόσον θαυμασίως ὠργάνωσεν ἡ θεία φύσις καὶ ὅστις καλεῖται παρὰ τῶν μεμυημένων ἀνθρώπων ναὸς τοῦ πνεύματος, διότι τὸ πνεῦμα δι' αὐτοῦ συντελεῖται καὶ ψυχὴ τοῦ κόσμου δι' αὐτοῦ ἀποκτᾶ τὸ εἶναι της καὶ τὴν θεότητά της.

Περιφρόνουν λοιπὸν τὸν ὀργανισμὸν διὰ νὰ σώσουν τὴν ψυχήν· ὁ ὀργανισμὸς κατ' αὐτούς, ἦτο ἡ κόλασις τῆς ψυχῆς, ἦτο ἡ μιαρὰ οὐσία τῆς φύσεως, ἡ ὁποία ἐμόλυνε τὴν ψυχήν, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τὸ ὁποῖον ὡς ἰσχυρίζοντο, ἔπλασεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ στρέβλωσις τῶν σκέψεων αὐτῶν, ὥστε ἔφθανον νὰ χωρίζουν τὸ αἴτιον τῆς δημιουργίας τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ αἴτιον τῆς δημιουργίας τῆς φύσεως. Οἱ τοιοῦτοι λοιπὸν θεόπνευστοι, ὡς ἀπεκαλοῦντο, ἄνδρες οἱ δημιουργήσαντες τὰς τόσας αἱρέσεις καὶ οἱ διὰ τῆς βίας ἐγκαταστήσαντες θρησκευτικά δόγματα, ἐδημιούργησαν τὸ σκότος τοῦ μέσου αἰῶνος ὑπὸ τὴν καταπίεσιν τοῦ ὁποίου ὑπέπεσε τόσον ἡ ἀνθρωπότης. Τὸ σκότος τοῦτο μίαν εἶχεν πηγὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐτροφοδοτεῖτο, τὴν πηγὴν τῆς ἀμαθείας, ἥτις ἐδημιούργησε τὰς τόσας προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας καὶ ἥτις τόσον ἀλλοίωσε τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ νά διαπράττωνται τά μεγαλύτερα ὄργια καὶ νὰ προπηλακίζεται τόσον σκαιῶς ἡ ἀνθρωπίνη μορφή. Ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀμαθείας ταύτης, ἡ ἀνθρωπίνη συνείδησις ἐπὶ τοσοῦτον καταπιέσθη, ὥστε βραδύτερον ἐξεδήλωσεν ὄχι μόνον δυσφορίαν, ἀλλὰ καὶ γενικὴν δυσαρέσκειαν, ἥτις κατ' ἀρχὰς προεκάλεσε μίαν διανοητικὴν ἐπανάστασιν μεταμορφωθεῖσαν βραδύτερον εἰς πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐπανάστασιν. Ἡ γυνὴ ὑπέφερε περισσότερον ὑπὸ τὴν καταπίεσιν τῆς ἀμαθείας τοῦ μέσου αἰῶνος καὶ ἠμφισβητήθη ὀλίγον πρό τοῦ μέσου αἰῶνος καὶ αὐτὴ ἡ ὕπαρξις ψυχῆς ἐν τῇ γυναικείᾳ μορφῇ.

Ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπανάστασις ὑπεστηρίχθη καὶ ὑπὸ τῆς θρησκευτικῆς ἐπαναστάσεως διότι διάσημοι ἄνδρες ἐκήρυξαν ὅτι τὰ τυπικὰ τῆς θρησκείας ἔπρεπε νὰ τροποποιηθοῦν καὶ τοῦτο συνετελέσθη κατά τι. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐπαναστάσεων τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς χειραφετήσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς καλὰς τέχνας καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς ἀναγεννήσεως ὡς ἐκλήθη αὕτη, βλέπομεν ὅτι ὁ νοῦς τῆς ἀνθρωπότητος ἠνδρώθη καὶ πρῶτον αὐτοῦ μέλημα ὑπῆρξεν ἡ καταπολέμησις τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων. Ἡ ἐπιστήμη ἤρχισεν νὰ καταλαμβάνῃ πᾶσαν τὴν κοινωνικὴν δύναμιν καὶ ἡ ἀνθρωπότης νὰ ὁδηγῆται εἰς τὴν πίστιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ δόγματος ὅτι τίποτε δὲν πρέπει νὰ δέχηται ὁ ἄνθρωπος ἂν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ δὲν τὸν πληροφοροῦν αἱ αἰσθήσεις αὐτοῦ.

Τὸ δόγμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ καὶ σήμερον τὴν πίστιν τῆς πλειονότητας τῶν πεπαιδευμένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, κατέρριψε τὰς παλαιὰς προλήψεις ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἠρνήθη καὶ τὸ δόγμα τῶν ἀρχαίων μυστηρίων ὅτι ἐκτὸς τῶν αἰσθήσεων τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει καὶ ἡ ψυχικὴ αἴσθησις, ἡ αἴσθησις ἐκείνη ἥτις φέρει εἰς ἐπαφὴν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἥτις πληροφορεῖ τοὺς ἀνθρωπίνους κόσμους, ὅτι πέραν τοῦ γηίνου περιβάλλοντος δύνανται καὶ ἄλλαι συνειδήσεις κατὰ πολὺ τελειότεραι τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἀφοῦ ἀπὸ τελειότερα σώματα τοῦ οὐρανοῦ ἐξορμῶνται εἰς δράσιν. Ἡ ἐπιστημονική πίστις παρέλειψεν νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως καὶ ἕτερον δόγμα τῶν ἀρχαίων μυστῶν, διὰ τοῦ ὁποίου διατυποῦται μία ἀλήθεια ἥτις δύναται ἀρκετὰ σχυρῶς νὰ πείσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν

λογικὴ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἔρευνα τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ μόνον ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Φύσεως, τήν ὀργάνωσιν τοῦ ὁποίου ἀντιλαμβάνονται αἱ αἰσθήσεις αὐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι μύσται ἰσχυρίζοντο ὅτι αἱ ἀνθρώπιναι αἰσθήσεις δύνανται νὰ ἐρευνῶσι μόνον τὴν οὐσίαν ὑπό τῆς ὁποίας εἶναι διαπεπλασμέναι· ἀλλὰ πέραν τῆς οὐσίας ταύτης τῆς φύσεως ὑπάρχει καὶ ἄλλη οὐσία, ἡ ὁποία ἔχει μὲν τὴν αὐτὴν μετὰ τῆς πρώτης καταγωγήν, ἀλλὰ διαφέρει κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἐνεργείας καὶ τὸ ποιὸν αὐτῆς.

Τῆς τοιαύτης οὐσίας τὰς ἐνεργείας δύναται ν' ἀντιληφθῇ μόνον ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή, διότι καὶ αὕτη ἀπὸ τὴν τοιαύτην οὐσίαν ἀποτελεῖται. Ὁ ἄνθρωπος, λοιπόν, κατὰ τὸ δόγμα τῶν ἀρχαίων μυστῶν, πρέπει νὰ ἐνισχύῃ τὰς αἰσθήσεις του καὶ ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς του, τῶν δυνάμεων ἐκείνων τῆς ζωῆς αὐτοῦ, αἵτινες μεταδίδουν εἰς τὸ κέντρον τῶν αἰσθήσεων αὐτοῦ τὴν κριτικήν, ἡ ὁποία ὑπαγορεύει ὅτι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς φύσεως δέον νὰ λαμβάνονται κατ' ἀναλογίαν καὶ δι' ὑπολογισμοῦ, ὡς ἰσχυρίζετο ὁ Πυθαγόρας, νὰ μαντεύεται τί πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος δύναται νά συντελῆται, ἀφοῦ ἡ οὐσία τοῦ ἀπείρου ἐσαεὶ προάγεται κατά τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῆς.

Ἡ ἐπιστήμη διὰ τῶν δογμάτων αὐτῆς κατάφερε, πράγματι, δεινὸν κτύπημα κατὰ τῆς ἀμαθείας τῆς δημιουργησάσης τὰς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ δυστυχῶς, δὲν ἠθέλησεν νὰ περιορισθῇ ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ ἐπροχώρησε καὶ πέραν λίαν τολμηρῶς καὶ κατεδίκασε καὶ τὴν ὕπαρξιν καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς διὰ τῶν ὁποίων μυεῖται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ ἔργα του πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου δρῶντος τοιούτου πνευματικοῦ.

Ἡ ἐπιστήμη στηριχθεῖσα εἰς τὸ δόγμα ὅτι, ἀληθὲς εἶναι ὅ,τι αἱ ὑλικαὶ ἡμῶν αἰσθήσεις ἀντιλαμβάνονται, ἠρνήθη ὅλας τὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων σοφῶν καὶ ἐκείνας αἵτινες προσδιορίζουν τὰ μέσα τῆς ἀνελίξεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἰς αἰθεριωτέρους κόσμους καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν τὸν σκοπὸν τῶν ἀρχαίων μυστηρίων. Ἡ ἐπιστήμη κατέρριψε ταυτοχρόνως καὶ τὰς θρησκευτικὰς προλήψεις καὶ τὸ ἔργον τῆς φιλοσοφίας καὶ ἕνεκα τούτου μετεμορφώθη καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία εἰς ἓν διανοητικόν προληπτικόν κράτος, τὸ ὁποῖον ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει ὅλα ὅσα παρατηροῦνται ἐν τῇ σημερινῇ ἀνθρωπότητι καὶ προκαλοῦν τὴν ἔλλειψιν πάσης ἀρετῆς καὶ πάσης ἠθικῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. **Ἡ ἐπιστήμη ἐδημιούργησε διὰ τῶν ἀρνητικῶν πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἐκδηλώσεων αὐτῆς τὸν τόσον ἐγωισμὸν ὅστις κρατεῖ σήμερον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν ἄρνησιν τῆς ἀληθείας ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδελφοὶ καταγόμενοι ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς καὶ ὑποχρεωμένοι ὑπό τῆς φύσεως νὰ συντρέχωσιν καὶ βοηθῶσιν ἀλλήλους, ὅπως ἀπροσκόπτως πληροῦται ὁ σκοπὸς αὐτῶν.**

Ἡ ἐπιστήμη θέσασα ὅρια εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ καὶ προσδιορίσασα κατηγορηματικῶς τὰ ὄργανα τῆς ἐρεύνης ἡμάρτησεν. Τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν τῆς ἐπιστήμης ἡ ψυχή τῆς Μπλαβάτσκη ἐμπνευσθεῖσα ἐννόησε. Τά ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἁμαρτίας κατεῖδεν καὶ ἔσπευσεν νὰ ἐνωτισθῇ τοῦ πνεύματος τὸ

ὁποῖον ὑπηγόρευσεν ἄλλοτε τὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων σοφῶν καὶ μυστῶν, ὅπως δι' αὐτοῦ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων ὅ,τι ἄλλοτε ἀπετέλει τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας αὐτῶν.

Ἡ Μπλαβάτσκη δὲν ὑπῆρξεν δημιουργός φιλοσοφικοῦ οὔτε μυσταγωγικοῦ σκηνώματος, δὲν ἔφερεν ἀπὸ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν νόμων τῆς φύσεως ἀληθείας διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν ἀνθρώπινον νοῦν καὶ νὰ καταστήσῃ τοῦτον ἰσχυρὸν καὶ ἱκανὸν νὰ βλέπῃ διὰ τῶν ψυχικῶν αὐτοῦ ὀφθαλμῶν τί γίνεται πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου, ὡς τοῦτο ἔπραξεν ὁ Ὀρφεύς, ὁ Πυθαγόρας καὶ τόσοι θεῖοι ἄλλοι ἄνδρες, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως ὅλας τὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἀπεκάλυψαν οἱ τοιοῦτοι ἱεροὶ ἄνδρες καὶ διὰ τοῦτο ἡ Μπλαβάτσκη ὑπῆρξεν ἔξοχος γυνή.

Ἡ Μπλαβάτσκη κατιδοῦσα τὴν κατωφέρειαν τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ καὶ τὸν περιορισμόν αὐτοῦ εἰς ὡρισμένα ἐπίπεδα ἐνεργείας, τά ὁποῖα προσδιορίζει ἡ ἐπιστήμη, ἐζήτησε νὰ ἀντιταχθῇ καὶ στρέψῃ τὴν ἀνθρωπίνην προσοχὴν πρὸς τὰς κεκρυμμένας διὰ τοὺς πολλούς, ἀληθείας τῶν μυστηρίων τῶν ἀρχαίων σοφῶν. Ἡ Μπλαβάτσκη μυηθεῖσα εἰς τὰς συμβολικὰς παραστάσεις τῶν ἀνατολικῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων καὶ κατανοήσασα τὰς ἐννοίας τούτων, ἐζήτησεν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν νὰ οἰκοδομήσῃ ἕνα νεώτερον ναὸν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ μεταδώσῃ πρὸς τὸν σκεπτόμενον κόσμον νέας νύξεις περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

Ὁ Ναός τῆς Μπλαβάτσκη εἶναι ἓν νέον σύστημα ἠθικῆς, ἡ ὁποία πρέπει νὰ κρατήσῃ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἠθικὴ αὐτὴ δὲν πρέπει πλέον νὰ δημιουργῆται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς θρησκευτικῆς καταπιέσεως διὰ τοῦ φόβου, οὔτε ἀπὸ ἀφηρημένας καὶ ἀδικαιολογήτους σκέψεις, ἀλλὰ ἀπὸ ἐπίγνωσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς μορφῆς αυτοῦ πληροῖ σκοπὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ὁ σκοπός οὗτος τότε μόνον δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ὅταν πάντες οἱ ἄνθρωποι τὸν κατανοοῦν καὶ πάντες αἰσθάνονται τὰς ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεις ἃς ἔχουν ὅπως συνδράμωσιν ἀλλήλους πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Ἡ ἠθική τὴν ὁποίαν φέρει ἐκ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν σκέψεων τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ἡ Μπλαβάτσκη εἶναι φυσικὴ καὶ προσδιορίζει ἀκριβῶς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τὴν τροχιὰν τῆς ἐνεργείας ἑκάστης ψυχῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ παρεκλίνῃ. Ἡ παρέκκλισις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπὸ τὴν τροχιὰν ταύτην ὑπῆρξεν ἡ δημιουργία τῶν τόσων παθῶν, ἅτινα παρατηροῦμεν ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν.

Τά ἀρχαῖα μυστήρια ἀπεκάλουν τὸν νόμον τῆς καθολικῆς τῶν ἀνθρώπων ἀγάπης, νόμον φυσικόν. Αὐτὸς ὁ νόμος ἐδόξαζεν ὅτι συνδέει τὰ ἄτομα εἰς κοινωνίας καὶ αὐτὸς ἐπιβάλλει μεταξύ αὐτῶν σεβασμόν καὶ ἐκτίμησιν. Αὐτὸς πρέπει νὰ διέπῃ ὡς βάσις ὅλας τὰς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων καὶ κανονίζῃ τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν. Ὅπου, ἔλεγαν, δὲν ὑπάρχει ἡ ἀντίληψις περὶ τῆς ἀξίας τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ νόμος τῆς καθολικῆς ἀγάπης διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὸν φωτισμόν τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖ θὰ συμβαίνῃ ἡ μεγαλυτέρα ἀκαταστασία καὶ θὰ προπη-

λακίζεται ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ θὰ ὑβρίζεται διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἡ φύσις καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς. Ἀπὸ τὰς ἐννοίας ταύτας ἤντλησεν ἡ Μπλαβάτσκη τὴν δύναμιν αὐτῆς καὶ αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς ἐννοίας διετύπωσεν ὡς ἠθικὴν βάσιν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ διέπῃ τὰς σχέσεις τῶν μελῶν τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας.

Ἀλλ' ἡ Μπλαβάτσκη ἐπροχώρησε καὶ περαιτέρω καὶ ἐζήτησε νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων καὶ τὰ πρακτικὰ ἐκεῖνα μέσα διὰ τῶν ὁποίων διανοίγονται οἱ ψυχικοὶ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν ὑλικῶν τοιούτων καὶ οὕτως βλέπουσιν αἱ ψυχαί ὅλον τὸ μεγαλεῖον καὶ ὅλην τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ πνεύματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἔφυγαν πλέον τὰ στενὰ ὅρια τῆς δράσεως αὐτῶν ἐν τῷ γηίνῳ κόσμῳ. Τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς Μπλαβάτσκη εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν δεόμενον σπουδῆς, διότι παρέχει φῶς διὰ τοῦ ὁποίου καθορίζεται καὶ ποῦ πρέπει νὰ φθάνῃ τὸ ἔργον τῆς ἐπιστήμης τῶν ἀνθρώπων καὶ ποῦ πρέπει ν' ἄρχηται τὸ ἔργον τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν. Τὰς λεπτομερείας τῆς τοιαύτης προσπαθείας τῆς Μπλαβάτσκη δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὴν ὁμιλίαν μας ταύτην νὰ καθορίσωμεν, διότι ἡ ἐργασία αὐτή ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον πολὺν τὸν ὁποῖον δὲν διαθέτομεν τὴν στιγμήν ταύτην καὶ προπαρασκευαστικὴ σπουδήν τὴν ὁποίαν ἐπιμελῶς πρέπει ἀπὸ κοινοῦ νὰ κάμωμεν.

Θά θίξω, ὅσον μοι εἶναι δυνατόν, τὸ τμῆμα τοῦτο νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ἡ Μπλαβάτσκη ἐν τῇ ὑποδηλώσει τῶν σκέψεών της δὲν ὑπῆρξεν, ὡς ἰσχυρίσθησαν ἄνθρωποί τινες τῶν γραμμάτων, προκατειλημένη ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου ἀνατολικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ μύστις ἀληθειῶν αἵτινες ἐσαεὶ θὰ ἐπιβάλλουν τὸν σεβασμὸν πρὸς πάντα ὅστις ἤθελεν ἀτενίσῃ αὐτάς. Ὑπῆρξε πρὸ παντὸς μύστις τόσον τῶν μυσταγωγικῶν παρακαταθηκῶν τῶν Ἰνδιῶν, ὅσον καὶ τῶν Ἑλληνικῶν τοιούτων. Ἐκεῖνοι οἵτινες θὰ μελετήσουν τὰ ἔργα αὐτῆς καὶ διὰ μέσου τῶν λέξεων θὰ θελήσουν νὰ σπουδάσουν τὰς μεγάλας ἐννοίας, ἃς ἔχουσι ταῦτα, θὰ δικαιώσουν τὰς προσπαθείας τῆς Μπλαβάτσκη καὶ θὰ τὴν κατατάξουν μεταξύ τῶν νεωτέρων προδρόμων τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θὰ ὁμολογήσουν ὅτι ἡ γυναικεία φύσις εἶναι ἐξ ἴσου ἱκανὴ νὰ βλέπῃ τὰς ἀληθείας τῆς φύσεως, ὡς καὶ τοῦ ἀνδρός.

Ὁ ἀνδρικὸς κόσμος δὲν ἠθέλησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν δύναμιν τῆς φιλοσοφίας τοῦ γυναικείου πνεύματος καὶ ὡς ἐκ τούτου παρημελήθη ἡ καλλιέργεια τῆς γυναικός. Τὰ ἔργα ὅμως τῆς Μπλαβάτσκη διαψεύδουν τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν καὶ ἀποδεικνύουν αὐτὴν ὑπέροχον καὶ τὴν κατατάσσουν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν προδρόμων τῆς ἀνθρωπίνης ἡμερώσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φιλοσοφίας.

Ἡ ψυχὴ της διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός της προσεγγίζει ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεργάζεται ἡ ἀνθρωπίνη εὐτυχία ὑπὸ τῶν μεγάλων διδασκάλων, οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε ὡς ἄνθρωποι ὑπῆρξαν οἱ δημιουργοὶ τῶν ἠθικῶν βάσεων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθησαν αἱ θρησκεῖαι καὶ ὅλα τὰ μυστήρια τὰ ὁποῖα ἐλειτούργησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐχειραφετήθησαν αἱ ἀνθρώπιναι κοινωνίαι καὶ συνελήφθη ἡ ἀντίληψις τῆς πολιτειακῆς ὀργανώσεως αὐτῶν.

Ἀλλ' ἄς θίξωμεν ἤδη τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ὑποδεικνύει ἡ Μπλαβάτσκη καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ δύναται ν' ἀτενίσῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὀφθαλμῶν τὸ μέλλον αὐτῆς. Ἀναγνώρισις τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἀναγνώρισις τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, ἀποτελοῦν τὰ πρῶτα ἐξαγνιστικὰ μέσα τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος.

Ἡ Μπλαβάτσκη ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Θεοσόφους ἕνα πλήρη ἐξαγνισμὸν τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ὑποδεικνύει ὅτι ἄνευ τοῦ ἐξαγνισμοῦ τούτου, ἄνευ τῆς ἀποβολῆς ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἐλαττωμάτων, ἄνευ τῆς ἀποβολῆς ὅλων τῶν κακιῶν, τῶν τάσεων τῆς διακρίσεως, τῶν τάσεων τοῦ ἐγωισμοῦ, ὁ Θεοσόφος δὲν δύναται νά ἐναρμονισθῇ πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν μεγάλων διδασκάλων καὶ τύχῃ αὐτῶν τῆς συνδρομῆς. Ἀκολουθεῖ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο ὅ,τι διὰ τῶν καθαρμῶν ἐγένετο εἰς τοὺς ἀρχαίους μύστας ὅπως καταστῶσι ἱκανοὶ νὰ ἴδωσι τὸ φῶς τῶν μυστηρίων. Ὑποδεικνύει ὡς καὶ τὰ ἀρχαῖα μυστήρια ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐλευθερώσῃ κατὰ πρῶτον τὴν ψυχήν του ἀπὸ τὴν καταπίεσιν τῶν ὀργανικῶν του παθῶν καὶ νὰ ταυτίσῃ τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς φύσεως. Ἡ φύσις του δὲν ἀπαιτεῖ βίον πολυάσχολον, βίον τεχνικόν.

Ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ρυθμισμένη ὑπὸ τῶν καθολικῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ δέον νὰ λειτουργῇ κατὰ τοὺς νόμους αὐτῆς. Οὕτως ἡ δίαιτα τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ εἶναι ἁπλὴ καὶ οὐδεμία πρέπει νὰ προκαλῆται ὑπερκόπωσις. Συνοδὰ πρὸς τὰς τοιαύτας ὑποδείξεις ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ διαλογίζηται ἢ ὅ,τι συμβάλλει εἰς τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων. Ὁ ἄνθρωπος διὰ συνηθείας πρέπει νὰ ἀποβάλῃ ἀπὸ τὸν νοῦν αὐτοῦ ὅ,τι δύναται νὰ τὸν διαταράσσῃ καὶ ὅ,τι δύναται νὰ τὸν δηλητηριάζῃ καὶ ἐξασθενῇ καὶ ὅ,τι δύναται νὰ τοῦ προκαλῇ πάθος καὶ κακίαν. Πρέπει διὰ τῆς τοιαύτης πνευματικῆς διαίτης νὰ ἐξαγνίσῃ πάσας τὰς ἰδέας αὐτοῦ καὶ ἀποβάλῃ ἀκόμη καὶ πάντα φόβον, ὅστις ἐκδηλούμενος φέρει μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ δυσαρμονίαν.

Πρέπει, τέλος, ὁ ἄνθρωπος νὰ περιβάλῃ πάσας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς διανοίας αὐτοῦ μὲ θείαν ἐπιείκειαν διὰ τοὺς ἄλλους, μὲ θείαν καλοσύνην καὶ μὲ θείαν ἁρμονίαν τείνουσαν νὰ τὸν συνδέσῃ πρὸς ὅ,τι πνευματικὸν θεῖον ὑπάρχει ἐν τῇ φύσει.

Πρέπει προσέτι νὰ καταστήσῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐλεύθερον καὶ διὰ τῆς θελήσεώς του νὰ προστατεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν ταύτην καὶ πᾶσαν ἐπιβολήν. Οὕτως ἐξαγνιζομένη ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια οὐδὲν παρέχει ἐμπόδιον πλέον εἰς τὴν ἐξωτερίκευσιν τῶν δυνάμεων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς· συνοδεύονται ὑπὸ τῆς αἰσθητικῆς αὐτῆς καί φυσικῶς πρέπει νὰ καθίστανται αἰσθηταί εἰς τὴν διάνοιαν, διότι ὅμως διέρχονται διά τῶν ὀργανικῶν αἰσθητηρίων δεσμεύονται ὑπὸ τῆς ὑλικῆς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ χάνουν τὴν συνοχὴν τῶν ἰδεῶν καὶ διὰ τοῦτο μόνον ὑπὸ τύπον ἐμπνεύσεων ἀντιλαμβάνεται ὁ νοῦς ἡμῶν ταύτας.

Ὅταν ὅμως διὰ τοῦ ἐξαγνισμοῦ τῶν σκέψεων λεπτύνωμεν τὰ ὑλικά ἡμῶν αἰσθητήρια καὶ βοηθήσωμεν οὕτω τὴν ἐξωτερίκευσιν τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τότε ἔχομεν ἐν τῷ νοῦ ἡμῶν πλήρη τὴν ἀντίληψιν τῶν ἰδεῶν αὐτῆς.

Εὐθὺς δὲ ὡς συντελεσθῇ τοῦτο, ὁ νοῦς

ἀποκτᾶ τὴν δύναμιν νὰ ἐκτοξεύῃ τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς ἐν εἴδει ἀκτίνων, αἵτινες ἐφαπτόμεναι πρὸς ὑπερτέρας πνευματικὰς δυνάμεις φέρουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τοὺς θείους διδασκάλους. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου λαμβάνεται ἡ γνῶσις ἡ ὑπαγορεύουσα τὰς προσηλώσεις καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπιτυγχάνονται αἱ ἐπικοινωνίαι πρὸς τὸν πνευματικὸν κόσμον. Τὴν παρακαταθήκην ταύτην τῶν ἀρχαίων μυστηρίων ἐμυήθη ἡ Μπλαβάτσκη καὶ κληροδοτεῖ εἰς τὰ μέλη τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας.

Τὸ ἔργον τῆς Μπλαβάτσκη ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ εἶναι πλῆρες διὰ τοὺς θέλοντας νὰ σπουδάσουν αὐτό, διὰ τοὺς θέλοντας νὰ μελετήσουν τὰς ἀληθείας τῶν ἀρχαίων μυστῶν καὶ νὰ καταπολεμήσουν τὰς τάσεις τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος αἱ ὁποῖαι τάσεις δημιουργοῦν δοκιμασίας καὶ περιπλανήσεις διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρεία, ἥτις ἀπορρέει ἀπὸ τὰς ἀληθείας ταύτας πρέπει νὰ μείνῃ πιστὴ πρὸς τὸ ἔργον τῆς Μπλαβάτσκη ἐὰν ὄντως ἐπιθυμεῖ νὰ συντρέξῃ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τὸ ἔργον τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας ἄρχεται ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου τερματίζει τὸ ἰδικόν της ἡ πρακτικὴ ἐπιστήμη καὶ πρέπει νὰ προσέξῃ ὅπως μὴ τὸ διαφθείρῃ συσχετίζουσα τοῦτο πρὸς τὸ τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρεία ἔχει νὰ πληρώσῃ σκοπὸν καὶ τὸν σκοπόν τοῦτον θὰ τὸν πληρώσῃ διδάσκουσα τὸν ἐξαγνισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ προφυλάττουσα αὐτὸ ἀπὸ μεταπτώσεις εἰς νέα δεσμὰ προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν.

Τοιοῦτον ἐν ὀλίγοις ὑπῆρξεν τὸ ἔργον τῆς Μπλαβάτσκη καὶ αἱ προσπάθειαι τὰς ὁποίας κατέβαλεν ὅπως ὠθήσῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητος ἐπὶ ὁμαλωτέρας ὁδοῦ, ὅπως μὴ καὶ αὖθις ἀποπλανηθῆ καὶ χάσῃ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ. Τὸ ἔργον της τοῦτο προσελκύει τὸν θαυμασμὸν πάσης φωτισμένης ψυχῆς καὶ προκαλεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν ὅλων τῶν νεωτέρων ὀπαδῶν τῆς Θεοσοφίας ἐκείνων, οἵτινες δὲν εἶναι ἐρασιτεχνικῶς τοιοῦτοι.

Ὁ ὅμιλος "Ἀπόλλων" δι' ἐμοῦ σήμερον ἐκδηλοῖ τὸν σεβασμόν του πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Μπλαβάτσκη καὶ εὔχεται ὅπως ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρεία διὰ τῶν ἔργων αὐτῆς δικαιώσῃ τὰς προσπαθείας τῆς Μπλαβάτσκη.

Ὅ ἐστιν ἡ δικαιοσύνη, πολιτεία ψυχῆς οὖσα ζώσης κατὰ λόγον τὸν ὀρθόν.

Ἡ δικαιοσύνη εἶναι τὸ πολίτευμα τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία ζεῖ σύμφωνα μὲ τὸν ὀρθὸ λόγο.

Πρόκλου
Εἰς τὰς Πλάτωνος Πολιτείας.

Ε. ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑ

ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Θεωροῦμε σκόπιμο, γιὰ τὴν καλλιτέραν κατανόηση τῶν μυστηρίων, νὰ ἀναφερθοῦμε ἐν συντομίᾳ στὶς πνευματικὲς γνώσεις καὶ ἐπιτεύξεις τῶν Ὀρφικῶν, διότι ἀφοροῦν ὅλα τὰ γνωστὰ μυστήρια, τὴν ἀγωγὴ τῶν πολιτῶν καὶ τὴν διαμόρφωση τοῦ ἀνεπανάληπτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Μελετώντας τοὺς Ὀρφικοὺς Ὕμνους καὶ τὰ κείμενά τους, τὸν Ἱερὸ Λόγο, μετ' ἐκπλήξεως διαπιστώνουμε ὅτι, ἀπὸ τοὺς ἀπώτατους χρόνους εἶχαν διατυπώσει ὀρθὲς θεωρίες γιὰ τὸ Σύμπαν, τὴν Φύση, τὴν Ζωή, τὸν Μονοθεϊσμό, τὴν Δικαιοσύνη καὶ τὴν Ἠθική. Εἶχαν δὲ προσεγγίσει ὀρθὰ τὸ Ἐπέκεινα καὶ ἄλλα πολλὰ θέματα ποὺ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν καὶ σήμερα στοὺς ἐπάγοντας.

Στὸ ὀρθὸ ἐρώτημα, ἐὰν οἱ γνώσεις αὐτὲς ἦσαν δικές τους ἐπιτεύξεις ἢ γνώσεις προϋπαρξάντων ἢ προϋπάρξαντος πολιτισμοῦ, δὲν μποροῦμε νὰ ἀπαντήσουμε μετὰ βεβαιότητος, διότι κάθε ἀπάντηση εἶναι πιθανή. Ἀνευρίσκουμε ἀποχρῶσες ἐνδείξεις στὶς μυθολογικὲς ἀφηγήσεις τῶν διαφόρων λαῶν, μὲ κορυφαία αὐτὴ τῶν Ἑλλήνων, στὴν ὁποία ἀναφέρονται δεκάδες ἐπιφανεῖς συγγραφεῖς τραγικοὶ καὶ ἱστορικοί.

Ἀπὸ τὰ κείμενά τους συνάγεται ὅτι, οἱ Ὀρφικοὶ πρῶτοι εἶχαν συλλάβει καὶ διατυπώσει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἡλιοκεντρικοῦ συστήματος καὶ ὅτι ὁ Ἥλιος κατὰ τὴν ἐαρινήν του ἰσημερίαν εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ταύρου ἀπὸ τὸ 3260 π.Χ. μέχρι τὸ 1841 π.Χ., ἀπὸ δὲ τὸ 5000 εἶχαν περιγράψει μὲ ἀκρίβεια τὶς διαδοχικὲς θέσεις καὶ τὶς ἀποκλίσεις τοῦ Βορείου πόλου, ὅπως ἐπίσης εἶχαν σὲ χρήση ἀκριβὲς ἐτήσιο ἡμερολόγιο.

Στοὺς Ὕμνους των, ἀνιχνεύομε ὅτι, ἀπὸ τὸ 11860 π.Χ. μελετοῦσαν τὰ φαινόμενα τοῦ σύμπαντος καὶ προσδιόριζαν τὴν ἐπανάληψή τους μὲ ἀκρίβεια (Κ. Χασάπης, Διατριβὴ 1967, τὰ Ὀρφικὰ καὶ Ἀληθινὴ Προϊστορία Ἰωαν. Πασσά).

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους Ἑλληνιστές, ὁ Θωμᾶς Τέϋλορ, στὸ μνημειῶδες ἔργο του "THE MYSTICAL HYMNUS OF ORFEUS", δέχεται ὅτι, ἡ ἀρχαία Θεολογία προῆλθε ἀπὸ τοὺς Ὀρφικοὺς καὶ ὅτι ὁ Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Ἀρχίλοχος, οἱ Προσωκρατικοί, Πυθαγόρας, Πλάτων καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἀπὸ τοὺς Ὀρφικοὺς ἐρανίσθησαν πολλὲς ἀπὸ τὶς θεωρίες των.

Αὐτὸ ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὴν παραβολὴ τῶν κειμένων των μὲ τὰ Ὀρφικὰ ἀποσπάσματα 2, 3, 4, 6, 18, 36, 39 καὶ ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα 11 καὶ 15, ἀπὸ τὶς σημειώσεις τοῦ κειμένου τοῦ Κ. Χασάπη 45 καὶ 61, ἀπὸ τὸν ὕμνο τοῦ Ἡλίου ἀρ. 8 καὶ τὸν ὕμνο τοῦ Ἀπόλλωνος ἀρ. 34.

Πρῶτοι ἐπίσης περιέγραψαν μὲ καταπληκτικὴ ἐπιστημονικὴ προσέγγιση, σὲ σύγκριση μὲ τὶς σημερινὲς ἐπιστημονικὲς γνώσεις, τὶς Κοσμογονικὲς θεωρίες, κατὰ τὶς ὁποῖες ἀπὸ τὸ "πρωταρχικὸν ὠὸν ποὺ διερράγη" ἐξῆλθε ὁ πανδημιουργὸς Φάνης - Ἔρως καὶ ἀπὸ τὸ Χάος δημιουργήθηκε ἡ Τάξις. Αὐτὲς οἱ θεωρίες δὲν διαφέρουν ἀπὸ τῶν συγχρόνων μεγάλων ἀστροφυσικῶν (Τζήνς, Βάϊζεκερ, Χοὺλ καὶ ἄλλων).

Στὸν ὕμνο τοῦ νόμου "στίχοι 4, 6, 7, 8, 9 καὶ 11", περιγράφονται σπουδαῖες πληροφορίες γιὰ τὴν μορφὴ καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους. Στὶς θεωρίες αὐτὲς στηρίχθηκαν οἱ Ἴωνες προσωκρατικοὶ καὶ οἱ μετασωκρατικοὶ φιλόσοφοι, συγγραφεῖς, ποιηταί, τραγικοί, ἱστορικοί καὶ ἄλλοι πνευματικοὶ ἄνδρες, ποὺ ὅλοι μαζὶ θεμελίωσαν καὶ ἀνέπτυξαν τὸν ἀνεπανάληπτο Ἑλληνικὸ πολιτισμὸ ποὺ μέχρι σήμερα διέπει καὶ καταυγάζει τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἀπὸ τὴν σπουδὴ τῶν Μυστηρίων μας, γίνεται κατανοητὸ ὅτι, ἡ Ὀρφικὴ Κοσμοθεωρία, Θεολογία, Θρησκειολογία, Μυστηριακὴ Γνώση καὶ Μύηση, εἶναι παλαιοτάτη, διότι ἡ ἐπιρροή της καὶ ἡ ἐπίδρασή της, ἀνιχνεύεται σὲ ὅλα τὰ Ἀρχαῖα Μυστήρια ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα τὰ θεσμοφόρια καὶ τὰ Καβείρια τῆς Σαμοθράκης, τῆς Λήμνου, τῆς Ἴμβρου, τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Φρυγία καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς εὐρείας Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας).

Ἀκολουθώντας πιστὰ τὴν μυθολογία, τὴν παράδοση καὶ τὰ γραπτὰ κείμενα τῶν προγόνων μας, θὰ ἀρχίσουμε τὴν ἀνάπτυξη τῶν Καβειρίων Μυστηρίων.

Ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτη ἐποχὴ ἡ Σαμοθράκη ὀνομάζετο:

"Ζαθέη Σαμοθράκη
Ἔνθα καὶ ὄργια φρικτὰ θεῶν
Ἄρρητα βροτοίσιν"

(Ὀρφικὰ Ἀργοναυτικὰ 468-Β, 52 Ἡροδ.).

Ἡ μυθολογικὴ παράδοση ἀναφέρει ὅτι, ὁ Ζεὺς πρῶτος ἐδίδαξε τὸν υἱὸν τοῦ σάωνος Ἰασίωνα τὴν τελετουργίαν τῶν Καβειρίων Μυστηρίων καὶ κατόπιν ὁ Ἰασίων ἐμύησε ξένους καὶ ἔτσι κατέστησε ἔνδοξον τὴν τελετήν. Ἐν συνεχεία ἡ θυγατέρα τοῦ Ἄτλαντος Ἠλέκτρα, ἐδίδαξε εἰς τὸν Ἰασίωνα τὰ ἱερὰ τῆς Μεγάλης Μητέρας τῶν θεῶν, τῆς Ρέας-Κυβέλης, τὰ ὁποῖα ἐτελοῦντο μὲ τύμπανα, κύμβαλα καὶ μὲ ὄργια (τελετές). Οἱ Αὐλοὶ ποὺ ἐχρησιμοποιοῦντο στὴν Σαμοθράκη μετεφέρθησαν ἀργότερα, γιὰ τὶς μυστηριακὲς τελετὲς τῆς Ρέας στὴν Φρυγία (Διοδ. ὁ Σικελιώτης). Ὁ Ἔφορος καὶ ἄλλοι, ἀναφέρουν ὅτι, οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι, ἀπὸ τὸ Ἰδαῖον Ἄντρον τῆς Κρήτης, μετέβησαν μαζὶ μὲ τὸν Μίνωα στὴν Φρυγία καὶ κατόπιν στὴν Εὐρώπη. Κατὰ τὴν παραμονή τους στὴν Σαμοθράκη συνέθεσαν τὰς ἐπωδάς, τὰς τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια ποὺ ἐξέπληξαν τοὺς ἐντοπίους εἰδικοὺς ἐπὶ τῶν μυστηρίων.

Τὴν παμπάλαια ἐκείνη ἐποχή, ὁ προικισμένος Ὀρφεύς, μὲ τὴν ποίηση καὶ τὴν

μελωδία του, ἔγινε μαθητής των καὶ πρῶτος αὐτὸς ἐδίδαξε στοὺς Ἕλληνας τὰ μυστήρια καὶ τὶς τελετὲς (Διοδ. ὁ Σικελιώτης Ε 47, 51, 54).

Κατὰ τὸν Ἡρόδοτο, οἱ Πελασγοί ἦσαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Σαμοθράκης καὶ οἱ ἱδρυταὶ τῶν μυστηρίων, ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι ἔμαθαν τὴν ἀγαλματοποιεία μὲ τὸν Ἑρμῆν "ἰθυφαλλικόν", δηλαδὴ μὲ τὸ αἰδοῖον ὀρθόν. Οἱ Πελασγοὶ ἀπέδιδαν ἱερὰν αἰτίαν σὲ αὐτό, τὴν ὁποίαν ἑρμήνευαν στὰ μυστήρια τῆς Σαμοθράκης (Ἡροδ. Β, 51). Μὲ τὸν Ἡρόδοτο συμφωνοῦν οἱ Παυσανίας ὁ Περιηγητὴς καὶ ὁ συνθέτης τῶν τελετῶν καὶ μυστηρίων Ἀθήναιος Μέθαπος, ὁ ὁποῖος δίδαξε τὰ Καβείρια στοὺς Θηβαίους, Βοιωτικὰ Καβείρια, ἀπὸ ἐκεῖ ἐξηπλώθη ἡ λατρεία τῶν Καβείρων σὲ ὅλη τὴν Βοιωτία (Παυσ. Δ, 1. Η30 ὡς καὶ Ὅμηρος Ιλ. Β 508).

Ἄλλοι ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ ἀναφέρουν ὅτι, οἱ Κάβειροι τῆς Σαμοθράκης ἦσαν γηγενεῖς ἀπόγονοι τοῦ Ἡφαίστου, γιὰ αὐτὸ ἡ λατρεία τῶν Καβείρων ἐτελεῖτο καὶ στὰ πλησιέστερα νησιὰ τὴν Ἴμβρο, τὴν Λέσβο καὶ τὴν Ἡφαιστειώδη Λῆμνο, ὅπου εἶχε μεγάλη ἐξέλιξη.

Ὁ Ἀκουσίλαος ἀπὸ τὸ Ἄργος ἀναφέρει ὅτι, ἀπὸ τὸν Ἥφαιστο καὶ τὴν Καβείρη γεννήθηκε ὁ Κάμιλλος καὶ ἀπὸ αὐτὸν τρεῖς υἱοί, οἱ Κάβειροι καὶ τρεῖς κόρες, οἱ Καβειρίδες.

Ὁ Φερεκύδης, διδάσκαλος τοῦ Πυθαγόρα, λέει ὅτι, ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ρητία ἐγεννήθησαν ἐννέα Κύρβαντες ποὺ κατοίκησαν στὴν Σαμοθράκη καὶ ἀπὸ τὴν κόρην τοῦ Πρωτέως τὴν Καβειρὼ καὶ τοῦ Ἡφαίστου, γεννήθηκαν τρεῖς Κάβειροι καὶ τρεῖς Καβειρίδες, ὅπου ὅλοι εἶχαν ἀφιερωμένα ἱερὰ στὴν Σαμοθράκη. Τὰ ὀνόματά τους ἦσαν μυστικά, ὅτι ἐλατρεύοντο στὴν Λῆμνο, τὴν Ἴμβρο καὶ σὲ ἄλλες πόλεις τῆς Ἑλληνικῆς Μικρασίας (Στράβων Ι, 473).

Ἄλλοι ἐπίσης συγγραφεῖς δέχονται ὅτι, Κύρβαντες τῆς Φρυγίας ἦσαν οἱ ἴδιοι οἱ Κάβειροι τῆς Σαμοθράκης καὶ ὅτι αὐτοὶ ἦλθαν ἀπὸ τὴν Φρυγία στὴν Σαμοθράκη, ποὺ στὰ παλαιότατα ἐκεῖνα χρόνια ὀνομαζόταν Μελίτη καὶ ὅτι τὰ δρώμενά τους ἦταν μυστικά.

Ὁ Σκήψιος ἀναφέρει τὸν ἰσχυρισμὸ τοῦ Θασίου Στησιμβρότου ὅτι, αἱ τελεταὶ τῆς Σαμοθράκης πῆραν τὰ ὀνόματά τους ἀπὸ τὸ ὄρος Κάβειρος τῆς Φρυγίας, ὅπου διέμεναν καὶ κατόπιν πῆγαν στὴν Σαμοθράκη (Ἀπολ. ὁ Ρόδιος Ι, 917).

Ὁ Ἡσίοδος στὴν Θεογονία του, συσχετίζει τὴν ἀρχαιωτάτη λατρεία τοῦ Ἡφαίστου μὲ αὐτὴν τῶν Καβείρων, τονίζοντας ὅτι αὐτὴ περιελάμβανε "ἐν πολλοῖς" τὴν ὑπερτάτην διδασκαλίαν περὶ τῆς γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Συνοψίζοντας, κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχε ἡ πεποίθησις ὅτι, τὰ ἀρχαιότερα τελούμενα μυστήρια, τὰ Καβείρια, εἶχαν Φρυγικὴ προέλευση, διότι σὲ πολλὲς πόλεις τῆς Μικριᾶς Ἀσίας ὑπῆρχαν ἱερά, ἀπὸ τοὺς παμπάλαιους Προπελασγικοὺς χρόνους, ἀφιερωμένα στοὺς Καβείρους.

Ταπεινὴ γνώμη τοῦ συντάκτου αὐτοῦ τοῦ πονήματος εἶναι ὅτι, τὰ Καβείρια ἦσαν μία ἀνωτέρα Ἑλληνικὴ ἐπινόηση, ποὺ τὰ ἴχνη τους χάνονται στὰ βάθη τῆς προϊστορίας, γι' αὐτὸ ἐξ ἄλλου ὑπάρχουν καὶ τόσες πολλὲς ἐκδοχές, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, γιὰ τὴν προέλευσή τους.

Ἱστορικὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι, ἀπὸ τὴν

Σαμοθράκη τὰ παρέλαβαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἀπὸ αὐτοὺς μετεφέρθηκαν καὶ στὴν Βοιωτία. Ὅλες οἱ ἐκδοχὲς ἀποδεικνύουν ὅτι, ὅσον ἀφορᾶ τὸν χῶρο, ἔχουν Θρακικὴ καταγωγὴ καὶ ἀφ' ἑτέρου δηλώνουν τὴν κοινὴ προέλευση τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ἑνιαῖον τοῦ εὐρέως Ἑλληνικοῦ χώρου ἀπὸ τοὺς πανάρχαιους χρόνους.

Τὰ Καβείρια μαζὶ μὲ τὰ Θεσμοφόρια εἶχαν ἐπηρεάσει τὴν ὅλη λατρευτικὴ διαδικασία καὶ τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν μυστηρίων, ὡς ἀρχαιότερα, κυρίως δὲ τὰ Ἐλευσίνια.

Ἡ βασική τους κοσμοθεωρία - διδασκαλία ἦταν ἡ προέλευση καὶ ἡ γένεση τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δὲ μυητική τους διαδικασία ἀπέβλεπε στὸ νὰ καθαίρουν τοὺς μυουμένους, ἀπὸ τὰ ἀδικήματα ποὺ εἶχαν διαπράξει ἔναντι τοῦ Θείου, ἀλλὰ καὶ στοὺς νόμους τῆς πολιτείας, ὥστε νὰ ἔχουν μία καλλιτέρα μοίρα στὴν ἄλλη τους ζωή, μετὰ τὸν θάνατό τους (Ἡροδ. Β51 καὶ Παυσανίας Β3, 4). Ὁ Διόδ. ὁ Σικελιώτης γράφει ὅτι, οἱ μετέχοντες τῶν μυστηρίων ἐγένοντο εὐσεβέστεροι καὶ δικαιότεροι καὶ ἀποκτοῦσαν τὴν ἱκανότητα ἐὰν κινδύνευαν, εἰς τὴν θάλασσαν, νὰ ἐπικαλοῦνται τὴ βοήθεια τῶν θεῶν. Αὐτοὶ ἐμφανίζονταν σὰν Κάβειροι ἢ Διόσκουροι, ἠρεμοῦσαν τὴν θάλασσαν, ἔσωζαν τοὺς εὐσεβεῖς μυημένους, γι' αὐτὸ ἔφεραν καὶ τὴν προσωνυμίαν Μεγάλοι Σωτῆρες.

Οἵ τε Σαμοθράκην, ἱερὴν χθόνα, ναίοντες Κινδύνους θνητῶν ἀπερύκετε ποντιπλαινήτων.(Σεῖς ποὺ κατοικεῖτε στὴν ἱερὰν γῆν τῆς Σαμοθράκης ἀπομακρύνατε τοὺς κινδύνους ἀπὸ τοὺς περιπλανόμενους στὴ θάλασσα.

(Ὀρφ. Ἀργ. 27-Ὀρφ. Ὕμνος 38, 4)

Ὁ μύστης Κικέρων ἀναφέρει ὅτι, στὴν Σαμοθράκη ὁ Ἑρμῆς ταυτιζόταν μὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς Καβείρους, τὸν Κάδμο ἢ Κάσμιλο, παριστάνονταν δὲ στὰ μυστήρια ὡς "ἰθυφαλλικὸς" ἐραστὴς τῆς Περσεφόνης. Ἀπὸ τοὺς ἱεροφάντες ἑρμηνευόταν σὰν ἡ γονιμοποιὸς δύναμη, ποὺ μὲ τὴν ἕνωσή της μὲ τὴν Περσεφόνη, ἐπετύγχανε τὴν ἀναπαραγωγὴ τῶν ἀνθρώπων.

Ἔχομε ἐπίσης, τοὺς χθόνιους καὶ ἡφαιστειώδεις Καβείρους σὲ ἰθυφαλλικὲς στάσεις. Χθόνιοι καὶ ἰθυφαλλικοὶ συμβόλιζαν τὶς χθόνιες κοσμογονικὲς ἀναπαραγωγικὲς δυνάμεις. Δὲν εἶναι ἐξ ἄλλου τυχαῖο ὅτι, καὶ ὁ Ἑρμῆς παριστάνονταν ὡς Φαλλὸς καὶ Κριός, σύμβολα τῆς ἀναπαραγωγῆς καὶ τῆς διαιωνίσεως.

Σημαντικὲς πληροφορίες γιὰ τὶς τελετὲς τῶν Καβειρίων ἔχομε ἀπὸ ἕνα ἀπόσπασμα τοῦ ἔργου "Φιλοκτήτης" τοῦ Ρωμαίου ποιητοῦ Ἄκτιου καὶ ἀπὸ μία ἐκτενὴ περιγραφὴ τοῦ Φιλοστράτου. Στὰ Καβείρια τῆς Σαμοθράκης μποροῦσαν νὰ μυηθοῦν ἄνδρες καὶ γυναῖκες μὲ τὰ παιδιά τους στὸν πρῶτο βαθμὸ μυήσεως, δὲν ἦσαν τόσο αὐστηρὰ ὅσο τὰ Ἐλευσίνια. Ἡ μύηση ἐλάμβανε χώρα ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἀπὸ τὸν Μάϊο ἕως τὸν Σεπτέμβριο, συ-νήθως κατὰ τὴν ἐαρινὴ ἰσημερία καὶ πάντοτε τὴν νύκτα, διαρκοῦσε ἐννέα ἡμέ-ρες ὅπου ἔσβηναν ὅλα τὰ φῶτα καὶ οἱ ἑστίες στὴν νῆσο. Περίμεναν δὲ τὴν ἄφιξη τοῦ εἰδικοῦ πλοίου, μὲ παρακλήσεις στὴν παραλία ὅλοι οἱ κάτοικοι, νὰ φέρει τὸ νέο Φῶς-Πῦρ ἀπὸ τὴν ἱερὰ Δῆλο, ποὺ πήγαινε ἀποκλειστικὰ γιὰ αὐτὸν τὸν σκοπό, νὰ τὸ παραδώσει στοὺς ἱεροφάντες καὶ αὐτοὶ νὰ διανείμουν σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους, γιὰ νὰ ἀνάψουν καὶ πάλι ὅλες οἱ ἑστίες στὴν νῆσο.

Ἐὰν τὸ πλοῖο ἐπέστρεφε συντομότερα ἀπὸ τὶς ἐννέα ἡμέρες, ὅσο διαρκοῦσαν καὶ τὰ μυστήρια, δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ προσαρμοσθεῖ, ἀλλὰ συνέχιζε "νὰ πλέη περὶ τὴν νῆσον" ἕως τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἐνάτης ποὺ εἶχαν ὁλοκληρωθεῖ τὰ μυστήρια καὶ οἱ μυήσεις.

Ἡ μύηση ξεκινοῦσε μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴ ἐξομολόγηση ὅλων τῶν μυουμένων, διὰ νὰ καθαρθοῦν καὶ νὰ ἀκολουθήσει ἡ ἀναγέννησή τους.

Γιὰ τὴν ἐξομολόγηση ὑπῆρχε εἰδικὸς ἔμπιστος ἱεροφάντης ἐξομολογητής, ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο Κόης ἢ Κοίης, αὐτὸς ἔκρινε ἠθικὰ τὸν ὑποψήφιο, ἐὰν ἔπρεπε νὰ γίνει δεκτὸς νὰ μυηθεῖ ἢ νὰ ἀπορριφθεῖ καὶ νὰ ἀπομακρυνθεῖ. Ἔχουν καταγραφεῖ μερικὰ περίεργα γιὰ τὴν ἐξομολόγηση: Ὅταν ὁ Λύσανδρος, ὁ Λακεδαιμόνιος πῆγε στὴν Σαμοθράκη νὰ μυηθεῖ, κατὰ τὴν ἐξομολόγησή του τόν ρώτησε ὁ Κόης, ποῖο ἦτο τὸ μεγαλύτερο ἁμάρτημά του; Ὁ Λύσσανδρος τότε τὸν ἐρώτησε "Σὺ ἢ οἱ Θεοὶ τὸ ἀπαιτοῦν αὐτό;" «Οἱ Θεοί» ἀπήντησε ὁ Κόης, τότε ἀπάντησε ὁ Λύσανδρος «παραμέρισε ἀπὸ ἐδῶ, ἂς μὲ ρωτήσουν οἱ Θεοὶ καὶ θὰ τοὺς πῶ τὴν ἀλήθεια». Καὶ στὸν Ἀνταλκίδα, ὅταν τοῦ ἔκαναν τὴν ἴδια ἐρώτηση, ἀπήντησε, «οἱ Θεοὶ γνωρίζουν».

Ὁ Κόης εἶχε ἀκόμη μία σπουδαία ἁρμοδιότητα, εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ καθαίρει τοὺς φονεῖς, ὅταν μετανοοῦσαν εἰλικρινὰ γιὰ τὸν φόνο ποὺ εἶχαν κάνει (Ἡσύχιος Τομ. Β).

Ὑπῆρχε καὶ τὸ Δικαστήριο τῶν Ἀνακτοτελεστῶν ἢ Κατηχητῶν ἱεροφαντῶν, οἱ ὁποῖοι ἔκριναν τοὺς προσερχομένους ἐὰν ἦσαν ἄξιοι καὶ ἱκανοὶ νὰ μυηθοῦν ἢ νὰ ἀπορριφθοῦν. Οἱ ἐντεταλμένοι ἐπιμεληταὶ τῶν μυστηρίων ὀνομάζοντο, οἱ ἐπὶ τὰ ἱερά.

Ἀπὸ ἐπιγραφὲς διαπιστώνεται ὅτι, στὴν Σαμοθράκη ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλες πόλεις ὅπου ἐτελοῦντο τὰ Καβείρια, ὑπῆρχε μία "**ἱέρεια λουτροφόρος**" ἡ ὁποία προέβαινε στοὺς καθαρμοὺς τῶν γυναικῶν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ μυηθοῦν, ἐκαλεῖτο δὲ συμβολικά, Ἀξιόκερσα.

Οἱ ἱερουργοῦντες στὰ Καβείρια μυστήρια ἔφεραν τὰ μυστικὰ ὀνόματα τῶν θεῶν.

Τὰ Καβείρια εἶχαν δύο μυητικὰ στάδια ἢ βαθμούς, στὸν πρῶτο βαθμὸ ἐμυοῦντο ὅλοι ὅσοι ἐκρίνοντο ἱκανοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀνακτοτελεστὰς καὶ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς μυήσεως των ἔφεραν χαρακτηριστικὸ σιδερένιο δακτύλιο στὸ ἀριστερό τους χέρι. Οἱ ἱκανότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἐμυοῦντο στὸν ἀνώτερο βαθμὸ τῶν ἐποπτῶν, ὅπου τοὺς ἀποκάλυπταν ὑπερβατικὲς ἀλήθειες, ἀπόκρυφες γνώσεις, τέχνες καὶ ἐπιστῆμες ποὺ τὶς φύλαγαν οἱ ἱεροφάντες, ὅπως σὲ ὅλα τὰ ἱερὰ καὶ τὰ μαντεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου. Αὐτοὶ ἔφεραν ἀργυρὸ δακτύλιο στὸ χέρι τους γιὰ νὰ ἀναγνωρίζονται. (Ὑπάρχουν πολλὰ εὑρήματα ἀπὸ αὐτά, ὅπως καὶ διάφορα ἄλλα τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦσαν κατὰ τὶς τελετὲς τῶν Μυστηρίων, καὶ ποὺ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιόπολης στὴν Σαμοθράκη).

Ὑποβλητικὴ ἦταν ἡ τελετὴ τῆς μυήσεως, κατὰ τὴν ὁποία οἱ μυούμενοι, ἔφεραν στὸ κεφάλι τους πέπλο καὶ στέφανον ἐλαίας καὶ στὸ σῶμα τους δερμάτινη πορφυρᾶ ταινία, ἐκάθηντο ἐπὶ θρόνου ὅπου μπροστά τους ἔκαιε τὸ πῦρ τῆς ἱερᾶς Ἑστίας. Οἱ ἱεροφάντες τελεσταὶ χόρευαν πανηγυρικὰ καὶ συμβολικὰ γύρω τους, ἡ ὅλη τελετὴ

ἐκαλεῖτο *"Θρονισμός"*. Ὁ Διόδωρος ἀναφέρει ὅτι, **τὸ μέρος αὐτὸ τῆς τελετῆς ἀπέβλεπε εἰς τὴν ἠθικὴν ἐξύψωση τῶν μυστῶν.**

Ὁ σχολιαστὴς τοῦ Ὁμήρου ἀναφέρει ὅτι, ὁ ὑποψήφιος στεφανωμένος μὲ κλάδον ἐλαίας καὶ πορφυρὰ ταινία στὴν μέση του, κατὰ τὴν νύκτα διήρχετο ποτάμια καὶ δάση γιὰ νὰ φθάσει στὸ ἱερὸ, ἦταν καὶ αὐτὸ ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς περίφημες δοκιμασίες ποὺ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθεῖ ὁ ὑποψήφιος πρὶν ἀπὸ τὴν μύησή του, γιὰ νὰ παραμείνει ἀνεξίτηλη στὴν μνήμη του ἡ μύηση, ὅπως συνέβαινε, ἐξ ἄλλου, σὲ ὅλα τὰ μυστήρια καὶ σὲ ὅλες τὶς ἐποχές.

Ὑπάρχουν περιγραφὲς γιὰ τὸν Ὀδυσσέα καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ποὺ ἐσώθησαν ἐπειδὴ ἔφεραν τὴν πορφυρὰ ταινία τῶν μυστηρίων.

Ὁ μυημένος Ἀριστοφάνης ἀναφέρει γιὰ τὰ μυστήρια τῆς Σαμοθράκης σὲ ἕναν στίχο του:

Εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθράκη τυγχάνει
Μεμυημένος, νῦν εὔξασθαι καλόν.
Ἐὰν κάποιος ἀπὸ ἐσᾶς ἔχει τύχει νὰ εἶναι μυημένος στὴν Σαμοθράκη,
ἂς εὐχηθεῖ τώρα γιὰ τὸ καλό.

Τὰ Καβείρεια ἐτελοῦντο μὲ ἄκρα μυστικότητα καὶ μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ μύησιν ἐγένοντο γνωστὰ τὰ ἄρρητα τῶν μυστηρίων μὲ τὴν ἐμφάνιση τῶν υἱῶν τοῦ Διὸς τῶν Καβείρων, ποὺ τοὺς ἐνσάρκωναν οἱ Ἱεροφάνται.

Στοὺς μύστας ἀπεκαλύπτετο ὅτι, ἀρχὴ τῶν ὄντων ἦταν τὸ "τρισυπόστατον πῦρ" ἐπουράνιον, ὑποθαλάσσιον καὶ γήινον, ἐθεωροῦντο οἱ Κάβειροι πρεσβύτατοι δαίμονες-πνεύματα. Τὸ ὄνομά τους παράγεται ἀπὸ τὸ *καίω* καὶ ἔχει Πελασγική-Ἑλληνικὴ προέλευση.

Τοὺς ἀφηγοῦντο πὼς ὁ Προμηθέας ἔκλεψε τὸ πῦρ ἀπὸ τὸν Ἥφαιστο, πατέρα τῶν Καβείρων, καὶ δίδαξε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν χρήσιν πυρός, τὴν πήξη τῶν μετάλλων, τὴν βιοτεχνία, τὴν γραφή, τοὺς ἀριθμούς, τὴν ἀστρονομία, τὴν ναυτιλία, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ μὲ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ὑπέταξε τὴν ἄγρια τότε φύση. Μὲ τὸ πῦρ δημιουργήθηκε τὸ σύμπαν καὶ μὲ τὸ πῦρ ἐκπολιτίσθηκε ὁ ἄνθρωπος. Γιὰ αὐτὸ καὶ ἡ λαμπάδα ἦταν σύμβολο τῶν Καβείρων.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐλατρεύοντο οἱ Κάβειροι καὶ τελοῦσαν τὰ πανάρχαια μυστήρια των καὶ στὶς ἡφαιστειογενεῖς νήσους Ἴμβρο καὶ Λῆμνο, ὅπου ἡ τελευταία θεωρεῖτο γενέτειρα τῶν Καβείρων καὶ ἐκαλεῖτο Ζαθέη καὶ Ἀγαθέη Ὁσιοτάτη- Ἁγιοτάτη (Ἀργον. 29, 46, 64, 72 καὶ Πίνδαρος). Τὸ ὅτι τὰ Καβείρια Μυστήρια ἀφοροῦσαν κυρίως τὴν θεμελιώδη ἀρχὴ τῆς δημιουργίας, συνάγεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι, σὲ αὐτὰ ἐπεκαλοῦντο τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν Γαία, σὰν τοὺς ἀρχικοὺς θεοὺς - φυσικὲς δυνάμεις τῆς δημιουργίας.

Ἀπὸ ὅσα μποροῦμε νὰ γνωρίζουμε καὶ μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἀναφέρουμε ἐν ἐκτάσει, κατὰ τὴν μύηση ἐτελεῖτο καὶ μία τελετὴ ποὺ ἀπεκαλεῖτο *"Καβείρειος θάνατος"* κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μυούμενος ὑποδυόταν τὸν Κάδμιλον, ποὺ ἦταν ὁ νεότερος ἀπὸ τοὺς τέσσερις ἄλλους Καβείρους. Ὁ μυημένος-Κάδμιλος ἐφονεύετο ἀπὸ τοὺς ἄλλους τρεῖς ἀδελφούς του, οἱ ὁποῖοι μετὰ ἔφευγαν παίρνοντας μαζί τους ἐντὸς κύστης ἢ σὲ μυστικὸ κάλαθο τὰ γεννητικά του μόρια. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι στὴν Ἀσία, μετέφεραν τὸ σῶμα τοῦ Καδμίλου, ἐπάνω σὲ ἀσπίδα ὅπου στεφανωμένο μὲ ἄνθη τὸ ἔθαβαν στοὺς πρόποδες τοῦ Ὀλύμπου. Στὴν συνέχεια, ὁ ταφεὶς Κάδμιλος ἀναστηνόταν, δὲν μᾶς περιγράφει ὅμως τὸν τρόπον τῆς ἀναστάσεώς του, πρέπει νὰ ἦταν καὶ αὐτὸς μυημένος γιὰ νὰ μὴν μᾶς ἀποκαλύψει ὅλες τὶς λεπτομέρειες.

Ὅλα τὰ μυστήρια καὶ οἱ μυστηριακοὶ θεσμοί, διαπραγματεύονται τὸν θάνατο, τὸ ἐπέκεινα καὶ τὴν ἀνάσταση, δηλαδὴ τὸν ἀέναο κύκλο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἔτσι καὶ στὰ Καβείρεια, κατὰ τὸν ἐρευνητὴ Χαιτε, ἡ Ἀξίερος-Δήμητρα καὶ ὁ Ἀξιόκερσος-Ἅδης, ἐκπροσωποῦσαν τὴν Γῆ καὶ τὸν Οὐρανὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἕνωσή τους προῆλθε ἡ Ἀξιόκερσα-Περσεφόνη. Σὲ αὐτὴν τὴν τριάδα προσετέθη καὶ Κάδμιλος (Ἑρμῆς), ποὺ πρῶτος τὸν εἰσήγαγε ὁ Κάδμος στὰ Καβείρεια, ὅταν ἐμυήθη ἐκεῖ.

Ὁ Διόδωρος, σὲ ἄλλο σημεῖο, γράφει γιὰ τὰ Καβείρεια: "" Η λατρεία τῶν Καβείρων ἐκτὸς ἀπὸ τὶς θρησκευτικὲς καὶ τὶς λειτουργικὲς ἔννοιες, εἶχαν κοινωνικὲς ἀρετές, φιλοσοφικὲς βάσεις καὶ ἐπεδίωκαν τὴν κάθαρση καὶ τὴν ἠθικοποίηση τῶν μυουμένων, συνεχίζοντας λέει ὅτι, ἀπὸ ὅσα γνωρίζουμε, ὁ Πυθαγόρας ποὺ εἶχε μυηθεῖ σὲ αὐτά, ἕνα σημαντικὸ μέρος ἀπὸ τὶς θεωρίες του τὶς ἄντλησε ἀπὸ τὰ Καβείρεια μυστήρια. Τὸ αὐτὸ βεβαιώνει καὶ ὁ Ἰάμβλιχος γιὰ τὸν Πυθαγόρα. Ὁ Φιλόστρατος περιγράφει τὰ τῆς λατρείας τῶν Καβείρων στὴν Λῆμνο ὡς ἑξῆς: *"Ἐπὶ δὲ τῷ ἔργῳ, τῷ περὶ τοὺς ἄνδρας ὑπὸ τῶν ἐν Λήμνῳ γυναικῶν ἐξ Ἀφροδίτης ποτέ, παραχθέντι καθαίρεται μὲν Λῆμνος καὶ καθ' ἕνα τοῦ ἔτους καὶ σβέννυται τὸ ἐν αὐτῇ πῦρ εἰς ἡμέρας ἐννέα, θεωρὶς δὲ ναῦς ἐκ Δήλου πυρφορεῖ, κἂν ἀφίκνται πρὸ τῶν ἐναγισμάτων* (ἐξαγνισμῶν), *οὐδαμοῦ τῆς Λήμνου καθορμίζεται, μετέωρος δὲ ἐπισαλεύει τοῖς ἀκρωτηρίοις, ἕς τε ὅσιον τὸ εἰσπλεῦσαι γένηται. Θεούς γαρ χθονίους καὶ ἀπορρήτους καλοῦντες τότε καθαρόν, οἶμαι, τὸ πῦρ φυλάττουσι τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐπειδὰν ἡ θεωρὶς εἰσπλεύσῃ καὶ νείμωνται* (μοιράζουν) *τὸ πῦρ εἴς τε τὴν ἄλλην δίαιταν* (γιὰ χρήση στὶς οἰκίες), *εἴς τε τὰς ἐμπύρους τῶν τεχνῶν, καινοῦ τὸ ἐντεῦθεν βίου φασὶν ἄρχεσθαι* (ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ξεκινοῦν νέα ζωή-ἀναγεννῶνται ἠθικῶς).

Μὲ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων, ἡ λατρεία τῶν Καβείρων-Διοσκούρων εἶχε ἐπεκταθεῖ ἐκτὸς τῶν πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, τὴν Ἀττική, τὴν Πελοπόννησο, τὴν Κέρκυρα καὶ σὲ πλέον ἀπομακρυσμένα μέρη. Ἀργότερα ὑπεισῆλθε στὴν λατρεία τους σὲ διάφορες περιοχὲς καὶ ἡ Ἴσιδα-Ἀθηνᾶ, ἦταν μία λογικὴ ἐξέλιξη τῆς λατρευτικῆς πορείας τῶν Ἑλλήνων. Ὁ λαλίστατος καὶ πανέξυπνος Στράβων, ποὺ δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐσεβής, ὅσο ὁ Παυσανίας καὶ ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, δηλώνει λιτὰ γιὰ τὰ Καβείρεια στὸ Ζ 331:

Ὅτι τοὺς ἐν Σαμοθράκῃ τιμωμένους θεοὺς πολλοὶ ἔχουν εἴπει ὅτι εἶναι οἱ Κάβειροι οἱ ἴδιοι, ἀλλὰ οὔτε αὐτοὶ οἱ εἰπόντες τοῦτο ἠμποροῦν νὰ μᾶς εἰποῦν ὁποῖοι τινὲς εἶναι οἱ Κάβειροι.

Ἐντύπωση καὶ θαυμασμὸ προκαλεῖ ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ βρῆκε ὁ Μέγιστος Ἀλέξανδρος στὴν Ἰνδική, στὸν ποταμὸ Ὕφασι...

Πατρὶ Ἄμωνι καὶ Ἡρακλεῖ ἀδελφῷ καὶ Ἀθηνᾷ Προνοίᾳ καὶ Διὶ Ὀλυμπίῳ καὶ Σαμοθρᾷξι Καβείροις
Καὶ Ἰνδῷ Ἡλίῳ καὶ Δελφῷ Ἀπόλλωνι.
(Φιλόστρ. Β 94).

Πῶς νὰ ἀμφισβητηθοῦν, φίλτατοι συνέλληνες, οἱ ἐκπολιτιστικὲς ἐκστρατεῖες τοῦ Διονύσου, τοῦ Κάδμου, τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ Ὀρφέως καὶ ὅλων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐκπολιτιστῶν ἀπὸ τὶς πανάρχαιες ἐποχές; Τὰ εὑρήματα τοὺς δικαιώνουν.

Ὁ Πλού-ταρχος στὸ ἔργο του, Ἀποφθέγματα στὸ 228, μᾶς δίνει μία πολὺ σημαντικὴ λεπτομέρεια, ὅτι στὴν Σαμοθράκη ὑπῆρχε καὶ Μαντεῖον τῶν θεῶν Καβείρων, γιατὶ ὅταν ὁ Λύσανδρος ἐπῆγε ἐκεῖ νὰ μυηθεῖ, "ἐπεσκέφθει αὐτὸ χρηστηριαζόμενος" γιὰ νὰ πάρει χρησμό.

Τὰ Καβείρεια εἶχαν ἐπηρεάσει τὴν ὅλη λατρεία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἄλλων μυστηρίων, τόσο ποὺ στὴν Θήβα καὶ αὐτὸς ὁ Διόνυσος νὰ λατρεύεται ὡς Κάβειρος καὶ νὰ λαμβάνουν μέρος στὶς τελετές τους, ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Περσεφόνη στὸ ἱερὸ τῶν Καβείρων, ποὺ ἄνοιγε μία ἡμέρα τὸν χρόνο καὶ μόνον γιὰ τοὺς μυημένους.

Ἐδῶ ὁ Παυσανίας τονίζει ὅτι, τὸ ἱερὸ αὐτὸ ἦταν θαυματουργὸ καὶ ἅγιο καὶ δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ γράψει γιὰ τὰ τελούμενα ἐκεῖ (Παυσανίας Θ, 25).

Ἀπὸ ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα στὴν εὐρυτέρα Θράκη φαίνεται ὅτι, τὰ Καβείρεια ἐτελοῦντο ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Κίκονες, τοὺς Βίστονες καὶ τοὺς Ὀδρυσῆδες Θράκες καὶ στὶς βόρειες ἐπαρχίες της, τὶς Μυσία καὶ τὶς παράλιες πόλεις τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Ἐκεῖ εὑρέθησαν ἀγγεῖα καὶ νομίσματα μὲ τοὺς Καβείρους ποὺ τοὺς ὀνομάζουν μεγάλους θεοὺς καὶ μὲ τὰ ὀνόματα Ἀξιόκερσος, Κερσίβαλος, Κερσοβλέπτης.

Χάλκινα νομίσματα τῆς Θεσσαλονίκης ἀπεικονίζουν ἕναν Κάβειρο, ποὺ πρὸς τιμήν του ἐλάμβαναν χώρα ἑορταὶ καὶ ἀγῶνες ποὺ ὀνομάζοντο Καβείρεια-Πύθεια καὶ Καβείρεια-Ἐπινίκεια. Ἀλλὰ στὴν Φιλιππούπολη εὑρέθη μία ἐπιγραφὴ ἀναγράφουσα "Θεοῖς Διοσκούροις", ὁ δὲ Ἡσύχιος ἀναφέρει ὅτι, ὑπῆρχε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἑορτὴ τῶν Διοσκούρων-Καβείρων ποὺ ὀνομάζετο Ἀνάκεια.

Ὁ Παυσανίας ὁ Περιηγητής, ποὺ τόσα τοῦ ὀφείλουμε, γράφει ὅτι, καὶ στὸ Καρυάσιο ἄλσος τῆς Μεσσηνίας ἐτελοῦντο Καβείρεια μυστήρια, ἀνάλογα μὲ τὰ τῆς Σαμοθράκης, ἐπίσης στὴν Σπάρτη, τὸ Ἄργος, στὴν Βρασιὰ τῆς Λακωνίας, στὴν Μαντινεία καὶ στὴν Θεσσαλονίκη. Στὴν Ἀθήνα ὑπῆρχε ἀρχαῖο ἱερὸ τῶν Καβείρων καὶ στὴν Ἀττικὴ στὴν θέση Κεφαλαὶ τοὺς τιμοῦσαν καὶ τοὺς ὀνόμαζαν Μεγάλους θεούς.

Ὁ Πλούταρχος, στὸ ἔργο του Πομπήιος, γράφει ὅτι ὁ ἀνευσεβὴς καὶ βάρβαρος ὁ Ρωμαῖος, κατέστρεψε ὅλα τὰ ἱερὰ καὶ ἀπάτητα ἄσυλα, μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ Σαμοθράκιον, ἐπίσης καὶ ὁ Σύλλας λεηλάτησε τὴν Σαμοθράκη καὶ τὸ ἱερό της (Ἀππιανός, Μιθρ. 63).

Ὁ Λιβάνιος διδάσκαλος τοῦ Χρυσοστόμου (ἄγριου κυνηγοῦ τῶν Ἐθνικῶν), ἀναφέρει στὴν ρητορικήν του ὅτι, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἤκμαζαν τὰ μυστήρια τῆς Σαμοθράκης. Αὐτὸ ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πειραταὶ ἐσύλλησαν τὸ ἱερὸν τῆς Σαμοθράκης, ἁρπάζοντας θησαυρὸν 1.000 ταλάντων, ὑπερβολικὸ ποσὸν γιὰ τὴν ἐποχή. Ἐπειδὴ ἡ Σαμοθράκη ἐθεωρεῖτο ἡ γενέτειρα τῶν μυστηρίων καὶ τὸ ἱερὸ τῶν μεγάλων θεῶν τῶν Καβείρων, ἦτο ἱερὸς τόπος καὶ ἀπαραβίαστο ἄσυλο.

Σὲ αὐτὸ τὸ ἄσυλο κατέφυγαν γιὰ νὰ σωθοῦν, ἡ Ἀρσινόη ἡ Φιλάδελφος, ἡ ὁποία ἔκτισε τὸ σωζόμενο μεγαλοπρεπὲς κυκλικὸν οἰκοδόμημα, τὸ Ἀρσινόειον, ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ, ὁ Περσεὺς ὁ τελευταῖος βασιλιὰς τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἦτο ἀρχιτέκτων ὅλων τῶν κακῶν *"ἔσχεν ἄκυρον τὴν ἱκεσίαν τῶν ἁγιοτάτων θεῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τὸν ἀδελφόν του τετολμημένης ἀδικίας"* (Διόδ. Σικελιώτης 30).

Τὰ Καβείρεια μυστήρια ἐπέζησαν καὶ μετὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ χριστιανισμοῦ, ἴσως καὶ λόγῳ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῆς νήσου, συνέχισαν καὶ μετὰ τὴν ὁριστικὴ παύση τῶν Ἐλευσινίων. Ὁ προαναφερθεὶς σοφιστὴς Λιβάνιος γράφει ὅτι καὶ μετὰ τὸν 4ο μ.χ. αἰ. ἐτελοῦντο τὰ Καβείρεια μυστήρια μὲ μεγάλη συμμετοχὴ σὲ αὐτά.

Κατὰ τὸν σπουδαῖο ἐρευνητὴ Μοβεγλ, συγγραφέα τοῦ ἀξιόλογου ἔργου ""Αγλαόφημος" δηλώνει ὅτι, ὁ θέλων νὰ ἀποσαφηνίσει τὴν φύσιν τῶν Καβειρείων μυστηρίων ματαιοπονεῖ.

Οἱ γνωστοί, ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες ἀνθελληνικοὶ κύκλοι, ἔχουν ἰσχυρισθεῖ ὅτι, τάχα οἱ Κάβειροι καὶ τὰ μυστήριά τους ἔχουν σημιτικὴ προέλευση, διότι ἡ λέξις "καβιρείμ" εἶναι σημιτικὴ καὶ σημαίνει "δυνατός". Ἀγνοοῦν ἢ θέλουν νὰ ἀγνοοῦν ὅτι, οἱ Κάβειροι ἦσαν οἱ Μεγάλοι καὶ δυνατοὶ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων, προτοῦ αὐτοὶ ἐμφανιστοῦν στὸ προσκήνιο τῆς ἱστορίας, μέσα ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ἐρήμων τῆς Ἀσίας περὶ τὸ 1200 π.Χ. Ἐπὶ αἰῶνες ἦσαν φόρου ὑποτελεῖς στοὺς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς Φοίνικες ποὺ ἤλεγχαν ὅλη τὴν εὐρεία περιοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. Μετὰ ἀπὸ αἰῶνες, ἔφθασαν στὶς ἀκτὲς τῆς Μεσογείου, ἐφαρμόζοντας αὐτοὶ πρῶτοι τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, τὴν θεϊκή τους ἐντολή, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὶς μιαρὲς ἐθνοκαθάρσεις ποὺ ἐφάρμοσαν στὶς ὅμορφες φυλὲς καὶ τοὺς γειτονικοὺς λαούς. Ἀργότερα ἐμφανίζονται ὡς φοίνικες, καταχρώμενοι καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα ποὺ δὲν τοὺς ἀνήκει, διότι ἦταν τῶν ἐντοπίων Πελασγῶν- Ἐτεοκρητῶν- Καδμείων Φοινίκων ποὺ εἶχαν μετεξελιχθεῖ σὲ Φιλισταίους. Αὐτὰ γιὰ τὸν σεβασμὸ τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας.

Κάποτε σὰν ναυτικοί, ἄκουσαν ἢ ἐπισκέφθηκαν τὴν Σαμοθράκη, ὄχι φυσικὰ γιὰ νὰ παραστοῦν στὰ μυστήρια (οἱ βάρβαροι δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ ἦσαν μόνο γιὰ τοὺς Ἕλληνας). Ἄκουσαν γιὰ τὰ μυστήρια, τὴν δύναμη τῶν Μεγάλων καὶ Δυνατῶν θεῶν καὶ ὅτι ἔσωζαν τοὺς μυημένους ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῆς θάλασσας, (ἔχουμε τονίσει ὅτι ἦταν οἱ κατ᾽ ἐξοχὴν θεοὶ προστάται τῶν ναυτιλομένων), ἐντυπωσιασμένοι τοὺς πέρασαν στὸ φτωχό τους λεξιλόγιο μόνο στὸν ἑνικό!!!

Ἀπὸ ΚΑΒΕΙΡΟΙ "καβιρείμ" = δυνατός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Ὅπως ἀναπτύχθηκε ἐν ἐκτάσει, ὅλα τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ μυστήρια, εἶχαν ἐπηρεασθεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτη Ὀρφικὴ Κοσμοθέαση καὶ θεωρία καὶ τὰ Θεσμοφόρια μυστήρια. Μία κεντρικὴ ἔννοια ποὺ διαλάμβανε χώρα σὲ αὐτὰ ἦταν τὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἐπέκεινα. Σύμ-

φωνα μὲ τὴν Ὀρφικὴ φιλοσοφικὴ μυστηριακὴ κοσμολογία, ἡ ψυχὴ συγκροτεῖται ἀπὸ τὸν ἐξελικτικὸ συνδυασμὸ τῶν δύο ὀρφικῶν κοσμογονικῶν οὐσιῶν "Γῆ καὶ "Υδωρ". Ἔτσι θεωροῦσαν τὴν ψυχή, κάτι τὸ ἀνώλεθρο καὶ ἀθάνατο ὑλικὸ ψυχικὸ ἄτομο, διότι ἡ φύση τῶν δύο ὑλικῶν κοσμογονικῶν οὐσιῶν Γῆ καὶ Ὕδωρ ἐγγυᾶται τὸ ἀνώλεθρο τῆς ὑλικῆς δομῆς τῆς κάθε ψυχῆς. *"Οὐδὲν ἐν τῇ φύσει ἀπώλειται"*, ὅπως ἐπίσης ἐγγυᾶται καὶ τὴν ἀναμφισβήτητη ἐξ ὀρθοῦ λόγου ἀθανασία τῆς ψυχῆς.

Ἐπακόλουθα τῆς ἐξελικτικῆς πορείας ἢ τροχιᾶς τῶν δύο κοσμογονικῶν ὑλικῶν οὐσιῶν, εἶναι ἡ ἐξελικτικὴ ἀνύψωση τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν εἰς τὰ ἑπόμενα ἐξελικτικὰ ἐπίπεδα, ἐκεῖνα τῶν Ἡρώων, τῶν Ἡμιθέων καὶ τῶν Θείων προσωπικῶν Ὄντων, τὰ ὁποῖα καλοῦσαν θεούς.

Ἡ ἐξελικτικὴ πορεία τῶν δύο αὐτῶν ὑλικῶν κοσμογονικῶν οὐσιῶν, ἀκολουθεῖ μία ἀέναη πορεία στὸν χρόνο συνεχῶς καὶ δίχως ὅρια ἐξελισσόμενο "Τέλειο" ποὺ ἐντάσσεται μέσα σὲ αὐτὴν τὴν πορεία ποὺ περιλαμβάνει τὴς συγκρότηση καὶ τὴν ἐξέλιξη τῆς ψυχῆς.

Ὁ θεῖος κόσμος, τόσο ὡς θεῖος χῶρος, ὅσο καὶ ὡς θεῖο περιεχόμενο, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξελίξεως τῶν δύο προαναφερθέντων ὑλικῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιοτήτων τῶν δύο αὐτῶν ὀρφικῶν κοσμογονικῶν ὑλικῶν.

Πῶς νὰ κατανοήσουν αὐτὲς τὶς ἀνώτερες γνώσεις καὶ τὶς παρακαταθῆκες τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἐπέκεινα οἱ μὴ Ἕλληνες καὶ ἰδία οἱ βάρβαροι; Νὰ γιατὶ εἶχαν ἐπιβάλει φοβεροὺς ὅρκους καὶ τρομερὲς ποινές, ὄχι μόνο γιὰ τούς ἀποκαλύπτοντας ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἀκούοντας.

Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ γιατὶ δὲν ἔχουμε ἐπαρκῆ στοιχεῖα γιὰ τὰ Ἀρχαῖα ἑλληνικὰ μυστήρια, ἀλλὰ λίγα ἀποσπασματικὰ σπάργανα, ποὺ πρέπει οἱ ἐρευνητὲς νὰ ἐνσκήψουν μὲ ζῆλο, ἀφοσίωση καὶ γνώσεις, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ὑπεισέλθουν στὰ δρώμενα, τὰ λεγόμενα καὶ ἀκουσμένα τῶν ἱερῶν μυστηρίων μας.

Ἂς εἶναι ἡ ἐργασία αὐτὴ καὶ μία ἀκόμη ἀπάντηση στοὺς γνωστούς- ἄγνωστους παραχαράκτες τῆς Μυθολογίας, τῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων.

Ἐλευθέριος Διαμαντάρας
Ἐρευνητής- Μελετητής,
Ἱστορίας - Φιλοσοφίας

ΔΙΑΪΟΝ-ΔΙΚΑΙΟΝ

...Εἶναι δὲ τάχιστον τοῦτο καὶ λεπτότατον. οὐ γὰρ ἂν δύνασθαι ἄλλως διὰ τοῦ ὄντος ἰέναι παντός, εἰ μὴ λεπτότατόν τε ἦν... ἐπεὶ δ' οὖν ἐπιτροπεύει τὰ ἄλλα πάντα «διαϊόν», τοῦτο τὸ ὄνομα ἐκλήθη ὀρθῶς «δίκαιον», εὐστομίας ἕνεκα τὴν τοῦ κάππα δύναμιν προσλαβόν.

Πλάτωνος Κρατύλος 413d-e

Α. ΛΕΤΣΑ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΑΔΩΝΙΣ

Ὅταν ἡ πάγκαλος καὶ παντοδύναμος τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ἡδονῶν θεὰ ἐξῆλθεν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Κύπρου, ἀπὰ τὰ κύματα καὶ ἐπάτησεν εἰς τὴν ξηράν, ὑπὸ τοὺς ἁβροὺς πόδας της ἐφύτρωσεν ἀμέσως θαυμασία βλάστησις.

Ἐκεῖ, ἐστολισμένην μὲ τὴν εὐγενῆ γυμνότητά της καὶ πλέκουσαν ἐπὶ τῆς ἄμμου τὴν ξανθὴν κόμην της, τὴν ὑπεδέχθησαν αἱ Ὧραι, οἱ ὁποῖες, ἀφοῦ τὴν ἐνέδυσαν μὲ πολυτελῆ ἐνδύματα καὶ ἐστεφάνωσαν μὲ χρυσοῦν στέφανον, τὴν ὡδήγησαν εἰς τὸν Ὄλυμπον, ὅπου οἱ ἀθάνατοι κατελήφθησαν ὑπὸ θαυμασμοῦ, ἐπὶ τῇ θείᾳ καλλονῇ τῆς "Ἀναδυομένης" Ἀφροδίτης.

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΘΕΑ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΕΩΣ

Ἔκτοτε ἡ ὡραία θεὰ θεωρεῖται ἡ εὐεργετικὴ προστάτις τῆς βλαστήσεως. Τῇ ἐνεργείᾳ της ἀφυπνίζονται οἱ δυνάμεις τῆς βλαστήσεως καθ' ἑκάστην ἄνοιξιν, ὅταν ὁ οὐρανὸς ῥίπτει τὴν δρόσον του διὰ νὰ γονιμοποιήσῃ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ὅπως δώσουν καρποὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Κυρίως ὅμως ἡ δύναμις τῆς Οὐρανίας θεᾶς, ὡς γηίνης θεότητος, ἀποκαλύπτεται εἰς τούς χυμούς, οἱ ὁποῖοι ζωογονοῦν τοὺς νεαροὺς βλαστούς, εἰς τὴν πλήμμυραν τῆς χλόης, τῆς βλαστήσεως καί τῶν ἀνθέων κατὰ τὴν ἄνοιξιν καί εἰς τὴν ζωογόνησιν ὁλοκλήρου τοῦ φυτικοῦ βασιλείου.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐτελεῖτο ὁ θεῖος ὑμέναιος τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ὁπότε κατὰ τὸν Αἰσχύλον, ὁ Οὐρανὸς ἐρωτευθεὶς τὴν Γῆν ἔχυνεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς θείας συζύγου του τὰς γονίμους βροχάς, ἡ Ἀφροδίτη ἐστεφανωμένη μὲ μύρτα καὶ ῥόδα, λατρευομένη εἰς τοὺς χλοεροὺς κήπους καὶ τὰ σύσκια καὶ δροσερὰ ἄλση, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀφιερωμένα εἰς αὐτήν, προΐστατο τῆς χαροποιοῦ αὐτῆς ἀναγεννήσεως τῆς βλαστήσεως, ἡ ὁποία εἰς αὐτὴν ὤφειλε τὴν νέαν ζωὴν της.

Ἦταν τότε ἡ ζείδωρος, ἠπιόδωρος καὶ εὔκαρπος Ἀφροδίτη, ἡ δωρῖτις, ἡ εὐεργετικὴ δηλαδὴ Ἀφροδίτη, χάριν τῆς ὁποίας αἱ ὁδοὶ καλύπτονται κατὰ τὴν διάβασίν της ὑπ' ἀνθέων, εἰς τὰ ὁποῖα αὕτη δίδει τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἄρωμα, ἐπικαλουμένη διὰ τοῦτο *Ἀνθεία* καὶ ἔχουσα σύμβολόν της εἰς τὰ ἔργα πολλῶν καλλιτεχνῶν τὸ *ἄνθος*. Μὲ τὰς Νύμφας καὶ τὰς Χάριτας πλέκει στεφάνους ἐπὶ τῆς Ἴδης ἀπὸ εὐώδη ἄνθη καὶ φυτά, καὶ ἰδίως ἀπὸ ἀνεμώνας, ῥόδα καὶ μύρτα.

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

Ἡ γονιμοποιὸς δύναμις τῆς Ἀφροδίτης ἐπὶ τῆς φυτικῆς βλαστήσεως καὶ ὁ χαρακτὴρας της ὡς θεᾶς τοῦ ἔρωτος,

Γέννησις τῆς Ἀφροδίτης.

ἀσφαλῶς εἶχαν τὴν ἀρχὴν τους εἰς τὴν καταγωγὴν τῆς θεᾶς. Κατὰ τὸν ποιητὴν τῆς Θεογονίας, ὅταν ὁ Κρόνος διά τῆς κοπτερᾶς ἅρπης του, ἀκρωτηρίασε τὸν πατέρα του, ἔρριψεν εἰς τήν θάλασσαν τὰ λείψανα τῆς ἀνδρικότητος τοῦ Οὐρανοῦ. Τὰ θεῖα ταῦτα λείψανα ἐπὶ μακρὸν ἐπέπλεαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων, ἕως ὅτου ἐσχηματίσθη πέριξ τους λευκὸς ἀφρὸς, ἐξ οὗ ἐγεννήθη ἡ πάγκαλος θεὰ, ἡ ὁποία, λικνιζομένη ἐντὸς κογχυλίου ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς πνοῆς τοῦ Ζεφύρου, ἤχθη ὑπὸ τῶν κυμάτων στὶς ἀκτὲς τῆς Κύπρου, οἱ ὁποῖες ἐστολίσθησαν μὲ θαυμασίαν βλάστησιν, μόλις ἐπάτησεν εἰς αὐτὰς:

"Καὶ τ' ἀμελέτητα λοιπὸν ἀμέσως μόλις τἄκοψε μὲ τὸ δρεπάνι,
τἄρριξε ἀπ' τὴ στεριὰ στὸν πόντο τὸν πολυτρικύμιστο,
κι' ἔπλεαν στὴ θάλασσα πολὺν καιρὸ· μὰ ὁλόγυρὰ τους λευκὸς
ἀφρός ἀπ' τό κομμάτι αὐτό τῆς σάρκας τῆς ἀθάνατης ἀνέβαινε· κι' ἀπ' τόν ἀφρό
γεννήθηκε μιά κόρη. Πρῶτα στ' ἅγια Κύθηρα
κοντοζύγωνε, κι' ἀπ' ἐκεῖ διάβηκε ὕστερα στή θαλασσόζωστη τήν Κύπρο.
Καί βγῆκεν ἡ σεβάσμια, ἡ ὡραία θεά, καί γύρω-γύρω κάτω ἀπ' τά λυγερά
τά πόδια της χλόη ξεφύτρωνε· καί τούτην Ἀφροδίτη
(τήν λένε κι' ἀφρογέννητη θεά κι' ὀμορφοστέφανη Κυθέρεια)
καλοῦν οἱ ἄνθρωποι καί οἱ θεοί, γιατί ἀπό τόν ἀφρό
γεννήθηκε· καί τήνε λένε καί Κυθαίρεια, γιατί τά Κύθηρα πλησίασε.
(Κυπρογεννημένη δέ, γιατί γεννήθηκε στή θαλασσοζωσμένη Κύπρο·
τή λένε ἀκόμα καί φιλομηδῆ, γιατί ἐβγῆκε ἀπ' τ' ἀμελέτητα).
Καί τή σοντρόφεψ' ὁ Ἔρωτας κ' ὁ Ἵμερος ὁ ὡραῖος τήν ἀκολούθησε,
μόλις αὐτή γεννήθηκε καί στῶν θεῶν ἀνέβαινε τό γένος.
Καί τούτη ἀπ' τήν ἀρχή τήν τιμή πῆρε καί τόν κλῆρον ἔλαχε,
νἄχη μέσ' στούς ἀθανάτους θεούς καί στούς ἀνθρώπους,
τά χάδια τά παρθενικά καί τά γλυκοχαμόγελα καί τίς ἀπάτες
καί τή γλυκειά τήν ἡδονή καί τό σφίξιμο τό ἐρωτικό καί ὅλα τά γλυκά καμώματα"
(Ἡσιόδ. Θεογ. 188-206)

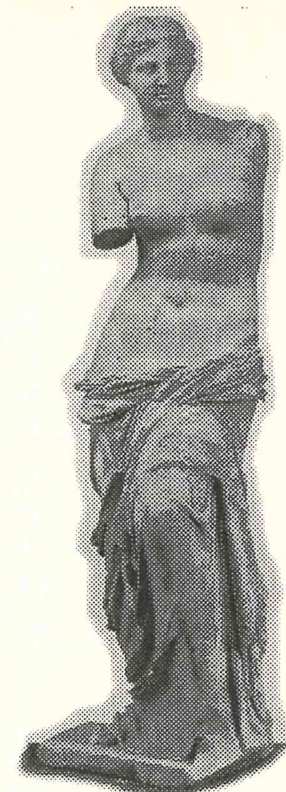
Ἐντεῦθεν ἡ Ἀφροδίτη ἐπωνομάσθη "ἀφρογενής", "ἀφροφένεια", "ποντογενής", "ποντογένεια", "ποντία", "εἰναλίη", "θαλασσία", "θαλασσίγονος", "ἀναδυομένη".

Τοιαύτης θείας καταγωγῆς οὖσα ἡ θεά τοῦ ἔρωτος, ἦταν πολύ φυσικόν νά θεωρῆται ἡ γονιμοποιός καί εὐεργετική προστάτις τῆς φυτικῆς βλαστήσεως καί ἐν γένει τῆς παραγωγῆς καί νά ἔχῃ σύμβολα ἤ ἐμβλήματα ἀντικείμενα, ὑπαινισσόμενα

γονιμότητα καί τὶς σχέσεις τῶν δύο φύλων. Ἡ μύρτος καί οἱ πολύσπερμοι καρποί, ὡς τό μῆλον καί τά ρόδα, ἦσαν εἰδικῶς ἀφιερωμένα εἰς τήν θεάν. Ἐπίσης προσέφερον εἰς αὐτὴν τὰ παραγωγικὰ ἤ ἀσελγοῦς φύσεως ζῷα, ὡς τόν κριόν, τόν τράγον, τόν λαγωόν, τὰ ὁποῖα φαίνονται συνήθως εἰς τά ἀγάλματά της καθήμενα πλησίον της ἤ ὑπὸ τὴν ἕδραν της. Ἡ ἐπιτραγία Ἀφροδίτη τοῦ Σκόπα, ἡ ὁποία ἦταν Πάνδημος Ἀφροδίτη, ἐκάθητο ἐπί τινος τῶν ζώων τούτων. Σχετικῶς ὁ Παυσανίας (VI, 25, 1) γράφει: *"καί ἐπί τῇ κρηπίδι ἄγαλμα Ἀφροδίτης χαλκοῦν ἐπί τράγῳ κάθηται χαλκῷ· Σκόπα τοῦτο ἔργον, Ἀφροδίτην δέ πάνδημον ὀνομάζουσι"*.

ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

Δὲν ὑπῆρχε πόλις, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλειπε τὸ "*τέμενος*" καί ὁ "*θυήεις βωμός*" τῆς Ἀφροδίτης. Στὴν Δωδώνη ἐθεωρεῖτο ὁ θῆλυς Ζεύς, δικαιολογουμένης τῆς σχέσεως τῆς θεᾶς, ὡς οὐρανίας καί σεληνιακῆς θεότητος, μέ τόν ἐκπροσωποῦντα τόν οὐρανόν Δία. Στὴν Αἴγινα ἡ λατρεία της ἐσχετίζετο μὲ τὸν Ποσειδῶνα, διότι, ὡς αὔτη ἦταν θεὰ τῆς ζῳογονήσεως τῆς φύσεως, ἦταν καὶ ὁ Ποσειδῶν θεὸς τοῦ ὑγροῦ στοιχείου, τὸ ὁποῖον ζῳογονεῖ τὴν φύσιν. Σὲ πολλὲς πόλεις τῆς Ἑλλάδος (ὅπως στὴν Σπάρτη) ἡ λατρεία της ἐσχετίζετο μὲ τὴν τῆς Ἥρας, λατρευομένη ὡς Ἀφροδίτη - Ἥρα, διότι ὡς θεὰ τῆς παραγωγικότητος γονιμοποιοῦσε τὴν ἕνωσιν τῶν συζύγων, καθισταμένη ἔτσι θεὰ τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας καὶ συγχεομένη πρὸς τὴν Ἥραν, ἡ ὁποία ἦταν ἡ θεότης

τοῦ γάμου ὡς τὸ οὐράνιον ἰδεῶδες συζύγου. Πρότυπον ὅμως λατρείας τῆς Ἀφροδίτης ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία καὶ οἱ ἑορτές της, οἱ ὁποῖες διεξήγοντο στὴν Κύπρο, ὅπου ἱδρύθησαν ἀπὸ τὸν παροιμιώδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα διὰ τὸν πλοῦτον του βασιλέα τῆς Πάφου Κινάρα. Ἀπό τήν Κύπρον, διαρρυθμισθεῖσα ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης, διεδόθη εἰς τήν λοιπήν Ἑλλάδα, ὅπου ἤχθη εἰς θαυμάσιον ὕψος, ἀφ' ὅτου, ἀπὸ θεότητος γονιμοποιοῦ τῆς ζωῆς καί ζῳογόνου τῆς χαρᾶς εἰς ὅλην τὴν φύσιν, περιωρίσθη ἡ δύναμίς της εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, καταστᾶσα τὸ ἰδεῶδες τοῦ γυναικείου κάλλους καί ἀνυψωθεῖσα εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀνάσσης τοῦ καλοῦ στὴν τέχνη.

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Ἡ θεὰ τῆς φύσεως, τῆς γονιμότητος καί τοῦ ἔρωτος μόνον ὡς γυμνή ἠδύνατο νὰ παρίσταται. Ὁ τύπος τῆς γυμνῆς, ὑπῆρξε παλαιότατος καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν Βαβυλωνίαν καὶ Χαλδαίαν.

Εὑρέθησαν πράγματι περίεργα ἀγαλματίδια ἐκ τῆς Χαλδαίας, τῆς Φοινίκης, τῆς Μ. Ἀσίας, τῆς Κύπρου, τῶν Μυκηνῶν, εἰς μερικά τῶν ὁποίων ἡ Ἀφροδίτη φέρει τήν μίαν χεῖρα εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας, ὄχι τόσον διὰ νὰ καλύψῃ τὴν αἰδώ, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ νὰ ἐπισύρῃ, κατὰ τὰς ἀνατολικὰς δοξασίας, τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν πηγὴν τῆς γονιμότητος.

Κατὰ τά πρῶτα βήματά της ἡ ἑλληνική τέχνη δέν ἀγάπησε τήν παράστασιν τοῦ γυμνοῦ. Κατά τόν 6ο καί 5ο αἰῶνα π.Χ. ἡ Ἀφροδίτη εἶναι ἐνδεδυμένη, ὡς ὅλες οἱ ἄλλες θεές. Ἐνίοτε μία περιστερά ἐπικάθηται τῆς μιᾶς χειρός, ἄλλοτε ἡ θεά κρατεῖ ἄνθος ἤ μῆλον. Ὀλίγον ὅμως κατ' ὀλίγον, ἡ ἑλληνική τέχνη ἔφθασε διὰ σταθμῶν εἰς τήν πλήρη γυμνότητα τῆς θεᾶς. Ἔπρεπεν οἱ θεατές βαθμηδόν νά συνηθίσουν εἰς τήν ἀλλαγήν τοῦ θεάματος. Ὅπως ὁ ἐραστής, λέγει ὁ Περώ, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται πρός τήν σεμνοτυφίαν τῆς ἐρωμένης του, ἀποφασισμένης νά παραδοθῇ, προσπαθεῖ μέ τρυφεράν ἐπιμονήν νά σύρῃ τό ἔνδυμά της, κατ' ἀρχάς ἀπό τούς ὤμους πρός τό στῆθος, ἔπειτα ἀπό τό στῆθος εἰς τήν ὀσφύν καί ἀπό ταύτην τέλος εἰς τούς πόδας, ὁμοίως τήν ἰδίαν ὁδόν ἐβάδισαν καί οἱ Ἕλληνες καλλιτέχνες ὡς πρός τήν ἀπεικόνισιν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος καί τοῦ γυναικείου κάλλους.

Τό πρῶτον βῆμα διά τήν ἀπογύμνωσιν τῆς Ἀφροδίτης ἔγινε τόν 5ο αἰῶνα ἀπό τόν Ἀλκαμένην. Ἡ πλήρης ὅμως ἀπογύμνωσις τῆς θεᾶς ἐγένετο ἀπό τόν Πραξιτέλην, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε τό ἀθάνατον ἐκεῖνο ἔργον τῆς πολυθρυλήτου Κνιδίας Ἀφροδίτης, τελείως γυμνῆς, ὡς εἰς τό Λοῦβρον καί ἀποτελεῖ τό τελειότατον ἔργον τοῦ Πραξιτέλους. Ἡ Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων εἶναι ἔργον τῶν νεωτέρων χρόνων.

Γενικῶς ὅμως ἡ ἑλληνική τέχνη ἀπεικόνισε τήν Ἀφροδίτην μέ μεγαλυτέραν εὐκολίαν παρά τήν Ἥραν καί τήν Ἀθηνᾶν. Οἱ δύο ἰδίως μεγάλοι ἕλληνες καλλιτέχνες τοῦ 4ου αἰῶνος π.Χ., ὁ Σκόπας καί πρό πάντων ὁ Πραξιτέλης, ὄχι μόνον ἐφιλοτέχνησαν ἀθάνατα ἔργα, ἀλλά καί ἀφῆκαν πολυθρύλητον παράδειγμα εἰς τήν τέχνην τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ γυμνοῦ γυναικείου κάλλους. Σχετικῶς ὁ ἐπιφανής Περρώ λέγει: "*Ἐν αὐτῇ τῇ ἰδέᾳ, τήν ὁποίαν παρίστανεν ἡ Ἀφροδίτη, καί εἰς τούς μύθους τῶν ἐρώτων αὐτῆς μέ τόν Ἀγχίσην ἤ μέ τόν Ἄρην, ὑπῆρχεν ὁ λόγος ἤ τοὐλάχιστον ἡ πρόφασις, ὥστε οἱ καλλιτέχναι νά λάβουν σχετικῶς μέ αὐτήν μεγαλυτέραν ἐλευθερίαν παρά μέ τήν Ἥραν ἤ μέ τήν Ἀθηνᾶν. Ὁ καλλιτέχνης δέν ἠδύνατο παρά νά ἑλκυσθῇ ἀπό τήν ἐπιθυμίαν νά δώσῃ εἰς τούς ὀφθαλμούς τῶν ἀνθρώπων τήν χαράν νά θαυμάσουν τάς τελείας μορφάς τοῦ θείου ἐκείνου σώματος, εἰς τό ὁποῖον ὁ ποιμήν Πάρις, ἐπί τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης, εἶχεν ἀπονείμει τό βραβεῖον τῆς καλλονῆς.*

ΑΔΩΝΙΣ

Ὁ Ἄδωνις, ὡς ὑπό μεταγενεστέρων συγγραφέων ἀναφέρεται, ὑπῆρξε θεός λατρευόμενος πολλαχοῦ τῆς Συρίας καί τῆς Μ. Ἀσίας· ἐνωρίτατα ὅμως ἡ λατρεία του διεδόθη καί εἰς καθαρῶς ἑλληνικάς χώρας.

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ

Περί τῆς καταγωγῆς τοῦ Ἀδώνιδος ὑπάρχουν πολλαί ἐκδόσεις. Κατά τόν Ἀπολλόδωρον (3, 74, 4), ὁ Ἡσίοδος ἀναφέρει τόν Ἄδωνιν ὡς υἱόν τοῦ Φοίνικος καί τῆς Ἀλφεσιβοίας. Κατ' ἄλλην παράδοσιν, ὀφειλομένην εἰς τόν ἕλληνα ποιητήν Πανύασιν τόν Ἁλικαρνασσέα (468 π.Χ.), σωζομένην ἀπὸ τὸν Ἀπολλόδωρον (3, 14, 4), ὁ Ἄδωνις ἦταν υἱός τοῦ ἀσσυρίου βασιλέως Θείαντος καί τῆς θυγατρός αὐτοῦ Μύρρας ἤ Σμύρνας. Κατά τρίτην παράδοσιν, ἀναφερομένην ὑπό τοῦ Ὀβιδίου (Μεταμορφ. Ι. 309), ὁ ὡραῖος νέος ὑπῆρξεν υἱός τοῦ βασιλέως τῆς ἐν Κύπρῳ Πάφου Κινύρα ἤ Κινάρα καί τῆς θυγατρός του Μύρρας.

Εὐθύς ὡς ἐγεννήθη ὁ Ἄδωνις, τόν ἔλαβον αἱ Νύμφαι καί τόν ἀνέθρεψαν μυστικῶς εἰς τά ἄντρα τῆς Ἀραβίας. Οὕτως ἀνατραφείς καί ἀνδρωθείς, ἦλθεν εἰς τήν πόλιν τῆς Φοινίκης Βύβλον, ὅπου τόν ἀγάπησεν ἡ Ἀστάρτη, ἐπειδή ἦταν ὡραιότατος. Κατά τήν φαντασίαν ὅμως τῶν ποιητῶν, μόλις ἐγεννήθη ὁ υἱός τοῦ πάππου του καί ὁ ἀδελφός τῆς μητρός του, ἡ Ἀφροδίτη τόν ἔκρυψεν εἰς λάρνακα, κρυφίως τῶν ἄλλων θεῶν, καί τόν παρέδωσεν εἰς τήν Περσεφόνην, νά τόν φυλάττῃ. Αὕτη ὅμως, ἰδοῦσα τό κάλλος τοῦ Ἀδώνιδος μόλις κατέστη ἔφηβος, ἠθέλησε νά κρατήσῃ τόν ὡραῖον νέον δι' ἑαυτήν. Ἡ Ἀφροδίτη ἀνεφέρθη εἰς τόν Δία καί κρίσεως γενομένης, ἀπεφασίσθη τό τρίτον τοῦ χρόνου νά παραμένῃ παρά τῇ Περσεφόνῃ εἰς τόν Ἅδην, τό ἕτερον τρίτον νά ἐπανέρχηται παρά τῇ Ἀφροδίτῃ καί τό τελευταῖον τρίτον νά ἀνήκῃ εἰς ἑαυτόν. Ὁ Ἄδωνις ὅμως ἐχάρισεν εἰς τήν Ἀφροδίτην καί τό ἰδικόν του τρίτον, καί οὕτω παρέμεινε παρά τῇ ἀγαπημένῃ του διπλόν χρόνον. Κατ' ἄλλην παράδοσιν, ὁ Ζεύς διώρισε τήν Μοῦσαν Καλλιόπην νά κρίνῃ τήν διαφοράν, καί ἐκείνη ἀπεφάσισε νά παραμένῃ ὁ Ἄδωνις ἕξι μῆνες παρά τῇ Περσεφόνῃ καί ἕξι παρά τῇ Ἀφροδίτῃ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Ἄδωνις ἠγαπήθη σφοδρότατα ὑπό τῆς Ἀφροδίτης, μετά τῆς ὁποίας ἔζη ἐν μεγάλῃ εἰρήνῃ καί ἀγάπῃ. Ἐπειδή δέ ὁ νέος ἦταν φιλοκυνηγός καί περιεφέρετο πάντοτε εἰς τά ὄρη καί τά δάση, ὅπου τόν συνώδευε καί ἡ Ἀφροδίτη, τόν συνεβούλευε πάντοτε αὕτη ν' ἀποφεύγῃ νά διώκῃ τά ἄγρια καί ἀνδρεῖα θηρία, διότι διέτρεχε τόν κίνδυνον νά κατασπαραχθῇ ὑπ' αὐτῶν. "Καί τότε τί θά εἶναι ἡ ζωή μου;", συνεπέραινε πάντοτε ἡ ἀνησυχοῦσα θεία ἐρωμένη.

ΠΡΟΩΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ

Μίαν ὅμως ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπουσίαζεν ἡ Ἀφροδίτη καί ὁ Ἄδωνις εἶχεν ἐξέλθει εἰς κυνήγιον, οἱ κύνες του ἐξεδίωξαν ἀγριόχοιρόν τινα ἐκ τοῦ κρυσ-

φυγέτου του. Μόλις τόν εἶδεν ὁ Ἄδωνις, τόν ἠκόντισεν καί τόν ἐπλήγωσεν· ἀνορμήσας ὅμως ἐκεῖνος, ἐπλήγωσε τόν ἀτυχῆ νέον εἰς τόν βουβῶνα τόσον βαρέως, ὥστε ἀπέθανεν οὗτος ἀθλίως καί ἐλεεινῶς. Τάς φωνάς τοῦ κατασπαραχθέντος ὑπό τῶν χαυλιοδόντων τοῦ κάπρου Ἀδώνιδος ἀκούσασα ἡ Ἀφροδίτη, ἐνῷ αὕτη ἔσπευδε μέ τό κύκνιον ἅρμα της πρός τήν Κύπρον, ἔδραμε πρός βοήθειάν του. Δυστυχῶς ὅμως, ἔφθασεν ἀργά καί εὗρε τόν ἀγαπημένον της αἱμόφυρτον καί νεκρόν, ἀνίκανος νά τόν ἐπαναφέρῃ εἰς τήν ζωήν. Ὀργισθεῖσα τότε ἡ θεά, ὕψωσε τάς χεῖράς της πρός τόν οὐρανόν καί εἶπε: "Αἴ! θεοί, ἐζηλεύατε τήν εὐτυχίαν μου· ἐγώ ὅμως θά κάμω τήν μνήμην τοῦ ἀγαπημένου μου ἀθάνατον". Καί ἀμέσως μετεμόρφωσε τό αἷμα τοῦ Ἀδώνιδος εἰς τό ὀλιγοχρόνιον ἄνθος ἀνεμώνη, πρός παρηγορίαν της, τό δέ σῶμα τοῦ νεκροῦ ἐξήπλωσεν ἐπί θριδάκων, καί διά τοῦτο τά λάχανα ταῦτα ἔλαβον ἔκτοτε δύναμιν ἀντιφάρμακον τοῦ ἔρωτος. Κατ' ἄλλους, ἡ θεά ἔκρυψε τό σῶμα τοῦ ἀγαπημένου της μεταξύ θριδάκων, ἐξ οὗ τινες ὠνόμασαν αὐτούς κρέας τῶν νεκρῶν. Κατ' ἄλλην παράδοσιν, διωκόμενος ὑπό τοῦ κάπρου ὁ Ἄδωνις, ἐκρύβη ὄπισθεν ἑνός δένδρου, βέρατι Φοινικιστί, βρέντιν ὑπό τῶν Κυπρίων ἐκ τοῦ Φοινικικοῦ βέρατι (παρεφθαρμένως) καί ἐλάτη ἑλληνιστί καλουμένου. Ὑπάρχει ἡ παράδοσις ὅτι, σπεύδουσα ἡ Ἀφροδίτη εἰς βοήθειαν τοῦ ἀποθνήσκοντος Ἀδώνιδος ἀσάνδαλος, ἐπάτησε ἀνθοφόρον κλάδον ῥοδῆς καί ματώσασα εἰς τάς ἀκάνθας τούς πόδας της, ἔβαψεν ἐρυθρᾶ τά ῥόδα, τὰ ὁποῖα πρότερον ἦσαν λευκά.

Κάποιοι λέγουν ὅτι ὀργισθείς ὁ Ἄρης, ἐπειδή προέκρινε τόν Ἄδωνιν ἡ πρώην ἐρωμένη αὐτοῦ Ἀφροδίτη, μετομορφώθη εἰς κάπρον, καί ἐκεῖνος ἦταν ὁ ἐκ ζηλοτυπίας φονεύσας τόν Ἄδωνιν κάπρος. Κατ' ἄλλους, ἡ Ἀφροδίτη παρέδωσεν εἰς τόν Ἄρην τόν Ἄδωνιν γιὰ τόν προσέχῃ, καί ἐκεῖνος τόν ἐφόνευσεν εἰς τό ὄρος Λίβανον θηρεύοντα· διά τοῦτο ἔδεσαν ἔπειτα οἱ Ἀλωεῖδαι τόν Ἄρην: Ἄλλοι λέγουν ὅτι ὁ Διόνυσος, ἰδών τόν Ἄδωνιν πλησίον τῆς Ἀφροδίτης, ἐπειδή εἶδεν αὐτήν λουομένην μετά τήν ἐκ τῆς κλίνης τοῦ Ἀδώνιδος ἔξοδόν της, καί μεταμορφωθείς εἰς κάπρον ἐφόνευσεν τόν ἐρωμένον τῆς θεᾶς· ἤ αἱ Μοῦσαι ἐφόνευσαν τόν Ἄδωνιν, ὑπακούσασαι εἰς διαταγήν τοῦ Ἀπόλλωνος· ἤ ἡ Ἄρτεμις καί ὁ ἀδελφός της Ἀπόλλων ἔπεμψαν τό θηρίον· ἀναφέρεται μάλιστα ὅτι ἡ Ἀφροδίτη εὗρε τό σῶμα τοῦ Ἀδώνιδος ἐντός τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Ἄργος. Εἰς τήν ἀντιζηλίαν ταύτην οἱ μυθολόγοι διαβλέπουν τήν ἀντίδρασιν τοῦ ἑλληνικοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος κατά τοῦ παρεισάκτου ἀσιάτου Ἀδώνιδος. Διότι εἶναι γενικῶς παραδεδειγμένον, ἐκτός ὀλίγων ἐξαιρέσεων (ἴδε Pauly Wissowa Real Encyclopaidie), ὅτι ὁ Ἄδωνις εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν φοινικὸν Θαμμοὺζ ἢ Ταμμοὺζ.

Αἱ περισσότεραι γνῶμαι φέρουν τὸν Ἄδωνιν ἀποθανόντα ἐκ τῶν δηγμάτων τοῦ κάπρου. Ἐν τούτοις, ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ Βανιέρ, ὑπάρχουν δύο μαρτυρίαι, κατὰ τάς ὁποίας ὁ ὡραῖος νέος δὲν ἀπέθανεν, ἀλλ' ἰατρεύθη μετά τινα χρόνον· οὕτως, ὁ Θεόκριτος λέγει, ὅτι μετὰ δώδεκα μῆνας ἀνήγαγον αὐτὸν αἱ Ὧραι ἀπὸ τοῦ ἀενάου Ἀχέροντος. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὁ Ἡφαιστίωνος λέγει ὅτι ὁ ἰατρός Κωκυτὸς, ὁ μαθητὴς τοῦ Χείρωνος, ἔπλυνε τὰς πληγὰς τοῦ Ἀδώνιδος, ἀναφέρει δὲ σχετικὸν στίχον τοῦ Εὐφορίωνος: *"Κωκυτός μοῦνος ἀφ' ἕλκεα νίψεν Ἄδωνιν"*.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΔΩΝΙΔΟΣ ΜΥΘΩΝ

Ἡ ἀλληγορία ὅλων τῶν περὶ Ἀδώνιδος μύθων εἶναι πρόδηλος. Ὁ Ἄδωνις εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς ἀνοίξεως, ἡ ὁποία νομίζεται ὡς νεανίας ἐξαισίου κάλλους, ἀγαπώμενος ὑπό τῆς Ἀφροδίτης Ἀστάρτης, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις ζωογονεῖ ὅλον τὸ φυτικὸν βασίλειον. Κατὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς ὡραίας ἐποχῆς, εἰς τὴν λάμψιν καί τὴν γονιμότητα τὴς ἐαρινῆς ζωῆς, οἱ δύο ἐρασταὶ ἐτέλουν τήν ἡδονικὴν ἕνωσίν των. Ἀλλ' ὁ Ἄδωνις, ὅπως ὁ Ἄττις ἐν Ἀσίᾳ καὶ ὁ Λίνος ἐν Ἑλλάδι, ἔχει ἐφήμερον ὕπαρξιν· τὴν καλλονήν του εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς θά θερίσῃ ὁ θάνατος. Περὶ τὰ τέλη τοῦ θέρους, ὅταν τὰ φυτὰ καιόμενα ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν πυρῶν ξηραίνωνται καὶ κλίνουν πρὸς τὸ ἔδαφος τὸ μαραμένον στέλεχός τους, ὁ ὡραῖος νεανίας ἀπέρχεται εἰς τὸν ἀόρατον κόσμον. Κατέρχεται εἰς τὸν τάφον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξέρχεται μόνον κατὰ τὴν ἐπομένην ἄνοιξιν.

Ὁ Ἄδωνις λοιπὸν εἶναι γενικῶς προσωποποίησις τῆς βλαστήσεως· εἶναι αὕτη τόσον ὡραία ἐν Ἀνατολῇ ὅσον ὑπῆρξεν καὶ ὁ Ἄδωνις. Ταὐτοχρόνως ὅμως διαρκεῖ τόσον ὀλίγον, ὅσον διήρκεσε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἀδώνιδος, ὅσον διαρκεῖ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ παραχθέντος φυτοῦ ἀνεμώνη, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἔτσι διότι εἰς τὴν ἐλαφρὰν πνοὴν τοῦ ἀνέμου διασκορπίζονται τὰ πέταλα τοῦ ἄνθους του. Πολὺ ταχέως ἐπέρχεται ἡ αἰχμηρὰ ἡλιακὴ θερμότης, ὁ ἀγριόχοιρος, ἡ ὁποία φονεύει τὴν βλάστησιν. Ἐν ταὐτῷ ὅμως ἐξασφαλίζεται καὶ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἐπαναλήψεως τῆς βλαστήσεως κατὰ τὴν ἐπομένην ἄνοιξιν. Ὅπως ὁ Ἄδωνις μετὰ χρόνον ἰατρεύθη ἐκ τῶν πληγῶν, ἔτσι καὶ οἱ ἐκ τῆς ὡριμάνσεως σπόροι, θαπτόμενοι ἐντὸς τῆς γῆς, ἀναβλαστάνουν τὴν ἐπομένην ἄνοιξιν. Ἐν τῇ σχέσει της πρὸς τὸν Ἄδωνιν ἡ Ἀφροδίτη εἶναι ἡ μεγάλη Θεὰ, ἡ ὅλην τὴν φύσιν πληροῦσα, εἶναι ἡ θυγάτηρ τῶν θαλασσίων κυμάτων, κατὰ τὴν ἀνάδυσιν τῆς ὁποίας ἐκ τούτων ἐφύτρωσεν ἀμέσως θαυμασία βλάστησις.

Στενότερον ἑρμηνεύει τοὺς μύθους τοῦ Ἀδώνιδος ὁ Κορνοῦτος λέγοντας, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ ὡραίου νέου δηλοῖ τὸν ἐπί τινα χρόνον ἀφανισμὸν τῆς σπορᾶς ἐντὸς τῆς γῆς, ὁ δὲ πλήξας τὸν θεὸν κάπρος τὸν τοῦ ἀρότρου ὀδόντα, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἀνοιγομένη ἡ γῆ δέχεται τὴν σπορὰν· ἡ διαμονὴ τοῦ θεοῦ παρὰ τῇ Περσεφόνῃ ἐμφαίνει τὴν κατάχωσιν τῆς σπορᾶς ὑπὸ τὴν γῆν, ἡ δὲ παρὰ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐπάνοδος αὐτοῦ τὴν ἀναβλάστησιν τοῦ σπόρου ὑπὲρ τὴν γῆν, ἡ δὲ παρὰ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐπάνοδος αὐτοῦ τὴν ἀναβλάστησιν τοῦ σπόρου ὑπὲρ τὴν γῆν. Καὶ ὁ Frazer (The Colden Rough) περιορίζει τὸν ῥόλον τοῦ Ἀδώνιδος· νομίζει ὅτι ὁ ὡραῖος νέος δὲν εἶναι γενικῶς θεὸς τῆς βλαστήσεως ἀλλὰ μόνον τοῦ σίτου, καὶ ὅτι ὁ θρῆνος ἐπὶ τῷ θανάτῳ του δὲν γίνεται διὰ τὸν μαρασμὸν τῆς φύσεως κατὰ τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ διὰ τὴν σκληρὰ συμπεριφορὰν τοῦ θεριστοῦ καὶ

τοῦ μυλωθροῦ πρὸς τὸν σῖτον.

Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του τούτου ὁ Frazer ἀναφέρει ἐν πρώτοις ὅτι ἡ παράδοσις νὰ διέρχηται ὁ Ἄδωνις τὸ ἥμισυ ἢ κατ' ἄλλους τὸ τρίτον τοῦ ἔτους εἰς τὸν Ἅδην καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξηγεῖται κατ' ἁπλούστατον καὶ φυσικώτατον τρόπον διὰ τῆς ὑποθέσεως ὅτι παρίστα τὴν βλάστησιν καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ σίτου, ὅστις θάπτεται ἐν τῷ ἐδάφει κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους καὶ γίνεται ὁρατὸς κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ. Εἶναι βέβαιον ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῶν ἐτησίων φαινομένων τῆς φύσεως ὑποβάλλει τόσον ἐμφανῶς τὴν ἰδέαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως ὅσον ἡ ἐξαφάνισις τῆς βλαστήσεως κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ ἡ ἐπανεμφάνισις αὐτῆς κατὰ τὴν ἄνοιξιν.

Ἐξ ἄλλου, λέγει ὁ Frazer, ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Ἄδωνις ἀντιπροσωπεύει τὸν ἥλιον ἀντίκειται εἰς τὰ πράγματα. Τῷ ὄντι, οὐδὲν ὑπάρχει εἰς τὰς περιστροφὰς τὰς ὁποίας συμπληροῖ ὁ ἥλιος στὶς τροπικὲς καὶ εὔκρατες χῶρες, τὸ ὁποῖον νά δικαιολογῇ ὅτι εἶναι οὗτος νεκρὸς κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ ζῶν κατὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους. Τοὐναντίον, στὶς ἀρκτικὲς χῶρες, ὅπου ὁ ἥλιος ἐξαφανίζεται ἕκαστον ἔτος διά τινα περίοδον, ἐκτεινομένην ἀπὸ 24 ὡρῶν μέχρις 6 μηνῶν, ἀναλόγως τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους, θὰ ἦταν φυσικὸν νὰ πιστεύσῃ κάποιος εἰς τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασίν του· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος ἦλθεν ἐκ τοῦ Βορρᾶ.

Ὁ χαρακτῆρας τοῦ Ταμοὺζ ἢ τοῦ Ἀδώνιδος ὡς πνεύματος τοῦ σίτου φαίνεται σαφέστατα εἴς τινα ἀφήγησιν τῶν ἑορτῶν του, τὴν ὁποίαν δίδει Ἄραψ συγγραφεὺς τοῦ 10ου αἰῶνος. Περιγράφων οὗτος τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰδωλολατρῶν Συρίων τοῦ Harraw κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους, λέγει: "Ταμμοὺζ (Ἰούλιος). Κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ μηνὸς τούτου τελοῦν τὴν ἑορτὴν τοῦ El-Bugat, δηλαδὴ τῶν "θρηνουσῶν γυναικῶν". Πρόκειται περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ta-uz εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Ta-uz. Αἱ γυναῖκες ὀδύρονται διὰ τὴν τύχην του, διότι ὁ κύριός του τὸν ἐφόνευσε, συνέθλιψε τὰ ὀστᾶ του ἐν μύλῳ καὶ τὰ διεσκόρπισεν εἰς τοὺς ἀνέμους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑορτῆς ταύτης, αἱ γυναῖκες οὐδὲν ἐκ τῶν συντριβομένων ἐν μύλῳ ἔτρωγον, ἀλλά περιώριζον τὴν τροφὴν των εἰς διεβρεγμένον σῖτον, γλυκὰ μπιζέλια, φοίνικας, ξηρὰς σταφυλὰς, κ.λ.π.".

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀφηγήσεως, δεδομένου ὅτι Ta-uz εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Ταμμοὺζ, ἐξάγεται ὅτι ὁ Θεὸς οὗτος καὶ ὁ συνταυτιζόμενος μὲ αὐτὸν Ἄδωνις ἀντεπροσώπευον τὸ πνεῦμα τοῦ σίτου. Δὲν ἀποκλείεται βεβαίως ἡ ὑπόθεσις, εἰς ἀπομεμακρυσμένην ἐποχὴν, νὰ ἀπετέλει ὁ Ἄδωνις τὸ πνεῦμα τῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους τὰ δένδρα παρεῖχον εἰς τὸν ἄγριον θηρευτὴν καὶ εἰς τὴν συνοδείαν του, καὶ, εἰς μεταγενεστέρους χρόνους τοῦ πλάνητος ποιμενικοῦ βίου, τὸ πνεῦμα τῆς τρυφερᾶς βοσκῆς, ἡ ὁποία φύεται μετὰ τὴν βροχὴν καὶ παρέχει ἄφθονον τροφὴν εἰς τὰ νηστικὰ καὶ ἀδύνατα κτήνη. Πιθανὸν μάλιστα εἰς τοὺς πρωτογόνους καὶ ἀγρίους ἐκείνους ἀνθρώπους νὰ μὴ ἔκαμνεν ἐντύπωσιν ἡ ἰδέα τῆς φύσεως γενικῶς, ἀλλὰ νὰ περιωρίζοντο οἱ σκέψεις τους εἰς τὰ δένδρα ἢ τὰ φυτὰ, τὰ ὁποῖα ἰδιαιτέρως τοὺς ἐνδιέφερον, ὁπότε θὰ ὑπῆρχεν

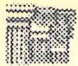
ἰδιαίτερος Ἄδωνις, ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ κυρίου, δι' ἕκαστον δένδρον καὶ φυτόν. Ὅταν ὅμως τὸν πλάνητα θηρευτικὸν καὶ ποιμενικὸν βίον ἀντικατέστησεν ὁ μόνιμος γεωργικὸς τοιοῦτος κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς πλέον χρόνους, οἱ καρποὶ τῶν ἀγρίων δένδρων καὶ ἡ χλόη τῶν βοσκῶν περιῆλθον εἰς δευτερεύουσαν μοῖραν διὰ τοὺς γεωργοὺς, τῶν ὁποίων τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας ἤρχισε ν' ἀπορροφᾷ ἡ κυρία τροφὴ, ὁ σῖτος. Καὶ ἄμεσος συνέπεια τῆς μεταβολῆς ταύτης εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ἀνθρώπου, ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐξέλιξις τῆς θρησκείας του, τὸν κυριώτερον χαρακτηρισμὸν τὴς ὁποίας ἀπετέλεσε πλέον ἡ θεοποίησις τῆς γονιμότητος γενικῶς, τοῦ σίτου ἰδιαιτέρως. Καὶ ὁ σκοπὸς, εἰς ὅν ἀπέβλεπεν ὁ ἑορτασμὸς τῶν σχετικῶν τελετῶν, ἦταν καθαρῶς πρακτικός. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ κενοῦ ποιητικοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον ὤθουσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ χαιρετοῦν μὲ χαρὰν τὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως καὶ νὰ θρηνοῦν τὴν ἐξαφάνισίν της. Ὁ φόβος τῆς πείνας, ἐκ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς βλαστήσεως, ὑπῆρξε πρὸ πάντων ἡ κυριωτέρα αἰτία τῆς λατρείας τοῦ Ἀδώνιδος.

Ἰδιαιτέραν συμβολικὴν σημασίαν ἔχει ἡ συσχέτισις τοῦ ἀγριοχοίρου μέ τὴν ἐν γένει ζωὴν τοῦ Ἀδώνιδος. Ἀγριόχοιρος, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἔσχισε διὰ τῶν ὀδόντων του τὸν φλοιὸν τοῦ δένδρου μύρρα, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξῆλθε τὸ ὡραῖον βρέφος, τοῦ ὁποίου ἡ καλλονὴ ἐπέπρωτο νὰ φέρῃ τὴν ῥῆξιν μεταξὺ δύο θεαινῶν, μέχρι τοῦ σημείου νὰ ζητήσουν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Διὸς πρὸς τακτοποίησιν τῆς διαφορᾶς τους· ἀγριόχοιρος διὰ τῶν χαυλιοδόντων του κατεσπάραξε τὸν φιλοκυνηγὸν ἐραστὴν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος, ἢ εἰς ἀγριοχοίρους μετεμορφώθησαν οἱ διάφοροι θεοὶ, οἱ ὁποῖοι, ἐξ ἀντιζηλίας διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ὡραίας θεᾶς προτίμησίν του, συνώμοσαν τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἀσιατικοῦ θεοῦ· ἀγριόχοιρος ἐθυσιάζετο κατὰ τὰς σχετιζομένας μὲ τὸν νέον τελετὰς, ὅπως τράγος ἐθυσιάζετο εἰς τὸν Διόνυσον καὶ ἄρκτος εἰς τὴν Ἄρτεμιν· τέλος, ὅταν ὁ χοῖρος ἐθεωρεῖτο ὡς ζῷον ἱερὸν ἢ ἀκάθαρτον (τοῦτο βέβαια, ἀρχικῶς, καταλήγει εἰς τὸ αὐτὸ), ἀγριόχοιροι ἐθυσιάζοντο εἰς τὴν Ἀφροδίτην τῆς Κύπρου, πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ Ἀδώνιδος.

Ἅπαξ τοῦ ἔτους ἀγριόχοιρος ἐφονεύετο, ἐτεμαχίζετο καὶ ἐτρώγετο εἰς κοινὸν γεῦμα· ἔπειτα αἱ γυναῖκες ἔκλαιον τὸν Ἄδωνιν καὶ μετά τινας ἡμέρας ἑώρταζαν τὴν ἀνάστασίν του, δηλαδή τὴν σύλληψιν ἢ τὴν ἀγορὰν νέου ἱεροῦ κάπρου, ὅστις θὰ ἦτο μέχρι τῆς ἐπομένης ἀνοίξεως ὁ προστάτης θεός τους. Τὸ ἀληθὲς, ἄλλως τε, εἶναι ὅτι τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ Ἀδώνιδος εἶναι Ταμμοὺζ, ὁ ὁποῖος ἦταν σύζυγος τῆς Βαβυλωνίας Ἰσχτὰρ, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν παρὰ τοῖς μουσουλμάνοις ὀνομασίαν τοῦ ἀγριοχοίρου (ντομοὺζ). Μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν ἐπροσωποποιήθη ὁ ζωικὸς θεὸς εἰς τὸν ὡραῖον νέον, τὸν Ἄδωνιν. Πάντως, ἡ ἄποψις τοῦ Ἀδώνιδος ὡς θεοῦ χοίρου δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἄποψιν αὐτοῦ ὡς θεοῦ τῆς βλαστήσεως ἢ ὡς πνεύματος τοῦ σίτου, τὸ ὁποῖον εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ἐλατρεύετο ὑπὸ τὴν μορφὴν συὸς.

ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ

Ὁ μῦθος τοῦ Ἀδώνιδος καὶ αἱ

τὰ του εἰς τὴν θάλασσαν, ὀλίγον νοτίως τῆς Βύβλου, ἔφερε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸ ὄνομα ῎Αδωνις.

Καὶ ἡ κοιλὰς, τὴν ὁποίαν διέσχιζεν ὁ ποταμὸς οὗτος, ἐθεωρεῖτο "ἁγία γῆ τοῦ Ἀδώνιδος, πλήρης ναῶν καὶ ἄλλων μνημείων τῆς λατρείας του".

Τὸ ποιητικώτερον ὅμως ἱερὸν τοῦ Ἀδώνιδος ἔκειτο εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς, ὅπου ὁ ποταμὸς ῎Αδωνις ἐκπηγάζει ἐκ τῶν λαγώνων τοῦ ὄρους μέσῳ βραχυδμήτου φυσικῶς ἀμφιθεάτρου. Εἰς τὸ οἱονεὶ ἁγιαστήριον τοῦτο τοῦ Ἀδώνιδος, τὸ ὁποῖον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔκειτο εἰς τὴν τοποθεσίαν Ἀφάκα, συνεκεντροῦντο δὶς τοῦ ἔτους οἱ λάτραι τοῦ ὡραίου νέου καὶ προσέφεραν τὰ δῶρα καὶ τὰς λοιπὰς ἐνδείξεις τῆς λατρείας τους πρὸς τὸν εὐεργέτην θεὸν τους.

Ἐντὸς τοῦ ναοῦ του ἐτοποθέτουν ἰκρίωμα πολυτελὲς καὶ ἐπ' αὐτοῦ φέρετρον τοῦ θεοῦ, παριστανωμένου δι' ἀγαλματίου ἐκ ξύλου κεχρωματισμένου καὶ φέροντος πληγὴν χαίνουσαν εἰς τὸ πλευρὸν.

Ἐπὶ τινας ἡμέρας ὑπεκρίνοντο ὅτι ἀνεζήτουν τὸ ἀγαλμάτιον τοῦτο ὡς δῆθεν ἀπολεσθέν· τέλος, ἀνευρίσκετο τοῦτο καὶ ἐτοποθετεῖτο ἐντὸς φερέτρου, παρὰ τὸ ὁποῖον ἐτοποθέτουν ὁμοίωμα ἀγριοχοίρου. Κατόπιν ἐθρήνουν ἐπὶ τινας ἡμέρας τὸν νεκρωθέντα θεὸν καὶ τοῦ προσέφεραν τιμητικὰς θυσίας, μετὰ τὰς ὁποίας ἐνεταφίαζον τὸ εἴδωλον καὶ ἐφύτευαν ἐντὸς δοχείων εἰδικῶν, καλουμένων "*Ἀδώνιδος κῆποι*", πρασίνους κλάδους, οἱ ὁποῖοι ἐμαραίνοντο ἐντὸς ὀλίγου ὑπό τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἡλιακοῦ καύσωνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξετίθεντο.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἑορτῶν τούτων, ὁλόκληροι στρατιαὶ γυναικῶν, αἱ μὲν μὲ λυτὰς τὰς κόμας, αἱ δὲ μὲ διερρηγμένον τὸ δέρμα τοῦ προσώπου, ἔτρεχον ὡς παράφρονες εἰς τὰς ὁδούς, ὡς αἱ Βάκχαι, μὲ τὰ ἐνδύματά των κετερρακωμένα, τύπτουσαι τὰ στήθη καὶ ἀφήνουσαι κραυγὰς θλίψεως καὶ σχίζουσαι μὲ τοὺς ὄνυχας τὸ πρόσωπὸν τους.

Ἡ ἑορτὴ διαρκοῦσε ἑπτὰ ἡμέρας· ὅταν δ' ἀνέτελλεν ἡ ὀγδόη ἡμέρα, οἱ ἱερεῖς ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ "θεὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν" καὶ ὅτι μετέβαινεν εἰς συνάντησιν τῆς θείας ἐρωμένης του, ἡ ὁποία θρηνοῦσε τὸν θάνατον τοῦ ὡραίου ἐραστοῦ της.

Ἀμέσως κατέπαυαν οἱ θρῆνοι καὶ κραυγαὶ χαρᾶς διεδέχοντο τὰς ὀρυγὰς τῆς ἀπογνώσεως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης μετήλλασσαν ὄψιν οἱ δαιμονιῶντες τῶν γυναικῶν ὅμιλοι καὶ ἡ πόλις ἐπληροῦτο πλέον θορύβου φοβεροῦ, θορύβου χαρᾶς, ἀπολαύσεων, πανηγύρεων, ὀργίων. Αἱ χθεσιναὶ ἱέρειαι τοῦ πένθους, οἱ ὁποῖες ἦσαν παράφρονες ἐκ θλίψεως, καθίσταντο μαινάδες ὀργιάζουσαι, ἐκλελυμέναι, μεθυσμέναι ἐκ πόθου καὶ ἔρωτος. Αἱ πισταὶ ἔκοπταν τὰς κόμας των καὶ τὰς ἀφιέρωναν εἰς τὸν θεόν, ὡς ἔκαμνον οἱ Αἰγύπτιοι κατὰ τὸν θάνατον τοῦ βοὸς ῎Απιος.

Ἡ φοινικὴ αὕτη ἑορτὴ φαίνεται ὅτι ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὴν ἄνοιξιν, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπήρχετο ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χρώματος τοῦ ποταμοῦ Ἀδώνιδος, ὡς παρετήρησαν νεώτεροι ταξιδιῶται. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἡ κοκκινωπὴ γῆ, παρασυρομένη ἐκ τῶν ὀρέων ὑπὸ τῶν βροχῶν, χρωματίζει τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ καὶ αὐτῆς τῆς θαλάσσης, ἐπὶ

ἀρκετῆς ἐκτάσεως, ἐν εἴδει ἐρυθροῦ αἵματος. Καὶ ἐπίστευαν ὅτι ἦταν αὐτὸ τὸ αἷμα τοῦ Ἀδώνιδος, πληγωμένου κατ' ἔτος ὑπὸ ἀγριοχοίρου ἐπὶ τοῦ ὄρους Λιβάνου. Ἔλεγαν ἐπίσης ὅτι τὸ αἷμα τοῦ Ἀδώνιδος εἶχε βάψει τὴν ἀνεμώνην[43] ἐρυθρᾶν, ἡ ὁποία ἐξ αὐτοῦ ἔλαβε τὸ χρῶμα· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνεμώνη ἀνθίζει στὴν Συρία κατὰ τὸ Πάσχα, δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν εἰς τὸ γεγονὸς τοῦτο μίαν ἔνδειξιν ὅτι ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀδώνιδος, ἤ τουλάχιστον ἡ μία τῶν ἑορτῶν του, ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὴν ἄνοιξιν. Τέλος, ἑτέρα ἀπόδειξις ὅτι ἡ τελετὴ ἐγίνετο κατὰ τὴν ἄνοιξιν εἶναι ὅτι, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἤνθιζε τὸ κόκκινον ῥόδον τῆς Δαμασκοῦ, τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο ὅτι ἀπὸ λευκὸν εἶχε μεταβληθῆ εἰς κόκκινον ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς Ἀφροδίτης, ἡ ὁποία ἔσπευσεν ἀσάνδαλος νὰ συναντήσῃ τὸν πληγωμένον ἐραστὴν της καὶ ἐπάτησε καθ' ὁδὸν ἀκανθοφόρον κλάδον ῥοδῆς.

Ἡ φοινικικὴ καταγωγὴ τῆς λατρείας τοῦ Ἀδώνιδος μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ῎Αδωνις εἶναι ὁ ἑλληνικὸς τύπος τῆς φοινικικῆς λέξεως ῎Αδων (ἄρχων, κύριος), ἐπιθέτου πλείστων θεῶν ἐν Φοινίκῃ καὶ τῆς ἐπικλήσεως Adoni (Κύριέ μου) πρὸς Βαβυλωνικὸν θεὸν Θαμμοὺζ ἢ Ταμμούζ, ταυτιζόμενον πρὸς τὸν ῎Αδωνιν τῶν Συρίων. Φαίνεται μάλιστα ὅτι τὸ θεῖον ὄνομα Ταμμοὺζ ἐπροφέρετο καὶ στὴν Συρία μόνον κατὰ τὰς θρηνωδίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἀδώνιδος. Κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ ῥωμαίου Αὐτοκράτορος Τιβερίου (14-37 μ.Χ.), οἱ Ἕλληνες ἐπιβάται ἑνὸς αἰγυπτιακοῦ πλοίου, τοῦ ὁποίου ὁ κυβερνήτης κατὰ τύχην ὠνομάζετο Ταμμούζ, ἤκουον νὰ φωνάζουν κατὰ τὴν νύκτα, ἐπὶ τῆς ἠπειρωτικῆς ἀκτῆς: "Ταμμούζ, Ταμμούζ, Ταμμούζ, Πὰν μέγας τέθνηκε!", δηλαδὴ "Ταμμούζ, ὁ πολὺ μέγας ἀπέθανεν!". Ὁ πλοίαρχος ἐνόμισεν ὅτι τὸν ἐκάλουν καὶ ἀνήγγειλον οὕτω μυστηριωδῶς τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Πανός. Τὸ πρᾶγμα κατέστη γνωστὸν εἰς τὸν Τιβέριον, ὁ ὁποῖος διέταξεν ἔρευναν ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ θεοῦ.

Ἡ ἔρις, ἐξ ἄλλου, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Περσεφόνης διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ Ἀδώνιδος καὶ ἡ συμφωνία ὅπως οὗτος διέρχηται τὸ τρίτον τοῦ ἔτους ἐν τῷ ῞Αδῃ καὶ τὰ ἄλλα δύο τρίτα ἐπὶ τῆς γῆς (συμβολισμὸς τοῦ σπόρου, ὁ ὁποῖος μένει κατὰ τὸν χειμῶνα ὑπὸ τὴν γῆν καὶ βλαστάνει κατὰ τὴν ἄνοιξιν) εἶναι παράλληλος πρὸς τὸν βαβυλωνιακὸν μῦθον τοῦ Θαμμοὺζ καὶ τῆς Ἰσχτάρ.

Κατὰ τὸν μῦθον τοῦτον, ὁ Θαμμοὺζ ἀποθνήσκει κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ κατέρχεται εἰς τὸν ῞Αδην. Ἡ Ἰσχτάρ, ἡ μεγάλη αὐτὴ θεά, γεννήτρια ὅλων τῶν ὄντων, ἡ προσωποποίησις τῶν ἀναπαραγωγικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, κατέρχεται καὶ αὐτὴ μὲ τὴν σειρὰν της διὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὸν ἠγαπημένον της καὶ διὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν πηγὴν τοῦ ζῳογόνου ὕδατος, τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὴν ζωήν. Εἰς ἑκάστην θύραν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ διέλθῃ, οἱ φύλακες ἀπαιτοῦν τεμάχιον τοῦ ἐνδύματός της, οὕτως ὥστε εἰς τὸ τέλος φθάνει γυμνὴ εἰς τὸ βασίλειο τῶν νεκρῶν. Ἡ γῆ, ἐστερημένη τῆς Ἰσχτάρ, καθίσταται στεῖρα· τὸ πᾶν ξηραίνεται καὶ ἀποθνήσκει. Ἔντρομοι οἱ θεοὶ διὰ τὸ κατάντημα, συνέρχονται εἰς σύσκεψιν καὶ ἀποφασίζουν νὰ εὐχαριστήσουν τὴν θεάν. Παρὰ τὴν ὀργὴν τῆς θεᾶς τῶν νεκρῶν, ἀλλαχοῦ ἀποστέλλουν διαγγελέα, ὁ

ὁποῖος καταλαμβάνει τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς. Ὁ Θαμμοὺζ ἀναζωογονεῖται καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν μὲ τὴν Ἰσχτάρ, ὁπότε ἐπανέρχεται καὶ ἡ βλάστησις ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ μόνη διαφορά, μεταξὺ τοῦ ἀσιατικοῦ αὐτοῦ μύθου, ἀναπαριστῶντος τὴν βλάστησιν, ἡ ὁποία καίεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς Βαβυλωνίας καὶ ἀναγεννᾶται μὲ τὰς πρώτας βροχάς, καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ περὶ τῆς διανομῆς τῆς ζωῆς τοῦ Ἀδώνιδος μεταξὺ Περσεφόνης καὶ Ἀφροδίτης, εἶναι ὅτι ὁ ἀσιατικὸς Θαμμοὺζ ἦταν θεότης τοῦ ἡλίου, ὁ ὁποῖος λάμπει καὶ καίει τὸ θέρος, τὸν δὲ χειμῶνα ἀτονεῖ, ἐνῷ ὁ ἑλληνικὸς Ἄδωνις εἶναι τὸ ἔαρ μὲ τὴν πλουσίαν βλάστησίν του, ἡ ὁποία μαραίνεται διὰ ν' ἀναβλαστήσῃ τὴν ἑπομένην ἄνοιξιν.

Ἡ Πάφος τῆς Κύπρου ὑπῆρξεν ἡ δευτέρα πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν κατ' ἐξοχὴν ἐλατρεύθη ὁ Ἄδωνις. Δὲν χρειάζεται παρὰ μία μόνον ἡμέρα διὰ νὰ διαπεράσῃ κάποιος ἐκ τῆς ἀκτῆς τῆς Συρίας εἰς τὴν νῆσον Κύπρον. Εἶναι ἐπίσης δυνατόν, κατὰ τὰς ἑσπέρας τοῦ θέρους, νὰ παρατηρῇ τις ἐκ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς τὰ χαμηλὰ ὄρη τῆς νήσου ταύτης διαγραφόμενα εἰς τὸν ὁρίζοντα, ὅλα καταπράσινα, ἐπὶ τῶν ἀνταυγειῶν τοῦ δύοντος ἡλίου. Ἦταν λοιπὸν πολὺ φυσικόν, οἱ Φοίνικες, λαὸς ἐμπορικὸς καὶ ναυτικός, νὰ ἑλκυσθοῦν πρὸς τὴν Κύπρον, νῆσον πλουσίαν εἰς μεταλλεῖα χαλκοῦ καὶ κατάφυτον ἀπὸ ἐλάτας καὶ ὑψικαρήνους κέδρους. Συγκρινομένη πρὸς τὴν γενέτειράν τους, τόσον αἰχμηρὰν καὶ ἀπόκρημνον καὶ περισφιγγομένην μεταξὺ θαλάσσης καὶ ὀρέων, τοῖς ἐφαίνετο ἡ Κύπρος ἡ ἀληθὴς γῆ τῆς ἐπαγγελίας, μὲ ὅλην τὴν ἀφθονίαν της εἰς σιτηρά, οἴνους καὶ καρπούς. Ἐγκατεστάθησαν λοιπὸν εἰς τὴν νῆσον ταύτην, εἰς ἀπομεμακρυσμένην ἐποχήν, καὶ παρέμειναν ἐκεῖ ἐπὶ μακρόν, καὶ μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν παραλίων ἐγκατάστασιν τῶν Ἑλλήνων. Διότι γνωρίζομεν ἀπὸ ἐπιγραφὰς καὶ νομίσματα ὅτι, βασιλεῖς Φοίνικες ἐβασίλευσαν εἰς τὸ Κίτιον, τὸ Chittim τῶν Ἰουδαίων, μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Εἶναι βεβαίως εὐνόητον ὅτι οἱ σημιτικοὶ ἄποικοι ἔφερον ἐκ τῆς πατρίδος των τούς ἰδίους θεούς των. Ἐλάτρευον τὸν Baal τοῦ Λιβάνου, ὁ ὁποῖος δύναται ἀσφαλῶς νά εἶναι ὁ Ἄδωνις, καὶ εἰς Ἀμαθοῦντα[47] ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς ἀκτῆς, ἐγκατέστησαν τὴν λατρείαν τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἢ μᾶλλον τῆς Ἀστάρτης. Ὅπως εἰς τὴν Βύβλον καὶ ἐνταῦθα αἱ λατρεῖαι αὗται προσωμοίαζαν πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ αἰγυπτίου Ὀσίριδος, μέχρι τοῦ βαθμοῦ ὥστε ἔφθασαν κάποιοι νὰ συνταυτίσουν τὸν Ἄδωνιν τῆς Ἀμαθοῦντος πρὸς τὸν Ὄσιριν τῆς Αἰγύπτου.

Ἡ κυριωτέρα ὅμως ἕδρα τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀδώνιδος στὴν Κύπρο ἦταν ἡ ΝΔ τῆς νήσου κειμένη Πάφος, ἡ ὁποία ἀπὸ τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων χρόνων μέχρι τέλους τοῦ 4ου αἰῶνος π.Χ. ἐλογίζετο μεταξύ τῶν σπουδαιοτέρων μικρῶν βασιλείων, εἰς τὰ ὁποῖα ἦταν διαμοιρασμένη ἡ Κύπρος. Ἡ ὅλη δὲ σύνθεσις τῆς περιοχῆς ἐκείνης εἶναι τοιαύτη, ὥστε δικαίως ἐκεῖ ἐτοποθετήθη ὁ τόπος, ὅπου ἡ Ἀφροδίτη ἀνέδυ ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπροτίμησε νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν προσφιλῆ διαμονήν της. Λόφοι κατάφυτοι, ἀπὸ ἀμπελῶνας καί καρποφόρα δένδρα ἐναλλάσσονται μέ εὐφόρους πεδιάδας καί κοιλάδας, τάς ὁποίας διαρρέουν κελαρύζοντες ῥύακες καί ποταμοί. Ἡ ὑψηλὴ ἅλυσις τοῦ ὄρους Ὄλυμπος, χιονοσκεπὴς καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔτος, ἐξασφαλίζει τὴν χώραν ἐκ τῶν Β καὶ Α ἀνέμων καὶ τὴν χωρίζει τῆς ὑπολοίπου νήσου, ἐνῷ εἰς τὰς κλιτύας ἐξαπλοῦνται θαλερώτατα δάση ἐλάτης.

Εἰς τὴν προνονιοῦχον αὐτὴν χώραν ὑπῆρχε τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης, ἓν ἐκ τῶν περιφημοτέρων τῆς ἀρχαιότητος, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡροδότου, ἱδρύθη ὑπὸ τῶν ἐκ Φοινίκης ἀποίκων. Φαίνεται ὅμως πιθανὸν ὅτι εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους ἐλατρεύετο μία θεότης τῆς γονιμότητος πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Φοινίκων, τὴν ὁποίαν οἱ ἄποικοι οὗτοι συνεταύτισαν μὲ τὴν ἰδικήν τους θεὰν Μπααλὰτ ἢ Ἀστάρτην, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε πολλὰς ὁμοιότητας. Ἐὰν οἱ θεότητες αὗται κατέστη δυνατὸν νὰ συγχωνευθοῦν οὕτως εἰς μίαν, εἶναι λογικὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἀμφότεραι ἦσαν διαφοραὶ τῆς μεγάλης θεότητος τῆς γονιμότητος καὶ τῆς μητρότητος, τῆς ὁποίας ἡ λατρεία φαίνεται ὅτι ἀπὸ μεμακρυσμένης ἐποχῆς ἐπεξετείνετο ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Δυτικῆς Ἀσίας. Μαζὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτην ἢ Ἀστάρτην ἦτο φυσικὸν νὰ ἑορτάζηται ἐνταῦθα καὶ ὁ Ἄδωνις, εἰσαχθείσης καὶ τῆς λατρείας του ὑπὸ τῶν Φοινίκων εἰς τὴν νέαν πατρίδα των. Ἄλλως τε εἰς τὴν Πάφον ἐβασίλευεν ὁ πάππος καὶ πατὴρ τοῦ Ἀδώνιδος Κινύρας, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐλέγετο καὶ ἱδρυτὴς τοῦ ἱεροῦ τῆς θεᾶς.

Κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ Τακίτου (Tacit Histor II, 3), τὸν περίφημον ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου ναὸν τῆς Ἀστάρτης Ἀφροδίτης, ἔνθα συνεωρτάζετο καὶ ὁ Ἄδωνις, ἀφιέρωσαν εἰς τὴν θεὰν ὁ Θαμύρας (τὸν ὁποῖον ὁ λατῖνος ἱστορικὸς ἀποκαλεῖ Thamyran ἢ Tamiran Κίλικα) καί, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ αὐτόχθονος περιφήμου ἡγεμονικοῦ οἴκου τοῦ Κινύρα καὶ τῶν Κινυραδῶν, αὐτός τε καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ εἶχον τὴν ἐπιστασίαν τοῦ τε ναοῦ καὶ τῆς ἐν τούτῳ τελουμένης λατρείας.

Ἐκ τῶν δύο κυριωτέρων κέντρων τῆς λατρείας τοῦ Ἀδώνιδος, ἐξηπλώθη αὕτη βαθμηδὸν εἰς τὰς ἄλλας χώρας. Καὶ ἐκ μὲν τῆς Βύβλου ἐπεξετάθη εἰς τὴν λοιπὴν Ἀσίαν, ἀφοῦ τὴν ἐδέχθησαν καὶ οἱ Ἑβραῖοι· ὡς λέγει ὁ Ἰεζεκιὴλ (Κεφ. Η. 14), αἱ γυναῖκες, καθήμεναι εἰς τὰς πύλας τοῦ ναοῦ τῆς Ἰερουσαλήμ, ἐθρήνουν τὸν Θαμμούζ. "14 Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ παράθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμμούζ".

Ἐπίσης, ἐκ τῆς Βύβλου εἰσήχθη ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Πτολεμαίων. Παραστατικωτάτη δὲ ἦτο ἡ τελετή, ἥτις ἐλάμβανε χώραν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ διήρκει ἐπὶ διήμερον. Ἡ πρώτη ἡμέρα ἀντικείμενον εἶχε τοὺς γάμους τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐπὶ πορφυρᾶς κλίνης ἀνεπαύετο ὁ Ἄδωνις, νεανίας 18 ἐτῶν, μ' ὅλην τὴν χάριν τῆς ζωῆς, πλησίον του δὲ, ἐπὶ ἑτέρας κλίνης, ἦτο ἐξηπλωμένη ἡ οὐρανία ἐρωμένη του, ἡ θεὰ Ἀφροδίτη. Ἡ κοίτη τοῦ νεανίου ἐσκιάζετο ὑπὸ χλοεροῦ ἄλσους, πλησίον του δὲ συνεσώρευον μυροδοχεῖα, ὡρίμους καρποὺς τῶν δένδρων καὶ πλεῖστα ἀφιερώματα ὑπὸ μορφὴν πτηνῶν καὶ ζώων. Ἐντὸς ἀγγείων καὶ ἀργυρῶν

κανίστρων, φυτά προώρου καὶ λαμπρᾶς βλαστήσεως, περιβεβλημένα μὲ ἀστεροειδὲς γλυκάνισον, ἔτερπον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐραστῶν. Ὡραῖα ἀναπαράστασις τῆς ἀνοίξεως, τῆς ἐποχῆς τῆς εὐτυχοῦς ἑνώσεώς των, ἥτις ἑωρτάζετο κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς τελετῆς. Τὴν ἐπομένην, περὶ τὸ λυκαυγές, γυναῖκες πενθηφοροῦσαι, μὲ λυτὰς τὰς κόμας, τὰς ἐσθῆτας ἐφθαρμένας καὶ γυμνὰ τὰ στήθη, ἔφερον εἰς τὴν ἀκτὴν τὸ ἀπείκασμα τοῦ θεοῦ, καί, ἐκβάλλουσαι ζωηρὰς πενθίμους κραυγάς, τὸ ἔρριπτον εἰς τὰ κύματα, προσευχόμεναι ὑπέρ τῆς ἐπανόδου τοῦ ἀπερχομένου νεκροῦ. Ἡ λύπη τους ἐν τούτοις δὲν ἦταν ἄνευ ἐλπίδος, διότι ἔψαλλαν ὅτι ὁ ἀπωλεσθεὶς θεὸς θὰ ἐπανήρχετο. Ἡ ἡμερομηνία τῆς τελετῆς ταύτης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲν εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμένη· ἐκ τῶν ὡρίμων ὅμως ὀπωρῶν συμπεραίνεται ὅτι ἦταν τὸ τέλος τοῦ θέρους.

Ὡραίαν περιγραφὴν τῆς τελουμένης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑορτῆς πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀδώνιδος μᾶς δίδει, εἰς τὸ 15ον Εἰδύλλιόν του: “Συρακούσιαι ἢ Ἀδωνιάζουσαι”, ὁ βουκολικὸς ποιητὴς Θεόκριτος. Ἡρωίδες τοῦ εἰδυλλίου τούτου εἶναι δύο γυναῖκες Συρακούσιαι τῆς μικρᾶς ἀστικῆς τάξεως, ἡ Γοργὼ καὶ ἡ Πραξινόη, παρεπιδημοῦσαι μετὰ τῶν συζύγων τους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Κατοικοῦν πολὺ μακρὰν ἀλλήλων καὶ δὲν βλέπονται συχνά. Τέλος, μετὰ παρέλευσιν χρόνου, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Ἀδωνίων, ἡ Γοργὼ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινόης, ἀμφότεραι δὲ ἀποφασίζουν νὰ ἐξέλθουν διὰ νὰ ἴδουν τὴν ἑορτήν, ἡ ὁποία κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶχε προσλάβει ἔκτακτον μεγαλοπρέπειαν, διότι τὴν διακόσμησιν τοῦ εἰδώλου τοῦ Ἀδώνιδος εἶχεν ἀναλάβει ἡ ἰδία ἡ βασίλισσα Ἀρσινόη, ἡ σύζυγος τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἐξελθοῦσαι αἱ δύο Συρακούσιαι καὶ ἀκολουθούμεναι ἀπὸ τὰς δούλας των Εὐνόην καὶ Εὐτυχίαν, φθάνουν μετὰ πολλοῦ κόπου, ἕνεκα τοῦ πυκνοῦ συνωστισμοῦ, εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου βλέπουν τὸ εἴδωλον τοῦ Ἀδώνιδος καὶ ἀκούουν τὴν εἰς αὐτὸν ὡραίαν ᾠδήν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω εἰδύλλιον περιγράφεται μόνον ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς τελετῆς, ἥτις ἀντικείμενον εἶχε τοὺς γάμους τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ τοῦ εἰδυλλίου ὅμως ἀοιδός, ἐν τῷ ἄσματι αὐτῆς, ἀναφέρει καὶ τὰ τῆς ἐπιούσης. “Ἡ Ἀφροδίτη, ψάλλει, πρέπει νὰ χαίρῃ σήμερον ἑνουμένη μετὰ τοῦ συζύγου, τοῦ ἐπιστρέψαντος μετὰ 12 μηνῶν ἀπουσίαν ἐκ τῆς χώρας τοῦ Ἀχέροντος, αὔριον δὲ αἱ γυναῖκες, λυσίκομοι καὶ θρηνοῦσαι, θὰ κομίσουν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν”. Ἐπίσης εὔχεται νὰ μένῃ ὁ θεὸς ἵλεως εἰς τοὺς λατρευτὰς του καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εὐμενὴς μετὰ ἕν ἔτος.

Παραλείποντες τὰ τῆς ἐπισκέψεως τῆς Γοργοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινόης καὶ τὰ τοῦ διασυρμοῦ τῆς διαγωγῆς τῶν συζύγων των ὑπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν γυναικῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς προετοιμασίας τῆς Πραξινόης διὰ τὴν ἔξοδον, τὰ ὁποῖα δὲν ἐνδιαφέρουν τὴν ἐργασίαν μας, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς κυρίως ἑορτῆς καὶ κυρίως εἰς τὴν ὡραίαν ᾠδήν:

Δέσποινα, ἐσὺ ποὺ μένεις στοὺς Γολγοὺς καὶ στὸ Ἰδάλιον, καὶ στὸν βραχώδη Ἔρυκα, ὦ Ἀφροδίτη μου χρυσή, τὸν ὤμορφο τὸν Ἄδωνι ἀπὸ τὸν Ἀχέροντα κάθε χρονιὰ σοῦ φέρνουνε οἱ ἀλαφροπερπατοῦσες Ὧρες, ποὖναι οἱ πιὸ ἀργοπάτητες μέσα στοὺς ἀθανάτους, μὰ ἀγαπητὲς καὶ πολυζητημένες, γιατὶ σὰν φτάνουν στοὺς θνητοὺς πάντα κάτι τοὺς φέρνουν. Ὦ Κύπρι Διωναία, σὺ ποὺ ἀθά-νατα ἀπὸ θνητή, καθὼς μυθολογοῦνε, ἔκαμες τὴν Βερενίκη, σταλάζοντας στὸν κόρφο της τὴ θεϊκὴ ἀμβροσία· γιὰ σένα, θεὰ μὲ τοὺς πολλοὺς ναοὺς καὶ πολυλατρεμένη, ἡ κόρη τῆς Βερενίκης, ποὺ μοιάζει τῆς Ἑλέ νης, ἡ Ἀρσινόη, τὸν Ἄδωνι στολίζει μὲ τόσες ὀμορφιές. Ὁλόγυρὰ του κρέμουνται ἀπ᾽ τῶν δεντρῶνε τ᾽ ἄκρα οἱ ὥριμοι καρποί, κι᾽ ἀπ᾽ τὰ καλάθια χύνονται, τ᾽ ἀσημοδουλεμένα, δροσολουσμένοι ἀνθοί, καὶ μὲς σὲ βάζα ὁλόχρυσα μοσχοβολοῦν τὰ μύρα φερμένα ἀπ᾽ τὴ Συρία. Ἔχει πολλὰ γλυκίσματα τριγύρω του ἀπὸ κεῖνα ποὺ φτιάνουν οἱ γυναῖκες πάνω στὶς πλασταριὲς μὲ χίλιους δυὸ ἀνθοὺς ἀνάκατα μὲ ξέχωρο λευκότατο ἀλεύρι, γι᾽ αὐτὸν ἀραδιασμένα, ἄλλα μὲ μέλι γλυκερὸ κι᾽ ἄλλα μὲ λάδι ὁλόπαχο, μὲ τέχνη ἔτσι πλασμένα νὰ δείχνουνε τὰ σερπετὰ καὶ τὰ πουλιὰ τῆς γῆς. Σὲ κιόσκια καταπράσινα ποὖπλεξαν τὰ γλυ-κάνισα· ὅλο δὲ μικρούτσικοι Ἔρωτες τριγύρω φτερουγίζουν, σὰν τ᾽ ἀηδονάκια τὰ μικρὰ ποὺ πετοῦν στὰ δένδρα καὶ δοκιμάζουν τὰ φτερά, ἀπὸ κλωνὶ σὲ κλῶνο. Τὶ ἔβενος καὶ τὶ χρυσὸς κι᾽ ἐλεφαντένιοι ἀετοί, ποὺ στὰ φτερά τους φέρ-νουνε τὸν κεραστὴ τοῦ Δία, καὶ τὶ χαλιὰ ὁλοπόρφυρα κρεμιῶνται ἀπάνωθέ τους (“πιὸ μαλακὰ ἀπ᾽ τὸν ὕπνο”, στὴ Μίλητο ὅπως θἄλεγαν κι᾽ οἱ κάτοικοι τῆς Σάμου), γιὰ τὸν ὡραῖο Ἄδωνι καὶ γιὰ τὴν Ἀφρο-δίτη στρώθηκαν δυὸ κρεβάτια”. Τὸ ἕνα γιὰ τὴν Κύπρι καὶ τ᾽ ἄλλο γιὰ τὸν Ἄδωνι μὲ τὸ ροδᾶτο χέρι, γαμπρὸ δεκαοχτὼ χρονῶν ἴσαμε δεκαεννέα. Τὸ φίλημά του δὲν κεντᾷ· τὶ μόλις κοκκινίζει τὸ χνουδωτό του χείλι. Τώρα ἡ Κύπρις ἂς χαρεῖ στὸ πλάϊ της τὸν ἄντρα της· ἐμεῖς μὲ τὴ δροσόλουστη αὐγὴ ὅλες μαζὶ θενὰ τὸν πᾶμε στὴν ἀκροθαλασσιὰ τὴν πολυκυματοῦσα, καὶ μὲ λυτὰ μαλλιὰ καὶ πέπλους ἀνεμίζοντας πάνω ἀπ᾽ τοὺς ἀστραγάλους, μ᾽ ὀρθάνοιχτα τὰ στήθια ἕνα τραγούδι λυγερὸ θ᾽ ἀρχίσωμε νὰ λέμε: “Ἀγαπητέ μας Ἄδωνι, ποὺ καὶ στὸν Ἅδη κατοικεῖς καὶ στὸν ἀπάνω κόσμο, μέσα στοὺς ἡμιθέους, καθὼς ἔχουν νὰ ποῦν, ἐσὺ ᾽σαι μοναχός. Οὔτε ὁ Ἀγαμέμνων εἶχε τέτοια τύχη, οὔτε ὁ μεγάλος Αἴας μὲ τὸ βαρὺ θυμό, οὔτε ὁ Ἕκτορας ὁ πλέον ξακουστὸς ἀπ᾽ τῆς Ἑκάβης τὰ εἴκοσι παιδιά, οὔτε κι᾽ ὁ Πάτροκλος, οὔτε καὶ ὁ Πύρρος, ποὺ γύρισε ἀπ᾽ τὴν Τροία, οὔτε καὶ οἱ παλαιότεροι Λαπίθαι καὶ Δευκαλίωνες, οὔτε κι᾽ οἱ Πελασγοὶ τοῦ Πελοπίδα, ποὖταν καὶ τ᾽ Ἄργους κορυφή. Κι᾽ ὅπως ἦλθες, ὦ φίλε Ἄδωνι καλόγνωμα πάλι νὰ ξανάρθῃς, ὦ Ἄδωνι τοῦ χρόνο”.

Ἐκ τῆς Πάφου ἐξηπλώθη ἡ λατρεία τοῦ ὡραίου θεοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκ ταύτης εἰς τὴν Ἰταλίαν. Κατὰ πρῶτον, ἐκ τῆς Πάφου εἰσήχθη εἰς τὴν Ρόδον, ὅπου, ὡς ἐξάγεται ἐξ ἐπιγραφῶν, ὑπῆρχεν εἶδος ἀδελφότητος, τὰ μέλη τῆς ὁποίας ἐκαλοῦντο Ἀδωνιασταὶ ἢ Ἀδωνισταί. Εἰς τὴν Λέσβον ὁ Ἄδωνις ἐλατρεύετο ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Σαπφοῦς καὶ τοῦ Ἀλκαίου· ἡ Σαπφὼ μάλιστα (τὸν Ζ αἰῶνα) ψάλλει τὸν ὡραῖον θεόν, παραλαβοῦσα καὶ τὸν φερώνυμόν του στίχον (Ἀδώνιον) ἀπὸ δημοτικῶν θρήνων διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος ἀναφαίνεται ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἰδίως δὲ εἰς

τὸ Ἄργος, ὅπου "τὸν Ἄδωνιν αἱ γυναῖκες Ἀργείων ὀδύρονται", ὡς ἀναφέρει ὁ Παυσανίας (ΙΙ,20,6), καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἔνθα ἑώρταζον αὐτὸν μεγαλοπρεπέστατα. Ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα ἡ λαμπρὰ ἑορτὴ εἶχε χορηγὸν τὸν βασιλέα, τὰ Ἀδώνια ἐν Ἀθήναις εἶχον ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα ἑορτῆς, τελουμένης ὑπὸ τῶν γυναικῶν κατὰ τὸ θέρος, εἰς ἀνάμνησιν μόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠγαπημένου τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος. Ἡ ποιήτρια Πράξιλλα ἡ Σικυωνία (τὸν Ε αἰῶνα), ἐν ποιήματι, πιστοποιεῖ τὴν ὕπαρξιν πενθίμου ἑορτῆς τελουμένης πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ κατὰ τὰ μέσα τοῦ θέρους, ὁπότε φαίνεται ἐτελεῖτο ἡ ἑορτὴ αὕτη καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Ὁ Ὅμηρος δὲν ἀναφέρει τὸν Ἄδωνιν· τοὐναντίον, μνημονεύουν τὸν παρείσακτον θεὸν ὁ Ἡσίοδος, ὁ Ἀλκαῖος καὶ ἡ Σαπφώ. Ξενοφῶν ὁ Κύπριος ἔγραψε μυθιστόρημα περὶ τοῦ νέου, ὁ δὲ Πλάτων, Ἀντιφάνης καὶ ἄλλοι κωμῳδίας ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Ὁ Ἄδωνις δὲν εἶχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα χαλκᾶ ἢ μαρμάρινα ἀγάλματα, οὔτε ναούς "(οὐδὲν ἱερόν", Σουΐδ). Ὁ Παυσανίας (ΙΙ, 30, 6) ἀναφέρει Ἀδώνιδος "οἴκημα". Τὸ μόνον ἄγαλμα, τὸ ὁποῖον πιθανῶς κατεσκευάσθη ἐν Ἀθήναις, εἶναι τὸ ἐν Βατικανῷ εὑρισκόμενον μαρμάρινον.

Κοινὸν χαρακτηριστικὸν τῶν σχετικῶν ἑορτῶν εἰς ὅλας τὰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσήχθη ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος, ὑπῆρξαν οἱ θρῆνοι τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῷ προώρῳ θανάτῳ του, ἀπεικονιζομένου δι' ὁμοιωμάτων ῥιπτομένων εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς τὰς πηγὰς καὶ ἡ χαρά των διὰ τὴν ἐλπιζομένην ἀνάστασιν τοῦ θεοῦ. Ἀλλ' αἱ ἱεροτελεστίαι διέφερον κατά τι ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς. Εἴδομεν ἀνωτέρω πῶς καὶ πότε ἐτελεῖτο ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος εἰς τὴν κυριωτέραν ἕδραν του, τὴν Βύβλον τῆς Φοινίκης. Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐξήπλωνον ἐπὶ δύο κλινῶν ἀγάλματα τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀδώνιδος· εἰς τὰ πλάγια ἔθετον ὡρίμους καρποὺς ὅλων τῶν εἰδῶν, γλυκίσματα, φυτά εἰς τὰ δοχεῖα καὶ λίκνα μὲ χλόην ἀπὸ θέλκτρον τὸ ἀνίσοσομον. Ἑώρταζον μίαν ἡμέραν τοὺς γάμους τῶν ἐραστῶν καί, τήν ἐπαύριον, γυναῖκες πενθηφοροῦσαι, λυσίκομοι καὶ μὲ ἐφθαρμένον ἐπενδύτην ἔφερον τὸ ὁμοίωμα τοῦ Ἀδώνιδος εἰς τὴν παραλίαν καὶ τὸ ἔρριπτον εἰς τὰ κύματα. Ἐν τούτοις, ἡ λύπη των δὲν ἦτο ἄνευ ἐλπίδος, διότι ἔψαλλον ὅτι ὁ ἀπωλεσθεὶς θεὸς θὰ ἐπανήρχετο κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἡ ἡμερομηνία τῆς ἱεροτελεστίας ταύτης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲν εἶναι πλήρως ἐξηκριβωμένη, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῆς μνημονεύσεως τῶν ὡρίμων ὅτι ἐλάμβανε χώραν ἡ τελετὴ κατὰ τὸ τέλος τοῦ θέρους.

Εἰς τὴν Ἀττικὴν εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἑορτὴ συνέπιπτεν ἐν πλήρει θέρει. Τοῦτο γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Θουκυδίδου (VI 30), ὅστις λέγει ὅτι κατὰ τὰ μέσα τοῦ θέρους ὁ ἀθηναϊκὸς στόλος ἔπλευσε πρὸς τὰ παράλια τῆς Σικελίας καὶ ἐκ τοῦ Πλουτάρχου (Ἀλκ. 18 - Νικ. 13), ὁ ὁποῖος διηγεῖται ὅτι ἡ ἀναχώρησις ἐγένετο ὑπὸ κακοὺς οἰωνούς, διότι ἡ πόλις ἀντήχει ἀπὸ θρήνους τῶν Ἀθηναίων. Πραγματικῶς, ὁ στόλος, τὸν ὁποῖον αἱ Ἀθῆναι ἐξώπλισαν ἐναντίον τῶν Συρακουσῶν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ καταστροφὴ ὑπῆρξε τόσον τραχὺ καὶ μακρὸν διὰ τὴν ἰσχύν της κτύπημα, ἐγένετο πλησίστιος κατὰ τὴν καρίδαν τοῦ θέρους, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμήν, κατὰ δυσοίωνον σύμπτωσιν, ἑωρτάζοντο αἱ πένθιμοι ἑορταί τοῦ Ἀδώνιδος. Ἐνῷ τὰ στρατεύματα κατήρχοντο ἐν παρατάξει πρὸς τὸν λιμένα διὰ νὰ ἀποβιβασθοῦν ἐπὶ τῶν πλοίων, αἱ ὁδοί, τὰς ὁποίας διήρχοντο, ἦσαν κεκαλυμμέναι μέ φέρετρα καὶ ὁμοιώματα νεκρῶν καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα διεσχίζετο απὸ τοὺς λυγμοὺς τῶν γυναικῶν, οἱ ὁποῖες ἐθρήνουν τὸν θάνατον τοῦ Ἀδώνιδος. Ἡ σύμπτωσις αὕτη ἐνέσπειρε πένθιμα προαισθήματα τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἀπῆρεν ἡ μεγαλοπρεπεστέρα ἀποστολή, τήν ὁποίαν οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον κάμει αἱ Ἀθῆναι ἐπὶ τῶν θαλασσῶν.

Κατ' ἀναλογίαν, πολὺ βραδύτερον, ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰούλιος εἰσήρχετο εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, εὗρεν ἐπίσης τὴν εὔθυμον καὶ πολυτελῆ πρωτεύουσαν τῆς Ἀνατολῆς βυθισμένην εἰς τὸ πένθος διὰ τὸν ἐτήσιον θάνατον τοῦ Ἀδώνιδος. Καὶ ἐὰν ὁ αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος ἦτο ἕρμαιον οἰωνῶν δυστυχίας, οἱ θρῆνοι, οἱ ὁποῖοι ἔπληξαν τὰ ὦτά του, ἔπρεπε νὰ ἤχησαν ὡς ἐπικήδειος κωδωνοκρουσία.

Τὰ Ἀδώνια ἐν Ἀθήναις διήρκουν δύο ἡμέρας- κατ' ἄλλους καὶ μίαν ἑβδομάδα-, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ἐκαλεῖτο "ἀφανισμός". Κατ' αὐτὴν αἱ γυναῖκες-διότι μόνον γυναῖκες ἐλάμβανον μέρος-ἐθρήνουν τὸν θάνατον τοῦ Ἀδώνιδος "πενθηφοροῦσαι καὶ ποιοῦσαι πάντα τὰ εἰς κηδείας καθιερωμένα". Ἐξέθετον δηλαδὴ πρὸ τῶν εἰσόδων ἢ καὶ εἰς τὰ δωμάτια τῶν οἰκιῶν των καὶ ἐπὶ νεκρικῆς κλίνης κήρινα ὁμοιώματα τοῦ Ἀδώνιδος, "εἴδωλα" κατὰ τὸν Πλούταρχον (Νικ XIII) ἢ ""Ἀδώνια" καλούμενα, καὶ τὰ περιέβαλλαν μὲ ἄνθη καὶ ἰδίως, πρὸς συμβολισμὸν τῆς προώρως μαρανθείσης νεότητος τοῦ Ἀδώνιδος ἢ καὶ τῆς ταχέως παρερχομένης παρακμῆς τοῦ ἔτους, διὰ τῶν καλουμένων "κήπων Ἀδώνιδος", ἤτοι διὰ διαφόρων ὀστράκων, γαστρῶν καὶ ἀρρίχων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶχον φυτεύσει μάραθρα, θρίδακας καὶ ἄλλα φυτὰ ταχέως ἀναθάλλοντα καὶ ταχέως μαραινόμενα. Ἀφοῦ ἐθρήνουν οὕτω τὰ εἴδωλα, τὰ περιέφερον κατόπιν ἀνὰ τὰς ὁδούς, κοπτόμεναι καὶ ψάλλουσαι πενθίμους ἀποδίδοντος ἤχους, καὶ τὸν ὁποῖον μετεχειρίζοντο οἱ Φοίνικες κατὰ τὰς κηδείας. Μετὰ τὴν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς περιφορὰν τῶν εἰδώλων, τὰ ἔρριπτον εἰς πηγήν τινα ἢ εἰς ποταμόν, ὅπου ὑπῆρχε τοιοῦτος. Ἡ πένθιμος αὕτη ἑορτὴ ἐν τῷ συνόλῳ ἐκαλεῖτο Ἀδωνιασμὸς ἢ Ἀδωνισμὸς (Ἀριστοφ. Λυσισ. στ. 389). Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐτελεῖτο ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἀδώνιδος ἐν χαρᾷ (Λουκ. Περὶ Συρίας θεᾶς).

ΚΗΠΟΙ ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ

Ἡ καλλιτέρα ἀπόδειξις ὅτι ὁ Ἄδωνις ἦταν θεότης τῆς βλαστήσεως καὶ κυρίως τοῦ σίτου, δίδεται ἀπὸ τοὺς λεγομένους κήπους τοῦ Ἀδώνιδος. Ἦσαν δ' οὗτοι, κατὰ Πλάτωνα, ὄστρακα, κάνιστρα, ἀγγεῖα πήλινα, χύτραι ἢ δοχεῖα πλήρη χώματος, εἰς τὰ ὁποῖα ἔσπειρον πολύτριχον, σῖτον, κριθήν, θρίδακας, μάραθον καὶ διάφορα ἄνθη, καὶ τὰ ὁποῖα ἐπιμελοῦντο ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας πρὸ πάντων γυναῖκες, ἐὰν ὄχι ἀποκλειστικῶς αὐταί. Ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἐπέφερε τὴν ταχεῖαν βλάστησιν τῶν φυτῶν τούτων καί, ἐπειδὴ ἐστεροῦντο ριζῶν, ἐμαραίνοντο ἐπίσης ταχέως· μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, ἐφέ-

ροντο μὲ τὰ ὁμοιώματα τοῦ νεκροῦ Ἀδώνιδος καὶ ἐρρίπτοντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἢ τὰς πηγάς.

Εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ ἑρμηνεύωνται οἱ κῆποι οὗτοι τοῦ Ἀδώνιδος ὡς ἐκφράζοντες τὴν δύναμίν του· ἀναπαρίστον τὸν θεὸν ἐν τῇ ἀρχικῇ του φύσει, ὑπὸ τὴν φυτικὴν μορφήν, ἐνῶ τὰ ἀγάλματα τὰ ὁποῖα συνώδευον τοὺς κήπους, διὰ νὰ ἐμβαπτισθοῦν καὶ ταῦτα εἰς τὸ ὕδωρ, ἀπεικόνιζαν τὸν θεὸν ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν του, τὴν μεταγενεστέραν.

Καὶ αἱ τελεταί, οἱ ὁποῖες ἐλάμβαναν χώραν εἰς τὰς διαφόρους χώρας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀδώνιδος, ἔχουν ἀσφαλῶς μίαν ἐξήγησιν. Ἡ ἱεροτελεστία τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἀδώνιδος πρέπει νὰ εἶναι ἐπίσης μία δραματικὴ ἀναπαράστασις τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῶν φυτῶν. Ἡ συγγένειά του ἄλλως τε μὲ τὴν βλάστησιν ἐμαρτυρεῖτο ἀμέσως ἀπὸ τὸν μῦθον τῆς γεννήσεώς του. Ἐγεννήθη, ἐλέγετο, ἐκ τοῦ δένδρου *μύρρα*, εἰς τὸ ὁποῖον μετεμορφώθη ἡ νεᾶνις Μύρρα, εὐθὺς μετὰ τὴν σύλληψίν της μετὰ τοῦ πατρός της Κινάρα, καὶ ὅπου ἔκρυψε τὸ ἔμβρυον ἐπὶ ἐννέα μῆνας. Ἡ χρῆσις τῆς μύρρας, ὡς θυμίαμα, κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἀδώνιδος, ὑπῆρξε, φαίνεται, ἡ ἀρχὴ τῆς σχετικῆς παραδόσεως. Ἐπὶ πλέον ἡ παράδοσις, ὅτι ὁ Ἄδωνις διήρχετο τὸ ἥμισυ, ἢ κατ' ἄλλους τὸ τρίτον τοῦ ἔτους, εἰς τὰς ὑποχθονίους χώρας καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξηγεῖται, καθ' ἁπλοῦν καὶ φυσικὸν τρόπον, ἐκ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ἀναπαρίστα τὴν βλάστησιν καὶ ἰδιαιτέρως τὸν σῖτον, ὁ ὁποῖος ἐθάπτετο εἰς τὸ ἔδαφος κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους καὶ καθίστατο ὁρατὸς κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ.

Εἶναι βέβαιον ὅτι, μεταξὺ τῶν ἐτησίων φαινομένων τῆς φύσεως, οὐδὲν ἄλλο ὑποβάλλει τόσον καταφανῶς τὴν ἰδέαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως ὅσον ἡ ἐξαφάνισις καὶ ἡ ἐπανεμφάνισις τῆς βλαστήσεως κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἄνοιξιν.

Τά Ἀδώνια ἐτελοῦντο ὡς παράκλησις διὰ νὰ εὐνοηθῇ ἡ βλάστησις, ὡς παράκλησις δὲ διὰ βροχὴν ἐρρίπτοντο τὰ ὁμοιώματα τοῦ Ἀδώνιδος εἰς πηγήν, ποταμὸν ἢ θάλασσαν.

Ἐν τούτοις, ὁ Frazer νομίζει ὅτι ὁ Ἄδωνις δὲν εἶναι γενικῶς θεὸς τῆς βλαστήσεως, ἀλλὰ μόνον τοῦ σίτου, καὶ ὅτι ὁ θρῆνος δὲν γίνεται διὰ τὸν μαρασμὸν τῆς φύσεως κατὰ τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ διὰ τὴν σκληρὰν συμπεριφορὰν τοῦ θεριστοῦ καὶ τοῦ μυλωθροῦ πρὸς τὸν σῖτον.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἱεροτελεστίαι ὡς πρῶτον καὶ κύριον σκοπὸν εἶχον νὰ ἐνεργοῦν ὡς μαγγανεῖαι, προωρισμέναι νὰ ἐνθαρρύνουν τὴν ἀνάπτυξιν ἢ τὴν ἀνανέωσιν τῆς βλαστήσεως καὶ τὴν πτῶσιν ἀρκετῆς καὶ εὐεργετικῆς βροχῆς.

Κατὰ τὸν Frazer, ἡ ἀρχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα, εἶναι ἡ τῆς ὁμοιοπαθητικῆς ἢ μιμητικῆς μαγείας. Διότι τὸ ἀμαθὲς κοινὸν φαντάζεται ὅτι μιμούμενον ἓν ἐπιθυμητὸν πρᾶγμα βοηθεῖ εἰς τὴν πραγματοποίησίν του· οὕτω, ραντίζοντες τὸ ἔδαφος προκαλοῦν τὴν βροχήν· ἀνάπτοντες πῦρ, προκαλοῦν τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου, κ.λ.π. Ἡ βεβιασμένη βλάστησις σίτου καὶ κριθῆς εἰς τοὺς Ἀδώνιδους κήπους εἶχεν ὡς σκοπὸν τὴν ἐπίσπευσιν τῆς βλαστήσεως τοῦ σπόρου καὶ ἡ ἐμβάπτισις τῶν κήπων τούτων ἐντὸς τῶν

ὑδάτων ἦτο μαγικὸν φίλτρον διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἱκανοποιητικὴ ποσότης γονιμοποιοῦ βροχῆς. Ἡ συνήθεια νὰ ραντίζουν μὲ ὕδωρ ἓν πρόσωπον πειβεβλημένον μὲ φύλλα, τὸ ὁποῖον ἀναμφισβήτως προσωποποιεῖ τὴν βλάστησιν, ἐφαρμόζεται ἀκόμη στὴν Εὐρώπη μὲ τὸν μοναδικὸν σκοπὸν νὰ προσκληθῇ ἡ βροχή. Ὡσαύτως, ἡ συνήθεια νὰ ρίπτουν ὕδωρ ἐπὶ τοῦ τελευταίου δράγματος τοῦ θερισθέντος σίτου ἢ ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον τὸ φέρει εἰς τὸν σιτοβολῶνα, εἶναι ἔθιμον ἀποβλέπον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν βροχὴν διὰ τὴν μέλλουσαν ἐσοδείαν. Τοιαῦτα ἔθιμα ἐξακολουθοῦν στὴν Γερμανία καὶ στὴν Γαλλία, ἐφηρμόζοντο δὲ μέχρι πρό τινος καὶ στὴν Ἀγγλία καὶ τὴν Σκωτία.

Ἐπίσης, εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ εἰς τὴν Τρασυλβανίαν, ὅταν μία νεᾶνις ἐπανέρχηται εἰς τὸν οἶκόν της φέρουσα στέφανον ἀπὸ τοὺς τελευταίους θερισθέντας στάχυς, ὅσοι τὴν συναντοῦν σπεύδουν νὰ τὴν ραντίσουν μὲ ὕδωρ καὶ πρὸς τοῦτο δύο παιδία τῆς ἀγροικίας ἵστανται εἰς τὴν θύραν διότι πιστεύουν ὅτι, ἐὰν παραμελήσουν νὰ τὸ κάμουν, αἱ ἐσοδεῖαι τοῦ ἐπομένου ἔτους θὰ καταστραφοῦν ἐκ ξηρασίας.

Στὴν Πρωσία, κατὰ τὰς ἐαρινὰς σποράς, ὅταν οἱ καλλιεργηταὶ καὶ οἱ σπορεῖς ἐπανήρχοντο ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἡ οἰκοδέσποινα καὶ αἱ ὑπηρέτριαί της τοὺς ραντίζουν μὲ ὕδωρ. Ἀπαντῶντες οἱ ἄνδρες ρίπτουν τὰς γυναῖκας εἰς λάκκον πλήρη ὕδατος, ὅπου κολυμβοῦν. Διὰ νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ οἰκοδέσποινα τῆς δοκιμασίας αὐτῆς, ἀναγκάζεται νὰ καταβάλῃ λύτρα. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐφηρμόζετο μὲ σκοπό νὰ ἐπιτευθῇ καλὴ προμήθεια βροχῆς διὰ τὴν βλάστησιν τοῦ σπόρου.

ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΩΝΤΑΙ ΚΗΠΟΙ ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ

Κῆποι τοῦ Ἀδώνιδος, ὡς φίλτρα διὰ νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν φυτῶν καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀφθονία τῶν ἐσοδειῶν ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς πολλὰ μέρη νὰ γίνωνται. Μεταξὺ τῶν Oraons καὶ Mundas τῆς Βεγγάλης, ὅταν φθάνῃ ἡ ἐποχὴ τῆς φυτεύσεως εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν φυταρίων τῆς ὀρύζης, τὰ ὁποῖα παρήχθησαν ἐν τοῖς σπορείοις, ὁμὰς νεανιῶν καὶ νεανίδων μεταβαίνει εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ κόψῃ ἓν μικρὸν δένδρον Λαςνα, ἢ διὰ νὰ λάβῃ ἕνα κλάδον του.

Ἐπανέρχονται χορεύοντας, ἄδοντες, τῇ συνοδείᾳ τυμπάνων, καὶ σείοντες θριαμβευτικῶς τὸ Karma, τὸ ὁποῖον κατευθύνουν εἰς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου, ὅπου χορεύουν. Προσφέρουν θυσίαν εἰς τὸ δένδρον καὶ τὴν ἐπαύριον πρωί, οἱ νέοι τῶν δύο φύλων, μὲ τὰς χεῖρας ἄνω, μὲ τὰς χεῖρας κάτω, χορεύουν ἐν κύκλῳ καὶ σχηματίζουν μεγάλον κύκλον πέριξ τοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐστολισμένον μὲ πολυχρώμους ταινίας, μὲ ἀπομιμήσεις βραχιολίων καὶ μὲ περιδέραιον ἀπὸ πλεγμένον ἄχυρον. Διὰ νὰ ἑτοιμασθοῦν διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην αἱ νεάνιδες καλλιεργοῦν κατ' εἰδικὸν τρόπον φύτρα κριθῆς. Ὁ σπόρος σπείρεται εἰς ὑγρὰν καὶ ἀμμώδη γῆν, ἀναμεμιγμένην μὲ κρόκον αὐγοῦ καὶ τὰ φύτρα βλαστάνουν καὶ ἀναπτύσσονται μὲ κίτρινον χρωματισμὸν ἠρανθέμου. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς αἱ νεάνιδες λαμβάνουν τὰ φύτρα αὐτὰ τῆς κριθῆς καὶ τὰ φέρουν ἐντὸς κανίστρων εἰς τὸ μέρος ὅπου χορεύουν· ἐκεῖ, προσκυ-

νοῦσαι εὐλαβῶς, ἀποθέτουν τινά τῶν φυτῶν τούτων πρὸ τοῦ δένδρου Λαςνα. Τελικῶς, ἀπάγουν τὸ δένδρον καὶ τὸ ρίπτουν εἰς τὸν ποταμὸν ἢ σὲ κάποια δεξαμενή. Δεδομένου ὅτι στοὺς ἀνωτέρω λαοὺς "αἱ θεότητες τῶν ἀλσῶν εἶναι ὑπεύθυνοι τῶν θερισμῶν", τὰ δένδρα θεωροῦνται ὅτι ἐξασκοῦν γονιμοποιὸν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν ἐσοδειῶν. Συνεπῶς, ὅταν πρόκειται νὰ μεταφυτεύσουν τὴν ὄρυζαν οἱ Moundas, μεταφέρουν ἓν δένδρον καὶ τὸ μεταχειρίζωνται μὲ τόσο βαθὺν σεβασμόν, ὁ μόνος σκοπὸς των εἶναι νὰ ἐνθαρρύνουν οὕτω τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φύτρων τῆς κριθῆς καὶ νὰ τὰ προσφέρουν ἔπειτα εἰς τὸ δένδρον ἀποβλέπει εἰς τὸν ἴδιον σκοπὸν. Ἴσως εἶναι εἷς τρόπος νὰ ὑπενθυμίζουν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν δένδρων τὸ καθῆκόν του ἔναντι τῶν ἐσοδειῶν καὶ ἀναμφιβόλως ἐπιθυμοῦν νὰ διεγείρουν τὴν δραστικότητά του διὰ τοῦ παραδείγματος τούτου ταχείας φυτικῆς βλαστήσεως. Ἡ ἐμβάπτισις τοῦ δένδρου στὸ ὕδωρ ἀσφαλῶς εἶναι μαγικὸν φίλτρον ἀποβλέπον εἰς τὴν πρόκλησιν τῆς βροχῆς. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς πρακτικῆς τῆς Βεγγάλης καὶ τῶν ἱεροτελεστιῶν τοῦ Ἀδώνιδος στὴν Ἑλλάδα εἶναι ὅτι, ἐν τῇ πρώτῃ τὸ πνεῦμα τοῦ δένδρου ἐκδηλοῦται ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν μορφήν, δηλαδὴ ἑνὸς δένδρου· ἐνῶ στὴν λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος, τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀποκαλύπτεται ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν, δηλαδὴ ἑνὸς πτώματος, καίτοι ὁ φυτικός του χαρακτήρας φανεροῦται διὰ τῶν κήπων τοῦ Ἀδώνιδος.

Καὶ οἱ Ἰνδοὶ καλλιεργοῦν τοὺς κήπους τοῦ Ἀδώνιδος, μὲ τὸν ἐμφανῆ σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσουν τόσον τὴν εὐφορίαν τῆς γῆς ὅσον καὶ τὴν γονιμότητα τῶν ἀνθρώπων. Οὕτως, εἰς Oodey poor •m Rajputana, τελοῦν ἑορτὴν εἰς τιμὴν τῆς Gouri £ Isani, τῆς θεᾶς τῆς ἀφθονίας. Αἱ ἱεροτελεστίαι ἀρχίζουν ὅταν ὁ ἥλιος εἰσέρχηται εἰς τὸ ζώδιον τοῦ κριοῦ, τὸ νέον ἰνδικὸν ἔτος. Κατασκευάζουν ὁμοίωμα τῆς θεᾶς ἐξ ἀργίλλου καὶ ἔπειτα ἕνα μικρότερον ὁμοίωμα τοῦ συζύγου της, Iswara. Μικρὸς λάκκος ἔχει ἀνοιχθῇ ὅπου σπείρουν σῖτον, καὶ τὸ ἔδαφος ποτίζεται· ἔπειτα τὸ θερμαίνουν τεχνητῶς μέχρις ὅτου ὁ σπόρος βλαστήσῃ. Τότε αἱ γυναῖκες τὸ περιτριγυρίζουν κρατούμεναι ἐκ τῶν χειρῶν, ἄδουσαι καὶ ἱκετεύουσαι τὴν εὐλογίαν τῆς Houςι ἐπὶ τῶν συζύγων των. Ἔπειτα ἐκριζώνουν τὸν σῖτον καὶ τὸν διανέμουν αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς ἄνδρας, οἵτινες κοσμοῦν δι' αὐτῶν τὰ σαρίκιά των. Ἐνταῦθα κύριος σκοπὸς τῆς ἱεροτελεστίας εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς εὐγονίας.

Εἰς τὴν Σαρδηνίαν, σπείρουν ἀκομη τοὺς κήπους τοῦ Ἀδώνιδος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τοῦ θερινοῦ ἡλιοστασίου.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Μαρτίου ἢ τὴν πρώτην Ἀπριλίου, νεαρὸς χωρικὸς παρουσιάζεται εἰς νεάνιδα καὶ τὴν παρακαλεῖ νὰ εἶναι ἡ Comare του (κουμπάρα), προσφερόμενος νὰ εἶναι ὁ Γονπαςεςυσ (κουμπάρος). Ἡ πρόσκλησις θεωρεῖται ὡς τιμὴ πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῆς νεάνιδος καὶ μετὰ χαρᾶς γίνεται ἀποδεκτή. Κατὰ τὸ τέλος Μαΐου ἡ νεᾶνις κατασκευάζει κάνιστρον μὲ τὸν φλοιὸν δρυός, τὸ γεμίζει μὲ χῶμα καὶ σπέρνει σῖτον ἢ κριθήν. Τὸ κάνιστρον τοῦτο ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον καὶ ποτίζεται συχνάκις, κατὰ τρόπον ὥστε ὁ σπόρος βλαστάνει ταχέως καὶ οἱ κάλαμοί του εἶναι ἀρκετὰ ὑψηλοὶ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου (23 Ἰουνίου). Τὸ πράσινον δοχεῖον καλεῖται τότε Erme ἢ Nenneri . Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ὁ νεανίας καὶ ἡ νεάνις, ἐστολισμένοι μὲ τὰ ὡραιότερα κοσμήματά των, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ συνοδείας καὶ προπορευομένων παιδίων χοροπηδώντων καὶ ἀστεϊζομένων, μεταβαίνουν ἐν πομπῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου. Ἐκεῖ, θραύουν τὸ κάνιστρον, κτυπῶντες αὐτὸ εἰς τὴν πρόσοψιν τοῦ ναοῦ· ἔπειτα κάθηνται κυκλικῶς ἐπὶ τῆς χλόης καὶ τρώγουν αὐγὰ καὶ βότανα ὑπὸ τοὺς ἤχους αὐλῶν. Ρίπτουν οἶνον εἰς κύπελον, τὸ ὁποῖον περιφέρεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα. Κρατῶνται ἐκ τῶν χειρῶν ἄδοντες: "Κουμπάρε καὶ κουμπάρα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου". Ἡ ἐπωδὸς ἐπαναλαμβάνεται ἀτελείωτος, ἐνῶ οἱ αὐλοὶ παίζουν τὸ ἐπαύλημά των. Ὅταν ἀπαυδήσουν νὰ ἄδουν, ἀρχίζουν νὰ χορεύουν κυκλικῶς μὲ τρελλὴν χαρὰν μέχρι τῆς ἑσπέρας. Ἡ συνήθεια αὕτη εἶναι γενικὴ ἐν Σαρδηνίᾳ, εἰς Οφιεςι ὅμως παρουσιάζει ἰδιαίτερά τινα σημεῖα. Κατὰ Μάϊον κατασκευάζουν δοχεῖα μὲ φελλὸν καὶ τὰ σπέρνουν μὲ σπόρους, ὡς ἀνωτέρω. Ἄλλοτε, εἰς ἄλλο δοχεῖον ἔθεταν ἀγαλμάτιον ἢ πλαγγόνα ἀπὸ μαλλιὰ καὶ ἐνδεδυμένην ὡς γυναῖκα, ἢ καὶ ὁμοίωμα ἐκ χαρτονίου τοῦ Πριάπου, θεοῦ τῶν κήπων, ἀλλ' ἡ συνήθεια αὕτη ἐξέλιπε πλέον, ἀπαγορευθεῖσα αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου ἀνάπτουν πυρὰν χαρᾶς, πέριξ τῆς ὁποίας ἄδουν καὶ χορεύουν καθ' ὅλην τὴν νύκτα οἱ νεανίαι καὶ αἱ νεάνιδες. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ γίνουν κουμπάροι καὶ κουμπάραι ἐνεργοῦν ὡς ἑξῆς: ὁ νεανίας προχωρεῖ ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῆς πυρᾶς τῆς χαρᾶς καὶ ἡ νεάνις ἐκ τοῦ ἄλλου καὶ οὕτω εἰπεῖν ἑνοῦνται ἁρπάζοντες ἕκαστος τὸ ἄκρον μακρᾶς ράβδου καὶ προσπαθοῦν νὰ περάσουν καὶ νὰ ξαναπεράσουν τρὶς ἄνωθεν τῆς ἀνθρακιᾶς θέτοντες τὰς χεῖράς των ταχέως τρὶς ἐπὶ τῶν φλογῶν.

Καὶ εἰς Σικελίαν ὑφίστανται τὰ ἴδια ἔθιμα, ὅπου κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος σπέρνουν ἀκόμη κήπους Ἀδώνιδος. Κατὰ τὸ Πάσχα αἱ νεάνιδες σπέρνουν σῖτον, φακὴν καὶ ἐλαφροὺς σπόρους εἰς παροψίδας φυλαττομένας στὸ σκότος, τὰς ὁποίας ποτίζουν καθ' ἑκάστην δευτέραν ἡμέραν. Τὰ φυτὰ ἀναπτύσσονται ταχέως· περιβάλλουν μὲ ἐρυθρὰς ταινίας τὰ στελέχη τους καὶ θέτουν τὰς παροψίδας, οἱ ὁποῖες τὰ περιέχουν, ἐντὸς κατεσκευασμένων ὁμοιωμάτων τάφων.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΤΟΥ ΑΔΩΝΙΔΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Λείψανα τῆς συμβολικῆς λατρείας τοῦ Ἀδώνιδος σώζονται καὶ στὸν σημερινὸ ἑλληνικὸ ναό.

Οὕτως, ἐν Βίτσῃ τοῦ ἠπειρωτικοῦ Ζαγορίου, κατὰ τὴν ἄνοιξιν, αἱ παρθένοι, ἐξερχόμεναι ἀνὰ τοὺς ἀγροὺς, πρὸς βοσκὴν τῶν μικρῶν ἀρνίων καὶ ἐριφίων, "παίζουν τὸν Ζαφείρη". Μία δηλαδή, ἐξ αὐτῶν, δίκην παιδιᾶς, ἡ παῖς τις προσποιεῖται νεκρὸν νεανίαν καὶ ἐξαπλοῦται ἐπὶ τῆς χλόης μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας. Αἱ ἄλλαι παρθένοι, ἀφοῦ κοσμήσουν τὸν δῆθεν νεκρὸν μὲ ἄνθη (τὸν φκιάνουν

Ζαφείρη), κάθηνται τριγύρω του, κοπτόμεναι καὶ ὀλοφυρόμεναι διὰ τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ νέου, τὸν ὁποῖον ἀποκαλοῦν Ζαφείρην, καὶ θρηνοῦσαι καὶ μοιρολογοῦσαι γοερῶς (κάνουν τὸν κομμὸ καὶ τὸν θρῆνο). Ὅταν δὲ δοθῇ τὸ σύνθημα καὶ ἀκουσθῇ τὸ ἐγερτήριον φώνημα, τότε ἀνίσταται ὁ νεκρὸς καὶ ἰαχαὶ χαρμόσυνοι καὶ γέλωτες καὶ ἄσματα εὔθυμα διαδέχονται τὸν προσποιητὸν κομμὸν καὶ θρῆνον.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ ἐν λόγῳ μοιρολόγιον:

Γιὰ ἰδέστε νιὸν ποὺ ξάπλωσα φείδια ποὺ μ' ἔφαγαν γιὰ ἰδέτε κυπαρίσσι, ιώ, ΐ! ΐ! δὲ σειέται, δὲ λυΐζεται κόσμε μ' σκοτῶστέ με δὲ σέρυ τὴ λεβεντιά του ἰώ, ΐ! ΐ! Ποιὸς σόκοψε τὶς ῥίζες σου ἄχου, ψυχούλα μου καὶ στέγνωσ' ἡ κορφή σου; ἰώ, ΐ! ΐ! Τί μὄκανες, λεβέντη μου φείδια ποὺ μ' ἔφαγαν τὶ μὄκανες ψυχή μου! ἰώ, ΐ! ΐ! Μήνα' ναι καὶ χινόπωρος ἀλήθεια λέω γὼ μήνα' ναι καὶ χειμώνας ἰώ, ΐ! ΐ! Τώρα ν' ἔρθεν ἡ ἄνοιξι ἄχου παιδάκι μου ν' ἔρθεν τὸ καλλοκαῖρι, ἰώ, ΐ! παίρνουν κι' ἀνθίζουν τὰ κλαδιὰ κούσε, παιδάκι μου κι' οἱ κάμποι λουλουδίζουν, ἰώ, ΐ! ἔρθαν πουλιὰ τῆς ἄνοιξης ἄχου μοὺρ μάτια μου ἔρθα τὰ χελιδόνια ἰώ, ΐ! γιὰ κ' ἡ Μεγάλη Πασχαλιὰ φείδια ποὺ μ' ἔφαγαν μὲ τὸν Χρισὸν ἀνέστη ἰώ, ΐ! ποὺ ντυοῦνται νιοὶ 'ς τὰ κόκκινα ἄχου λεβέντη μου γερόντοι 'ς τὰ μουρέλια ἰώ, ΐ! κ' ἐσὺ, μωρὲ λεβέντη μου ἄχου, λεβέντη μου μέσα 'ς τὴ γῆ τὴ μαύρη, ἰώ, ΐ! ποὺ νὰ σειστῇς, νὰ λυΐστῇς φείδια ποὺ μ' ἔφαγαν νὰ σύρεις τὴ λεβεντιὰ σου, ἰώ, ΐ! Ξεσφάλισε τὰ μάτια σου!

ΙΧΝΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΔΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

Εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν λαμβάνει χώραν ἀξιοσημείωτος τελετή, ὁ Λειδινός, ἥτις ἔχει μεγάλην ἀναλογίαν μὲ τὰ Ἀδώνια, τοῦ Λειδινοῦ δυναμένου νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν Ἄδωνιν. Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται:

Τὴν δεκάτην τετάρτην Σεπτεμβρίου κατ' ἔτος, στὴν νῆσο Αἴγινα, γυναῖκες καὶ παρθένοι, συγγενεῖς ἢ φίλαι, συνέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς ἐξ αὐτῶν, κομίζουσαι κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς παρασκευὴν ἰδίου ἐδέσματος. Τὰ κομιζόμενα εἶναι σῖτος, σταφίδες, ῥόϊδα, ἀμύγδαλα, στραγάλια καὶ ὀλίγος μαϊτανός. Βράζουν τὸν σῖτον, χύνουν τὸν ζωμόν του, καὶ ἔπειτα ῥίπτουν εἰς τὸν οὕτω στραγγισμένον σῖτον σταφίδας, κόκκους ῥοϊδιῶν, ἀμύγδαλα ἀπηλλαγμένα τοῦ λεπτοῦ περικαλύματός των, στραγάλια καὶ ὀλίγον μαϊτανόν. Τὸ οὕτω παρασκευαζόμενον ἔδεσμα εἶναι δηλ. εἶδος κολλύβων, καὶ πράγματι ἀνάλογος εἶναι καὶ ἡ χρησιμοποίησίς του.

Ἐνῶ μέρος τῶν συνελθουσῶν γυναικῶν ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ὡς ἄνω παρασκευὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐδέσματος, αἱ ὑπόλοιποι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ διακόσμησιν πλαγγόνος. Τὴν πλαγγόνα αὐτὴν, παριστῶσαν νεανίαν, ἐνδύουν μὲ ἀνάλογα λαμπρὰ ἐνδύματα, καὶ κοσμοῦν μὲ φυσικὰ ἄνθη, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνηται τὸ ἄνθος, τὸ ὁποῖον κοινῶς καλεῖται δειλινόν, ἐν Αἰγίνῃ δὲ λειδινόν. Ἡ οὕτω ἑτοιμασθεῖσα καὶ διακοσμηθεῖσα πλαγγὼν ἐκπροσωπεῖ τὸ δειλινὸ (ἐν Αἰγίνῃ λειδινὸ) γεῦμα, ὅθεν καὶ Λειδινὸς καλεῖται.

Ἀκολούθως, εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης τῆς φιλοξενούσης οἰκίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι ὡς ἄριστα εὐπρεπισμένη, τοποθετεῖται τράπεζα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπιστρώννυται τὸ ὡραιότερον τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τραπεζομανδήλων. Ἐπὶ τῆς οὕτω ἑτοιμασθείσης τραπέζης ἐξαπλοῦται νεκρικὰ ὁ Λειδινός, ἐφ' οὗ ῥίπτουν διάφορα ἄνθη, ἐξ ὧν πρέπει νὰ πλεονάζῃ τὸ ὁμώνυμον ἄνθος, τὸ λειδινό. Πέριξ τῆς τραπέζης τοποθετοῦνται καθίσματα, ἐφ' ὧν κάθηνται αἱ γυναῖκες καὶ αἱ παρθένοι, οἱ ὁποῖες ἀρχίζουν νὰ θρηνοῦν τὸν νεαρὸν Λειδινὸν ὡς ἑξῆς:

"Λειδινέ μου, Λειδινέ μου, τσαὶ κλησαρωμένε μου! Ὅπου σὲ κλησαρώνανε μὲ τὴ ψιλὴ κλησάρα τσαὶ ὅπου σὲ περνούσανε ἀφ' τὴν Ἁγιὰ Βαρβάρα Λειδινέ μου, Λειδινέ μου! Φεύγεις, πάεις, Λειδινέ μου, τσ' ἐμᾶς ἀφίνεις κρύους, πεινασμένους, διψασμένους τσ' ὄχι λίγο μαραμένους. Λειδινέ μου, Λειδινέ μου! Πάλι θἄρθῃς, Λειδινέ μου μὲ τοῦ Μάρτη τοῖς δροσαῖς, μὲ τ' Ἀπρίλι τὰ λουλούδια τσαὶ τοῦ Μάϊ τοῖς δουλειαῖς. Λειδινέ μου, Λειδινέ μου. Ἦρθ' ἡ ὥρα νὰ μᾶς φύγῃς, πάαινε εἰς τὸ καλό, τσαὶ μὲ τὸ καλὸ νὰ ἔρθῃς τσ' ὅλους νὰ μᾶς βρῇς γερούς. Λειδινέ μου, Λειδινέ μου, τσαὶ κλησαρωμένε μου!"

Μετὰ τοὺς θρήνους τούτους τίθεται ὁ Λειδινὸς ἐντὸς ἐπὶ τούτῳ κατεσκευασμένου μικροῦ φερέτρου μεθ' ὅλων τῶν ἀνθέων, τὰ ὁποῖα εἶχον ῥιφθῇ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ παραδίδεται εἰς παῖδας, οἱ ὁποῖοι μετὰ μικρῶν σημαιῶν δίκην ἐξαπτερύγων περιάγουν ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς τῆς πόλεως ἀναφωνοῦντες: "Λειδινέ μου, Λειδινέ μου, τσαὶ κλησαρωμένε μου". Τέλος, φέρεται εἰς τὸν τόπον ὅπου θὰ ἐνταφιασθῇ καὶ δὴ ἐκεῖ, ὅπου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἶχεν ἐνταφιασθῇ τοιοῦτος. Ὁ τάφος ἔχει προηγουμένως ἀνοιχθῇ καὶ ἔχει ἐκταφῇ ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκεῖ ἐνταφιασθείς, χωρὶς ἐνίοτε νὰ λείπῃ ὁ μῦθος, ὅτι δὲν ἀνευρέθη ἐκεῖ οὗτος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μὲ ἄλλα λόγια δηλοῖ ὅτι εἶχεν ἀναστῇ. Ὁ ἐνταφιασμὸς πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τὴν δείλην ἢ ἀκριβέστερον περὶ τὸ τέλος αὐτῆς. Ὅταν τεθῇ στὸν τάφο καὶ ἀρχίσουν νὰ ῥίπτουν χῶμα πρὸς κάλυψίν του, οἱ θάπτοντες ἐπιλέγουν: "πάψε, πτεχέ, τὸ λειδινό, τσαὶ σ' ἄρχοντα τὸν ὕπνο". Ἔπειτα ὁρκίζονται: "τοῦ χρόνου νὰ μὴν εἶναι ὅποιος πάει τσαὶ τὸν ξεχώσῃ!".

Ὁ Λειδινὸς ἀπέθανεν, ἐτάφη· τώρα πρέπει "νὰ φᾶνε τὰ κόλλυβά του τσαὶ νὰ τὸν σουγχουρέτσουνε". Τὰ κόλυβα εἶναι ἕτοιμα, διότι τὸ περιγραφὲν ἔδεσμα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ κόλλυβα τοῦ ἀποθανόντος Λειδινοῦ. Αἱ συνελθοῦσαι καταβροχθίζουν ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε εἶναι εὐγεστότατα, συγχωροῦσαι τὸν μακαρίτην.

Μετὰ τὸ συγχώριο ἀρχίζει χορὸς καὶ τραγοῦδι.

Ἐν τῇ Παλαιᾷ χώρᾳ, τῇ προτέρᾳ πρωτευούσῃ τῆς νήσου Αἰγίνης, ὅπου ἐπεκράτουν ἄλλαι κοινωνικαὶ συνθῆκαι καὶ τὰ ἤθη ἦσαν ἀρχαιοπρεπέστερα, τὰ κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ Λειδινοῦ ἐτελοῦντο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος καὶ σεμνοπρεπείας. Ἅπασαι αἱ συμμετέχουσαι εἰς τὸ πένθος γυναῖκες συνηκολούθουν μέχρι τοῦ τάφου καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεφον ὅλαι εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συνέλθει καὶ τελέσει τὴν περιστολὴν τοῦ Λειδινοῦ, κ.λ.π. καὶ ἐτέλουν τὸ περίδειπνον τρώγουσαι τὸ ἐκ σίτου ἔδεσμα, μεθ' ὃ διεσκέ-

δαζον ἄδουσαι καὶ χορεύουσαι.

Ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ τελοῦντες τὰ τοῦ Λειδινοῦ ἢ μετέχοντες εἰς τὰ τούτου ὑπ' ἄλλων τελούμενα κάτοικοι τῆς Αἰγίνης, παρασκευάζουν κατ' ἰδίαν τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν ἔδεσμα, τὸ ὁποῖον καλοῦν λειδινό, ὡς παρασκευαζόμενον μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ δειλινοῦ καὶ χάριν αὐτοῦ. Τὸ ἔδεσμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατ' οὐδεμίαν ἄλλην ἡμέραν τοῦ ἔτους παρασκευάζεται, τρώγεται ἀπὸ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Αἰγίνης κατὰ τὸ τέλος τῆς δείλης τῆς 14ης Σεπτεμβρίου, κατὰ τὴν ὥραν δηλαδὴ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς τελευταίας δείλης, ἀφ' ἧς παύει πλέον λαμβάνον χώραν τὸ κατὰ τὴν ταύτην ἕως τότε γινόμενον μικρὸν γεῦμα, τὸ λειδινό. Εἶναι ἄρα τὰ κόλλυβα τοῦ οἱονεὶ θανόντος, παύοντος ἀπὸ τότε πλέον δει-λινοῦ γεύματος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται προφανῶς, ὅτι ἔχουμε προσωποποίησιν τοῦ κατὰ τὴν δείλην γινομένου μικροῦ γεύματος, τοῦ λειδινοῦ. Τὸ γεῦμα τοῦτο ἄρχεται ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ Μαρτίου καὶ παύει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου. Ὁ Λειδινός, ὁ τὸ δειλινὸν γεῦμα ἐκπροσωπῶν, θεωρεῖται ὡς ἔμψυχόν τι ὄν, μετέχον καὶ ἀθανασίας. Ἀποθνήσκει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου, παύει δηλαδὴ τότε τὸ δειλινὸν γεῦμα, καὶ ἀνίσταται περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, ὁπότε ἀρχίζει πάλιν νὰ λαμβάνῃ χώραν τὸ ἐν λόγῳ γεῦμα, διότι ἀπὸ τότε καὶ ὕστερα οἱ ἡμέρες ἀρχίζουν νὰ γίνωνται μεγαλύτερες, κατὰ τὶς ὁποῖες, κατὰ τὴν δείλην καθίσταται αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη ὀλίγης τροφῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ σώματος ἰδίᾳ τῶν ἐργαζομένων.

Τὸ δειλινὸν λοιπὸν γεῦμα ἐπροσωποποιήθη ὑπὸ τὸ ὄνομα Λειδινὸς ὡς ἔμψυχόν τι ὄν, μετέχον καὶ ἀθανασίας, ὡς θεῖόν τι ὄν, ζῶν καὶ ἀποθνῆσκον καὶ πάλιν ἀνιστάμενον, μετέχον τοῦ τελείου καὶ ἀτελοῦς, συμφώνως πρὸς τὴν χρησιμότητά του κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Ζῇ ἐφ' ὅσον εἶναι ὠφέλιμον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἢ μᾶλλον ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνάγκη νὰ ὠφελῇ, νὰ βοηθῇ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀποθνήσκει, ὅταν πλέον οὐδεμιᾶς βοηθείας ἔχουν ἀνάγκην οἱ ἄνθρωποι, διὰ νὰ ἀναστηθῇ πάλιν ἐν δέοντι χρόνῳ.

Περὶ τοῦ Λειδινοῦ ἐπιχωριάζει στὴν Αἴγινα καὶ εἰδικὸς μῦθος, πλασθείς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος.

Κατὰ τὸν μῦθον τοῦτον, τὸ Κολατσό (ἄριστον), τὸ Γέμα (γεῦμα) καὶ τὸ Λειδινό (δειλινὸ γεῦμα) εἶναι τρεῖς ἀδελφοὶ ὁμόκοιλοι, τρίδυμοι. Πρῶτος ἐγεννήθη τὸ Κολατσό, δεύτερος τὸ Γέμα καὶ τρίτος τὸ Λειδινὸ (ὁ Λειδινός). Ἡ μητέρα τους Πεῖνα ἢ Λίμα ἢ Βλούμια (βουλιμία), τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τους, κατὰ τὰ ειωθότα, "ἔβανε καὶ τοὺς τρεῖς 'ς τοῖς μοῖρες" καὶ ἤκουσεν αὐτὰς μοιραινούσας τούτους. Τὸ Κολατσὸ καὶ τὸ Γέμα ἐμοιράνανε νὰ βοηθοῦν, νὰ συντρέχουν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλην τους τὴν ζωήν, νὰ φροντίζουν περὶ αὐτῶν καὶ νὰ εἶναι ἀθάνατοι. Ὅταν δὲ αἱ Μοῖραι ἔστρεψαν τὰ βλέμματά τους εἰς τὸν Λειδινόν, ὁ ὁποῖος ἦταν βρέφος καχεκτικόν, ἰσχνόν, εἶπαν: "αὐτὸ τὸ ἀποζούζουλο, τὸ νιάνιαρο τὶ θὰ τὸ κάμωμε, αὐτὸ γλήγορα θὰ πεθάνῃ". Ἡ μεγάλη τότε Μοῖρα εἶπε: "Τὸ βλέπω κ' ἐγὼ πὼς γρήγορα θὰ πεθάνῃ, μὰ ποὺ εἶναι χρήσιμο εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι

συντρεχτικὸ εἰς αὐτοὺς πάνω-κάτω 'σὰν τὰ ἄλλα του τ' ἀδέλφια. Τότες τὶ νὰ γίνῃ;", εἶπαν οἱ δύο ἄλλες Μοῖρες. "Θὰ τὸν μοιράνωμεν", εἶπεν ἡ μεγάλη Μοῖρα, "*ἔξ μήνους νὰ ζῇ κι' ἔξ μήνους νὰ εἶναι πεθαμένος, γιατὶ πιὸ πολὺ δὲ χρειάζεται. Μὰ κι' ἂν ἐχρειαζότανε πιὸ πολύ, αὐτὸ δὲν σώνει· δὲν χρειάζεται καὶ πιὸ πολὺ νὰ βοηθῇ καὶ συντρέχῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴ ζωή τους, εἰς τὴ δουλειά τους. Πρέπει νὰ ἡσυχάζῃ, νὰ καταλαγιάζῃ ἔξ μήνους. Δὲν βλέπετε τὰ χάλια του;*". Γι' αὐτὸ ὁ Λειδινὸς ζῇ μονάχα ἔξι μῆνες.

Τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ Λειδινοῦ ἀνεφύη πολὺ ὡραῖον καὶ εὔοσμον ἄνθος ἐπὶ τοῦ τάφου του, τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν ἐκ τοῦ ὀνόματός του. Εἶναι τὸ γνωστὸν ἄνθος *Δειλινὸν* καὶ αὐτὴ ἡ περὶ αὐτοῦ δόξα.

Ο ΑΔΩΝΙΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Ἡ τέχνη ἠσχολήθη περὶ τοῦ Ἀδώνιδος, ἀλλὰ πάντοτε σχεδὸν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν Ἀφροδίτην. Εἰς τὸν μῦθον τῶν δύο θείων ἐραστῶν οἱ καλλιτέχνες εὗρον πλουσίαν πηγὴν πρὸς ἄντλησιν θεμάτων. Οἱ δὲ σχετικὲς παραστάσεις, ἀπεικονιζόμενες ἐπὶ ἀγγείων, κατόπτρων ἢ τοίχων, διακρίνονται εἰς τοὺς ἔρωτες τῶν δύο ἐραστῶν, εἰς τὴν ἔριδα Ἀφροδίτης καὶ Περσεφόνης καὶ εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἀδώνιδος. Εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Βερολίνου φαίνονται ἐπὶ ἀγγείου, σὲ ἀνάγλυφο, οἱ δύο ἐρασταὶ ἐνηγκαλισμένοι. Καὶ εἰς τὸ Cabinet des medailles τῶν Παρισίων ὑπάρχει ἐπὶ ἐτρουσκικοῦ κατόπτρου ἡ ἰδία παράστασις, ὅπου ὁ Ἄδωνις δηλοῦται διὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΑΤΥΝΙΣ.

Εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως ὑπάρχει ἀξιοσημείωτον ἀγγεῖον, προφανῶς ἔργον τῶν ἐργαστηρίων τῆς Ἀπουλίας. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουν δύο παραστάσεις. Εἰς τὴν ἄνωθεν φαίνεται ὁ Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐνῷ ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ Περσεφόνη παριστάμεναι τὸν παρακαλοῦν νὰ λύσῃ τὴν διαφοράν τους. Τὸ κρατοῦν τὸ σκῆπτρον τοῦ θεοῦ παιδίον εἶναι πιθανῶς ὁ Ἄδωνις. Εἰς τὴν κάτω παράστασιν φαίνεται ὁ Ἄδωνις κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλίνης. Οἱ καλλιτέχνες τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς ἠρέσκοντο ν' ἀπεικονίζουν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν σαρκοφάγων τὸν θάνατον τοῦ Ἀδώνιδος. Εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου ὑπάρχει σαρκοφάγος, ἐφ' ἧς ἀπεικονίζονται κατὰ σειρὰν τρεῖς παραστάσεις: ὁ Ἄδωνις ἀποχαιρετᾷ τὴν Ἀφροδίτην ἀναχωρῶν εἰς τὸ κυνήγιον (πρώτη ἐκ δεξιῶν). Ὁ Ἄδωνις τραυματιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀγριοχοίρου πίπτει (εἰς τὸ μέσον). Ὁ Ἄδωνις ἐκπνέει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἀφροδίτης.

Εἰς τὴν Νίσυρον ἀνεκαλύφθη σύμπλεγμα πήλινον παριστῶν τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἄδωνιν. Εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Τσοκανέλλας ἀνεκαλύφθη ἄγαλμα παριστῶν τὸν θεὸν ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλίνης. Εἶναι ἐκ πηλοῦ εἰς μέγεθος ἡμίσεος τοῦ φυσικοῦ, τέχνης ἑλληνοτρουσκικῆς. Καὶ ἡ σύγχρονος τέχνη ἠσχολήθη μὲ τὸν Ἄδωνιν, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε τὸ θέμα τοῦ περιφήμου ἀγάλματος τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου καὶ ἑνὸς πίνακος τοῦ Πουσέν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα λογοτεχνία ἠσχολήθη μὲ τὸν ὡραῖον ἠγαπημένον τῆς θεᾶς τοῦ Ἔρωτος. Ὁ ""Ἄδωνις" εἶναι ἐπικὸν ποίημα τοῦ ἱππότου Μαρίνι, ἀποτελούμενον ἐξ 20 ᾠδῶν, καὶ τὸ ὁποῖον ὁ

συγγραφεὺς ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Λουδοβῖκον 13ον τοῦ 1623. Τὸ ποίημα τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφονται οἱ ἔρωτες τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀδώνιδος, ἔγινε δημοφιλὲς στὴν Ἰταλία καὶ τὴν Γαλλία, καίτοι μακροσκελέστατον καὶ πλῆρες ἀντιθέσεων καὶ λογοπαιγνίων. Ἐξ ἄλλου, "Ἄδωνις", ἐπιθανάτιος θρηνῳδία, εἶναι τὸ γνωστότερον ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ Σέλλεϋ (1821).

Εἶναι ἕνα ἀξιοθαύμαστον ἐλεγεῖον, ἕνας ὑπέροχος θρῆνος γιὰ τὸν θάνατον τοῦ ποιητοῦ Κήτς. Εἰς τὸ ἔργον του αὐτό, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀπαράμιλλον ἔκφρασιν τῆς λύπης του, ὁ Σέλλεϋ διατηρεῖ τὸ αἴσθημα τῆς ἀϋλωσύνης, παραμένει μακρὰν τῆς πραγματικότητος καὶ παρουσιάζει πλεῖστες ἀλληγορικὲς μορφές, τὴν θλιβερὰν Ἄνοιξιν, τὶς θρηνοῦσες Ὧρες, τὴν Αἴγλην, τὶς Μοῖρες κ.λ.π., ἡνωμένες εἰς κοινὸν σπαρακτικὸν θρῆνον διὰ τὸν θάνατον ἑνὸς προσφιλοῦς.

Εἰς τὸ ἔργον αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ τρία ὡραιότερα ἐλεγεῖα εἰς τὴν ἀγγλικὴν ποίησιν, ὁ Σέλλεϋ ὡμίλησε πρῶτος γιὰ τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Ἰ. Κήτς καὶ ἔθεσε τὸν ἀποθανόντα παρεγνωρισμένον ποιητὴν ἐκεῖ, ὅπου ἔκτοτε εὑρίσκεται, μεταξὺ τῶν 3-4 μεγαλυτέρων τῆς Ἀγγλίας ποιητῶν.

ΠΡΟΜΗΘΕΑ

Ἡ 15χρονη Ἑλληνοαμερικανίδα ποὺ τίναξε στὸν ἀέρα τοὺς ἀνιστόρητους ἑλληνοχριστιανοὺς τῶν Η.Π.Α.

(Ἀπὸ δημοσίευμα του περιοδικοῦ "ΔΑΥΛΟΣ")

Ἦταν 28 Ἰανουαρίου 2007, ὅταν ἡ Ὀρθόδοξη Ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ Ἰλλινόϊς διοργάνωσε στὸ Σικάγο τὴν ἐτήσια "Ἑορτὴ τῶν Γραμμάτων" πρὸς τιμὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἐπίσημη προσκεκλημένη ὁμιλήτρια ἦταν μία δεκαπεντάχρονη Ἑλληνίδα, ἡ Προμηθέα-Ὀλυμπία-Κυρήνη-Πυθία, ἕνα χαρισματικὸ παιδί, ποὺ σὲ ἡλικία δεκατεσσάρων ἐτῶν ἀπέκτησε τὸ πρῶτο της πανεπιστημιακὸ πτυχίο στὶς Μαθηματικὲς Ἐπιστῆμες. Τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας της: "Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία". Οἱ ἑλληνορθόδοξοι παρουσιαστὲς τῆς ἐκδήλωσης, μὴ γνωρίζοντας ἐκ τῶν προτέρων τί θὰ ἔλεγε, ἐκθείασαν στὴν ἀρχὴ τὰ προσόντα της, τὰ ἐπιτεύγματά της καὶ τὴν ἀγάπη της γιὰ τὶς Ἐπιστῆμες καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Στὴν ὁμιλία της ὅμως ἡ Προμηθέα δὲν ἀνέφερε τὰ συνηθισμένα ἑλληνοχριστιανικὰ φληναφήματα, ποὺ περίμεναν, ὅπως κάθε χρόνο, νὰ ἀκούσουν· ἄρθρωσε μὲ θάρρος καθαρὸ λόγο περιγράφοντας τὸν βίαιο τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο κατίσχυσε ὁ Χριστιανισμὸς στὴν πατρίδα μας καὶ τὶς καταστροφὲς ποὺ ἐπέφερε σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, εἰδικὰ στὶς Ἐπιστῆμες καὶ τὴν Παιδεία, ἀντλώντας τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ποὺ στήριξε τὴν ὁμιλία της ἀποκλειστικὰ στὶς ἀντίστοιχες ἔρευνες τοῦ "Δαυλοῦ", τὶς ὁποῖες εἶχε προμηθευθεῖ, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν Ἑλλάδα καὶ ἦλθε στὰ Γραφεῖα μας δύο φορές, λίγες μέρες προτοῦ ἐπιστρέψει στὴν Ἀμερικὴ ἐν ὄψει τῆς

ὁμιλίας της.

Γεμάτοι ἔκπληξη καὶ "ἱερή" ἀγανάκτηση ὡρισμένοι ἐκ τῶν παρευρισκομένων-προσκείμενοι στὴν Ἐκκλησία- ἄρχισαν νὰ τὴν ὑβρίζουν, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ποὺ προηγουμένως τῆς ἔπλεκαν τὸ ἐγκώμιο καὶ τελικὰ- "δημοκρατικά" καὶ χριστιανικὰ- τὴν ἀνάγκασαν νὰ σταματήσει, χωρὶς νὰ ὁλοκληρώσει τὴν ὁμιλία της.

Ἡ Προμηθέα-Ὀλυμπία-Πυθία εἶναι 6 γενιᾶς Ἑλληνοαμερικανίδα, γεννήθηκε καὶ ζεῖ στὴν Ἀμερική. Σὲ ἡλικία 6 ἐτῶν εἶχε ὁλοκληρώσει τὴν ὕλη τοῦ Δημοτικοῦ καὶ τοῦ Γυμνασίου μὲ τὴ διδασκαλία τῆς μητέρας της κ. Γεωργίας Σμίθ, ἡ ὁποία, σημειωτέον, εἶναι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συνδρομήτρια τοῦ "Δαυλοῦ" κι ἔνθερμη φίλη τῆς διαφωτιστικῆς μας προσπάθειας. Κατόπιν γράφτηκε σὲ ἕνα εἰδικὸ πρόγραμμα γιὰ προικισμένα παιδιὰ στὸ Πανεπιστήμιο Στάνφορντ κι ἀπὸ ἐκεῖ-παρὰ τὶς οἰκονομικὲς δυσκολίες τῆς οἰκογένειάς της-συνέχισε τὴν πανεπιστημιακή της πορεία. Σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν ἀπέκτησε τὸ πρῶτο της πτυχίο στὰ Μαθηματικὰ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Μοντάνα κι ἔχει ἤδη γίνει δεκτὴ στὸ Πανεπιστήμιο M.I.T., ὅπου συνεχίζει τὶς σπουδές της στὰ Ἀνώτερα Μαθηματικά, στὴν Ἀστροφυσική, στὴν Κβαντομηχανική, στὴν Τεχνικὴ Νοημοσύνη, στὴ Χημεία καὶ τὶς Φυσικὲς Ἐπιστῆμες.

Στὴν ἐν λόγω ὑπ' ὄψη ἐκδήλωση, ἡ Προμηθέα μίλησε σὲ ἄπταιστη Ἑλληνική, σὲ ἕνα ἀκροατήριο 500 περίπου ἀτόμων, ἀποτελούμενο ἀπὸ ἐπιφανεῖς Ἑλληνοαμερικανούς. Στὸ βῆμα πλαισιωόταν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἀπὸ δύο μητροπολίτες, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας ἦταν ὁ μητροπολίτης Σικάγου Ἰάκωβος καὶ ὁ ἄλλος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς Δημήτριος.

Στὴν ὁμιλία της ἀναφέρθηκε ἀρχικὰ στὴ δημιουργία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ στὰ προπαγανδιζόμενα ψεύδη περὶ τῆς δῆθεν Ἰνδοευρωπαϊκῆς Γλώσσας καὶ τῆς δῆθεν φοινικικῆς προέλευσης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου. Στὴ συνέχεια, μίλησε γιὰ τὸ διωγμὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ ἀπὸ τὴν πολιτικοθρησκευτικὴ βυζαντινὴ ἐξουσία κάνοντας λόγο γιὰ τὴ Σκυθόπολη (βλ. "Δ", τ. 258) καὶ γιὰ τοὺς διωγμοὺς ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ποὺ ἐξαπέλυσαν αὐτοκράτορες, ὅπως ὁ Θεοδόσιος κι ὁ Ἰουστινιανός (Βλ. "Δ", τόμοι 1991, 1992, 1993, 1994 καὶ 1995). Φθάνοντας στὴν Τουρκοκρατία, ἐπεσήμανε τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Πατριαρχείου νὰ κρατήσει ἀμόρφωτους τοὺς Ἕλληνες, καθὼς καὶ τὸν προδοτικὸ καὶ ἀνθελληνικὸ ρόλο, ποὺ τὸ Φανάρι ἔπαιξε κατὰ τὴν ἐθνική μας Ἐπανάσταση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐκδήλωση διέκοψε τὴν βιντεοσκόπηση κι ἄρχισε ἔξαλλος καὶ συνεπικουρούμενος ἀπὸ τέσσερις- πέντε ἀκόμα παρευρισκομένους νὰ φωνάζει: "Ἔξω, ἔξω, βρωμοθήλυκο!", ἐνῶ ὡρισμένοι ἄλλοι ὑποστήριζαν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀφήσουν τὴν ὁμιλήτρια νὰ ὁλοκληρώσει τὸ λόγο της. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρακολουθοῦσε ἀτάραχος τὴν ὅλη ὀχλαγωγία. Ἡ Προμηθέα ὕψωσε μὲ σθένος τὸν τόνο τῆς φωνῆς της καὶ προσπάθησε νὰ τοὺς ἐξηγήσει ὅτι αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ἀποτελοῦσαν τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια, ἐμπρὸς ὅμως στὶς αὐξανόμενες ἀντιδράσεις, ἡ μητέρα της ἀναγκάστηκε νὰ τὴν κατεβάσει ἀπὸ τὸ βῆμα.

Ὅλη ἡ ἐκδήλωση μὲ τὴν ὁμιλία τῆς Προμηθέας ὑπάρχει στὸ Διαδίκτυο, στὴν ἱστοσελίδα τοῦ τοπικοῦ ραδιοφώνου, τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία, μὲ μία ἐκτενέστατη εἰσαγωγὴ σταυροφορούσας παρουσιάστριας, ποὺ προσπαθεῖ νὰ προϊδεάσει τοὺς τηλεθεατὲς γιὰ τὸ "ἀσεβές" περιεχόμενο τῆς ὁμιλίας.

Αὐτὸ ποὺ δὲν ἔχει καταγραφεῖ στὸ βίντεο εἶναι οἱ δεκάδες Ἑλλήνων, ποὺ, προτοῦ τελειώσει ἀκόμη ἡ ἐκδήλωση, πλησίασαν τὴν

δεκαπεντάχρονη, τὴν ἀγκάλιασαν καὶ τὴν συνεχάρηκαν γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ὁμιλίας της καὶ γιὰ τὸ θάρρος της.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ σχόλια:

- "Συγχαρητήρια! Σὲ εὐχαριστοῦμε, ποὺ μᾶς μίλησες".

- "Θαυμάζω τὸ κουράγιο σου".

- "Κρίμα ποὺ σὲ σταμάτησαν. Θὰ ἤθελα νὰ ἀκούσω ὅλη τὴν ὁμιλία σου".

- "Γνώριζα ὡρισμένα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶπες, ἀλλὰ οὐδεὶς εἶχε τολμήσει νὰ τὰ πεῖ δυνατά".

- "Ἀλήθεια εἶναι αὐτὰ ποὺ εἶπες, ὅλοι ὅμως φοβοῦνται νὰ μιλήσουν".

- "Αὐτὰ ποὺ εἶπες θὰ ἔχουν συνέπειες στὴν ἀκαδημαϊκή σου καρριέρα. Θὰ βρεῖς ἐμπόδιο μπροστά σου τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Σ.Α.Ε.".

Φεύγοντας ἀπὸ τὴν αἴθουσα κι ἐνῶ ἦταν πλαισιωμένη ἀπὸ μία ὁμάδα ὁμογενῶν, ποὺ συζητοῦσαν τὸ γεγονός, ἕνας Ἕλληνας πλησίασε τὴν Προμηθέα κι ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν μητέρα της, τῆς εἶπε:

- "Αἰσθάνομαι, πὼς αὐτὸ τὸ γεγονὸς πρέπει νὰ τάραξε τὴν Προμηθέα".

- "Καθόλου δὲν τὴν τάραξε. Κοιτάξτε την!", ἀπάντησε ἡ μητέρα της "Μόνο τὰ λιμνάζοντα βρώμικα νερὰ ταράχτηκαν!".

ΠΡΟΜΗΘΕΑ: ΕΤΣΙ ΕΖΗΣΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΤΑΔΙΣΤΩΝ

Τὴν ἑπομένη τῆς ὁμιλίας της ἡ Προμηθέα ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐκδότη τοῦ "Δ" ἐπιστολή, ὄχι γιὰ νὰ δημοσιευθεῖ (γιὰ εὐνόητους λόγους) ἀλλὰ γιὰ ἐνημέρωσή μας σχετικὰ μὲ τὰ συμβάντα στὴν ἐκδήλωση. Ἀργότερα, στὰ συμβάντα αὐτὰ δόθηκε ὡς γνωστόν, τεράστια δημοσιότητα καὶ ἐπὶ πλέον ὁ φόβος τῆς Προμηθέας, ὅτι θὰ μποροῦσαν νὰ τῆς κόψουν τὴν ὑποτροφία μὲ τὴν βοήθεια τῆς ὁποίας σπούδαζε δυστυχῶς, ἐπαληθεύτηκε: **Οἱ μεσαιωνικῆς ἰδεολογίας ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ὁμογένειας ἔφθασαν στὴν τρισάθλια ἀπόφαση νὰ στερήσουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ παιδί -θαῦμα νὰ διαπρέψει στὶς ἐπιστῆμες καὶ νὰ τιμήσει καὶ τὴν Ἑλλάδα.** Ὁ φανατισμὸς καὶ τὸ μίσος τοῦ Χριστιανισμοῦ ξανάζησε στὴν πιὸ σκοταδιστικὴ καὶ ἀπάνθρωπη μορφή του, ποὺ θυμίζει ἐποχὲς ζόφου καὶ μεσαιωνικοῦ σκότους.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, οἱ λόγοι τῆς μὴ δημοσιεύσης τῆς ἐπιστολῆς τῆς Προμηθέας πρὸς τὸν "Δ" ἔπαυσαν νὰ ὑπάρχουν. Τὴν δημοσιεύουμε λοιπὸν ἐδῶ, γιὰ νὰ ἔχει ὁ ἀναγνώστης "ἀπὸ πρῶτο χέρι" τὴν ἀληθινὴ εἰκόνα τῶν ἄθλιων συμβάντων τῆς 28ης Ἰανουαρίου στὸ Σικάγο, ὅπως τὰ βίωσε καὶ τὰ περιγράφει ἡ μεγαλοφυὴς ἀλλὰ καὶ ἡρωικὴ αὐτὴ νεαρὴ Ἑλληνίδα.

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Εἶμαι ἡ Προμηθέα, πού σᾶς συνάντησα μαζὶ μὲ τὴ μητέρα μου στὸ γραφεῖο σας δύο φορὲς μεταξὺ 6ης καὶ 8ης Ἰανουαρίου. Ζήτησα τὴ βοήθειά σας γιὰ τὴν παροχὴ πληροφοριῶν σχετικὰ μὲ τὸ ἔργο καὶ τὴ στάση ἀπέναντι στὸν Ἑλληνισμὸ τῶν Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Μεγάλου Βασιλείου κ.λ.π., καθ' ὅτι μοῦ ζητήθηκε ἀπὸ τὸ Σ.Α.Ε. νὰ ἐκφωνήσω λόγο γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν βοήθειά σας.

Μοῦ ζητήσατε νὰ σᾶς ἀφηγηθῶ, ποιὲς θὰ ἦταν οἱ ἀντιδράσεις τοῦ ἀκροατηρίου μετὰ τὴν ὁμιλία. Ἦταν λοιπὸν Κυριακὴ 28 Ἰαουαρίου, περὶ τὶς 2.30 τὸ ἀπόγευμα, ὅταν βρέθηκα ἐμπρὸς σὲ 500 ἄτομα μέσα σὲ ἐκκλησία, προκειμένου νὰ ὁμιλήσω γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία. Ἀριστερὰ καὶ δεξιά μου κάθονταν ἱερεῖς, ὁ ἕνας ἐξ αὐτῶν ἦταν ὁ μητροπολίτης Ἰάκωβος. Σὲ ἑπόμενη ἐπιστολή μου θὰ σᾶς δώσω τὰ ὀνόματα τῶν τιμώμενων προσκεκλημένων, ποὺ κάθονταν μαζί μας στὸ βῆμα.

Ἡ ὁμιλία ἄρχισε μὲ τὴν ὀρογένεση τῆς Πελαγονίας καὶ τὴ δημιουργία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ *(Σημ. "Δ": Βλ. Η.Λ. Τσατσόμοιρου, "Ἱστορία Γενέσεως τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας", ἐκδ. "Δαυλός" 1991).* Ἔδωσα ἔμφαση στὴν αὐθεντικότητα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας κι ἔκανα λόγο γιὰ τὸ ψεῦδος τοῦ Φοινικικοῦ Ἀλφαβήτου καὶ τὸ ψεῦδος τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς Γλώσσας. Κατόπιν μίλησα γιὰ τὴν πτώση τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Ἑστίασα στὰ γεγονότα τῆς Σκυθόπολης, στὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο καὶ στὴν ἀφήγηση τοῦ Προκόπιου γιὰ τὶς διώξεις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν περίοδο τῆς βασιλείας τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὑποστήριξα ὅτι, ποτὲ δὲν ὑπῆρξε ἑλληνορωμαϊκὸ κράτος, οὔτε ἑλληνοχριστιανισμὸς καὶ ὅτι οἱ βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες ἦταν οἱ διῶκτες τοῦ ὁ,τιδήποτε ποὺ σχετιζόταν μὲ τὸν Ἑλληνισμό, ὅλα πρὸς χάρη τῆς ὀρθόδοξης πίστης.

Συνέχισα μιλώντας γιὰ τὴν προδοσία τοῦ '21 καὶ γιὰ τὶς προσπάθειες τοῦ Πατριαρχείου νὰ κρατήσει τοὺς Ἕλληνες ἀμόρφωτους καὶ σκλαβωμένους στοὺς Τούρκους. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔλαβα ἕνα χειρόγραφο σημείωμα ἀπὸ τὸ βῆμα, νὰ σταματήσω ἀμέσως τὴν ὁμιλία καὶ νὰ κατεβῶ κάτω. Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο κάποιος ὀνόματι Σταματάκος, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν βιντεοσκόπηση, νομίζω ὅτι σταμάτησε τὴν βιντεοσκόπηση κι ἄρχισε νὰ φωνάζει, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσω νὰ μιλῶ ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ λόγια ποὺ ἄκουσα ἦταν: "Ἔξω, ἔξω βρωμοθήλυκο". Τέσσερις-πέντε ἄνθρωποι τοῦ συμπαραστάθηκαν σὲ αὐτὴ τὴ μὲ βάρβαρο ζῆλο συμπεριφορά του. Στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς αἴθουσας, ἄλλοι φώναζαν στὸν Σταματάκο νὰ σωπάσει καὶ νὰ μὲ ἀφήσει νὰ ὁλοκληρώσω τὴν ὁμιλία μου. Κάθησα γιὰ λίγο στὸ βῆμα κοιτώντας τὸν Σταματάκο. Εἶχα ἐρεθιστεῖ, γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ ὁλοκληρώσω τὴν ὁμιλία μου καὶ διασκέδασα μὲ τὴν βλακώδη συμπεριφορά τοῦ Σταματάκου.

Τοῦ εἶπα ἤρεμα, ὅτι αὐτὰ ποὺ ἔλεγα ἀποτελοῦσαν τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ ἀργότερα κατέβηκα ἤρεμα ἀπὸ τὸ βῆμα, ὅπου μὲ περίμενε ἡ μητέρα μου.

Στὴν συνέχεια ἀνέβηκε στὸ βῆμα ὁ Μητροπολίτης Ἰάκωβος κι ἐπέπληξε τὸν Σταματάκο γιὰ τὴν ἀγένειά του. Εἶπε, πὼς εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ πῶ τὴ γνώμη μου, ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ διαβάζω πιὸ ἀξιόπιστες πηγές. Μὲ ἄλλα λόγια θεώρησε μὴ ἔγκυρα αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνο, ὁ Προκόπιος, ὁ Ροΐδης καὶ ὁ "Γέρος οὖ Μωριά"-Κολοκοτρώνης. Ὡστόσο, παραδέχθηκε δημόσια μερικοὺς ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς ποὺ ὑπέστησαν οἱ Ἕλληνες, ὅπως τὴν καταστροφὴ μερικῶν ναῶν στὴν Ἑλλάδα καὶ μερικῶν ἔργων τέχνης, ποὺ πραγματικὰ συνέβησαν ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ μόνο σὰν σποραδικὰ φαινόμενα, ποὺ δὲν ἐξέφραζαν τὴν πλειοψηφία τῶν χριστιανῶν.

Ἰσχυρίστηκε, πὼς ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἐκείνη ποὺ πέτυχε τὴν ἐθνική μας Ἀνεξαρτησία. Μίλησε γιὰ τὸν Π.Π.Γερμανό, γιὰ τὰ "κρυφὰ σχολειά", ποὺ ἦταν ζωτικὰ γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐπίσης ἀνέφερε ὅτι, τὰ ἔργα τοῦ Πλάτωνα ὑπάρχουν μέχρι τὶς μέρες μας, γιατὶ τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης μὲ κόπο διατήρησε τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων. Ἐπίσης ἀνέφερε κάτι γιὰ τὸν Πατριάρχη Γρηγόριο τὸν Ε, ποὺ κρεμάστηκε; Παρακαλῶ, διευκρινίστε. Ἴσως ὁ "Δαυλός" ἔχει ἤδη καλύψει αὐτὸ τὸ θέμα. Αὐτὸ εἶναι καινούργιο γιὰ μένα. *(Σημ. "Δ" Βλ. τεῦχος Μαρτίου 2007, ὅπως καὶ τὸ πρόσφατο βιβλίο μας "Τὰ ὑβριστικὰ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπίσημα κείμενα τῆς Ὀρθοδοξίας").*

Ἂν μοῦ εἶχε ἐπιτραπεῖ νὰ ὁλοκληρώσω τὴν ὁμιλία μου, θὰ εἶχα καλύψει ὅλες αὐτὲς τὶς δηλώσεις ποὺ ἔκανε καὶ θὰ εἶχα προσφέρει μία ἄλλη γνώμη, ποὺ θὰ ἀποδείκνυε τὰ ἀντίθετα. Ἤδη πρὶν ὁλοκληρώσει τὸν λόγο

του ὁ μητροπολίτης, ἄνθρωποι ἔργονταν ἀπὸ παντοῦ στὴν αἴθουσα, γιὰ νὰ μὲ συγχαροῦν. Ἐξήντα ἢ περισσότεροι ἄνθρωποι ἦρθαν νὰ μὲ ἀγκαλιάσουν, νὰ μὲ εὐχαριστήσουν, ἐνῶ ἀρκετοὶ ἄφησαν τὶς κάρτες τους ἢ ζήτησαν νὰ πάρουν τὸ λόγο μου ὁλόκληρο ἢ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμία νὰ μοῦ προσφέρουν τὴ βοήθειά τους, ποὺ ἴσως χρειαζόμουνα, ἀντιλαμβανόμενοι ὅτι τὸ περιεχόμενο τῆς ὁμιλίας μου μπορεῖ νὰ δημιουργοῦσε ἀντιδράσεις ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ ἀπὸ τὰ ἡγετικὰ στελέχη τοῦ Σ.Α.Ε, οἱ ὁποῖες θὰ εἶχαν ἐπίπτωση στὴν ἀκαδημαϊκή μου πρόοδο, γιὰ τὴν ὁποία πρωτύτερα τὸ Σ.Α.Ε. εἶχε αναφέρει ὅτι θὰ ἦταν χορηγός.

Νομίζω ὅτι αὐτὰ τὰ σχόλια καὶ μερικὰ ἄλλα παρόμοια δίνουν τὸ νόημα τῶν θετικῶν ἀντιδράσεων. Κανεὶς δὲν ἦρθε νὰ μὲ ἐπιπλήξει. Ὅλη τὴν ὥρα ἤμουν μὲ παρέα ἀξιοσέβαστων ἀντρῶν καὶ γυναικῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πλήρη κατανόηση, ἔδειξαν προστατευτικότητα καὶ μὲ ὑποστήριξαν. Ὁ κ. Τομαρὰς ἦταν σὲ αὐτὴ τὴν ὁμάδα. Ἐκτιμῶ, ὅτι ἡ προσβλητικὴ γλώσσα καὶ ὁ τρόπος τοῦ κυρίου Σταματάκου ἐξέθεσαν τὸν κ. Τομαρά, δεδομένου ὅτι ο κ. Σταματάκος φώναζε δημόσια στὸν κ. Τομαρά, ὅτι ἦταν ὑπεύθυνος νὰ ἐξετάση ἐκ τῶν προτέρων τὸ λόγο ποὺ ἐπρόκειτο να ἐκφωνήσω, αλλά μὴ κάνοντας αὐτὸ ἐκτέθηκε ἡ πίστη. Ὁ κ. Τομαρὰς ἀναφέρθηκε στὰ λόγια τοῦ Σταματάκου ὅπως "κατάρα" ἐναντίον τοῦ τιμώμενου προσώπου του.

Ἀντιλήφθηκα, ὅτι, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, εἶχα προκαλέσει μεγάλο πόνο στὸν οἰκοδεσπότη, ποὺ μὲ εἶχε προσκαλέσει νὰ μιλήσω γιὰ τοὺς Ἕλληνες καὶ αἰσθάνθηκα ἄσχημα καὶ γιὰ τοὺς δύο μας. στὸ τέλος τῆς ἡμέρας ὁ κ. Τομαρὰς ἀναφέρθηκε στὰ λόγια τοῦ Σταματάκου ὅπως "κατάρα" ἐναντίον τοῦ τιμώμενου προσώπου του.

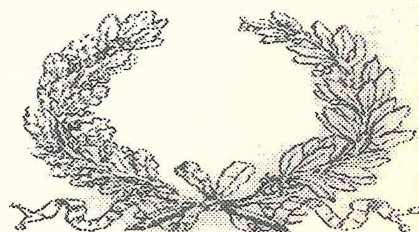
Ὁ μητροπολίτης Ἰάκωβος μοῦ ἔγραψε μία κάρτα εὐχαριστώντας με προσωπικὰ γιὰ τὴν "ὑπέροχη ὁμιλία" ποὺ ἔδωσα καὶ λέγοντάς μου, ὅτι ἦταν ἐνήμερος τῶν προβλημάτων ποὺ ἔχει ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία. Εἶπε ὅτι ἡ ὁμιλία μου ἦταν ἐμπνευσμένη. Πιστεύω ὅτι, μέσα στὴν καρδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καίει ἡ ἑλληνικὴ φλόγα καὶ πολλὴ σοφία ἔχει συσσωρευτεῖ μέσα του κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μακρᾶς ζωῆς του. Τὸν συμπάθησα πολύ, ὅταν μὲ ἀποχαιρέτησε μὲ "πατρικὴ αγάπη.

Θὰ σᾶς γράψω περισσότερα, ὅταν βρῶ χρόνο. Παρακαλῶ, κρατῆστε αὐτὰ τὰ γραπτὰ ἐμπιστευτικὰ γιὰ λίγο. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω σὲ μερικὲς μέρες τὸ λόγο. Εἶμαι καθ' ὁδὸν γιὰ μάθημα.

Μὲ ὅλο μου τὸ σεβασμό.

Προμηθέα

Υ.Γ. Δὲν ἀνέφερα στό λόγο μου τίποτα γιὰ τὸ "Δαυλό". Ἡ ομιλία δόθηκε μέσα σὲ ἐκκλησία καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές μου καθόντουσαν κληρικοί. Αὐτὸ μοῦ ἔγινε γνωστὸ λίγα λεπτὰ πρὶς εἰσέλθω στὴν ἐκκλησία, στὴν ὁποία ἔγιναν ἡ ὁμιλία καὶ τὸ γεῦμα. Ἔνοιωσα καλύτερα νὰ μὴν ἐπιτρέψω σὲ κανέναν ὠργισμένο νὰ κακολογήσει τὸν "Δαυλό" μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο. Ἐλπίζω, ὅτι καταλαβαίνεται τὴν πρόθεσή μου σὲ αὐτὴ τὴ στάση ποὺ κράτησα. Εἶμαι πολὺ περήφανη γιὰ τὸ ἔργο σας. Εἶστε τουλάχιστον στὰ μάτια μου διαφωτιστὴς καὶ μέσα ἀπὸ ἐσᾶς καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους σὰν κι ἐσᾶς, ἴσως νὰ ἔλθει καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ Ἀναγέννηση. Αὐτὸ εἶναι διαφωτισμός, ὅπως διὰ τοῦ Πλήθωνα Γεμιστοῦ συνέβη στὴν Εὐρώπη τόσους αἰῶνες πρίν.

ΔΕΚΑΗΜΕΡΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ

"MAGNA GRECIA" ΣΙΚΕΛΙΑ - ΚΑΛΑΒΡΙΑ - ΑΠΟΥΛΙΑ

23/7/2007 - 1/8/2007

μὲ παράλληλη ἐπιμόρφωση Πυθαγορείου Διδασκαλίας.

Συνοδεύουν ὁ Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης (Διδάσκων Πανεπιστημίου, διευθυντὴς Ἰδεοθεάτρου) καὶ ἡ Εὐρυνόμη Γαβρὰ (ὑπ. δρ. Φιλοσοφίας).

1η ΗΜΕΡΑ (23/7)

Συγκέντρωση στὸ Ἰδεοθέατρον καὶ ἀναχώρηση γιὰ τὴν Πάτρα. Ἄφιξη καὶ μετὰ ἀπὸ διατυπώσεις, ἐπιβίβαση στὸ πλοῖο. Διανυκτέρευση ἐν πλῷ.

2η ΗΜΕΡΑ (24/7) : ΜΠΑΡΙ - ΤΑΟΡΜΙΝΑ - ΝΑΞΟΣ

Ἄφιξη τὸ πρωὶ ὥρα 8.00. Ἀναχώρηση γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Ταορμίνας. Στὴ διαδρομή μας διασχίζοντας τὴν Κοιλάδα τῆς Κατάνης, ὅπου στὸ τοπίο δεσπόζει ὁ ὄγκος τῆς Αἴτνας, μεγαλύτερο ἡφαίστειο τῆς Εὐρώπης (3.323 μ.). Ταορμίνα, ἕνας τόπος ἀσύγκριτος, ἕνα ὄνομα ποὺ τραγουδᾶ στὰ τουριστικὰ φυλλάδια, ροδοδάφνες πάνω στὸ γαλάζιο τοῦ Ἰονίου. Θὰ ξεναγηθοῦμε στὸ ἀρχαῖο θέατρο τῆς Ταορμίνας (διάμετρος 109 μ.). Ὅπως ἀκριβῶς στὶς Συρακοῦσες, οἱ Ἕλληνες ἐπέλεξαν κι ἐδῶ ἕνα θαυμάσιο διάκοσμο γιὰ νὰ ἐγκαταστήσουν τὸ θέατρό τους κι ἔτσι ἡ θέα ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ θεάματος. Μετὰ τὴν ἐπίσκεψη, ἀναχώρηση γιὰ τὴν πόλη Νάξος. Τακτοποίηση στὸ ξενοδοχεῖο, δεῖπνο, διανυκτέρευση.

3η ΗΜΕΡΑ (25/7) : ΝΑΞΟΣ - ΣΥΡΑΚΟΥΣΕΣ - ΝΑΞΟΣ

Πρόγευμα καὶ ἀναχώρηση γιὰ τὶς Συρακοῦσες. Ἐκεῖ, στὸ νησάκι τῆς Ὀρτυγίας, τὸ ἑλληνικὸ λίκνο-καρδιὰ τῶν Συρακουσῶν θὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνα. Χτισμένος στὶς ἀρχὲς τοῦ 8ου αἰώνα εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότερους τῶν Δωρικῶν ναῶν τῆς Σικελίας. Κατόπιν στὴ Νεάπολη: ὁ βωμὸς τοῦ Ἱέρωνα ποὺ προοριζόταν γιὰ τὶς δημόσιες θυσίες καὶ κτίστηκε τὸ 228 π.Χ. καὶ τὸ ρωμαϊκὸ ἀμφιθέατρο (140 μ. ἐπὶ 119 μ.) ἔχει κτιστεῖ τὸν 3ο μ.Χ. αἰώνα.

Τὸ ἑλληνικὸ θέατρο (διάμετρος 138 μ.) σκαμμένο κατὰ μεγάλο μέρος μέσα στὸ βράχο, μποροῦσε νὰ δεχτεῖ στὶς 61 κερκίδες του, περὶ τοὺς 15.000 θεατές. Τὸ λατομεῖο τοῦ Παραδείσου ἀπ' ὅπου βγῆκαν τὰ ὑλικὰ γιὰ τὸ κτίσιμο τῶν Συρακουσῶν, καλύπτεται σήμερα ἀπὸ κήπους. Ἐκεῖ μέσα βρίσκεται καὶ τό "αὐτὶ τοῦ Διονυσίου", τεχνητὴ σπηλιά, ποὺ σύμφωνα μ' ἕναν θρύλο χρησίμευε στὸν Διονύσιο γιὰ νὰ ὑποκλέπτει τὶς συνομιλίες τῶν αἰχμαλώτων του. Οἱ ἀκουστικὲς δυνατότητες τῆς σπηλιᾶς εἶναι ἀξιοσημείωτες. Ἐπιστροφὴ στὴ Νάξο τὸ ἀπόγευμα, δεῖπνο, διανυκτέρευση.

4η ΗΜΕΡΑ (26/7) : ΑΚΡΑΓΑΝΤΑΣ

Τὸ πρωὶ ἀναχωροῦμε γιὰ Ἀκράγαντα μέσω τῆς Κατάνια, διασχίζοντας κάθετα τὴν κεντρικὴ Σικελία. Θὰ γίνει ἐκτενὴς ξενάγηση στὸν τεράστιο ἀρχαιολογικὸ χῶρο τῆς κοιλάδας τῶν θεῶν. Ὁ ναὸς τῆς Δήμητρας ποὺ ἀναγέρθηκε περὶ τὸ 480-460 π.Χ. καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς Σικελικοὺς ναοὺς (112 μ. ἐπὶ 56 μ.) ἦταν μοναδικὸς στὸν ἑλληνικὸ κόσμο. Δὲν εἶχε κιονοστοιχία ἀλλὰ ἕνα τετράπλευρο μὲ συμπαγὴ τοῖχο ποὺ ρυθμιζόταν ἀπὸ τοιχοφυεῖς ἡμικίονες. Στὰ μεσοκιόνια εἶχαν τοποθετηθεῖ ἄτλαντες ποὺ μὲ τοὺς βραχίονές τους ὑποβάσταζαν τὸ ἐπιστύλιο. Ὁ ναὸς τοῦ Ἡρακλῆ, ἕνας περίπτερος ἑξάστυλος ναὸς μὲ 15 κίονες στὶς μεγάλες πλευρές. Εἶναι ὁ ἀρχαιότερος τοῦ Ἀκράγαντα. Τέλος ὁ ναὸς τῆς Ἥρας ἐπιβεβαιώνει τὴν ἤρεμη δύναμή του μέσα σ' ἕνα τοπίο μοναχικό, στὴν ἄκρη τοῦ βραχώδους λόφου, ὅπου ἀκόμη μπορεῖ κανεὶς νὰ δεῖ ὑπόλοιπα ἑλληνικῶν ὀχυρώσεων. Τὸ ἐπιστύλιο καὶ οἱ κίονες τῆς Β πλευρᾶς εἶναι σχεδὸν ἀνέπαφα. Παντοῦ γύρω μας νεκροπόλεις διαφόρων ἐποχῶν, σπίτια ἑλληνικοῦ τύπου, ψηφιδωτὰ δάπεδα καὶ ὁ Ἀκράγας, ἡ ἑλληνικὴ αὐτὴ πολιτεία, πνιγμένη μέσα σ' ἀμυγδαλιὲς καὶ πεῦκα ἀντικρύζει τὸ παρελθόν.... Τακτοποίηση στὸ ξενοδοχεῖο, δεῖπνο, διανυκτέρευση.

5η ΗΜΕΡΑ (27/7): ΣΕΛΙΝΟΥΝΤΑ - ΠΑΛΕΡΜΟ

Ἐπίσκεψη στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλης τοῦ Σελινούντα. Στὸ ὀροπέδιο Μαρινέλα προβάλλει τὴν κιονοστοιχία του σ' ἕνα θαυμάσιο τοπίο ὁ ναὸς τῆς Ἥρας, ἕνας δεύτερος ναὸς ἀφιερωμένος στὴν Ἀθηνᾶ, καὶ ἕνας τρίτος στὸν Ἀπόλλωνα. Τέλος, θὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰ ἐρείπια τοῦ χθόνιου ἱεροῦ τῆς Μαλοφόρου, ὅπου σταματοῦσαν οἱ ἐπικήδειες πομπὲς ποὺ κατευθύνονταν στὴν νεκρόπολη τῆς Μανικαλούγκα. Μετὰ τὴν ξενάγηση, λίγη ξεκούραση καὶ ἀναχώρηση γιὰ τὸ Παλέρμο (πρωτεύουσα τῆς Σικελίας). Τακτοποίηση στὸ ξενοδοχεῖο, διανυκτέρευση.

6η ΗΜΕΡΑ (28/7) : ΠΑΛΕΡΜΟ-ΚΕΦΑΛΟΥ-ΡΗΓΕΙΟΝ

Πρωινὴ ξενάγηση στὸ Παλέρμο καὶ στὴ συνέχεια ἀναχώρηση ἀπὸ Παλέρμο μὲ σταθμὸ στὴν Κεφαλοῦ καὶ στὴ Μεσσηνία, μεγάλο ἐμπορικὸ κέντρο, γενέτειρα τοῦ Μεγάλου Σικελοῦ Ζωγράφου Ἀντονέλο ντα Μεσσίνα, ὅπου θὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸν περίφημο ναό - ΝΟΡΜΑΝΔΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ - ΔΥΟΝΟ - μὲ τὸ κωδωνοστάσι μὲ τὸ μεγαλύτερο ἀστρονομικό - μηχανικὸ ρολόϊ τοῦ κόσμου. Θὰ περάσουμε μὲ φέρυ-μπῶτ τὸ στενὸ τῆς Μεσσίνας καὶ θὰ φθάσουμε στὸ Ρήγειο. Τακτοποίηση, δεῖπνο, διανυκτέρευση.

7η ΗΜΕΡΑ (29/7) : ΡΗΓΕΙΟ - ΚΡΟΤΩΝ

Τὸ πρωὶ θὰ ξεναγηθοῦμε στὸ περίφημο Εθνικὸ Μουσεῖο, ὅπου δεσπόζει τὸ Ἑλληνικὸ μεγαλεῖο μὲ τὰ περίφημα χάλκινα ἀγάλματα ποὺ ἀποδίδονται στὸν Φειδία, καὶ οἱ συλλογές του ἀπεικονίζουν καλύτερα τὴ Μεγάλη Ἑλλάδα καὶ τὴ ζωὴ τῆς ἐποχῆς της. Ἐπίσης ἐδῶ βρίσκεται καὶ ἡ περίφημη πινακοθήκη ποὺ συνοψίζει τὴν Καλαβρία ἀπὸ τὴν προϊστορία ὣς τὸ Μεσαίωνα. **Ἐργασίες Πανσελήνου Διὸς στὸ ἱερὸ τῶν Πυθαγορείων.**

Στὴ συνέχεια, ἀναχώρηση γιὰ τὴν ἐπίσκεψη στὸν Κρότωνα, ὅπου ἔζησε καὶ ἐδίδαξε ὁ Πυθαγόρας. Παραμονὴ στὸν Κρότωνα. Τακτοποίηση στὸ ξενοδοχεῖο μας, δεῖπνο. Διανυκτέρευση.

8η ΗΜΕΡΑ (30/7) : ΛΕΤΣΕ - ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΑ ΧΩΡΙΑ

Θὰ ξεκινήσουμε γιὰ τὴν πόλη Λέτσε, ξακουστὴ Ἑλληνόφωνη Πανεπιστημιούπολη ποὺ ὀνομάζεται "Φλωρεντία τοῦ Μπαρόκ", γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν Μνημείων στὸ ρυθμὸ αὐτὸ, ποὺ χτίστηκαν στὸ ἐμπορικὸ κέντρο.

Ἐπίσκεψη σὲ Ἑλληνόφωνα χωριά, ἐλεύθερος χρόνος γιὰ περιήγηση τῆς γραφικῆς πόλης καὶ βραδινὴ ἐκδήλωση μὲ Ἑλληνόφωνους. Διανυκτέρευση.

9η ΗΜΕΡΑ (31/7) : ΛΕΤΣΕ - ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Μετάβαση στὸ λιμάνι μέσω μιᾶς ὡραιοτάτης διαδρομῆς διασχίζοντας τοὺς περίφημους ἐλαιῶνες τῆς Ἀπουλίας. Ἐπιβίβαση στὸ πλοῖο γιὰ Πάτρα.

Διανυκτέρευση στὸ πλοῖο.

10η ΗΜΕΡΑ (1/8) : ΠΑΤΡΑ - ΑΘΗΝΑ

Ἄφιξη στὴν Πάτρα καὶ ἐπιστροφὴ στὴν Ἀθήνα.

Κόστος ἐκδρομῆς: 1.200 Ε - Γιὰ παιδιὰ κάτω τῶν 11 ἐτῶν 800 Ε.
Προκαταβολὴ 200 Ε, δυνατότητα πληρωμῆς μέρους τοῦ ποσοῦ καὶ μὲ κάρτα.

Ὀργάνωση: ΑΘΗΝΑ - ΥΓΕΙΑ (Πανελλήνιο Φιλοσοφικό - Κοινωνικό - Πολιτιστικό Σωματεῖο) καὶ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ.

Πληροφορίες κρατήσεις θέσεων: 210. 52.37.543

ΣΤΙΧΟΙ ΤΗΣ ΜΥΘΩΔΙΑΣ
τοῦ Βαγγέλη Παπαθανασίου

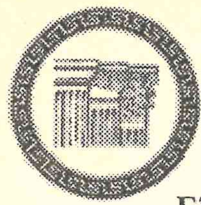
ONE, TWO, THREE ONE, TWO, THREE
ONE, TWO, THREE ONE, TWO, THREE
(ΑΝΤΡΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ)
ΔΙ--Α Ε--ΛΑ ΔΙ--Α Ε--ΛΑ ΔΙ-Α Ε--ΛΑ
ΔΙ-Α Ε--ΛΑ ΔΙ-Α Ε---ΛΑ ΔΙ-Α Ε--ΛΑ
(ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΧΟΡΟΣ)
ΔΙ-Α Ε--ΛΑ ΔΙ-Α Ε--ΛΑ
ΔΙ-Α Ε--ΛΑ ΔΙ-Α Ε--ΛΑ
ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ (ΕΛΑ) ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΕΣΥ ΠΑΙΔΙ ΠΡΕΠΕΙ
(ΑΠΟΛΛΩΝ) ΕΛΑ
ΔΙ-Α Ε-ΡΩ-ΤΑ ΖΗ-ΤΩ ΣΥ Ε-ΛΑ
ΔΙ-Α ΣΥ ΘΕ ΜΟΥ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΕΣΩ ΜΕΝ ΣΥ ΕΣΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΕΝ ΖΕΙ ΘΕ-ΟΣ ΕΝ ΖΕΙ ΘΕ-ΟΣ
(ΕΝΑΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ ΘΕΟΣ)
ΖΗ-ΤΩ ΤΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΕ
ΜΟΝΗ ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΝ ΜΟΝΗ ΠΟΥ ΗΡΘΕ ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΟΝΗ ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΝ ΜΟΝΗ ΠΟΥ ΗΡΘΕ ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΙ ΖΕΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΠΑΙΔΙ ΔΙΟΣ, ΠΑΙΔΙ ΠΡΕΠΕΙ ΠΑΙ ΖΕΥ ΠΑΙ ΔΕΙ ΠΑΙ ΔΕΙ ΠΑΙ ΠΑΙΔΙ ΔΙΟΣ, ΠΑΙΔΙ ΠΡΕΠΕΙ, ΠΑΙΔΙ ΠΡΕΠΕΙ, ΠΑΙΔΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΙ ΟΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΑ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΙ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΗΤΕ-ΡΑ Ε-ΛΑ
ΔΙΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΑ
ΔΙΙΙΙΙΙΙΙΙ ΔΙΙΙΙΙΙΙΙΙΙ
ΑΑΑΑΑΑΑΑΑΑ ΑΑΑΑΑΑΑΑΑ
ΔΕΙΠΡΕΠΕΙ ΣΟΙ ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΟΥ ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΙΚΕΤΕΥΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΒΟΗΘΗΣΕ ΜΑΣ
Ω Ω ΔΙΑ ΕΝ ΘΕΕ
Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΘΕΕ
Ω Ω ΔΙΑ ΕΝ ΖΕΥ ΕΙ
Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ ΥΠΑΡΧΕΙΣ
ΗΜΕΤΕΡΕ ΗΜΕΤΕΡΕ ΕΝ ΖΕΥ
ΔΙΚΕ ΜΑΣ, ΔΙΚΕ ΜΑΣ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ
ΑΜΕΜΠΤΕ (ΑΜΩΜΕ)
ΕΝ ΔΙΑ, ΕΝ ΖΕΥ ΘΕΕ
ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ, ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ ΘΕΕ
ΔΕΝ ΔΙΑ ΕΝ ΕΥ ΖΗΝ ΑΠΕΡΑΝΤΕ
ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ, ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΜΑΚΑΡΙΕ ΖΗΝΑ, ΑΠΕΡΑΝΤΕ
ΕΕΕΕΕΛΗΝ ΕΛΛΗΝΑ ΕΚΑΜΝΕ ΣΕ
ΓΙΝΑΜΕ ΚΟΥΡΑΣΤΙΚΟΙ Ω ΔΙΑ ΕΝ ΕΚΑΜΝΕ ΣΕ
Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΓΙΑΝΑΜΕ ΚΟΥΡΑΣΤΙΚΟΙ
(ΠΑΡΑΚΑΛΩΝΤΑΣ) Ω ΔΙΑ ΕΝ, ΖΕΥ ΕΙ Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ ΥΠΑΡΧΕΙΣ
ΟΔΕΥΕΤΑΙ ΕΡΧΕΤΑΙ
ΕΝ ΕΝ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ
ΕΝ ΔΙΑ ΕΝ ΖΕΥ ΘΕΕ
ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ, ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ ΘΕΕ
ΕΝ ΔΙΑ ΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΟΙ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ,
ΜΟΝΟ Σ' ΕΣΕΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΣΤΕ
ΕΝΙΟΤΕ ΟΔΕΥΕΤΑΙ
ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ
ΗΡΘΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΕΙΔΕ ΤΟ ΦΩΣ
ΗΡΘΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΕΙΔΕ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ (ΦΩΣ)
ΕΝ Ω ΔΙΑ ΕΝ ΘΕΕ Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ, ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΘΕΕ ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΘΕΕ ΕΙΣΑΙ ΔΙΑ Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΘΕΟΣ Ω ΔΙΑ ΕΝ ΘΕΕ Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΘΕΕ
ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΕΙΣΑΙ ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ
ΠΟΤΕ Ω ΠΟΤΕ Ω Ω ΔΙΑ ΕΝ ΕΚΑΜΝΕ, ΕΚΑΜΝΕ Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΘΕΕ
ΔΕΝ ΘΑ ΣΕ ΚΟΥΡΑΣΟΥΜΕ,
ΔΕΝ ΘΑ ΣΕ ΚΟΥΡΑΣΟΥΜΕ ΑΛΛΟ
ΕΝΙΟΤΕ ΟΔΕΥΕΤΑΙ
ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ

ΗΡΘΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΕΙΔΕ ΤΟ ΦΩΣ
ΗΡΘΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΕΙΔΕ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ (ΦΩΣ) ΕΝ ΔΙΑ,
ΕΝ ΘΕΕ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ, ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΘΕΕ
ΣΕ ΕΚΑΜΝΕ ΓΙΝΑΜΕ ΚΟΥΡΑΣΤΙΚΟΙ
ΣΕ ΕΚΑΜΝΕ, ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΓΙΝΑΜΕ ΚΟΥΡΑΣΤΙΚΟΙ Σ' ΕΣΕΝΑ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ
ΣΕ ΕΚΑΜΝΕ, ΣΕ ΕΚΑΜΝΕ, ΣΕ
ΣΕ ΠΑΡΑΚΟΥΡΑΣΑΜΕ ΣΕΝΑ
Ω ΔΙΑ ΕΝ ΖΕΥ Ω ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΑΠΟ ΔΩ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΕΙΣΑΙ ΔΙΑ Ο ΕΝΑΣ
ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΕΙΣΑΙ ΔΙΑ Ο ΕΝΑΣ
ΠΑΤΕΡΑ ΘΕΕ ΠΑΤΕΡΑ ΘΕΕ
ΗΡΘΕ ΕΔΩ ΗΡΘΕ ΕΔΩ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΕΔΩ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΡΘΕΙ ΠΟΤΕ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ
ΠΟΤΕ ΘΑΡΘΕΙ ΕΔΩ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΑΠΟ ΔΩ
ΕΙ ΔΙΑ ΕΝ ΖΕΥ ΠΛΗΝ
ΕΙΣΑΙ ΔΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΖΕΥ ΠΛΗΝ ΟΜΩΣ
ΗΜΕΤΕΡΕ ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ
ΕΝ ΖΕΥ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΖΕΥ
ΕΝ ΔΙΑ, ΕΝ ΕΥ ΖΗΝ ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΔΙΑ
ΜΟΝΑΔΙΚΕ ΜΑΚΑΡΙΕ ΖΗΝΑ
ΑΠΕΡΑΝΤΕ ΑΠΕΡΑΝΤΕ (ΑΠΕΙΡΕ)
ΠΟΤΕ (ΘΑΡΘΕΙΣ) ΠΟΤΕ (ΘΑΡΘΕΙΣ)
ΖΗΝ Ω ΖΗΝΑ ΠΑΤΕΡΑ ΖΗΝΑ,
ΕΔΩΣΕ ΤΟ ΣΩΜΑ
ΠΑΤΕΡΑ ΔΙΑ ΕΝΣΑΡΚΩΘΗΚΑΝ
ΟΣΟΙ ΚΑΤΗΛΘΑΝ ΗΛΥΣΙΑ ΑΣ
ΟΣΟΙ ΚΑΤΗΛΘΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΗΛΥΣΙΑ ΠΕΔΙΑ,
ΜΝΩΜΕΝ ΑΝΕΥ ΣΟΥ
ΣΟΥ ΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΧΩΡΙΣ ΕΣΕΝΑ ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΜΕΝ ΑΓΩΝΙΣΤΗΚΑΝ ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΠΟΛΕΜΗΣΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΟΣΜΟΝ ΤΙΣ ΘΥΜΑΤΑΙ ΑΛΛΑ ΠΟΙΟΣ ΤΟΥΣ ΘΥΜΑΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΟΡΙΖΕ ΜΑΣ ΧΡΗ ΠΑΝΤΑ ΚΑΘΟΡΙΖΕ Η ΘΕΛΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΥΧΙ ΝΑ ΜΗΝ ΣΟΙ ΔΑΝΕΙΚΟΥΝ
ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΕΣΥ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΣΕΣ ΝΑ ΜΗ ΟΤΙ ΟΡΙΖΑΤΟΦΙΛΟΝΙΚΟΥΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟ ΚΑΘΟΡΙΣΕΣ. ΟΧΙ ΑΠΟΛΛΩΝ ΜΟΙ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΝΟ ΕΣΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΑΣ Ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΥΡΩΜΑ ΣΟΥ ΑΙΤΩ ΣΟΥ ΖΗΤΩ ΨΥΧΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΙ ΕΙ ΖΟΥΝ ΣΤΗ ΓΑ ΤΙ ΚΑΙ ΑΝ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΓΗ
(ΧΟΡΟΣ) ΕΙΣ ΣΕ ΑΓΓΕΛΕ Σ' ΕΣΕΝΑ ΑΓΓΕΛΕ (ΑΓΓΕΛΕΙΟΦΟΡΟΣ)
ΑΜΕΜΠΤΕ ΚΑΙ ΑΜΕΜΠΤΕ ΚΑΙ ΑΧΡΑΝΤΕ ΘΕΕ
ΑΧΡΑΝΤΕ ΘΕΕ ΑΜΕΜΠΤΕ ΑΜΕΜΠΤΕ
ΕΡΧΟΜΕΝΕ ΘΕΙΕ ΘΕΙΚΕ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΕ
ΠΑΛΙΝ ΣΥ ΝΑΡΘΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙ
ΕΡΧΟΜΕΝΕ ΘΕΕ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΕ ΘΕΕ
ΤΩΡΑ ΑΠΟΛΛΩΝ ΔΕΙ
ΤΩΡΑ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΠΡΕΠΕΙ
ΠΥΡΩΜΑ ΔΕ ΘΕΕ ΖΗΤΩ
ΝΑ ΜΕ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΕΙΣ ΨΥΧΙΚΑ
(ΧΟΡΟΣ) ΚΑΤΗΛΘΑΝ ΚΑΙ ΕΙΠΑΝ ΜΕΝ
ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΙΠΑΝ
ΑΡΙΣΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥΣ ΓΙΑ ΕΥ ΣΕ ΟΝΟΜΑΤΑΣΕΝΑ (ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ) ΟΥ ΝΑ ΜΗΝ ΣΟΙ ΕΣΥ ΟΜΩΣ ΜΗΝ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ ΟΥΧΙ ΜΗ ΔΕΙ ΠΟΤΕ ΜΗΤΕ ΤΩΡΑ ΜΗΤΕ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ
ΑΝΑ ΤΗΝ ΓΑΝ ΣΕ ΗΧΩ
ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΓΗ ΜΕ ΤΗΝ ΗΧΩ (ΑΡΜΑ ΦΑΕΘΟΝΤΑ)ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΟΝ ΣΚΟΤΕΙΝΟ
ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΟΝ ΣΚΟΤΕΙΝΟ (ΚΡΟΝΟ)
Ω ΖΕΥ ΝΥΞ ΕΙ (ΠΑΝΤΑ ΖΕΙ)
Ω ΖΕΥ ΕΙΝΑΙ ΝΥΧΤΑ
(ΠΑΝΤΑ ΖΕΙ Ο ΚΡΟΝΟΣ)
Ο,ΤΙ ΕΙΔΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΙΔΑ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΖΕΥ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΣΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ
ΖΕΥ ΤΗΝ ΕΙΔΑ ΤΗΝ ΕΙΔΑ
ΑΝΑΖΗΤΑ ΑΝΑ ΤΗΝ ΓΑ
ΤΗΝ ΨΑΧΝΕΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΓΗ
ΑΝΑΖΗΤΑ ΨΑΧΝΕΙ
ΜΥΣΤΙΚΑ ΜΙΛΑ ΚΑΝΕΙ ΚΡΥΦΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ
ΚΟΙΤΑ ΝΑ ΠΑΝΤΟΥ ΝΑ ΠΑΛΛΕΤΟ
ΚΟΙΤΑΖΕΙ ΠΑΝΤΟΥ,
ΝΑ ΕΞΟΡΜΗΣΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΙ
ΜΥΣΤΙΚΑ ΑΘΑΝΑΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ (ΘΕΩΝ)
ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΑΡΕΙΕ
ΑΝΑΖΗΤΑ ΨΑΧΝΕΙ
ΩΩΩΩΩΩΩ ΜΗΝ ΕΙΠΩ ΟΥΤΩ ΔΕΙ
ΘΑ ΠΩ ΟΤΙ ΕΤΣΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ
ΠΟΤΕ ΕΡΘΕΙ ΕΔΩ Ω ΑΣΤΡΑΠΗ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΡΙΞΕΙ ΕΔΩ ΤΟΥΣ ΚΕΡΑΥΝΟΥΣ ΤΟΥ
ΑΝΑ ΤΗΝ ΓΑΝ ΘΑΡΘΕΙ
ΘΑΡΘΕΙ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΓΗ
ΘΑ ΕΡΘΩ
ΘΑΡΘΕΙ ΝΑ ΕΙΠΩ ΝΑ ΠΩ ΟΤΙ ΘΑΡΘΕΙ
ΖΗΤΑ ΤΟ ΦΩΣ
ΑΝΑΖΗΤΑ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ (ΦΩΣ)
ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΙ ΣΟΦΙΑ
ΣΤΗΝ ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑ
ΥΠΟΣΧΟΜΕΝΗ ΥΠΟΣΧΟΜΑΙ
ΟΤΙ ΘΑ ΖΕΙ ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ ΑΝΑ
ΟΤΙ ΘΑ ΖΕΙ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΓΗ
ΤΗΝ ΓΑΝ ΟΤΑΝ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΣΤΗΝ ΓΑΝ
ΟΤΑΝ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΣΤΗΝ ΓΗ
ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ
ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΟΝΤΑ ΜΑΣ
ΤΙ ΜΑΣ ΕΙΠΕΙ Ο,ΤΙ ΥΜΙΝ
ΘΑ ΜΑΣ ΠΕΙ Ο,ΤΙ ΕΙΠΕ ΚΑΙ Σ' ΕΣΑΣ
ΘΑΡΘΕΙ ΘΑ ΕΡΘΕΙ
ΘΑΡΘΕΙ ΕΔΩ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΕΔΩ
ΑΝΑ ΤΗΝ ΓΑΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΓΗ
ΘΑΡΘΕΙ ΘΑ ΕΡΘΕΙ
ΑΡΗ Ω ΦΩΤΕΙΝΕ ΘΑΡΘΕΙΣ
ΑΡΗ ΦΩΤΕΙΝΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙΣ
ΠΡΟΣΜΟΝΕΙ ΝΑ ΕΡΘΕΙΣ
ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΕΡΘΕΙΣ ΝΑ ΠΟΛΕΜΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΘΕΕ ΕΛΑ ΕΔΩ ΔΙΑ ΘΕΕ ΕΛΑ ΕΔΩ
ΑΦΙΧΘΕΙ Η ΗΩ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑ
Ο ΔΙΑΣ ΜΑΣ ΗΡΘΕ ΤΑ ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ
ΑΡΗ Ω ΦΩΤΕΙΝΕ ΘΑΡΘΕΙΣ ΕΔΩ
ΑΡΗ ΦΩΤΕΙΝΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙΣ ΕΔΩ
ΕΛΛΑΔΑ ΜΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΗΘΙΝΗ
ΑΡΗ ΩΣ ΑΕΙ ΑΠΝΟΥ
ΑΡΗ ΠΑΝΤΑ Μ' ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΡΧΕΣΑΙ ΑΘΟΡΥΒΑ ΚΑΤΕΒΑ
ΚΑΤΕΒΑ (ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ)
ΜΕΝ ΕΙΣΑΙ ΕΔΩ ΘΕΑΜΕΝΕ
ΠΑΝΤΩΣ ΕΙΣΑΙ ΕΔΩ ΚΑΙ ΒΛΕΠΕΙΣ
Η ΜΗΤΕΡΑ Η ΜΗΤΕΡΑ
ΟΥ ΣΥ ΘΑ ΜΕΝΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕ
ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΕΣΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΘΑ ΜΕΙΝΕΙ ΑΠΟΨΕ ΕΔΩ ΕΔΩ
ΜΗ ΣΥ ΝΑ ΕΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΟΥΤΕ ΕΣΥ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΠΟΨΕ ΕΔΩ
ΜΗ ΔΕΙ ΝΥΧΤΑ ΟΥΤΕ ΕΔΩ
ΝΑ ΜΗΝ ΝΥΧΤΩΘΕΙ ΕΔΩ
ΜΕΝ ΕΙΣΑΙ ΤΩΡΑ ΕΔΩ
ΠΑΝΤΩΣ ΤΩΡΑ ΒΡΙΣΚΕΣΑΙ ΕΔΩ
ΜΗΝ ΕΙΣΑΙ ΟΥ ΣΥ ΜΕΝ ΕΔΩ
ΜΗΝ ΕΙΣΑΙ ΟΥΤΕ ΕΣΥ ΠΑΝΤΩΣ ΕΔΩ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΓΩ ΑΦΙΧΘΕΙ ΕΔΩ
ΜΑΣ ΗΡΘΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΓΩ
ΜΕΝ ΔΕ ΕΥ ΣΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
ΠΑΝΤΩΣ ΕΦΕΡΕ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
ΜΕΝ ΔΕ ΕΥ ΣΕ ΤΟΝ ΛΟΓΟ
ΠΑΝΤΩΣ ΕΦΕΡΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΤΩΡΑ ΕΥ ΖΗΤΑΩ
ΤΩΡΑ ΖΗΤΑΩ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΠΑΤΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
ΘΕΑΜΕΝ ΣΥΝΕΧΩΣ
ΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΛΑ ΔΙΑ ΤΩΡΑ ΕΛΑ ΔΙΑ ΤΩΡΑ
ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΤΩΡΑ ΔΙΑ
ΕΛΑ ΔΙΑ ΕΔΩ
ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΕΛΑ ΔΙΑ ΕΔΩ
ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΕΔΩ
ΤΩΡΑ ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΕΛΑ ΔΙΑ ΕΔΩ ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΕΔΩ
ΤΩΡΑ ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΕΛΑ ΔΙΑ ΕΔΩ
ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΕΔΩ ΤΩΡΑ ΠΕΡΝΑ ΔΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ
ΤΩΡΑ ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΑΕΙ ΖΕΥ ΠΑΝΤΟΤΕ
ΕΛΑ Ω ΔΕΙΜΟ (ΔΟΡΥΦΟΡΟΣ ΑΡΗ)
ΕΛΘΕ ΔΕΙΜΕ ΕΛΑ ΔΕΙΜΟ ΔΕΙΜΕ
ΚΑΤΕΒΑ ΑΡΜΑ

ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΥΨΗ ΑΡΜΑ
Ω ΔΕΙΜΟ ΕΛΘΕ ΕΔΩ Ω ΔΕΙΜΕ ΕΛΑ
ΕΔΩ Σ' ΕΜΑΣ ΕΛΑ
ΔΕΙΜΟ ΑΡΜΑ ΠΑΝΤΟΤΕΙΝΟ
ΔΕΙΜΕ ΠΑΝΤΟΤΕΙΝΟ ΑΡΜΑ
ΕΛΑ ΕΔΩ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ
ΑΙΩΝΙΑ Ω ΔΕΙΜΟ ΕΛΑ ΕΔΩ ΤΑΧΥ
ΔΕΙΜΕ ΕΛΑ ΕΔΩ ΓΡΗΓΟΡΑ
ΟΤΙ ΕΚΕΙ ΕΣΥ ΠΑΝΘ' ΟΡΑ
ΔΙΟΤΙ ΕΣΥ ΑΠΟ ΕΚΕΙ ΒΛΕΠΕΙΣ ΤΑ ΠΑΝΤΑ
ΟΤΙ ΕΧΕΙ ΕΚΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ
ΕΣΕΙΣ ΕΚΕΙ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ
(ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ) ΕΛΑ ΕΔΩ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΕΛΑ
ΠΑΝΤΗ ΘΑ ΖΕΙ ΠΑΝΤΟΥ ΘΑ ΖΕΙ
ΠΑΝΤΗ ΘΑΡΡΩ ΠΑΝΤΟΥ ΕΙΜΑΙ ΒΕΒΑΙΟΣ
ΒΑΛΕ ΠΛΩΡΗ ΤΗ ΓΑΝ ΞΕΚΙΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΗ
(ΧΟΡΟΣ) ΟΤΙ ΕΚΕΙ ΕΣΥ ΠΑΝΘ' ΟΡΑ
ΔΙΟΤΙ ΑΠΟ ΕΚΕΙ ΕΣΥ ΒΛΕΠΕΙΣ ΤΑ ΠΑΝΤΑ
ΟΤΙ ΕΧΕΙ ΕΚΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ
ΕΣΕΙΣ ΕΚΕΙ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ (ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ) ΔΕΙΜΟ ΑΕΙ ΝΑΡΘΕΙ
ΔΕΙΜΕ ΝΑ ΕΡΘΕΙ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ.
ΓΑΑΑΑΑΑΑΑΡ
ΔΙΟΤΙ ΑΡΜΑ Ω ΝΥΧΤ'ΑΡΡΗΤΑ
ΤΟ ΑΡΜΑ ΔΕΝ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ
ΠΟΤΕ ΘΑ ΕΛΘΟΥΝ
ΟΠΟΤΕ ΕΡΘΕΙ ΠΟΤΕ ΣΤΗ ΓΑ
ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗΝ ΓΗ ΟΤΙ ΓΑΡ ΔΙΟΤΙ ΒΕΒΑΙΑ
ΟΥ ΤΗ ΟΥ ΑΥΤΟΣ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ
ΜΗ ΔΕΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ
ΜΗ ΤΗΝ ΝΑ ΔΕΙ ΝΑ ΜΗΝ ΤΗΝ ΙΔΕΙ
ΜΗ ΤΗΝ ΝΑ 'ΡΘΕΙ ΟΤΑΝ ΘΑ ΕΡΘΕΙ
ΜΗ ΤΗΝ ΝΑ ΔΕΙ ΝΑ ΜΗΝ ΤΗΝ ΙΔΕΙ
ΜΗ ΤΗΝ ΝΑ 'ΡΘΕΙ ΟΤΑΝ ΘΑ ΕΡΘΕΙ
ΕΣΥ ΔΕ ΑΜΥΝΕΤ' ΑΠΟ
ΕΣΥ ΧΤΥΠΑ ΤΟΥΣ ΠΡΙΝ ΦΘΑΣΟΥΝ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕ ΤΟΥΣ ΜΑΚΡΩΝ ΚΑΙ ΕΣΘΩ
ΣΥΝΟΔΟΙ ΕΙΤΕ ΤΗΝ ΗΩ ΔΩΣΕ
ΚΑΙ ΜΕ ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΔΙΩΞΤΕ ΤΟΥΣ ΤΟ ΞΗΜΕΡΩΜΑ ΕΙΘΕ ΜΑΚΑΡΙ
ΕΣΥ Ω ΑΝΙΚΗΤΕ ΑΝΔΡΑ
ΕΣΥ ΑΝΙΚΗΤΕ ΑΝΔΡΑ (ΑΡΗΣ)
ΑΜΥΝΕΤΑΙ (Σ) (Σ)
ΝΑ ΑΜΥΝΘΕΙΣ ΕΙ ΤΥΓΧΑΜΕΝ ΣΥ ΜΕΝ
ΕΑΝ ΕΣΥ ΤΟΥΣ ΧΤΥΠΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΒΕΛΗ ΣΟΥ
ΑΜΥΝ (Σ) ΩΜΕΝ (Σ)
ΕΜΕΙΣ ΘΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΟΥΜΕ
ΑΜΥΝΩΜΕΝ
(Σ) ΕΛΛΗΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΣΕΛΗΝ'
ΟΥΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΝΕ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ
Α (Σ) Α (Σ) ΑΑΑΑΑ (Σ)
ΩΔΗ ΩΔΗ (ΤΡΑΓΟΥΔΙ) ΤΩ ΔΙΑ
ΣΤΟΝ ΔΙΑ Ω ΔΙΑ Ω ΔΙΑ ΩΔΗ (Σ) (Σ)
ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩ ΔΙΑ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΑ
ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ (ΔΙΑ) ΜΗ ΤΙΣ ΕΙ
ΜΗΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΠΟΙΟΣ (ΑΛΛΟΣ)
ΜΗ ΤΗΝ ΟΧΙ ΔΕΝ (ΕΙΝΑΙ)
ΕΦΟΒΗΘΕΙ ΤΟ ΦΩΣ
ΓΙΑΤΙ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΟ ΦΩΣ (ΑΠΟΛΛΩΝΑ)
...ΕΙ ΤΗ ΔΕΙ! ΕΑΝ ΤΗΝ ΙΔΕΙ
ΜΗ ΔΕΙ ΝΑ ΜΗΝ ΙΔΕΙ
ΗΛΘΕ Ω ΔΙΑ-ΟΔΥΣΣΕΑ ΗΛΘΕ Ω ΔΙΑ
ΗΛΘΕ Ω ΟΔΥΣΣΕΑ ΗΛΘΕ Ω ΟΔΥΣΣΕΑ
ΗΛΘΕ Ω ΔΙΑ ΗΛΘΕ Ω ΔΙΑ
ΤΗ ΘΝΗΤΗ (ΦΥΛΗ)
ΟΙ ΘΝΗΤΟΙ (ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ)
ΤΗ ΘΝΗΤΗ (ΦΥΛΗ)
ΩΣ ΖΗΤΕΙ ΟΠΩΣ ΖΗΤΑΕΙ
Η ΜΗΤΕΡΑ (ΗΡΑ) Η ΜΗΤΕΡΑ (ΗΡΑ)
ΤΗ ΘΝΗΤΗ ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΝΗΤΟΥΣ ΝΑ ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ
Ω ΑΡΗ Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ
Ω ΑΡΗ ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟ (ΤΟ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟ)
ΜΑΡΤΥΡΑ ΗΣΥΧΑ
ΔΙΝΕΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΗΣΥΧΑ (ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ)
ΜΕΘΥΣΜΕΝΑ
ΣΑΝ ΜΕΘΥΣΜΕΝΗ (ΤΑΧΕΙ ΧΑΜΕΝΑ)
ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ ΝΑ ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ Η ΜΗΝΗ
Η ΣΕΛΗΝΗ ΟΤΙ Η ΟΤΙ Η
ΖΗΤΩΜΕΝΗ ΖΕΙ
ΑΥΤΗ ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΟΥΜΕ ΖΕΙ
ΜΑΚΡΥΝΑ ΗΣΥΧΑ
ΑΠΟΤΡΑΒΗΓΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΗΣΥΧΙΑ ΤΗΣ
ΠΕΜΠΤΕΙ ΖΕΙ Η ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΗ ΖΕΙ
ΑΚΟΙΜΗΤΗ ΑΓΡΥΠΝΗ

ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΜΑΖΙ ΜΑΣ
Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ Η ΜΟΙΡΑ
ΕΝΑ ΕΧΕΙ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΟΔΕΥΕΤΑΙ
ΕΧΕΙ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΠΗΡΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ
ΓΙΑ ΣΤΗ ΓΑ ΤΗΝ ΓΗ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΔΩ
ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΖΗΤΑΕΙ ΝΑ ΠΩ ΟΤΙ ΗΛΘΕ
ΜΑΡΤΥΡΑ ΔΙΝΕΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑ (ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ)
ΜΑΣ ΜΙΛΑ ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ
ΜΕΘΥΣΜΕΝΑ ΣΑΝ ΜΕΘΥΣΜΕΝΗ
ΜΗ ΤΙΣ ΜΗ ΜΗΠΩΣ ΚΑΠΟΙΟΣ ΜΗΠΩΣ
ΜΗ ΔΕΙ
ΜΗΠΩΣ ΔΕΙ (ΜΕ ΠΟΛΛΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ)
ΟΤΙ ΖΕΙ Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ
ΟΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΕΙ ΤΟ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟ ΤΗ ΘΝΗΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ
ΩΣ ΖΗΤΕΙ ΟΠΩΣ ΖΗΤΑ ΜΗ ΘΝΗΘΕΙ
ΜΗ ΘΑΝΑΤΩΘΕΙ ΜΑΣ ΜΙΛΕΙ
ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΘΕΕ ΗΜΕΙ ΠΕΙ
ΘΕΕ ΕΜΕΙΣ ΘΑ ΠΟΥΜΕ ΠΡΟΣΜΕΝΕΙ
ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ
ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ (ΝΑ ΦΥΛΑΓΕΤΑΙ)
ΜΗ ΘΝΗΘΕΙ ΝΑ ΜΗ ΘΑΝΑΤΩΘΕΙ
ΟΦΕΙΛΕΙ ΧΡΩΣΤΑ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ
(ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΗΘΕΙ) ΤΗ ΜΗΝΗ
ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ
ΝΑ ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ
(ΝΑ ΜΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ)
Η ΜΗΝΗ Η ΣΕΛΗΝΗ
(ΧΟΡΟΣ) ΗΛΘΑΤΕ ΕΝΘΕΝ
ΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΗΡΘΑΤΕ ΑΠΟ ΕΚΕΙ
ΕΣΥ ΗΜΕΤΕΡΑ ΚΙ ΕΣΥ ΔΙΚΗ ΜΑΣ
ΗΛΘΑΤΕ ΕΝΘΕΝ·
ΠΟΥ ΗΡΘΑΤΕ ΑΠΟ ΕΚΕΙ ΕΣΥ ΗΜΕΤΕΡΑ
ΚΙ ΕΣΥ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΔΙΑ ΕΛΑ
ΖΗΤΩ ΤΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΕ ΤΗΝ
ΖΗΤΩ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ
ΘΕΕ ΤΗΝ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
ΖΗΤΩ ΤΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΕ
ΖΗΤΩ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΕ
ΜΟΝΗ ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΝ ΕΚ ΤΟΥ
ΜΟΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑ (ΣΥΝΕΛΑΒΕ) ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑ ΔΙΑ
ΜΟΝΗ ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΝ
Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑ (ΣΥΝΕΛΑΒΕ)
ΠΑΙ ΖΕΥ ΠΑΙ ΔΕΙ
ΠΑΙΔΙ ΔΙΟΣ ΠΑΙΔΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΕΙΣ
ΖΕΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΙ
ΟΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΑ ΔΙΑ
ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΙ
ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΙ
ΖΕΙΙΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙΙΙ :
ΖΕΙ ΔΕΙ ΜΗ ΔΙΑ ΤΕ ΤΗΝ ΜΗΝΗ ΑΕΙ
ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΔΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΙ ΟΛΑ Η ΣΕΛΗΝΗ
ΕΛΑ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΔΕΩΜΕΝ ΣΟΙ
ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΟΙ ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ
ΣΟΥ ΔΕΟΜΕΝ, ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΟΙ
ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΒΟΗΘΗΣΕ
ΜΑΣ ΔΕΟΜΕΝ, ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΟΙ
ΔΙΑ ΕΛΑ ΤΗ ΘΝΗΤΗ ΟΙ ΘΝΗΤΟΙ
(ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ)
ΩΣ ΖΗΤΕΙ ΟΠΩΣ ΖΗΤΕΙ
Η ΜΗΤΕΡΑ Η ΜΗΤΕΡΑ
ΤΗ ΘΝΗΤΗ ΟΙ ΘΝΗΤΟΙ (ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ) ΜΗ ΣΥΜΒΕΙ
ΝΑ ΜΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΘΕΙ
Ω ΑΡΗ Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ
Ω ΑΡΗ ΤΟ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟ
ΜΑΚΡΥΑ ΗΣΥΧΑ
ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΗΣΥΧΙΑ ΤΗΣ
ΠΕΜΠΤΕΙ ΖΕΙ ΖΕΙ Η ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΗ
ΑΚΟΙΜΗΤΗ ΑΓΡΥΠΝΗ ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΜΑΖΙ ΜΑΣ
Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ Η ΜΟΙΡΑ
ΕΝΑ 'ΧΕΙ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΟΔΕΥΕΤΑΙ
ΕΧΕΙ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΠΗΡΕ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΗ ΣΤΗ ΓΗ
ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΖΗΤΑΕΙ ΝΑ ΠΩ
ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΟΥ ΖΗΤΑΕΙ ΝΑ ΠΩ ΟΤΙ ΗΡΘΕ
ΟΤΙ ΗΡΘΕ ΔΙΑ ΕΛΑ
ΖΕΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙ, ΖΕΙΙΙΙΙΙΙ
ΖΕΙ ΖΕΙ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΔΕΟΜΕΝ ΣΟΙ
ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΟΙ
ΖΗΤΑΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΟΥ
ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΟΙ
ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΒΟΗΘΗΣΕ
ΜΑΣ ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝ ΔΕΟΜΕΝΟΙ ΣΟΙ.

Τί εἶναι τό Ἰδεο-θέατρον; Κέντρον Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας Γλώσσας καί Τέχνης.

Τό ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ δημιουργήθηκε τό 1991 ἀπό τόν ἠθοποιό καί πανεπιστημιακό δάσκαλο Ἀ. Ἀναστασάκη - Ραδάμανθυ. Εἶναι θεατρικός-ἐκπαιδευτικός - ἐκδοτικός ὀργανισμός πού ἔχει ὡς βασικό σκοπό τήν παρουσίαση τῆς Πνευματικῆς Παραδόσεως τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος, μέσῳ τῆς Τέχνης, καί εἰδικῶν ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων καί ἐκδόσεων.

❈ **Πραγματοποίησε ἀπό τό 1991-2006 περισσότερες ἀπό 2.500 ἐκδηλώσεις στήν Ἑλλάδα καί τό ἐξωτερικό, κάνοντας εὐρύτερα γνωστή τήν σημαντική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης - Ἐπιστήμης - Τέχνης - Φιλοσοφίας - Ἱστορίας καί Θρησκείας. Ἀπετέλεσε κατ᾽ αὐτόν τόν τρόπο τήν ποιοτικώτερη ἀλλά καί μεγαλύτερη ἐκδήλωση σέ κοινωνικό ἐπίπεδο τοῦ νέου ρεύματος τῆς δεκαετίας 1991-2001 γιά τόν Ἑλληνικό Πολιτισμό.**

❈ Παρουσίασε στό θέατρο ἀπό τό 1991 μέχρι σήμερα σέ θεατρική διασκευή καί σκηνοθεσία Ρ. Ἀναστασάκη τά ἔργα τοῦ Ἀ. Ἀσημακόπουλου: **ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΜΑΘΗΤΕΙΑ, ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΣΤΟΝ ΘΗΣΕΑ καί ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΟΡΕΣΤΗ Πλάτωνος: ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, ΦΑΙΔΩΝ, ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ καί ΦΑΙΔΡΟΣ - Ὀρφέως ΛΟΓΟΙ ΙΕΡΟΙ καί ΥΜΝΟΙ.** Τά ἔργα παρουσιάσθηκαν στόν Λυκαβηττό - Βεάκειο - Κατράκειο, σέ ἀρχαῖα θέατρα καί Φεστιβάλ τῆς Ἀττικῆς, ἀλλά καί σέ περιοδεία σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα. **Ἐπίσης παρουσίασε ὑπό τήν μορφή θεατρικῶν ἀναλογίων μέ ἀναλύσεις καί σχόλια τήν ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, τό σύνολο τῶν ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ, τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, τοῦ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ, καθώς καί δεκάδες κείμενα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας.**

❈ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1994 δημιουργεῖ τίς **"ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ" στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου** συνεργαζόμενος μέ τό Ἵδρυμα. Παράλληλα διοργανώνει περιηγήσεις σέ Ἀρχαιολογικούς Χώρους καί στά Ἱερά τῶν Ἑλλήνων, στήν Ἑλλάδα ἀλλά καί στό ἐξωτερικό, μέ εἰδικές ξεναγήσεις καί συνέδρια.

❈ **Τόν Ἰούνιο τοῦ 1994 στό θέατρο τοῦ Λυκαβηττοῦ μετά τό τέλος τῆς παραστάσεως "ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ" ἀνακοινώνει τήν δημιουργία μαθημάτων γιά τήν Ἀρχαία Ἑλληνική Γλῶσσα καί τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1994 ἱδρύει τήν "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ", Ἕνα ὅραμα πού γιά πρώτη φορά ὑλοποιήθηκε στήν Νεώτερη Ἑλλάδα, σέ συνεργασία μέ τήν "Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων". Σκοπός, ἡ διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης σέ παιδιά Δημοτικοῦ καί ἐνηλίκους** Παράλληλα ἐκδίδει τήν τριμηνιαία τότε, ἐφημερίδα **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.** Δύο χρόνια μετά παραιτεῖται διαφοροποιώντας τήν θέση του ἀπό τούς συνεργάτες του..

❈ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1996 **ἀναλαμβάνει τήν ὑποστήριξη προτάσεως Ἱσπανῶν Εὐρωβουλευτῶν γιά τήν καθιέρωση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καί παιδείας στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση, συνεργαζόμενος μέ τό ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ καί συγκεντρώνει 350.000 ὑπογραφές Ἑλλήνων πολιτῶν, τίς ὁποῖες παρουσίασε στήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων.**

❈ Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1996 **δημιουργεῖ τήν ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ γιά τήν διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης σέ παιδιά Δημοτικοῦ διά μέσου τῶν Ὁμηρικῶν Ἐπῶν, τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας καί Μυθολογίας σέ παιδιά ἀπό 5-15 ἐτῶν.** Παρουσίασε μέ τό παιδικό τμῆμα σέ θεατρικό δρώμενο τήν Α᾽ ραψωδία **τῆς Ἰλιάδος, τήν ραψωδία α᾽ τῆς Ὀδυσσείας, τήν Ἀπολογία Σωκράτους τοῦ Πλάτωνος, τά Ἀργοναυτικά τοῦ Ὀρφέως, τήν Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους κ. ἄ.**

❈ Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1996 συνεργάζεται στήν δημιουργία τῶν **"ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ"** Ἀρχαῖο Ἑλληνικό Δεῖπνο μέ μουσική, χορό καί φιλοσοφικούς διαλόγους.

❈ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1998 **δημιουργεῖ ἐκδοτικό οἶκο,** παρουσιάζοντας σπανιώτατες μελέτες γιά τήν Ἑλληνική Φιλοσοφία-Μυθολογία - Πυθαγορισμό - Ἀρχαία Θρησκεία - Ὀρφισμό, ἀλλά καί ΟΜΗΡΟ - ΠΙΝΔΑΡΟ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗ - ΙΟΥΛΙΑΝΟ - ΠΟΡΦΥΡΙΟ κ..ἄ καί **ἐκδίδει τό τριμηνιαῖο περιοδικό ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ.**

❈ **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ:** Πέραν τῶν πολυμόρφων ἐκδηλώσεων μέ θέμα τόν Ἑλληνικό Πολιτισμό, τό Ἰδεοθέατρον δημιούργησε σειρά μαθημάτων μέ πανεπιστημιακούς καθηγητές καί ἐρευνητές: ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ μέ τόν Σ. Θεοδοσίου, ΦΥΣΙΚΗΣ μέ τόν Π. Παππᾶ, - Π. Δημοτάκη, ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ μέ τόν Ν. Πουλιανό, ΑΡΧ. ΕΛ. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ μέ τόν Δ.. Λέκκα, ΕΥΚΛΕΙΔΙΟΥ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ μέ τόν Β. Σπανδάγο, ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟ ΓΙ - ΑΣ μέ τόν Λ. Σαραγᾶ, ΑΡΧ. ΥΜΝΩΔΙΑΣ μέ τόν Ν. Κωνσταντινόπουλο, ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ μέ τήν Ἀλτάνη, ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙ ΚΟΙ μέ τήν Ἀ. Κελεσίδου, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΕΧΝΗΣ μέ τόν **Δ. Λιαντίνη.**

❈ **Ὑποστηρίζει τήν διάδοση τῶν ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ τελώντας ὀνοματοδοσίες σέ κάθε Ἡλιοστάσιο καί Ἰσημερία.**

❈ **Τό ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ἀπετέλεσε καί ἀποτελεῖ παράδειγμα πρός μίμησιν, ἀφοῦ πολλοί ἑλληνοπρεπεῖς χῶροι πού δημιουργήθηκαν κατόπιν αὐτοῦ, ἐμιμήθησαν τήν λειτουργία του. Ἐπίσης πολλοί νέοι ἀλλά καί καταξιωμένοι ἐρευνητές καί ἐπιστήμονες ἔγιναν εὐρύτερα γνωστοί διά μέσου τῶν ἐκδηλώσεών του. Μέ τίς πολύμορφες ἐκδηλώσεις του, ἔδωσε γνωσιολογικά ἐναύσματα ἀλλά καί ψυχικά ἐρεθίσματα γιά νά στραφοῦν πρός τήν μελέτη τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας, Μυθολογίας Θρησκείας καί νά ἀγαπήσουν τό μέτρον καί τό κάλλος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος χιλιάδες ἄνθρωποι ἐμπνέοντας τίς συνειδήσεις τους.**

❈ **Στό Ἰδεοθέατρον σήμερα διδάσκονται:**

1. **Ὀρφική καί Πυθαγόρειος Μυσταγωγία καί Αὐτογνωσία μέ βάση τά ἀρχαία κείμενα καί τήν ἑρμηνευτική τοῦ νεοπυθαγορείου φιλοσόφου Σ. Νάγου.**
2. **Πλάτωνας μέ σχόλια τοῦ Πρόκλου.**
3. **Ὀρφικοί Ὕμνοι - Ἑλληνική Μυθολογία - Θρησκεία.**
4. **Ἀρχαία Ἑλληνικά γιά παιδιά καί ἐνήλικες.**

❈ **Στό Ἰδεοθέατρον, στά Π.Ε.Κ., στό Πανεπιστήμιο ὁ Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης διδάσκει τό μάθημα τῆς ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ - ΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ - ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ προσφέροντας στούς δασκάλους, καθηγητές, φοιτητές, ἀλλά καί σέ ἑκατοντάδες ἀνθρώπους πού ἐνδιαφέρονται, ὀργάνωση νοητικοῦ καί φυσικοῦ λόγου καθώς καί ἔκφραση συναισθημάτων.**

ΣΤΙΣ 21 ΜΑΪΟΥ 2004, ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΩΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΔΡΩΜΕΝΟ ΤΗΝ ΟΡΦΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.

Τιμοκατάλογος 2007 — Τιμές μέ ΦΠΑ 4,5%

Ἐκδόσεις ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ὁ Ἑλληνικός Δρόμος * Ραδάμανθυ Ἀναστασάκη - Ε. Γαβρᾶ
Στουρνάρη 57 Ἀθῆναι Τηλ.: 2105237543
http://www. ideotheatron.gr * e-mail: ideotheatron@ideotheatron.gr

Ἀρχαία Ἑλληνική Γραμματεία

Ὁμήρου:	ΙΛΙΑΣ	62,70
Ὁμήρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	62,70
Ὀρφέως:	ΥΜΝΟΙ (κυκλοφορεῖ καί διπλό CD μέ ἀπαγγελία ὅλων τῶν Ὕμνων στά ἀρχαῖα ἑλληνικά)	26,12
Ὀρφέως:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ	14,63
Ἐμπεδοκλέους:	ΑΠΑΝΤΑ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ	14,63
Πινδάρου:	ΕΠΙΝΙΚΟΙ ΑΠΑΝΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ - ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ	33,44
Σόλωνος:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	19,85
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ (κυκλοφορεῖ καί ἠχογραφημένο ὅλο τό ἔργο σέ μετάφραση)	14,63
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ - ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ (καί ἠχογραφημένο σέ μετάφραση)	8,36
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	11,49
Πορφυρίου:	ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (διδακτορική διατριβή Ἀ. Γεωργιάδου)	11,49
Λουκιανοῦ:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ - ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΗΛΙΑΝΘΡΩΠΟΥΣ)	8,36
Κέβητος:	ΠΙΝΑΞ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ	9,40
Ἰαμβλίχου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	12,54
Ἰαμβλίχου:	ΠΕΡΙ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ ἤ περί Θεουργίας	38,66
Σαλουστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	9,40
Ἰουλιανοῦ:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ - ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	12,54
Ἰουλιανοῦ:	ΤΑ ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ (Ἰουλιανοῦ τοῦ Χαλδαίου ἤ τοῦ Θεουργοῦ)	20,90
Ἱεροκλέους:	ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	12,54
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ - ΓΝΩΜΑΙ ΧΡΥΣΑΙ	12,54
Πλήθωνος:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	8,36
Φιλοσόφων-Μυσταγωγῶν:	ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ (Σχόλια - ἐπιμ. Π. Γράβιγγερ) (Ὁμήρου - Πρόκλου - Ἑρμοῦ Τρισμεγίστου - Πυθαγορείων - Μαγικαί Ἐπικλήσεις - Συνεσίου)	28,21

Γλῶσσα

Ἀρβανιτοπούλου:	ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ	19,86
Ἡ. Νικολούδη:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	14,63
Ἀ. Χαλᾶ:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	12,54
Ἀ. Χαλᾶ:	Η ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ	8,36

Ε. Γαβρᾶ (ὑπ. δρ. Φιλοσοφίας) — νέα βιβλία γιά παιδιά δημοτικοῦ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΑΘΗΝΑ ΥΓΕΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Ἐπειδή ἡ ἀρχαία Ψυχή ζεῖ μέσα μας ἀθέλητα κρυμμένη, καί θεραπεύει ἀπό πάντα καί γιά πάντα τόν ΗΛΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ -ὁραματιζόμενη τήν ἐγκαθίδρυση τῆς Ἀληθείας, Ἰσότητος, Ἐλευθερίας, Γνώσεως καί Ἁρμονίας σέ ὅλο τόν κόσμο, - ἀκολουθώντας τήν ἀρχαία Ὀρφικοπυθαγόρεια παράδοση - συστήσαμε μέ τίς ἀρχές αὐτές τό Σωματεῖο ΑΘΗΝΑ ΥΓΕΙΑ.

Σκοποί τοῦ Σωματείου μας εἶναι:

1. Ἡ ἔρευνα, μελέτη, παρουσίαση, ὑποστήριξη καί διάδοση τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, θρησκείας, φιλοσοφίας, ἐπιστήμης, ἱστορίας, γραμματείας, παιδείας, γλώσσας, τέχνης καί τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ τρόπου ζωῆς (εὖ ζῆν, ζῆν κατά φύσιν), καθώς καί ἡ (στή σύγχρονη ἐποχή) θεωρητική καί βιωματική ἐφαρμογή τῶν ψυχικῶν, κοινωνικῶν καί ἐκπαιδευτικῶν ἐκφράσεων τῶν ἐξ ὅλων αὐτῶν γνώσεων καί διδαγμάτων.

2. Ἡ ὑποστήριξη, προβολή, παρουσίαση καί ἐνεργοποίηση, σέ μή κερδοσκοπική βάση, τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, μέσα ἀπό τούς πολιτισμικούς θεσμούς, πατρῶα ἑλληνικά ἔθιμα καί παραδοθεῖσες λειτουργίες τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητας, ὅπως προκύπτουν ἀπό τά κείμενα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας καί τά μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητας καί ἡ ἕνωση τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καί τῆς παραδόσεως, μέ τή σύγχρονη ἐποχή, μέσῳ θεατρικῶν, πολιτιστικῶν δρωμένων, μέ ἔρεισμα τήν σοφία τοῦ παρελθόντος, τίς προτάσεις, ἐξελίξεις καί ἀνησυχίες τοῦ παρόντος καί τόν ὁραματισμό γιά τό μέλλον τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καί τῶν παντοίων κοινωνικῶν θεσμῶν του, ἰδίως στό ἑλληνικό περιβάλλον καί δή αὐτό τῆς νεολαίας.

Τό Σωματεῖο ἔχει ὡς στόχο τήν δημιουργία σχολικοῦ συγκροτήματος καί τήν ἀνέγερση ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Θείας Φύσεως.
Πρός τοῦτο καλοῦμε ὅλους τούς Ἰδεολάτρες καί Φυσιολάτρες τῆς Φιλοσοφικῆς Θρησκείας τῶν Ἑλλήνων, τῆς Πνευματόδοξης Ἑλληνικῆς Παραδόσεως, νά σταθοῦν ἀρωγοί.
Τό Σωματεῖο ἀναζητεῖ ἀκίνητο ἤ οἰκόπεδο γιά τήν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν του. Δέχεται ἐπίσης δωρεές καί χορηγίες.
Πληροφορίες: Στουρνάρα 57, 104.32 Ἀθήνα. Τηλ.: 210. 52.37.544

3. Ἡ ἀνάδειξη τοῦ χρηστικοῦ κοινωνικοῦ καί ἐθνικοῦ χαρακτῆρα τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν μνημείων, ἔργων καί ἀρχαιολογικῶν χώρων, ἔτσι ὥστε νά καταστοῦν λειτουργικά καί ταυτόχρονα ἐκπαιδευτικά γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο καί ἰδιαίτερα γιά τούς νέους.

4. Ἡ διεκδίκηση τῆς δυνατότητας ἄμεσης πρόσβασης καί χρήσης τῶν ὡς ἄνω στοιχείων τοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχαίου κλασικοῦ πολιτισμοῦ, γιά τήν διενέργεια ἑλληνοπρεπῶν πολιτιστικῶν δρωμένων καί ἐκπαιδευτικῶν προσεγγίσεων καί παρουσιάσεων, μέ ἀπόλυτο ἦθος καί σεβασμό πρός τό πνεῦμα τοῦ περιβάλλοντος καί τό νόμο.

5. Ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ ἀνθρωπιστικοῦ ἰδεώδους.

6. Ἡ προβολή καί κατανόηση τῆς σημαντικῆς τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ὀνομάτων καί ἡ χάριν τῆς ἑλληνικῆς παράδοσης καί πολιτισμοῦ διάδοση καί συμβολική υἱοθεσία τους.

Πρός τοῦτο καλοῦμε ὅλους τούς Ἕλληνες, στήν σκέψη, τά συναισθήματα καί τίς πράξεις νά ἐγγραφοῦν φίλοι τοῦ Σωματείου μας καί νά συνδράμουν στίς ἐργασίες μας γιά τήν ἀνάδειξη τῆς θείας πνευματικῆς μας κληρονομιᾶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Μαθήματα Ὀρθοφωνίας - Ἀναπνοῆς
Ὑποκριτικῆς - Ρητορικῆς Τέχνης - Ἐκφραστικῆς ἀναγνώσεως - Καλλιέργεια μνήμης.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΑ ΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ, ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ, ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ, ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ!

Ἕνα βασικό τμῆμα τῆς ἐκπαιδεύσεώς μας στίς ξένες γλῶσσες εἶναι ἡ προφορά. Γιά τήν Ἑλληνική θεωρεῖται αὐτονόητη ἡ γνώση τῆς προφορᾶς. Δυστυχῶς ὅμως δέν εἶναι. Γι' αὐτό καί κάνουμε τόσα ὀρθοφωνικά λάθη. Ἐκφραζόμαστε μέ ἰδιωματισμούς, πολύ γρήγορα καί κανείς δέν μᾶς καταλαβαίνει, ἔχουμε κακή τοποθέτηση, ἄμουση φωνή, βραχνιάζουμε, μέ δυσάρεστα ἀποτελέσματα πολλές φορές (κάλλοι ἤ πολύποδες στίς φωνητικές χορδές) κ.ἄ. Ἐπίσης τό στρές, τό ἄγχος τῆς καθημερινῆς ζωῆς, μᾶς κάνει νά ἀναπνέουμε μέ μικρές εἰσπνοές καί ἐκπνοές, κάτι πού ἐπιβαρύνει ἀκόμη περισσότερο (πέραν τῆς ψυχικῆς μας διαθέσεως) καί τόν λόγο μας. Ἀκόμη κάποιο ἰσχυρό σόκ - μεγάλη στενοχώρια, πολλές φορές εἶναι ἀφορμή γιά νά χάσουμε ἐντελῶς τήν φωνή μας.

Ὅμως τώρα ἄν τό θελήσετε, μπορεῖτε νά προστατέψετε τήν ὑγεία σας. Τέλος πιά στό βράχνιασμα. Προστατέψτε τίς φωνητικές σας χορδές. Ἀποκτῆστε φωνή μέ ὄγκο, ἔνταση, διαύγεια καί μάθετε νά χειρίζεστε τήν διαφραγματική ἀναπνοή.

Οἱ μαθητές μας ἔχουν παντοῦ ἄριστη ἐπιτυχία!. Καταλαμβάνουν τίς πρῶτες θέσεις σέ ὅλες τίς ἐξετάσεις (καί τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου), διαπρέπουν ὡς διδάσκαλοι καί ὁμιλητές στά νηπιαγωγεῖα, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, στά πανεπιστημιακά ἕδρανα, στά δικαστήρια, στά σεμινάρια, στά μέσα ἐνημερώσεως κ.ἄ., ἐνῶ γίνονται ἄριστοι ἐκπαιδευτές διαφόρων ἐπαγγελμάτων.

Τά μαθήματα εἶναι ἀπαραίτητα γιά ὅλους τούς ἐκπαιδευτικούς ὅλων τῶν βαθμίδων, σπουδαστές, μαθητές, φοιτητές, ὁμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, ξεναγούς, στελέχη ἐπιχειρήσεων, δημοσιογράφους, ἐκφωνητές, ἠθοποιούς, ὑποψηφίους Δραματικῶν Σχολῶν, τραγουδιστές, ἀλλά καί γιά ὅλους ὅσους θέλουν νά βελτιώσουν τόν λόγο τους.

Κείμενα ἐργασίας: Ὁμηρικά Ἔπη, Ρητορικοί Λόγοι, Δημοτική Ποίηση, Ὀρφικοί Ὕμνοι, μονόλογοι Ἀρχαίου Δράματος καί κλασικοῦ ρεπερτορίου, σύγχρονα κείμενα κ.ἄ
Μετά τό πέρας τῆς φοιτήσεως δίδεται Βεβαίωση Σπουδῶν καί γιά ἐπαγγελματική χρήση.

Διδάσκει μέ εἰκοσπενταετῆ ἐμπειρία ὁ ἠθοποιός - σκηνοθέτης, εἰδικός ἐπιμορφωτής, διδάσκων στό Πανεπιστημίο τοῦ Αἰγαίου τό ἀντίστοιχο γνωστικό ἀντικείμενο.

Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης

Πληροφορίες - ἐγγραφές: ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ Στουρνάρα 57, 210.52.37.543

ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ, ΔΥΝΑΜΙΚΗ, ΑΜΕΣΗ, ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΠΛΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος ... καί Θεός ἦν ὁ Λόγος

Ὅσοι ἀπό ἐσᾶς εἶσαστε ὑποψιασμένοι γιά τό ποῦ ὁδεύει ὁ "οἰκουμενικός πολιτισμός, ὁ πολιτισμός τῆς νέας τάξης πραγμάτων" καί προβληματίζεστε σοβαρά γιά τήν παιδεία τῶν τέκνων σας,

ὅσοι ἀπό ἐσᾶς ἀρνεῖσθε τήν τυφλή βία στίς παιδικές ψυχές ἀπό τήν τηλεόραση, τήν βεβήλωση τῶν Ἑλλήνων ἡρώων... σᾶς προτείνω τήν κλασσική Ἑλληνική Παιδεία!

Κατ' Ἀριστοτέλη τρία εἶναι τά βασικά ὁρμέμφυτα τοῦ ἀνθρώπου. Τό ὁρμέμφυτο τῆς ἐπιβιώσεως, τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἴδους καί τῆς μιμήσεως. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι διά τῆς μιμήσεως μεγαλώνουμε καί ἐξελισσόμεθα. Προπαντός τά παιδιά! Ἔχουν ἀνάγκη νά μιμηθοῦν πρότυπα φυσικῆς ζωῆς!

Ἐμεῖς προκρίνουμε καί καλλιεργοῦμε τά Ἑλληνικά πρότυπα: τούς Ἕλληνες Ἥρωες καί Φιλοσόφους. Γιατί ἡ κλασσική Ἑλληνική Παιδεία ἦταν καί θά εἶναι γιά πάντα ἀξεπέραστη. Εἶναι ἡ μόνη πού ἐναρμονίζει τόν ἄνθρωπο μέ τόν ἑαυτόν του, τήν κοινωνία, τήν φύση καί τήν Θεότητα.

Ὁ Προμηθέας στόν Καύκασο, ὁ Ἡρακλῆς στούς Ἄθλους του ἤ ὁ Σωκράτης στό Κώνειο, δέν ἔχουν ἀνάγκη νά τούς λυπηθοῦμε ἀλλά νά τούς μιμηθοῦμε. Ὑπάρχουν καί σήμερα "Λέοντες τῆς Νεμέας" πού πρέπει νά κατανικηθοῦν, "Σταῦλοι τοῦ Αὐγεία" πού πρέπει νά καθαρισθοῦν.

Ὁ σημερινός νέος ἄνθρωπος, ὀφείλει περισσότερο ἀπό ποτέ νά ἐκπαιδευθῇ ὡς "ἥρωας τῆς γνώσεως" καί ὄχι μέσον πληροφορίας. Νά νικήσῃ τά πάθη του, ἀλλά καί τίς "Σειρῆνες" πού ὅλο καί τόν ἀποπροσανατολίζουν ἀπό τόν φυσικό του προορισμό. Νά γνωρίσῃ τίς ἀνθρώπινες ἀξίες καί νά ἀγωνισθῇ γιά νά κατακτήσῃ τόν ὕψιστο προορισμό του. Νά ζήσῃ σύμφωνα μέ τούς θείους νόμους τῆς Φύσεως, τῆς Πνευματικῆς Ἐλευθερίας καί Ἁρμονίας.

Ἐάν θέλετε νά δώσετε ἕνα δυναμικό ἔναυσμα στά παιδιά σας νά ἐξελιχθοῦν νοητικά καί ψυχικά, κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν τῶν κλασσικῶν Ἑλληνικῶν προτύπων, χρησιμοποιώντας τήν γνώση καί τήν σοφία τοῦ παρελθόντος, σέ σχέση μέ τήν ἐξέλιξη τῆς τεχνολογίας, γιά νά κάνουν πιό ἀνθρώπινη τήν κοινωνία μας ἀλλά καί νά ὁραματισθοῦν ἕνα καλλίτερο μέλλον, τότε ἡ ἐπιλογή σας εἶναι ἡ ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ!

Τό εἰδικό ἐπιμορφωτικό μάθημα - δρώμενο, μέ στόχο τήν γνώση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης, Μυθολογίας καί Φιλοσοφίας καί διά τῆς Μιμήσεως τήν δημιουργία ἑλληνικῶν προτύπων στίς παιδικές ψυχές.

Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης
Διδάσκων στό Πανεπιστήμιο - εἰδικός ἐπιμορφωτής
διευθυντής τοῦ Ἰδεοθεάτρου, τηλ.: 210. 52.37.543

Φίλοι γονεῖς καί κηδεμόνες, θέλετε τά παιδιά σας νά μάθουν τήν ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα, τό δεινότερο ὅπλο γιά τήν πνευματική τους ἀνέλιξη πού θά τούς παράσχει καί ἄριστη προετοιμασία γιά τό γυμνάσιο καί τό λύκειο; Τό μέσον πού θά δομήσει μέ τόν ἰδανικότερο τρόπο τόν ὀρθό λόγο καί τήν μαθηματική σκέψη τους, ἀφοῦ ἡ ἀρχαία ἑλληνική ἔχει καθαρά μαθηματική δομή. Ἕνα μέσον πού ἀποτελεῖ τήν ὑποδομή τῶν νέων Η. Υ., ἐφόσον καί ἡ γλῶσσα τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης εἶναι ἡ ἀρχαία ἑλληνική;

Θέλετε τά παιδιά σας νά γνωρίσουν τούς κανόνες προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης καί νά μάθουν γιά πάντα νά ἀρθρώνουν τέλεια τήν Ἑλληνική, ἐλευθερώνοντας καί ἐκφράζοντας τίς σκέψεις τους καί τά συναισθήματά τους; (Ὀρθοφωνία - Ἀγωγή Λόγου - Ρητορική Τέχνη).

Θέλετε τά παιδιά σας νά μάθουν γιά πάντα τήν φυσιολογική διαφραγματική ἀναπνοή πού θὰ τούς προσφέρῃ φυσική καί πνευματική ὑγεία, ἀργό καθαρό καί δυνατό λόγο, ἀλλά καί τήν μεγαλύτερη δυνατή λήψη ὀξυγόνου μέ ὅλα τά εὐεργετικά ἀποτελέσματα; (Αἱμάτωση τοῦ ἐγκεφάλου, ἀπάλειψη νοσημάτων τῶν πνευμόνων, τοῦ ἄγχους κ.λπ.).

Θέλετε τά παιδιά σας νά καλλιεργήσουν τήν μνήμη τους καί νά ἐγχαράξουν βαθειά στόν νοῦ τους τίς γνώσεις καί νά μήν μαθαίνουν "παπαγαλία" τά κείμενα; (Ἡ μνήμη εἶναι ζωντανός ὀργανισμός καί ἐπιδέχεται καλλιέργεια καί ἐκπαίδευση).

Θέλετε τά παιδιά σας νά ἐξασκηθοῦν στήν παρατήρηση, τήν ἀλληλουχία τῶν ἰδεῶν, τήν μελέτη τῶν ἀναλογιῶν, στήν ἀναλυτική καί συνθετική σκέψη, ἀσκούμενοι διά μέσου τῶν Ὁμηρικῶν Ἐπῶν;

Θέλετε τά παιδιά σας νά ἐμπλουτίσουν τό λεξιλόγιό τους μέ ὅρους ἐπιστημονικούς, φιλοσοφικούς, ποιητικούς, ἀπό τήν πανάρχαια ὁμηρική διάλεκτο - τήν μητέρα ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν - ἀβίαστα καί χωρίς ἐπιπλέον μελέτη στό σπίτι; (Φράσεις καί λέξεις ὁμηρικές, εἴτε αὐτούσιες εἴτε ὡς παράγωγα τίς χρησιμοποιοῦμε καί σήμερα στήν καθομιλουμένη).

Θέλετε τά παιδιά σας νά καλλιεργήσουν τόν ψυχισμό τους μέ τίς ἀπαράμιλλες εἰκόνες καί παρομοιώσεις τῆς Ἰλιάδος καί τῆς Ὀδυσσείας;

Θέλετε τά παιδιά σας νά ἐναρμονίζουν τίς κινήσεις τοῦ σώματός τους, μέ αὐτές τῶν συναισθημάτων καί τοῦ λόγου τους; (κινησιολογία).

Θέλετε τά παιδιά σας νά διδαχθοῦν ἀπό ἐκείνους πού πιστεύουν διακαῶς, κατέχουν καί ἔχουν κάνει πράξη ζωῆς αὐτές τίς γνώσεις;

Θέλετε τά παιδιά σας νά γνωρίσουν, νά ἀγαπήσουν καί νά μιμηθοῦν τούς Ἕλληνες Ἥρωες καί Φιλοσόφους;

Τότε αὐτούς τούς Ἑλληνόπαιδες μέ πολλή χαρά θά τούς δεχθοῦμε κοντά μας, γιά τήν μαθητεία καί τήν ἐκπαίδευση στήν μίμηση τῶν ἀθανάτων Ἑλληνικῶν προτύπων, μαθητές στήν "ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ"

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΠΟ ΤΟ 1991

Κέντρον Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, Γλώσσας καί Τέχνης

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΟΡΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἀπαγγέλλει στά Ἀρχαῖα Ἑλληνικά ὁ Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης

Ένα μοναδικό έργο πού αποβλέπει στην ορθή εκφώνηση καί έκμάθηση τών Ύμνων πρός όλους τούς Έλληνες Θεούς, βοηθώντας τήν δημιουργία πνευματικού κλίματος, για τήν επιτέλεση Θεραπείας, Ιερουργίας ή καί Θεοφάνειας.

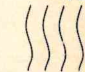
Διπλό CD, Διάρκειας 144΄ -29.75€

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΗΡΩΩΝ

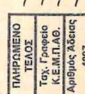
Κωδικός 3762

ISSN 1108-832800

